

McGovern adviseert niet tot verkiezingen te wachten

'Hanoi moet snel vrede sluiten'

PARIJS, SAIGON, WASHINGTON (AP, Reuter, UPI) — Senator George McGovern heeft de Noordvietnamese onderhandelaars in Parijs aangeraden vrede te sluiten met president Nixon en er niet mee te wachten totdat eventueel een nieuwe president het Witte Huis gaat bemannen.

Dit hebben vrienden van McGovern, de presidentskandidaat van de Democratische Partij, meegedeeld. Het advies van McGovern is aan de Noordvietnamezen doorgegeven door Pierre Salinger, aldus de zegslieden. Salinger is tijdens de regering van John F. Kennedy woordvoerder van het Witte Huis geweest en nu een medewerker van McGovern. Volgens de zegslieden heeft Salinger 'in de afgelopen drie weken drie ontmoetingen gehad met Noordvietnamese zegslieden.'

Salinger heeft geweigerd commentaar op deze berichten te geven. Noordvietnamese functionarissen zeggen 'zich niet bewust te zijn' van contacten tussen Salinger en vertegenwoordigers van Hanoi.

SALINGER

De opmerkingen van de zegslieden werden echter ondersteund door uittalingen die Salinger gisteren deed tijdens een radio-interview voor het Parijse radiostation Europa nr. 1. Salinger verklaarde dat het 'vanuit het standpunt van de Amerikanen en van president Nixon gezien belangrijk voor hem is vrede te sluiten voor de verkiezingen, die over elf weken worden gehouden.' Vrede in Vietnam zou Nixon er bijna van verzekeren dat hij in november wordt herkozen, zonder problemen in de strijd tegen McGovern', zo vervolgde hij. 'Aan Noordvietnamese zijde moeten zij een gok wagen. Geloven zij dat McGovern, die reeds een vredesplan heeft opgesteld dat voor hen (Hanoi) veel gunstiger is dan de tot dusver door Nixon gelanceerde plannen, kan winnen?', zo vroeg Salinger zich af. 'Volgens mij hechten de Noordvietnamezen thans weinig geloof aan de verkiezing van McGovern. Dus voor hen is de gok heel eenvoudig. De heer Nixon is bereid een hoge prijs te betalen vóórdat de verkiezingen plaats vinden. Vrede met Nixon na de verkiezingen? Na de verkiezingen zal hij helemaal geen concessies behoeven te doen. En ik meen dat zij geloven dat het veel moeilijker zal zijn vrede te sluiten met Nixon nadat hij herkozen is dan voor zijn herverkiezing', aldus Salinger.

Volgens Salinger verklaart de persie en de houding van beide partijen 'alle activiteiten die wij hier in Parijs zien — het derde bezoek van dr. Kissinger en alle geruchten over een einde van de oorlog in Vietnam vóór de Amerikaanse verkiezingen.'

Vrienden van McGovern hebben meegedeeld dat de senator de Noordvietnamezen heeft aangeraden vrede met Nixon te sluiten, zelfs al zou dit zijn eigen kansen op het presidentschap verminderen. McGovern wil dat er zo snel mogelijk vrede komt waardoor verder bloedvergieten kan worden voorkomen, aldus de zegslieden.

De Democratische presidentskandidaat heeft dinsdagavond meegedeeld dat Nixons adviseur Kissinger hem heeft uitgenodigd deel te nemen aan een geheime zitting, waar een uiteenzetting zou worden gegeven over de onderhandelingen met de tegenpartij. McGovern zei dit te hebben geweigerd omdat hij meent dat hij beter wordt voorgelicht door goede journalisten dan door het Witte Huis.

KISSINGER

Henry Kissinger is gisteren onder strenge bewaking in Saigon aangekomen om met president Thieu te praten over het resultaat van zijn geheime besprekingen in Parijs. De Noordvietnamese vertegenwoordiger Le Doec Tho, die maandag in Parijs met Kissinger overleg voerde, is gisteren naar Hanoi vertrokken. Tho onderbrak zijn reis in Moskou waar hij door Russische functionarissen werd opgewacht. Tho zou ook van plan zijn op zijn thuisreis een bezoek aan Peking te brengen. W. Averell Harriman, die onder president Lyndon Johnson onderhandelaar van de VS in Parijs was, heeft herhaald dat hij Nixon in 1969 'op een zilveren blaadje' een kans heeft aangeboden op succesvolle vredesbesprekingen. Dat gebeurde toen Harriman als onderhandelaar wegging. Maar Nixon stond de Zuidvietnamese president Thieu toe deze kans te torpederen, aldus Harriman.

In januari 1969 'waren alle procedurele kwesties geregeld, waardoor wij dachten dat het mogelijk was werke-

lijk serieuze onderhandelingen te beginnen. Maar ongelukkig genoeg vonden deze nooit plaats. President Thieu, torpedeerde naar mijn mening bewust de onderhandelingen.' Volgens Harriman hadden de Noordvietnamezen toen een teken gegeven door zowel 90 procent van hun troepen uit de twee noordelijke provincies van Zuid-Vietnam terug te trekken als door verklaringen tijdens geheime besprekingen in de herfst van 1968 dat zij bereid waren serieuze onderhandelingen te beginnen. Maar Nixon gaf Thieu het feitelijke veto-recht over de Amerikaanse standpunten bij het Parijse overleg om in Zuid-Vietnam een aan de VS gebonden regering in stand te houden. De Democratische senator William Fulbright, die voorzitter van de Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen is, heeft eveneens verklaard dat het waarschijnlijk is dat de regering-Nixon in 1969 een vredeskans heeft laten schieten.

CABOT LODGE

Henry Cabot Lodge, die in 1969 Amerikaans onderhandelingsleider werd, heeft ontkend dat er sprake is geweest van een 'gouden kans'. Volgens Cabot Lodge was hiervan nooit sprake omdat Hanoi steeds het been stijf hield.

Amerikaanse jachtbommenwerpers hebben dinsdag voor de tweede keer binnen twee maanden een grote aanval ondernomen op het industrieel complex van Viet Tri ten noordwesten van Hanoi. De elektrische centrale, die de fabrieken van stroom voorziet, werd vernield. De elektrische centrale van Viet Tri bij Hanoi was zeven weken geleden al uitgeschakeld. Toen vorige week uit gemaakte foto's bleek dat er weer rook uit de schoorstenen kwam kreeg de Amerikaanse luchtmacht bevel tot een nieuwe actie.

Trouw, 18-8-1972

Record aantal bombardementen op noorden

VS verhogen militaire druk op Noord-Vietnam

SAIGON (AP, Reuter, UPI) — Amerikaanse vliegtuigen hebben de zwaarste aanvallen op Noord-Vietnam gedaan sinds de hervatting van de bombardementen, nu vier en een halve maand geleden.

Het Amerikaanse opperbevel in Saigon heeft bekendgemaakt dat 370 acties op Noord-Vietnam zijn ondernomen door straalbommenwerpers en acht aanvallen met de B-52 reuzenbommenwerpers. Sommige van de aanvallen werden op 20 km van Hanoi uitgevoerd. Een Amerikaanse woordvoerder heeft in een toelichting gezegd dat de weersomstandigheden boven Noord-Vietnam woensdag 'bijzonder gunstig' waren voor luchtacties. Volgens diverse waarnemers staat de opvoering van de luchtoorlog tegen Noord-Vietnam in verband met het kritieke stadium, waarin de onderhandelingen over vrede zich thans bevinden. Van Amerikaanse zijde in Saigon zijn de berichten, dat de intensivering van de aanvallen tot doel heeft Nixons vastberadenheid Hanoi op de knieën te dwingen te tonen, 'zuivere speculatie' genoemd. De laatste luchtaanvallen waren onder meer gericht op vrachtwagenkonvoien, bruggen, opslagplaatsen van goederen en brandstof en luchtafweerstellingen. Ook werden kazernes en oefenterreinen op 25 km ten zuidwesten van Hanoi aangevallen. In de buurt daarvan waren ook geschutsstellingen, munitie-opslagplaatsen en andere depots bestookt. Volgens de Amerikaanse woordvoerder was de intensiteit van de aanvallen tien procent hoger dan de acties van 13 juli toen een eerder bombardementsrecord op Noord-Vietnam werd gevestigd.

Clark

Ramsey Clark, de voormalige Amerikaanse minister van justitie die onlangs een bezoek aan Noord-Vietnam bracht, heeft de regering-Nixon ervan beschuldigd dat weloverwogen slachtoffers onder de burgerbevolking worden gemaakt. Clark was in Noord-Vietnam als lid van een groep internationale waarnemers, die een onderzoek instelde naar eventuele Amerikaanse oorlogsmisdaden in Vietnam. Clark heeft tijdens een 'hearing' van de Senaatscommissie voor vluchtelingenzaken een plastic fragmentatie-bom getoond. Hij had het tijdens zijn bezoek als souvenir meegekregen van de burgemeester van Hanoi. 'Zij hebben slechts een doel — mensen te doden', aldus Clark. Clark vertelde dat de burgemeester hem had gezegd dat deze bommen op dichtbevolkte gebieden in Noord-Vietnam werden afgeworpen.

Tijdens de hearing zei Clark voorts dat hij persoonlijk had waargenomen dat hevige schade was aangericht aan dijken, huizen en ziekenhuizen in Noord-Vietnam tijdens zijn veertiendaagse bezoek. Hij herhaalde zijn eerdere verklaring dat Amerikaanse krijgsgevangenen volgens hem door de Noordvietnamezen goed worden behandeld en gevoed.

Dijken

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft gisteren vijf foto's getoond waarop volgens het Pentagon luchtafweergeschut en militaire voorraden in de buurt van de dijken in Noord-Vietnam te zien zijn. Minister van defensie Laird heeft deze week verklaard dat dijken en dammen door de Noordvietnamezen worden gebruikt om voorraden op te slaan en geschut op te stellen. Volgens Laird zijn er minder dan 20 dijken en dammen 'onopzettelijk' geraakt.

De Indiase minister van buitenlandse zaken Swaran Singh heeft in het parlement van zijn land meegedeeld dat er nu genoeg bewijzen zijn dat de Noordvietnamese dijken het doel zijn van Amerikaanse luchtaanvallen. Eerder heeft de Franse geograaf Yves Lacoste in het dagblad Le Monde bericht dat ook hij persoonlijk in Noord-Vietnam heeft vastgesteld dat de dijken opzettelijk worden bestookt. Lacoste meldt dat een en ander wordt onderstreept doordat een Noordvietnamese fabriek, waar werktuigen worden gemaakt die onontbeerlijk zijn voor het herstel van de dijken, door Amerikaanse bommenwerpers met zeer nauwkeurig gerichte projectielen is vernietigd.

McGovern loopt Nixon voor de voeten, zegt Witte Huis

WASHINGTON (Reuter, UPI, AP) — De contacten die Pierre Salinger namens senator George McGovern heeft gehad met Noordvietnamese functionarissen kunnen de pogingen van president Nixon in gevaar brengen een vredesregeling voor Vietnam te treffen.

Dit heeft de woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler gisteren in Washington verklaard. Pierre Salinger, die tijdens president John Kennedy woordvoerder van het Witte Huis was, heeft gisteren bevestigd dat hij in Parijs met Noordvietnamese vertegenwoordigers heeft gesproken in opdracht van McGovern, die Democratisch kandidaat is voor het Amerikaanse presidentschap.

McGovern zou via Salinger hebben laten weten dat Hanoi beter nog met Nixon vrede kan sluiten dan te wachten tot na de presidentsverkiezingen. Salinger heeft deze berichten echter tegengesproken. Hij gaf toe dat hij de afgelopen maand twee keer in Parijs met de Noordvietnamezen heeft gesproken en met hen overleg had gevoerd over de mogelijkheden van vrijlating van Amerikaanse krijsgesvangenen in Noord-Vietnam voor stopzetting van de oorlog.

Woordvoerder Ziegler van het Witte Huis zei naar aanleiding hiervan gisteren: 'Wij zijn bezorgd over het feit dat een vertegenwoordiger van de kandidaat van de oppositie in contact staat met de vijand nu besprekingen op het hoogste niveau gaande zijn zowel in de publieke als de private forums! Dit zou de pogingen van de president in gevaar kunnen brengen om een vreedzame regeling in Zuid-Vietnam te bereiken'.

Nixons adviseur Henry Kissinger heeft gisteren twee uur lang gesproken met president Ngoejen Van Thieu van Zuid-Vietnam. Kissinger had eerder op de dag overlegd met de Amerikaanse ambassadeur in Saigon Ellsworth Bunker, bevelhebber generaal Frederick Weynand en de luchtmachtgeneraal John Vogt. Kissinger was aanvankelijk van plan eerder op de dag met Thieu te praten. Thieu liet het echter afweten wegens drukke werkzaamheden.

Uit bronnen bij de Zuidvietnamese regering is vernomen dat de 'koele' ontvangst van Kissinger opnieuw voedsel heeft gegeven aan speculaties als zou Nixons adviseur Thieu willen bewegen heen te gaan. Aangenomen wordt dat Kissinger na zijn besprekingen via Tokio zal terugreizen naar Washington om Nixon verslag uit te brengen.

De Noordvietnamese adviseur bij het Parijse vredesoverleg Le Doec Tho is gisteren na een tweedaags bezoek doorgereisd naar Hanoi. Tho heeft

eerder deze week geheime besprekingen gevoerd met Kissinger in Parijs.

In de Franse hoofdstad heeft de delegatieleider van de Voorlopige Revolutionaire regering van Zuid-Vietnam gisteren verklaard dat Nixon bij zijn ambtsaanvaarding in januari 1969 een 'zeer gunstige gelegenheid' heeft laten varen om de oorlog in Vietnam te beëindigen. De delegatieleider, mevrouw Ngoejen Thi Binh gaf geen nadere bijzonderheden.

Volgens haar begon de Parijse vredesconferentie haar werk op hetzelfde ogenblik dat Nixon zijn intrede in het Witte Huis deed en was dit een van de gunstigste gelegenheden de oorlog te beëindigen, 'als president Nixon

dat had gewild'. Maar in plaats daarvan had Nixon gekozen voor vietnamisering van de oorlog en het handhaven van de Zuidvietnamese president Thieu, aldus mevrouw Binh.

Zij onderstreepte daarmee eerdere beschuldigingen van Sargent Shriver, de Democratische kandidaat voor het Amerikaanse vice-presidentschap, dat Nixon een 'uitstekende kans' heeft gemist om een einde te maken aan de oorlog.

Ngoejen Thanh Lé, de woordvoerder van de Noordvietnamese vredesdelegatie in Parijs heeft gisteren verklaard dat volgens Hanoi geen vooruitgang is geboekt tijdens de geheime besprekingen die in de loop van de tijd met de tegenpartij zijn gevoerd.

Senator McGovern:

'Kissingers reizen zijn verkiezingsstunt'

RACINE, SAIGON (AP, Reuter, UPI) — Democratisch presidentskandidaat George McGovern heeft in een felle aanval op Nixon de beschuldiging van de hand gewezen dat hij de president hindert bij diens pogingen een Vietnamregeling te treffen.

In een gesprek met de pers in Racine (Wisconsin) heeft McGovern Nixon ervan beschuldigd de Vietnam-onderhandelingen te gebruiken voor zijn

herverkiezing. Nixon gaat door met zijn beleid 'president Thieu en zijn corrupte militaire regime in Saigon' in het zadel te houden, aldus McGovern.

De senator gaf hiermee commentaar op de beschuldiging van het Witte Huis dat de contacten van McGovern's medewerker Pierre Salinger met Noordvietnamezen in Parijs Nixons vredesoplossingen in gevaar zouden kunnen brengen.

Volgens McGovern zijn de bezoeken, die Nixons adviseur Kissinger aan Saigon brengt veel schadelijker voor eventuele vredeskansen dan zijn contacten met Hanoi. 'De president heeft zijn belangrijkste beleidsspecialist aan de vooravond van de Republikeinse Conventie op een met zeer veel publiciteit omgeven wereldtrip gestuurd,' aldus McGovern. Deze reizen 'hinderen rustige, serieuze en professionele onderhandelingen veel meer dan al het mogelijke andere,' aldus de senator. 'De heer Nixon heeft de heer Kissinger en de Amerikaanse publieke opinie gemanipuleerd zodat het lijkt alsof er wordt onderhandeld,' zo vervolgde hij.

Minister van defensie Melvin Laird heeft bekendgemaakt dat president Nixon op of rond 28 augustus nadere mededelingen zal doen over verdere Amerikaanse troepenverminderingen in Zuid-Vietnam. Tegen 1 september zou volgens het programma het aantal militairen zijn teruggebracht tot 39.000 man. Verwacht wordt dat Nixon zal vertellen dat nog eens 15.000 man Vietnam zullen verlaten.

Adviseur Henry Kissinger is gisteren in Tokio aangekomen voor overleg met de Japanse regering. Hij kwam uit Saigon waar hij twee dagen overleg heeft gevoerd met president Thieu. Nixons adviseur blijft ook vandaag in Japan, waarna hij naar Washington zal vertrekken om Nixon verslag uit te brengen van zijn besprekingen in Saigon. Over de inhoud en resultaten van de besprekingen wordt zowel in Saigon als Washington het diepste stilzwijgen bewaard.

Amerikaanse vliegtuigen hebben ook gisteren weer zware luchtaanvallen gedaan op doelen in Noord-Vietnam. Donderdagavond en gisteren zijn in totaal meer dan 370 acties ondernomen.

Radio Hanoi heeft gisteren bekendgemaakt dat Amerikaanse bommenwerpers deze week dijken en waterwerken in de Noordvietnamese provincie Ha Tinh ernstig hebben beschadigd. 'Op 15 en 16 augustus zijn opnieuw dijken en waterwerken in Ha Tinh gebombardeerd. Bommen verwoestten een deel van de dijk in Xoean Thau, in het district Nghe Xoean. In de dijk werd een gat van bijna 5000 vierkante meter geslagen. Op 16 augustus hebben vier straalbommenwerpers tientallen bommen laten vallen op de sluisen van Troeng Loeng, het grootste hydraulische complex van Ha Tinh,' aldus radio Hanoi.

Bij een raketbeschieting van de reusachtige Amerikaans-Zuidvietnamese luchtmachtbasis van Danang in Zuid-Vietnam zijn gisteren veertien Vietnamese burgers en een Amerikaanse soldaat gedood, zo is uit Saigon vernomen.

Kissinger sprak vele uren met Thieu

Raketaanvallen op Da Nang

TOKIO/SAIGON, 19 augustus (Reuter, AP, NYT). — Henry Kissinger is gisteren in Tokio aangekomen op de terugweg naar Washington. De speciale adviseur en Vietnam-onderhandelaar van Nixon had tijdens zijn bezoek aan Saigon bijna zes uur lang gesprekken met president Thieu. In Japan zal Kissinger met premier Tanaka overleg plegen in verband met de ontmoeting van Tanaka met Nixon op 31 augustus en 1 september in Honolulu.

Na het overleg in Saigon, dat tot vele speculaties inspireerde, werd een kort officieel communiqué uitge-

geven waarin alleen maar werd medegedeeld dat een algemeen overzicht werd gegeven over de toestand in Zuid-Vietnam, alsook over het vredesoverleg in Parijs.

President Nixon zal eind van deze maand nadere troepenverminderingen aankondigen, zo wordt in Washington gezegd. Het aantal grondstrijdkrachten moet volgens program tegen 1 september zijn teruggebracht tot 39.000 man. Men verwacht dat Nixon nog eens 15.000 man zal terughalen.

Het Bevrijdingsfront heeft gisteren zware raketbeschietingen uitgevoerd op Da Nang en Tjoe Lai, waarbij meer dan 50 personen werden getroffen. De meesten van hen zijn Zuidvietnamese burgers. Bij de aanval op de luchtbasis Da Nang werden een Amerikaanse militair van de luchtmacht gedood en zes gewond. Zestien Amerikaanse en Zuidvietnamese vliegtuigen werden vernield of beschadigd, zo meldde het Amerikaanse commando in Saigon.

Dijken vernield

Radio-Hanoi heeft vrijdag bekendgemaakt dat Amerikaanse gevechtsbommenwerpers deze week dijken en waterwerken in de Noordvietnamese provincie Ha Tinh ernstig hebben beschadigd. „Op 15 en 16 augustus zijn opnieuw dijken en waterwerken in Ha Tinh gebombardeerd. Bommen verwoestten een deel van de dijk in Xoean Tau, in het district Nghe Zoean, waarin een gat van bijna 5.000 vierkante meter werd geslagen. Op 16 augustus hebben vier straaljagers tientallen bommen laten vallen boven de sluizen van Troeng Loeong, het grootste hydraulische complex van Ha Tinh”, aldus radio Hanoi. Het radiostation meldt ook bombardementen op twee dorpen in Coea Tinh, in de gedemilitariseerde zone.

PHNOM PENH. — De communistische strijdkrachten in Cambodja ondernemen naar alle waarschijnlijkheid een nieuw offensief tegen de hoofdstad Phnom Penh. Een dag nadat ze de luchtmachtbasis en een buitenwijk van de hoofdstad onder vuur hadden genomen, vielen ze in de nacht van donderdag op vrijdag het garnizoen van Preah Prasap aan de rivier de Mekong op 18 kilometer van de hoofdstad aan. De aanval werd ingeluid door een hevige mortierbeschieting waardoor volgens het Cambodjaanse opperbevel negen regeringssoldaten gewond werden en materiële schade werd aangericht.

NIXON: oorlog en vrede

Trouw, 19-8-1972

Drie-en-een-half jaar is voldoende om te leren wennen aan het idee dat Richard M. Nixon president van de Verenigde Staten is, maar lang niet genoeg om hem te leren kennen en begrijpen. Ondanks drie-en-een-half jaar te zijn gevolgd en geanalyseerd door de wereldpers, is Nixon in wezen een onbeminde, onbekende, teruggetrokken, wazige figuur gebleven, die zich verscholen heeft achter een hoge muur van reserves. Een man, die de pers schuwt en liever praat tegen tv-camera's, die geen hinderlijke vragen stellen. Een man, die het liefste in het geheim opereert en die bijna alleen uit zijn isolement komt om de wereld voor een voldongen feit te stellen, dat meestal een complete verrassing is.

Nixon is geobsedeerd door kracht en spreekt met verachting over slappe studenten en houdt hen de dappere soldaat voor, die 'stand houdt' in Vietnam. Hij is een fervent supporter van het stoere en ruige football. Hij is een man, die zich sterk aangetrokken voelt tot wilskrachtige, zelfbewuste mannen en die dan ook bijna onmiddellijk naar zijn grootste held, generaal de Gaulle, vloog, nadat hij president was geworden.

Hij wil adviseurs om zich heen hebben, 'die sterk zijn, die niet in paniek raken, die zorgen voor bedaardheid, kalmte of kracht'. Mensen als John Mitchell, de man die niet twijfelt, die onverstoort is en die Nixon de

kracht gaf zijn opmerkelijke comeback te maken in de politiek. Mensen als de briljante Henry Kissinger of als Spiro Agnew, wiens zelfvertrouwen Nixon al bij hun eerste ontmoeting imponeerde. Nixon is ook de man, die een bijna panische angst heeft, dat Amerika 'een zielige, hulpeloze reus' wordt of 'vernederd' zal worden en die daarom militaire avonturen onderneemt als de inval in Cambodja, een mijnblokkade van de Noordvietnamese havens en ongekende bombardementen op Noord-Vietnam.

Maar om Nixon alleen, maar af te schilderen als een strijdustig mens, zou een miskenning zijn van een andere karaktertrek van de president, namelijk zijn vredelievende instelling. Nixon heeft nooit verzwegen dat hij het als zijn voornaamste doel beschouwt de wereld 'een generatie vrede' te geven en dat hij, zoals hij zelf zegt 'geobsedeerd' is door vrede. Dat hij daarbij wonderlijke wegen bewandelt en dat hij de vrede ziet als iets dat 'gewonnen' kan worden ('Het is essentieel dat we de vrede winnen', zei hij over de oorlog in Vietnam),

kan wellicht verklaard worden uit de tegenstrijdige opvoeding, die zijn ouders hem gaven. Nixons moeder was een Quaker, die de vrede was toegewijd. Maar Nixons vader was een strenge Methodist, die alleen in zijn verlovingstijd ook met het Quakerisme vrijde, maar later weer terugkeerde naar zijn vroegere geloofsovertuiging en de jonge Richard meenam.

Vader Frank Nixon bezat veel temperament, was zeer strijdustig, maar ook snel gefrriteerd. Naar Amerikaanse maatstaven gemeten was zijn leven niet zo geslaagd, want hij had weinig succes en vooral geen financieel succes. Maar Nixons moeder had een sterkere persoonlijkheid. 'Zij was een goede Quaker', vertelde Nixon eens. 'Ik ben niet zo'n goede. Maar voor zover mijn herinneringen teruggaan, weet ik dat zij en mijn grootmoeder — haar moeder, die 93 geworden is — plachten te spreken over hun 'bezorgdheid' — zoals de Quaker dat noemen — over het bouwen van een beter leven, niet alleen voor de mensen in dit land, maar voor de mensen overal. Deze humanitaire benadering van de wereldproblemen heb ik in zekere mate van hen meegekregen. Het is iets, dat naar ik meen mijn hele houding tegenover een openbaar ambt bepaald heeft'.

Toen Richard 12 jaar was, besloot hij desondanks de kant van zijn vader op te gaan, die graag argumenteerde en debatteerde. 'Een advocaat worden, die niet omgekocht kan worden' werd zijn doel. Tegen de Quaker-opvattingen in, meldde hij zich in de tweede wereldoorlog vrijwillig aan bij de marine. Dat deed zijn moeder veel verdriet. Maar dat hij, gewapend met de strijdust van zijn vader, besloot ook deel te nemen aan de 'oorlog der politiek' (zoals hij het uitdrukte) was voor haar het ergste.

Het beeld van de strijdustige politicus Nixon is bekend. En ook hoe tegenslagen hem in 'crises' brachten, waarin hij streed tegen zijn zwakkere, vrouwelijke impulsen, maar waaruit hij strijdustiger dan ooit naar voren kwam. Nu hij tenslotte president geworden is, probeert hij met dezelfde strijdust de wereldvrede na te streven, 'de vrede te winnen'. Zijn grote angst is echter, dat hij 'vernederd' zal worden, dat hij voor een zwakkeling zal worden gehouden en daarom slaat hij er af en toe flink op los. Hij en de Verenigde Staten moeten tonen dat ze sterk zijn. Waarschijnlijk zitten hierop de Parijse vredesbesprekingen vast. Wie sterk wil lijken, zal niet gemakkelijk een compromis sluiten met een militair inferieure tegenstander.

Of Nixon zijn verkiezingsbelofte de oorlog in Vietnam te beëindigen nog

in dit verkiezingsjaar waar kan maken, wordt steeds twijfelachtiger. Maar in ieder geval heeft Nixon ervoor gezorgd dat de meeste Amerikaanse soldaten vervangen zijn door Vietnamese en dat er nu Vietnamese soldaten sneuvelen in plaats van Amerikaanse. Vele Amerikanen vinden dat een hele verbetering. Maar afgezien van Vietnam, heeft Nixon het beter gedaan dan we verwachtten.

Amerika was een kokende pot, waar het deksel ieder moment kon afvliegen, toen de onopwindende en onbeminde Nixon gekozen werd tot president. Hij had een verandering beloofd en daar was Amerika aan toe. De natie wilde af van de oorlog in Vietnam, maar zat er nog midden in. Nixon erfde een Amerika dat de oorlog en de wereld moe was. De inflatie was omhooggeschoten en de steden smeulden neg van zwarte woede. De politie van Chicago had de politieke aspiraties van de jeugd met knuppels en traangas bestreden. De terreur van de misdaad hield de Amerikanen 's avonds achter gesloten deuren. En Nixon zelf had nauwelijks een been om op te staan. Hij, de leider van de minderheidspartij, was gekozen met slechts 43 procent van de stemmen en met nauwelijks één procent voor-sprong op zijn tegenstander. Voor de

eerste keer in meer dan een eeuw werd de nieuwe president geconfronteerd met een Congres, waar de oppositie in beide kamers in de meerderheid was.

Er zat voor Nixon niets anders op dan rustig en geleidelijk te werk te gaan, zachtjes stoom te laten ontsnappen uit explosieve problemen, progressieve stappen te maskeren met conservatieve taal en conservatieve stappen met progressieve retoriek en bij tijd en wijle de oppositie schaakmat te zetten door haar woorden en haar strijdpunten over te nemen.

Nixon zaaide voorzichtig het zaad van zijn eigen politiek en nam alle tijd om de oogst af te wachten. Pas nu, in dit verkiezingsjaar, is de oogsttijd gekomen, zoals ook de bedoeling was. Net zoals in 1968 Lyndon Johnson alles uit handen viel, zo moeten in 1972 alle vruchten in Nixons schoot vallen: ontspanning met de Volksrepubliek China en met de Sowjet-Unie, een SALT-akkoord, een regeling voor Vietnam, een doorbraak in de impasse van het Midden-Oosten en in het binnenland een opbloeiende economie en dalende werkloosheid. Of in verkiezingstaal: vrede in de wereld, welvaart in het binnenland. Als de oogst lukt, is er geen Demoeraat, die Nixon kan verslaan.

De omstandigheden — een vijandig Congres, een weinig sympathieke pers en zijn eigen teruggetrokken aard — dicteerden de Nixonmethode: onderhandelingen en beslissingen in het diepste geheim en op een zorgvuldig gekozen ogenblik onthuld in een toespraak die voor zo groot mogelijke verrassing en sympathie moet zorgen. Nixons China-politiek werd geboren in een geheim memorandum, dat de president twee weken na zijn bediging aan zijn adviseur Kissinger stuurde. Twee en een half jaar later, na talloze geheime vergaderingen, geheime boodschappen en een geheime reis van Kissinger naar Peking, kon hij de wereld (en zelfs zijn eigen ministerie van buitenlandse zaken) verbazen met de aankondiging van zijn reis naar China.

Deze publicistisch uitgebuide reis is wel het pronkstuk van Nixons staat van dienst. In de China-politiek harmonieerden Nixons pragmatische machtspolitiek en vredelievende wensen prachtig met elkaar. De Amerikaanse president schijnt erin geslaagd te zijn een driehoeksverhouding tussen de Sowjet-Unie, China en Amerika gebouwd te hebben en de regels van de machtspolitiek veranderd te hebben. Dat de Verenigde Staten niet

altijd van de gewijzigde omstandigheden profiteren, werd duidelijk tijdens het Indiase-Pakistaanse conflict over Bangladesj. Amerika voelde zich toen gedwongen zijn gewicht in de schaal te leggen, ook al was het bij de verliezende partij, opdat de Russen in Zuid-Azië niet te veel zouden winnen op de Chinezen.

Maar de meest dramatische ommekeer van Nixon was niet de metamorfose van een koude-oorlog-fanaat naar een verzoener met de communisten, maar zijn ingrijpen op Amerika's vrije markt door lonen en prijzen te bevrlezen. Wie had ooit de conservatieve Nixon tot zo'n socialistische maatregel in staat geacht? De economie was Nixons binnenlandse Vietnam met het verwachte succes steeds bijna binnen bereik, statistieken die moesten bewijzen hoe goed alles gaat, terwijl iedereen wel weet dat het helemaal niet goed gaat. Maar toen succes uitbleef en de Republikeinen daardoor forse klappen moesten incasseren tijdens de tussentijdse verkiezingen werd het probleem op Nixiaanse wijze aangepakt.

Er werden in totaal 69 geheime vergaderingen belegd in een periode van drie maanden. De voorzitter van de nationale reserveraad, Arthur Burns, had zich hoogst onpopulair gemaakt op het Witte Huis door voortdurend aan te dringen op 'radicale maatregelen' en trof pas bij Nixon de goede snaar toen hij hem eraan herinnerde dat Franklin Roosevelt zijn grote populariteit dankte aan het feit dat hij voortdurend zat te sleutelen aan de zleke economie en gemakkelijk van beleid veranderde, als het geen effect had. In het diepste geheim werd de uiteindelijke beslissing genomen. 'Vertel niemand iets, zelfs niet onze vrouwen', waarschuwde Nixon de twee ingewijden. Hij bleek meer bezorgd te zijn over het effect van zijn maatregelen, dan over de principes die hij over boord zette.

'Ik wil het werk afmaken, dat wij begonnen zijn', heeft Nixon gezegd toen hij zich begin dit jaar officieel herkiesbaar stelde. 'Her kies de president', vragen zijn verkiezingspeldjes al te goed dat het woord 'president' meer respect afdwingt dan de naam 'Nixon'. 'Hij zal nooit Richard de Bemide worden, dat moeten we erwerkers op. Maar zelden in de mede-eeuw, die Nixon nu al in de politiek meedraait, zag zijn kans op een zege er zo goed uit als nu bij zijn laatste verkiezingsstrijd.

Protest tegen Nixon

Trouw, 19-7-72

In Miami Beach, waar volgende week de Republikeinen hun partijconventie zullen houden om president Nixon en vice-president Agnew opnieuw kandidaat te stellen, blokkeren tegenstanders van Nixon de trottoirs. Voor volgende week staan er vele betogingen op het programma. Ongeveer 2500 parachutisten zijn inmiddels naar de stad overgebracht als reservetroepen. Zie voor meer over de Republikeinse conventie pagina 11.

Minister William Rogers voorspelt:

'Nog dit jaar Vietnam-akkoord'

Trouw
20? - 8-1972
21

MIAMI BEACH (AP, Reuter, UPI) — De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken William Rogers heeft voorspelt dat er nog dit jaar een Vietnam-regeling zal worden bereikt.

In een interview met het Amerikaanse blad Miami Herald zei Rogers nog vóór de verkiezingen of spoedig na 'Nixons herverkiezing' een Vietnam-akkoord te verwachten, 'omdat ik van mening ben dat de Noordvietnamezen ernstige militaire, economische en psychologische moeilijkheden hebben.' Volgens Rogers is de Noordvietnamese invasie in Zuid-Vietnam geen succes geweest, terwijl de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam en de mijnblokkade wel een succes zijn geworden. Volgens Rogers steunt de internationale gemeenschap grotendeels de Vietnampolitiek van Nixon en krijgt het Noordvietnamese volk door 'dat dit een hopeloos krachtsinspanning is.' Hij wees er voorts op dat de Sowjet-Unie en China nu voorstander zijn van beëindiging van de Vietnamoorlog door onderhandelingen. 'Dit scheidt een geheel nieuwe situatie. Zij zijn degenen die Noord-Vietnam hebben bevoorrad', aldus Rogers.

SPECULATIES

De optimistische uitlatingen van Rogers kort na terugkeer van Nixons adviseur Henry Kissinger in de VS, na besprekingen in Saigon, heeft nieuwe speculaties uitgelokt omtrent de resultaten van Kissingers geheime overleg met president Thieu en zijn eerdere contacten met vertegenwoordigers van Hanoi. Waarnemers in Saigon wijzen op ontwikkelingen op het

slagveld, die moeilijk te rijmen zouden zijn met het optimisme van Rogers.

Zo is de druk van de Noordvietnamezen en de Viet Cong op Saigon de laatste weken sterk toegenomen, wordt in de buurt van Danang, in het noorden van Zuid Vietnam, fors gevochten en is zaterdag de belangrijke districtstad Kwé Son en het basiskamp Ross op veertig kilometer van Danang door de Noordvietnamezen veroverd.

Kissinger heeft zaterdag na terugkeer uit Tokio onmiddellijk verslag uitgebracht aan President Nixon.

Bij deze besprekingen op Camp David waren ook minister Rogers en Kissingers plaatsvervanger generaal-majoor Alexander Haig aanwezig. Verwacht wordt dat president Nixon woensdag op de conventie van de Republikeinse Partij in Miami Beach mogelijk iets over de affaire Vietnam zal zeggen.

Radio Hanoi heeft de reis van Kissinger naar Saigon gisteren een 'slimme truc' genoemd, die de illusie moet wekken dat er belangrijke ontwikkelingen zijn in het Parijse overleg. Integendeel aldus de Noordvietnamese zender. De regering Nixon voert de lucht- en zee-oorlog nog op en dan durft de Amerikaanse president nog te zeggen dat er vorderingen bij de onderhandelingen worden gemaakt, zo vervolgde radio Hanoi.

De Indonesische minister van buitenlandse zaken Adam Malik heeft zaterdag gezegd dat de VS, Zuid-Vietnam, Cambodja en Laos 'een voorstel' van zes punten hebben gedaan aan Hanoi. Volgens Malik heeft Noord-Vietnam dit voorstel dat een 'compromis' was botweg afgewezen omdat het de VS zou begunstigen.

MC GOVERN

Senator George McGovern, de Democratische kandidaat voor het Amerikaanse presidentschap, heeft verklaard dat hij verwacht dat president Thieu van Zuid-Vietnam uit Saigon zal vluchten als hij zelf tot Amerikaans president wordt gekozen. Volgens McGovern, die heeft aangekondigd binnen tien dagen na zijn ambtsaanvaarding als president een einde aan de Vietnam-oorlog te maken, zal een door de communisten beheerste coalitieregering de macht in Zuid-Vietnam overnemen.

Gevraagd naar een mogelijk bloedbad bij een dergelijke ontwikkeling zei McGovern dat er regelingen moeten worden getroffen zodat mensen die weg willen daartoe in de gelegenheid worden gesteld.

Republikeinen noemen McGovern 'isolationist'

MIAMI BEACH (AP, Reuter, UPI) — De Amerikaanse Republikeinse Partij heeft in haar verkiezingsmanifest, dat deze week op de nationale conferentie in Miami Beach moet worden goedgekeurd een felle aanval gedaan op senator George McGovern, de Democratische tegenstander van de Republikeinse presidentskandidaat Richard Nixon. In het manifest wordt McGovern gebrandmerkt als een gevaarlijke en onverantwoordelijke isolationist, wiens verkiezing het risico van oorlog zal vergroten.

In dit verkiezingsjaar moeten de Amerikanen kiezen tussen kracht en zwakte, tussen onderhandelen of bedelen bij, een tegenstander, aldus het program naar aanleiding van de Noordvietnamese weigering Amerikaanse krijgsgevangenen vrij te laten. Het manifest looft Nixon wegens diens weigering de huidige regering Thieu in Saigon te 'verraden'. Waarnemers maken hieruit op dat er geen noemswaardige wijziging is gekomen in Nixons opvattingen over een Vietnam-akkoord, ondanks de vele geruchten over een eventuele toenadering tijdens geheim overleg in Parijs.

Zegslieden in Miami Beach hebben meegedeeld dat Nixon zijn campagne tegen McGovern zal voeren onder het motto dat hij de Amerikanen 'een beter leven in een beter land en een veiliger wereld' heeft verschaft. Actie tegen McGovern zal worden gevoerd door de senator consequent te omschrijven als een man die 'beneveld is door overgave' in Vietnam, aldus de zegslieden. Het programma vermeldt dat de Democratische Partij in de greep is gekomen van een 'radicale klik, die met het verleden spot en een vernietigende invloed op de toekomst van het land heeft.'

McGovern voorziet vlucht Thieu

Rogers verwacht snel regeling in Vietnam

WASHINGTON, 21 aug. (Reuter, NYT, UPI, AP) — De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, William Rogers, heeft voorspeld, dat nog vóór de Amerikaanse presidentsverkiezingen van november of anders kort daarna door onderhandelingen een vredesregeling in Vietnam tot stand zal komen. In een interview met verschillende Amerikaanse kranten verklaarde Rogers, dat Noord-Vietnam op het ogenblik kampt met ernstige militaire, economische en psychologische moeilijkheden.

Volgens Rogers zijn er vier redenen, die zijn voorspelling kracht bijzetten: Het Noordvietnamese offensief heeft geen succes gehad, de Amerikaanse mijnblokkade en massale bombardementen hebben wel effect gehad, het Noordvietnamese volk is tot het besef gekomen, dat de oorlog een hopeloze zaak is en de internationale gemeenschap steunt president Nixon. Rogers voegde eraan toe, dat Rusland en China nu voorstander zijn van beëindiging van de oorlog door middel van onderhandelingen.

Rogers leverde scherpe kritiek op uitlatingen van de Democratische presidentskandidaat, senator George McGovern, die heeft verklaard te geloven, dat de Amerikaanse krijgsgevangenen naar huis zullen terugkeren, zodra alle Amerikaanse troepen uit Vietnam zijn teruggetrokken. Volgens Rogers heeft Noord-Vietnam de krijgsgevangenen steeds als politieke gijzelaars gebruikt. „Als zij de doelstellingen realiseren, die hen voor ogen staan, waarom zouden ze dan niet de gevangenen houden en iets anders van ons gaan eisen?“, aldus Rogers.

„Uittocht“

McGovern verklaarde zondag, dat hij — als hij tot president wordt gekozen — verwacht, dat een coalitie-regering onder leiding van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront de macht in Zuid-Vietnam overneemt. Volgens hem zal president Ngoejen Van Thieu met zijn getrouwen de

wijk nemen uit Saigon, als hij president wordt. „Mijn voorspelling is, dat er een uittocht komt van topgeneraals en politieke figuren uit Zuid-Vietnam en dat daarna een coalitie-groep opkomt, die bereid is tot een regeling met Hanoi“, aldus McGovern in een interview.

McGovern verzette zich tegen de opvatting van president Nixon, dat een communistische machtsovername in Zuid-Vietnam onherroepelijk leidt tot een bloedbad. Er moeten, aldus McGovern, maatregelen worden getroffen om het gevaar van vergeldingsacties en slachtpartijen tegen medestanders van Thieu weg te nemen. Volgens McGovern zal een coalitie-regering tijdelijk geleid kunnen worden door iemand als generaal Docong Van Minh („Big Minh“), die zich in 1971 bij de Zuidvietnamese presidentsverkiezingen terugtrok vanwege het corrupte karakter van de verkiezingen.

De speciale adviseur van president Nixon, Henry Kissinger, keerde zaterdag in Amerika terug na zijn bezoeken aan Parijs, Saigon en Tokio. Hij vertrok direct naar het buitenverblijf van Nixon in Camp David om verslag uit te brengen over zijn geheime besprekingen met Noordvietnamese onderhandelaars en zijn gesprekken met de Zuidvietnamese president Thieu en de Japanse regeringsleiders. Radio-Hanoi heeft Kissingers reizen bestempeld als „een slimme truc“, bedoeld om vooruitgang te suggereren, waar geen enkele vooruitgang is.

Succes

SAIGON — Noordvietnamese troepen hebben zaterdag de belangrijke districtstad Kwe Son op ongeveer 40 kilometer ten zuidwesten van Da Nang en het basiskamp Ross, ongeveer 100 kilometer noordelijker, veroverd. Het verlies van Kwe Son is een van de grootste successen van de Noordvietnamezen sinds zij tijdens hun massale offensief op 1 mei de Zuidvietnamese provinciehoofdstad Kwang Tri veroverden.

Volgens een Zuidvietnamese bron zou de verovering van Kwe Son de Noordvietnamese troepen in de regio van Da Nang en het basiskamp Ross, ongeveer 100 kilometer noordelijker, veroverd.

Nixon in gesprek met zijn speciale adviseur Henry Kissinger (rechts) en zijn minister van buitenlandse zaken William Rogers in zijn buitenverblijf in Camp David. Kissinger bracht verslag uit van zijn besprekingen in Parijs, Saigon en Tokio.

aan een nieuwe fase in hun offensief begonnen. De strategisch belangrijke plaats Da Nang lijkt nog steeds een voornaam doelwit, evenals de oude keizerlijke hoofdstad Hoié in het noorden van Zuid-Vietnam. Het Zuidvietnamese regeringsleger ont-rimde Kwe Son en het basiskamp na een artillerie- en raketbeschieting, die meer dan 24 uur duurde.

Amerikaanse bommenwerpers hebben weer zware bombardementen uitgevoerd op de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi en de havenstad Haifong. Volgens het Amerikaanse opperbevel werden aanvallen gedaan op afweergeschut, een militair opleidingsterrein, spoorwegverbindingen en een kazerne. Het Noordvietnamese persbureau heeft bekendgemaakt, dat donderdag in de provincie Thanh Hoa weer een dijk door Amerikaanse bommen werd getroffen.

McGovern voorziet vlucht Thieu Rogers verwacht snel regeling in Vietnam

WASHINGTON, 21 aug. (Reuter, NYT, UPI, AP) — De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, William Rogers, heeft voorspeld, dat nog vóór de Amerikaanse presidentsverkiezingen van november of anders kort daarna door onderhandelingen een vredesregeling in Vietnam tot stand zal komen. In een interview met verschillende Amerikaanse kranten verklaarde Rogers, dat Noord-Vietnam op het ogenblik kampt met ernstige militaire, economische en psychologische moeilijkheden.

Volgens Rogers zijn er vier redenen, die zijn voorspelling kracht bijzetten: Het Noordvietnamese offensief heeft geen succes gehad, de Amerikaanse mijnblokkade en massale bombardementen hebben wel effect gehad, het Noordvietnamese volk is tot het besef gekomen, dat de oorlog een hopeloze zaak is en de internationale gemeenschap steunt president Nixon. Rogers voegde eraan toe, dat Rusland en China nu voorstander zijn van beëindiging van de oorlog door middel van onderhandelingen.

Rogers leverde scherpe kritiek op uitspraken van de Democratische presidentskandidaat, senator George McGovern, die heeft verklaard te geloven, dat de Amerikaanse krijgsgevangenen naar huis zullen terugkeren, zodra alle Amerikaanse troepen uit Vietnam zijn teruggetrokken. Volgens Rogers heeft Noord-Vietnam de krijgsgevangenen steeds als politieke gijzelaars gebruikt. „Als zij de doelstellingen realiseren, die hen voor ogen staan, waarom zouden ze dan niet de gevangenen houden en iets anders van ons gaan eisen?“, aldus Rogers.

„Uittocht”

McGovern verklaarde zondag, dat hij — als hij tot president wordt gekozen — verwacht, dat een coalitie-regering onder leiding van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront de macht in Zuid-Vietnam overneemt. Volgens hem zal president Ngoen Van Thieu met zijn getrouwen de

Nixon in gesprek met zijn speciale adviseur Henry Kissinger (rechts) en zijn minister van buitenlandse zaken William Rogers in zijn buitenverblijf in Camp David. Kissinger bracht verslag uit van zijn besprekingen in Parijs, Saigon en Tokio.

wijk nemen uit Saigon, als hij president wordt. „Mijn voorspelling is, dat er een uittocht komt van topgeneraals en politieke figuren uit Zuid-Vietnam en dat daarna een coalitie-groep opkomt, die bereid is tot een regeling met Hanoi“, aldus McGovern in een interview.

McGovern verzette zich tegen de opvatting van president Nixon, dat een communistische machtsovername in Zuid-Vietnam onherroepelijk leidt tot een bloedbad. Er moeten, aldus McGovern, maatregelen worden getroffen om het gevaar van vergeldingsacties en slachtpartijen tegen medestanders van Thieu weg te nemen. Volgens McGovern zal een coalitie-regering tijdelijk geleid kunnen worden door iemand als generaal Doeng Van Minh („Big Minh“), die zich in 1971 bij de Zuidvietnamese presidentsverkiezingen terugtrok vanwege het corrupte karakter van de verkiezingen.

De speciale adviseur van president Nixon, Henry Kissinger, keerde zaterdag in Amerika terug na zijn bezoeken aan Parijs, Saigon en Tokio. Hij vertrok direct naar het buitenverblijf van Nixon in Camp David om verslag uit te brengen over zijn geheime besprekingen met Noordvietnamese onderhandelaars en zijn gesprekken met de Zuidvietnamese president Thieu en de Japanse regeringsleiders. Radio-Hanoi heeft Kissingers reizen bestempeld als „een slimme truc“, bedoeld om vooruitgang te suggereren, waar geen enkele vooruitgang is.

Succes

SAIGON — Noordvietnamese troepen hebben zaterdag de belangrijke districtstad Kwe Son op ongeveer 40 kilometer ten zuidwesten van Da Nang en het basiskamp Ross omgerekend 100 kilometer noordelijker veroverd. Het verlies van Kwe Son is een van de grootste successen van de Noordvietnamezen sinds zij tijdens hun massale offensief op 1 mei de Zuidvietnamese provinciehoofdstad Kwang Tri veroverden.

Volgens een Zuidvietnamese woordvoerder in Sa...

aan een nieuwe fase in hun offensief begonnen. De strategisch belangrijke plaats Da Nang lijkt nog steeds een voornaam doelwit, evenals de oude keizerlijke hoofdstad Hoi An in het noorden van Zuid-Vietnam. Het Zuidvietnamese regeringsleger ontruimde Kwe Son en het basiskamp na een artillerie- en raketbeschieting, die meer dan 24 uur duurde.

Amerikaanse bommenwerpers hebben weer zware bombardementen uitgevoerd op de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi en de havenstad Haifong. Volgens het Amerikaanse opperbevel werden aanvallen gedaan op afweergeschut, een militair opleidingssterrein, spoorwegverbindingen en een kazerne. Het Noordvietnamese persbureau heeft bekendgemaakt, dat donderdag in de provincie Thanh Hoa weer een dijk door Amerikaanse bommen werd getroffen.

Pistool met stok aangereikt

Rechercheurs waren

kaper te slim af

Agenten als piloten vermomd

SEATTLE, 21 aug. (UPI, AP) — Stan Pitkin, die op het vliegveld Reno in de staat Nevada bewees hoe gemakkelijk het is een vliegtuig te kapen, moest na twaalf uur zijn kaping opgeven toen hij werd neergeschoten door een als piloot vermomde rechercheur. De pacifistische kaper, die ruim 6,5 miljoen gulden voor invalide Vietnamese kinderen eiste, raakte in zijn rug, benen en schouder gewond.

Pitkin dwong het toestel van de United Airlines naar Vancouver waar hij het losgeld eiste. De Canadese autoriteiten lieten weten, dat zij niet over zoveel geld beschikten. De kaper beval de driekoppige bemanning toen naar Seattle te vliegen. Daar werd het geld met geweren, pistolen, een zaklantaarn, 20 pakken peppillen, walkie-talkie en een radio door

een man in onderbroek aan boord gebracht.

De man kon onschadelijk worden gemaakt toen twee rechercheurs, vermomd als piloten, aan boord konden komen. Terwijl de twee hun uniformen uittrokken, glipte een derde agent naar de neus van de Boeing 727 met een pistool aan een twee meter lange stok. Hij reikte het bij het geopende cockpitraampje aan één van de piloten toe. De rechercheurs kwamen onder toezien oog van de kaper — de één in onderbroek, de ander naakt — het toestel binnen. Een van de agenten kreeg het pistool aangereikt waarmee hij daarop de kaper onschadelijk kon maken.

De kaping was 's ochtends in Reno begonnen toen Stan Pitkin door een gat in het hek fietste en bij de Boeing stopte. Hij haalde de karabijn van zijn schouder en ging daarmee het vliegtuig in. Pitkin liet de passagiers en de stewardessen uitstappen. Daarna gaf hij bevel naar Vancouver te vliegen.

Progressieve gedelegeerden proberen macht van conservatieven te beknotten

Trouw, 22-8-1972

Republikeinen bezorgd over '76

MIAMI BEACH (UPI, Reuter) — In een opgetogen stemming is de Amerikaanse Republikeinse partij gisteren begonnen met het ritueel om president Nixon een tweede ambtstermijn te geven. Want in Republikeinse ogen is de komende verkiezingsstrijd slechts een formaliteit en is het zeker dat Nixon zijn tegenstander George McGovern smadelijk zal verslaan.

De Republikeinse conventie zal een toonbeeld worden van orde en eenheid, waarbij het optreden van enkele figuren uit de showbusiness voor enige levendigheid moet zorgen. Bij het samenstellen van het draaiboek voor deze conventie is zorgvuldig iedere oppositie tegen de herbenoeming van president Nixon onmogelijk gemaakt. Slechts van één van de 1.348 gedelegeerden is het bekend, dat hij tegen Nixon is. Hij is namelijk de enige afgevaardigde, die Paul McCloskey wist te veroveren, in de korte tijd die dit Californiaanse congreslid Nixon tijdens de voorverkiezingen bejaagde. De Republikeinen hebben echter bepaald, dat iemand pas dan kandidaat mag worden gesteld, als hij de steun heeft van de meerderheid van gedelegeerden uit drie staten. Zodoende is zelfs het gevaar van die ene stem tegen bezworen.

'Spontaan'

Alles is zo zorgvuldig gepland, dat nu al bekend is dat het traditionele, 'spontane' loslaten van balonnen, als vreugdebetoon over de hernominatie van Nixon, plaats zal vinden op dinsdagavond 22.13 uur, plaatselijke tijd en vijf minuten zal duren. Ook het partijprogramma is zorgvuldig geredigeerd door het Witte Huis en zo samengesteld, dat het voor de kiezers uit de voorsteden en voor de blanke arbeiders aantrekkelijk is. Sterke steun voor Israël en een compleet zwijgen over de kwestie van abortus moeten de normaal Democratisch stemmende joden en katholieken in grote getalen naar de Republikeinse kant lokken. En met een paragraaf, waarin de partij zich verzet tegen het bussen van schoolkinderen om rassenintegratie bij het onderwijs te bevorderen, willen de Republikeinen een goede indruk in het zuiden maken.

1976

Aangezien 1972 al helemaal in kannen en kruiken lijkt, zullen de enige schermutselingen op de Republikeinse conventie dan ook gaan over 1976, wanneer Nixon niet meer in aanmerking komt voor een nieuwe ambtstermijn, voorop gesteld dat Nixon inderdaad dit jaar wint. De kans is namelijk zeer groot dat Spiro Agnew dan de aangewezen opvolger van Nixon zal

zijn. Degenen, die dit vooruitzicht niet aan staat, hebben daarom een voorstel, hoe de gedelegeerden van de volgende conventie over de 50 Amerikaanse staten verdeeld zullen worden, aangevochten. Het aangenomen voorstel zal de kleinere, conservatieve staten bevoordelen. De staten, die namelijk bij de verkiezingen naar de Republikeinse kolom gaan, krijgen daarvoor een bonus in de vorm van extra gedelegeerden. Daardoor zal de stem van de dun-bevolkte agrarische staten en van het zuiden versterkt worden op de conventie van 1976.

De grotere, wat progressievere staten, zijn het helemaal niet met de voorgestelde regeling eens. De fractieleider in de Senaat, Hugh Scott van Pennsylvania, en gouverneur Nelson Rockefeller van New York — twee belangrijke industriestaten, — wier macht door de voorgestelde regeling aanzienlijk beknut zal worden — hebben duidelijk gemaakt, dat ze de zaak desnoods tijdens de conventie willen uitvechten, als er nog niet op het laatste moment een redelijk compromis uit de bus komt. En juist Rockefeller, vier jaar geleden nog een opponent van Nixon, moest zo'n grote rol spelen in de eenheids-show van de Republikeinen, door de nominatie-rede voor Nixon te houden. Mochten de progressievere krachten niet slagen, dan overweegt de Ripon Society, een groep van jonge, progressieve Republikeinen, de zaak bij het Hoogerechtshof aanhangig te maken. Zoiets zal natuurlijk een vervelende smet werpen op het zorgvuldig opgepoetste beeld van Republikeinse eenheid.

Keurige jongeren

De Republikeinen menen verder ook het antwoord gevonden te hebben op de geplande demonstraties van de meest jonge betogers, die Miami Beach zijn binnengetrokken. De partij heeft zo'n 3.000 schoongewassen en glad geschoren jongeren laten overvliegen naar de strandplaats in Florida, die op zorgvuldig geredigeerde plaatsen de Republikeinen zullen toejuichen, om Amerika ervan te doordringen dat de jeugd niet alleen bestaat uit demonstranten en McGovern-aanhangers. Zo stonden ze zondag nadrukkelijk aanwezig te zijn op het vliegveld, toen mevrouw Pat Nixon en vice-president Spiro Agnew daar

aankwamen.

De demonstranten — naar schatting 4.000 man sterk — blokkeerden inmiddels de ingangen van het hotel, waar een galadiner was georganiseerd voor de afgevaardigden naar de conventie. 'Een, twee, drie, vier, wij willen jouw racistische oorlog niet' en 'Nixon donder op' werd er gezongen. Het gezang werd begeleid door vuisten, die op daken van auto's trommelde. Maar dat was allemaal niets vergeelken bij Chicago, vier jaar geleden. Na een uur greep de politie taktvol in. Behalve een paar dozijn eieren werden er geen wapens gebruikt. Politie-chef Rocky Pomerance zei na afloop zeer ingenomen te zijn met het verloop van de demonstratie.

Zitstaking

Woensdag deze week hopen de demonstranten 'de massaalste zit-staking uit de Amerikaanse geschiedenis' te houden. 'We gaan naar de Republikeinse conventie op de dag dat Richard Nixon officieel zijn herverkiezingscampagne lanceert', verklaarde Rennie Davis, één van de hoofdfiguren uit Chicago 1968. Vandaag, bij het begin van de conventie, beginnen de demonstranten Vietnam-veteranen, oud-gevangenen, vakbondsvertegenwoordigers, werkloze zwarten, vrouwen, armen, homoseksuelen en bejaarden te ondervragen naar de 'misdaden van de regering-Nixon'. Tevens zal de gestorven Soledad-broeder George Jackson geëerd worden en 'de geest van verzet, die hij vertegenwoordigde' gevierd worden.

Op de avond, dat Nixon zijn nominatie krijgt, staat een ambitieuzere actie op het programma: 'Als de gedelegeerden van hun luxueuze hotels over hoofdweg 1 naar de conventie rijden, zullen ze een 'straat zonder vreugde' passeren', zegt het draaiboek. Om hun medeverantwoordelijkheid voor de nieuwe nominatie van Nixon te dramatiseren, zullen de gedelegeerden een lange rij jonge mensen passeren, die dodenmaskers dragen. 'We zullen dodenmaskers dragen en hen hun misdaden — van Son My tot Attica — het gezicht van het Republikeinse regime — tonen', meldt de folder. De massale zit-staking rond het conventiegebouw moet plaats vinden als Nixon zijn aanvaardings-rede houdt

Opgewacht door speciaal overgevlogen schoongewassen en kortgeknipte jongeren wordt mevrouw Pat Nixon begroet op het vliegveld van Miami Beach, waar de Republikeinse conventie wordt gehouden.

en moet hem ervan doordringen 'dat zijn aanvaardingsrede en alles wat ze vertegenwoordigt, totaal onaanvaardbaar is voor het volk.'

Tot nu toe zijn de Republikeinen de demonstranten alleen maar dankbaar. Door hen krijgt de Republikeinse conventie tenminste enige aandacht.

Snelle Vietnam-regeling niet zeker

Trouw
22-8-72

Witte Huis corrigeert uitlatingen van Rogers

WASHINGTON (Reuter, UPI, AP) — Het Witte Huis heeft zich gisteren gehaast de verklaring af te zwakken van minister van buitenlandse zaken William Rogers, die zondag zei dat er volgens hem nog dit jaar een vredesregeling voor Vietnam zal worden getroffen.

Op grond van Rogers optimisme werd in Washington druk gespeculeerd dat geheime besprekingen tussen Kissinger en Noordvietnamese vertegenwoordigers tot resultaten hebben geleid.

Gerald Warren, onder-perssecretaris van het Witte Huis heeft gisteren verklaard dat de uitlatingen van Ro-

gers niet als een voorspelling moeten worden beschouwd maar als een 'algemene vaststelling gebaseerd op zijn persoonlijke beoordeling van de situatie. Hij drukte de hoop uit van de regering op een snelle regeling. Hij deed geen voorspelling die gebaseerd was op enige gebeurtenis of besprekingen die mogelijk wel of niet plaats gevonden zouden kunnen hebben', aldus Warren.

Het Amerikaanse opperbevel in Saigon heeft gemeld dat Noordvietnamese tanks zijn gesignaleerd op 24 km ten zuiden van de stad Danang in het noorden van Zuid-Vietnam. Bij Danang worden steeds meer Noordvietnamese eenheden waargenomen. Zondag werd de stad Kwé Son op 40 km ten zuidwesten van Danang door de Noordvietnamezen veroverd. In Danang is gisteren bekendgemaakt dat de Zuidvietnamese militaire politie de commandant heeft gearresteerd van een Zuidvietnamese basis omdat hij zijn mannen had bevolen de basis te ontruimen na zware aanvallen van Noordvietnamezen en de Viet Cong.

CAMBODJA

In Phnom Penh is gisteren een mislukte aanslag gepleegd op de Cambodjaanse premier en minister van buitenlandse zaken Son Ngoc Thanh. In een geparkeerde auto langs de route die de premier gewoonlijk volgt ontplofte een kneedbom. De premier bleef ongedeerd. Vier soldaten van zijn gevolg raakten gewond.

Vietnam (17) *Trouw, 22-8-72*

In 'Vietnam 10' schreef de heer Veenstra, dat ook de communistische wereld democratisch zou kunnen worden. Is hij werkelijk zo naïef? Leest hij geen kranten? Is hem niets bekend over de processen in Praag, Moskou, de jodenvervolging? En dan de muur der schande in Berlijn? Specimina van wat communisten onder democratie verstaan. Is de heer Veenstra van mening dat memagogen als Paul de Groot, Hoekstra en Marcus Bakker ooit tot democratie bekeerd zullen worden? Als de zwijgende meerderheid nu eens wat geld bijeen zou brengen en de heer Veenstra een enkele reis Moskou zou aanbieden, dan zijn we weer van een communistenvriend verlost. In 1956 was ik in Oostenrijk om de Hongaarse vluchtelingen te helpen. Ik heb toen het leed van deze mensen gezien. Amerika zorgt er voor dat Zuid-Oost-Azië dit leed wordt bespaard. Onze kleinkinderen zullen er presidit Nixon dankbaar voor zijn.

Amsterdam

F. J. Ekels Pot

Trouw, 22-8-1972

Forse voorsprong voor Richard Nixon

WASHINGTON (AP) — President Nixon heeft een voorsprong van 26 percentage-punten op zijn Democratische tegenstander, senator George McGovern. Dit blijkt uit een opiniepeiling van het Gallup-instituut. De enquête werd begin augustus gehouden. Voor Nixon verklaarden zich 57 procent van de ondervraagden, voor McGovern 31. De vorige peiling gaf als uitslag: 57-32.

Zie voor de Republikeinse conventie pagina 7.

DA NANG BEDREIGD

Nieuw offensief

Hanoi verwacht

Zuidvietnamezen
arresteren
commandant

SAIGON, 22 aug. (Reuter, UPI, AFP) — Noordvietnamese troepen en eenheden van de Vietcong lijken een nieuw offensief voor te bereiden tegen de belangrijke stad Da Nang in het noorden van Zuid-Vietnam. Na de verovering van Kwe Son op 40 kilometer ten zuidwesten van Da Nang en het basiskamp Ross zaterdag hebben de Noordvietnamezen en de Vietcong tanks en artilleriegeschut in stelling gebracht op ongeveer 20 kilometer van Da Nang. In Da Nang is een grote Amerikaanse legerbasis gevestigd.

In Washington verklaarde de woordvoerder van het Amerikaanse Witte Huis, Jerry Friedheim, dat de nieuwe Noordvietnamese opmars in verband moet worden gebracht met de Amerikaanse presidentsverkiezingen. „Met de verkiezingscampagnes in het vooruitzicht verwachten we, dat de vijand wel op een of andere manier zal proberen ze te beïnvloeden,” zei Friedheim. „Volgens ons kunnen we daar nu het begin van zien.”

De Zuidvietnamese militaire politie heeft de commandant van de basis Ross, die door het regeringsleger werd ontruimd, gearresteerd. Hij zou zijn manschappen opdracht hebben gegeven de basis prijs te geven, toen Noordvietnamezen en de Vietcong tweederde van de basis hadden veroverd. Volgens zegslieden van het Zuidvietnamese leger hielden regeringstroepen in een hoek van de basis stand en stonden troepen ten noorden van de basis gereed om een tegenaanval in te zetten.

Radio-Hanoi heeft meegedeeld, dat Amerikaanse bommenwerpers op 15 augustus een hevige aanval hebben gedaan op de grootste katholieke kathedraal van Noord-Vietnam in Kim Son, op ongeveer 112 kilometer ten zuiden van Hanoi aan de kust. De kathedraal werd vrijwel vernietigd. Talloze mensen werden gedood of raakten gewond, aldus radio-Hanoi.

Afzwakking

WASHINGTON — Het Amerikaanse Witte Huis heeft maandag de uitspraken van minister van buitenlandse zaken, William Rogers, afgezwakt. In een interview, dat in verschillende kranten werd gepubli-

ceerd, voorspelde Rogers, dat vlak vóór of anders vlak na de presidentsverkiezingen van november een regeling in Vietnam tot stand zal komen. Volgens mededelingen van het Witte Huis had Rogers slechts de hoop op een dergelijke regeling uitgesproken. De opmerking „vlak na de verkiezingen” moet eerder gezien worden in termen van maanden dan in termen van dagen of weken, zo verklaarde een woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken.

PNOM PENH — In de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh is maandag een aanslag gepleegd op Son Ngoc Tinh, premier en tevens minister van buitenlandse zaken in Cambodja. In een geparkeerde auto langs de route, die de premier gewoonlijk volgde, ontplofte een kneedbom. De premier bleef ongedeerd, maar vier soldaten uit zijn gevolg raakten gewond. Later werden twee mannen door de politie gearresteerd op verdenking de bom te hebben geplaatst.

Met zeer veel interesse las ik de discussie over Vietnam. Het moet mij van het hart dat de heer D. Veenstra Dan, een slecht debater is, maar een goede Marxkramer. De 'geschiedbe-schouwing' van de heer Veenstra slaat nergens op. Is hij vergeten dat de Hitler ooit eens een pakt heeft geslo-ten met Stalin? En de Russisch-Finse oorlog! Ook een staaltje van commu-nistisch imperialisme.

Wijzen de historicus Colenbrander zou de zinnen van de heer Veenstra afdoen met de woorden: Haastige ge-volgtrekkingen naar marxistische smaak. Het lijkt nergens naar dat de heer Veenstra zijn opponent 'afstraft' door hem een fascist of nationaal-socialist te noemen. Typisch een uit-drukking van een fellow-traveller: Wie niet met mij is, is een reactio-nair of fascist. Dat de VS imperialis-me bedrijven is gewoon niet waar.

In Vietnam is sprake van een politië-le aktie. Geen oorlog, want als het een werkelijke oorlog was, zouden Amerikaanse troepen allang zijn ge-land in Noord-Vietnam. De VS steu-nen — en dat is hun plicht — Zuid-Vietnam. Het is een zeer opmerkelijk feit dat, als er in Amsterdam 'Nixon moordenaar' wordt geschreeuwd, de-zelfde Nixon in Polen wordt begroet door een mensenmenigte die vijf rijen dik staat om hem toe te juichen. Idem dito in Roemenië.

Het is het goed recht van de heer Veenstra het met Hanoi te houden, ik houd mij aan Nixon. Wie werkelijk wil weten wat het communisme te bieden heeft, moet eens met vakantie naar een van die landen, waar de vrienden van Marcus Bakker er het voor het zeggen hebben. Dan zal men met eigen ogen de bittere armoede aanschouwen, de onvrijheid, de be-drukte stemming van de mensen en de overvolle kerken, waar de mensen bidden om te worden verlost van de communistische slavernij.

Leidschendam

M. J. Kuisdom

Zuidvietnamese kranten protesteren tegen perswet

Trouw, 23-8-1972

SAIGON (AP, Reuter, UPI) — Een belangrijk deel van de Zuidvietnamese kranten is gisteren in staking gegaan tegen de harde nieuwe perswet die president Ngoejen Van Thieu heeft uitgevaardigd.

Gisteren verscheen ongeveer een derde van de 43 dagbladen in Saigon niet en werd daarmee de grootste openbare demonstratie tegen Thieu gehouden sinds deze onlangs speciale vol-machten voor een periode van zes maanden verwierf. De perswet die op 3 september van kracht wordt voor-ziet in strenge straffen wegens publi-caties die de nationale veiligheid in gevaar kunnen brengen.

Wat de nationale veiligheid precies omvat wordt niet omschreven en moet door de krantenredacties zelf worden uitgemaakt. Op grond van de wet kunnen kranten in beslag worden genomen, redacteuren en uitgevers ge-vangen worden gezet. De Zuidvietna-mese persraad is van plan de nieuwe wet voor te leggen aan het Hoogge-rechtshof in Saigon.

De Zuidvietnamese regering heeft gis-teren de vrijlating aangekondigd van 600 'blijvend invalide' Noordvietname-se krijgsgevangenen. Tot de vrijlating is besloten naar aanleiding van een boeddhistische feestdag. Saigon heeft

Hanoi gevraagd snel regelingen te treffen voor de ontvangst van de krijgsgevangenen. In mei 1971 was Hanoi de vrijlating van 570 Noord-vietnamezen aangeboden. De transac-tie liep toen mis omdat de Noordviet-namezen niet kwamen opdagen om de invalide gevangenen over te nemen, waarop zij weer naar hun kampen werden teruggebracht.

Amerikaanse militaire zegslieden in Saigon hebben bekendgemaakt dat in september de Amerikaanse basis Long Binh aan de Zuidvietnamezen zal wor-den overgedragen. Long Binh is de grootste militaire basis van de VS buiten hun eigen grondgebied. Op de basis is het Amerikaanse legerhoofd-kwartier gevestigd. Tenminste een deel van de tienduizend Amerikanen zullen van Long Binh naar Saigon worden overgebracht.

De Voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam heeft in Parijs gis-teren felle kritiek geleverd op het programma van de Amerikaanse Re-publikeinse Partij. Woordvoerder Ly Van Sau noemde het programma een onderstreping van Nixons vietnamise-ringsbeleid en zijn steun aan presi-dent Thieu. Nixon zou 'binnen een paar dagen vrede kunnen krijgen als bij 'positief' reageert op het zeven-puntenplan van de Voorlopige rege-ring; het afzetten van Thieu, stopzet-ten van de bombardementen en vast-stellen van een datum van volledige terugtrekking van Amerikanen uit Vietnam.

Saigon besluit krijgsgevangenen vrij te laten

SAIGON, 23 aug. (Reuter, UPI, AP). — De regering van Zuid-Vietnam heeft aangekondigd 600 invalide Noordvietnamese krijgsgevangenen vrij te laten ter gelegenheid van het boeddhistische allerzielenfeest. Volgens het Zuidvietnamese ministerie van buitenlandse zaken werd dit besluit genomen „in het kader van de traditionale humanitaire politiek van Zuid-Vietnam jegens krijgsgevangenen.” Aan de Noordvietnamese overheid zal worden gevraagd zo snel mogelijk de opvang van de krijgsgevangenen te regelen.

Amerika zal zijn grootste militaire basis in Zuid-Vietnam, Long Binh, in september aan het Zuidvietnamese leger overdragen. Op de basis is het Amerikaanse legerhoofdkwartier gevestigd. Een deel van de 10.000 Amerikaanse soldaten op de basis zullen naar Saigon worden overgebracht.

PARIJS. — De woordvoerder van de voorlopige revolutionaire regering voor Zuid-Vietnam, Ly Van Sau, heeft in Parijs Amerikaanse berichten, dat een vredesregeling over Vietnam door onderhandelingen op handen is, „volkomen onjuist” genoemd. Volgens Ly Van Sau blijkt uit alles, dat de Amerikaanse regering de publieke opinie om de tuin wil leiden om Nixons herverkiezing te betrouwen.

Felle betogingen in Miami Beach

Vervolg van pagina 5

De Republikeinse afgevaardigde Paul McCloskey, die het aanvankelijk in de voorverkiezingen tegen Nixon opnam, heeft bij de leiding van de Republikeinse Partij geprotesteerd, dat de oorlog in Vietnam zelfs niet als discussie-onderwerp tijdens de Conventie is toegelaten. Volgens McCloskey is de Conventie alleen maar opgezet om „een gewetenloze politiek van verwoesting in Vietnam” ruggesteun te geven.

McCloskey legde zijn verklaring af tijdens een persconferentie, waarop ook Daniel Ellsberg sprak. Ellsberg, die ervan wordt beschuldigd de Pentagon-documenten over de oorlog in Vietnam in handen van de pers te hebben gespeeld, verklaarde, dat Nixon al bij zijn ambisaanvaarding in 1968 met de gedachte speelde de kust van Noord-Vietnam met mijnen te blokkeren en de hevige bombardementen te hervatten. De blokkade en de bombardementen zijn eerder een voortzetting dan een verandering van de regeringspolitiek, aldus Ellsberg.

Miami was dinsdag het toneel van heftige betogingen. Honderden demonstranten tegen de oorlog in Vietnam trokken door de straten van Miami, aanplakbiljetten afscheurend en Amerikaanse vlaggen naar beneden trekkend. De politie arresteerde ruim 230 betogers. Tussen demonstranten en politie braken felle vechtpartijen uit, toen betogers een hotel wilden binnendringen, waar Pat Nixon en haar dochters een lunch bijwoonden. Een speciaal gerechtshof begon direct aan de berechting van de gearresteerden.

Burgers ontruimen stad Thang Dinh

Zware strijd in buurt van Danang

SAIGON (AFP, Reuter, UPI, AP) — In Zuid-Vietnam wordt hevig gestreden om de stad Thang Dinh op 45 km ten zuiden van Danang. De stad is door de burgerbevolking ontruimd. Duizenden vluchtelingen zoeken een veilig heenkomen, zo is uit Saigon vernomen.

De stad Thang Dinh heeft geen verbinding meer met de buitenwereld. Volgens gezaghebbende Amerikaanse zagslieden is Thang Dinh de laatste noorden van Zuid-Vietnam. Als de noorden van Zuid-Vietnam. Als de Viet Cong en de Noordvietnamezen Thang Dinh veroveren dan komen zij op weg naar Danang alleen nog maar de basis Baldy tegen waar het hoofdkwartier van de tweede Zuidvietnamese infanteriedivisie is gevestigd. aldus de zagslieden.

Ook in de Mekong-delta ten zuiden van Saigon zijn de gevechten opgeblaaid. Guerrilleros hebben gisteren op 10 km van Saigon een olieopslagplaats beschoten.

Zuidvietnamese mariniers zijn gesteund door de Amerikaanse luchtmacht een tegenoffensief begonnen op de stad Kwang Tri, die eerder door Noordvietnamezen is ingenomen. De Zuidvietnamezen hebben de muren van de citadel bereikt maar zijn nog niet tot een stormaanval overgegaan. In Parijs hebben vertegenwoordigers van Hanoi en de Voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam het Zuidvietnamese voorstel afgewezen 600 invalide Noordvietnamese krijsgesvangenen vrij te laten en in ontvangst te nemen. Het aanbod is een 'bekende tactiek' genoemd en geëist werd dat alle krijsgesvangenen onmiddellijk moeten worden vrijgelaten. Op de 156ste Parijse Vietnambijeenkomst werd gisteren daarover geen vooruitgang geboekt. De onderhande-

lingen beperkten zich tot wederzijdse verwijten.

ROSTOW

Walt Rostow, die destijds adviseur was van de presidenten John Kennedy en Lyndon Johnson heeft gezegd dat voornoemde presidenten ervan overtuigd waren dat de VS het militaire optreden in Vietnam moesten uitbreiden omdat de toestand in Zuidoost-Azië anders tot het gebruik van kernwapens zou hebben geleid. Rostow die destijds als 'havik' werd omschreven, zei dit in een vraaggesprek met het Italiaanse tijdschrift Europeo. Rostow zei tegen algehele terugtrekking van de Amerikanen uit Vietnam te zijn. Volgens hem is er 'een kans op vrede' in Vietnam.

Hij leverde ook kritiek op de willekeurige vernietiging door luchtbombardementen. Rostow vertelde in 1965 tegen Johnson te hebben gezegd, dat de Ho Tsj Minh aanvoerroute niet door de lucht maar van de grond af moest worden aangevallen. Johnson weigerde omdat dit 'een wereldoorlog had kunnen ontketenen', aldus Rostow. 'Ik stond toen al, evenals nu, tamelijk sceptisch tegenover de doeltreffendheid van luchtbombardementen. Met vliegtuigen kan men belangrijke maar beperkte, resultaten bereiken. Maar ik ben de eerste om te zeggen dat het niet nodig is om over te gaan tot willekeurige vernietiging, aldus de 56-jarige Rowstow, die thans professor is aan de Austin-universiteit in Texas.

Trouw, 25-8-1972.

Trouw, 25-8-'72

Actie quakers tegen oorlog in Vietnam

PHILADELPHIA (EPD) — De Amerikaanse quakers zijn een campagne van burgerlijke ongehoorzaamheid begonnen, die tot doel heeft de beëindiging van de oorlog in Vietnam. De campagne omvat een geweldloze blokade van de wapen- en munitietransporten. Het bestuur van de quakerorganisatie beschuldigt de Amerikaanse regering van 'de ergste misdaden vanuit de lucht in de geschiedenis van de oorlogsvoering'. Het herinnert eraan, dat president Roosevelt in 1944 de Duitse bevolking ocriep tot verzet tegen de oorlogsmisdaden en daaraan toevoegde, dat 'er eens een dag zal komen, waarop de schuldigen reukenschap zullen moeten afleggen'. President Nixon is zelf quaker.

Weer talloze vluchtelingen

AANVAL VIETCONG OP THANG BINH

Hanoi verwerpt voorstel Saigon

SAIGON, 25 aug. (Reuter, UPI, AP). — Noordvietnamese troepen en eenheden van de Vietcong hebben een hevige aanval gelanceerd op de Zuidvietnamese stad Thang Binh op 45 kilometer ten zuiden van de bedreigde havenstad Da Nang. Het grootste deel van de ongeveer 10.000 bewoners van de stad is op de vlucht geslagen. De stad is over een groot gebied in brand geschoten. Volgens Amerikaanse legerwoordvoerders zou de val van Thang Binh de weg vrijmaken voor een opmars naar Da Nang.

Zuidvietnamese regeringstroepen zijn bij hun tegenoffensief aan het noordelijk front opnieuw doorgedrongen tot de citadel van de provinciehoofdstad Kwang Tri, die sinds 1 mei in handen is van Noordvietnamezen en de Vietcong. Amerikaanse B-52 bommenwerpers legden zware bommentapijten op Noordvietnamese stellingen in de omgeving van Kwang Tri. Ook in de buurt van Kwe Son (in het weekend door de Noordvietnamezen veroverd) zijn Zuidvietnamese troepen in het tegenoffensief gegaan.

De strijd in de Mekong-delta ten zuiden van de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon is weer opgelaaid. Eenheden van de Vietcong voerden beschietingen uit op olieopslagplaatsen en een dorp op nog geen 10 kilometer ten zuidoosten van Saigon. Het was de meest directe bedreiging van de hoofdstad sinds 26 juni. In de Mekong-delta werd slag geleverd rond het dorp Cai Be.

PARIJS — De 156ste zitting van de besprekingen over Vietnam in Parijs heeft geen nieuwe ontwikkelingen te zien gegeven. Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront wezen een Zuidvietnamees aanbod van de hand om 600 invalide Noordvietnamese krijgsgevangenen naar huis te laten gaan. De Noordvietnamese afgevaardigde verwierp het aanbod als „de bekende tactiek”. De regering van Saigon had het aanbod gedaan in verband met het boeddhistische allerzielenfeest.

Uitval

De woordvoerder van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam, mevrouw Ngoejen Thi Binh, deed een felle uitval naar president Nixon naar aanleiding van zijn verkiezingsrede voor de Republikeinse Conventie. „President Nixon heeft zijn verlangen naar vrede afgemeten aan het aantal kilometers, dat hij heeft afgelegd om een oplossing te vinden, verklaarde zij. „Maar hij sprak met opzet niet over de miljoenen tonnen bommen en granaten, die hij nog steeds op het Indochinese schiereiland afwerpt uit naam van de Amerikaanse vrede. Hij sprak ook niet over de tienduizenden Amerikanen, die zijn gedood en de honderdduizenden, die zijn gewond.”

WASHINGTON — Volgens vooraanstaande Amerikaanse luchtmachtautoriteiten krijgt Noord-Vietnam ondanks de hevige Amerikaanse bombardementen nog steeds aanzienlijke hoeveelheden militair materieel. Hierdoor kan de Amerikaanse inmenging in de oorlog nog tal van ja-

ren duren, is hun oordeel. Hanoi zou voldoende voorraden krijgen om de oorlog op althans beperkte schaal voort te zetten.

Volgens de luchtmachtautoriteiten komt 25 tot 50 percent van de voorraden, die Hanoi vóór de mijnblokkade en de bombardementen kreeg, nog steeds op de bestemde plaatsen. Om de toevoer van voorraden verder af te kappen zouden, zo verklaarden zij, „onaanvaardbare maatregelen” nodig zijn, zoals het bombarderen van dijken en de totale vernietiging van de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi en de havenstad Haifong.

Ramsey Clark wordt niet vervolgd

MIAMI BEACH, 25 aug. (UPI) — De Amerikaanse minister van justitie, Richard Kleindienst, heeft woensdag verklaard geen plannen te hebben om Ramsey Clark, één van zijn voorgangers onder president Lyndon Johnson, te vervolgen wegens diens uitlatingen in Noord-Vietnam tegen het Amerikaanse optreden in de Vietnamese oorlog.

Kleindienst die de Republikeinse conventie in Miami Beach bijwoont, herinnerde aan de uit 1799 stammende wet-Logan, die Amerikaanse burgers verbiedt met buitenlandse functionarissen te onderhandelen teneinde het Amerikaanse buitenlandse beleid te beïnvloeden. Volgens hem zijn er geen bewijzen dat Clark deze wet geschonden heeft of andere wetten die opruiing verbieden. Oud-minister Clark heeft onlangs een bezoek van twee weken aan Noord-Vietnam gebracht. Daar sprak hij een veroordeling uit over de Amerikaanse lucht-aanvallen, in het bijzonder die welke gericht zouden zijn tegen de dijken in Noord-Vietnam.

Fel protest China bij Washington

Zuidvietnamezen
boeken succes
rond Kwe Son

handles overhalen en de knoppen indrukken? Zouden jullie deze mensen en dat soort leugenaars laten bepalen voor jullie, wie jullie vijand is? Hoe voelt het gebruikt te worden als pionnen?"

PEKING, 26 aug. (NYT, Reuter, UPI, AFP) — China heeft bij de Amerikaanse regering scherp geprotesteerd tegen een bombardement op een sloep van een Chinees vrachtschip voor de kust van Noord-Vietnam. Bij de Amerikaanse actie kwamen vijf Chinese zeelieden om het leven. De Chinese verklaring noemde de aanval „een provocatie jegens het Chinese volk“.

Volgens de verklaring van het Chinese ministerie van buitenlandse zaken werd de sloep op 22 augustus bestookt bij het eiland Hon Ngoc in de Noordvietnamese provincie Nghe An. „Dit is een ernstige daad van de Amerikaanse imperialisten en een grove schending van de vrijheid van internationale handel en scheepvaart,“ aldus de verklaring. De Chinese leiders zeiden zich het recht voor te behouden schadevergoeding te eisen.

SAIGON — Het Amerikaans opperbevel in Saigon heeft een diepgaand onderzoek gelast naar het gebeuren rond de Chinese sloep. Volgens een Amerikaanse verklaring hebben marinevaartuigen 22 augustus voor de Noordvietnamese kust „een bevoorradingsvaartuig van 10 meter lengte“ tot zinken gebracht. Ze verkeerden in de veronderstelling, dat het een van de Noordvietnamese lichters was, die worden gebruikt voor het overladen van goederen om de mijnblokkade te omzeilen.

Een woordvoerder in Saigon verklaarde, dat deze lichters pas worden aangevallen op ruime afstand van de bevoorradingsvrachtschepen. „Wij kiezen schepen uit derde landen niet als doelwit,“ aldus een Amerikaanse officier. Het eiland Hon Ngoc ligt vlakbij de grote Noordvietnamese havenstad Vinh. Amerikaanse gevechtsvliegtuigen doen regelmatig aanvallen op schepjes, die voorraden aan land proberen te brengen.

Zuidvietnamese troepen hebben de strategische stad Kwe Son op de Noordvietnamezen en de Vietcong heroverd. Dit is in militaire kringen in de belangrijke havenstad Da Nang bekendgemaakt. Na de verovering van Kwe Son door de Noordvietnamezen in het week-end werd Da Nang direct bedreigd. De regeringstroepen, 10.000 man sterk, zouden op weinig tegenstand zijn gestuit.

De Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu heeft de commandant van de divisie, die Kwe Son moest prijsgeven, van zijn functie ontheven. Hij werd opgevolgd door de marine-officier Tran Van Noet, die een grote rol heeft gespeeld bij het beleg van de stad An Loc. De ontslagen commandant is de vijfde bevelhebber, die door Thieu sinds het begin van het Noordvietnamese offensief is afgezet.

Jane Fonda

WASHINGTON — Een commissie van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft gedeelten openbaar gemaakt van radio-uitzendingen, die de Amerikaanse actrice Jane Fonda tijdens haar bezoek aan Noord-Vietnam voor radio-Hanoi zou hebben gemaakt. Het Amerikaanse ministerie van justitie onderzoekt de mogelijkheid van een aanklacht tegen Jane Fonda op grond van landsverraderlijke activiteiten.

Jane Fonda zou in een radio-uitzending tegen Amerikaanse oorlogsvliegers hebben gezegd: „Ik weet, dat jullie de mannen, die jullie op de bombardementsvluchten uitrusten, zouden haten, als jullie de Vietnamezen in vredige omstandigheden zouden zien en leren kennen. Hebben jullie er enig idee van, wat jullie bommen aanrichten, als jullie de

Vijf zeelieden gedood

Peking protesteert bij VS over aanval op Chinese sloep

Trouw,
26. 2. 1972

PEKING, WASHINGTON (AFP, UPI, Reuter) — China heeft gisteren bij de Amerikaanse regering geprotesteerd tegen het bombarderen van een sloep van een Chinese vrachtboot bij Noord-Vietnam, waarbij vijf Chinese zeelieden zijn gedood.

Het Chinese ministerie van buitenlandse zaken heeft de volgende verklaring over het incident uitgegeven: 'Op 22 augustus heeft een Amerikaans vliegtuig schaafteloos een sloep gebombardeerd van het Chinese vrachtschip Hongqi nr. 151, dat voor anker lag bij het eiland Hon Ngoe, in de provincie Nghe An (in Noord-Vietnam). De sloep werd vernield en de vijf inzittenden — kapitein Tsjoë Mao-tsjen, de plaatsvervangend politieke commissaris Ma Tsjoëan-tsjoe en drie matrozen — vonden de dood. Dit is een ernstige daad van de Amerikaanse imperialisten en een grove schending van de vrijheid van internationale handel en scheepvaart, benevens een ernstige provocatie jegens het Chinese volk. Regering en volk van China spreken hun diepe verontwaardiging uit en richten een krachtig protest tot de regering van de Verenigde Staten. De Chinese regering houdt zich het recht voor schadevergoeding te eisen voor deze verliezen. De Amerikaanse regering moet onmiddellijk alle provocaties jegens Chinese koopvaardij-schepen staken en de verzekering geven dat zulke incidenten zich in de toekomst niet meer zullen voordoen.' Het Amerikaanse opperbevel in Saigon heeft gisteren toegegeven dat dinsdag voor de Noordvietnamese kust 'een bevoorradingsvaartuig van tien meter lengte' tot zinken is gebracht. De Amerikaanse piloten meenden dat het een Noordvietnamese lichter was, die gebruikt werd bij het lossen van Chinese en andere vrachtschepen die de grote havens van Noord-Vietnam niet meer kunnen binnenvaren vanwege de Amerikaanse blokkade. 'Deze lichters worden pas aangevallen als ze op ruime afstand zijn van de vrachtschepen', aldus een woordvoerder in Saigon.

Amerika heeft gisteren toegegeven dat deze week boven Noord-Vietnam vier Amerikaanse vliegtuigen zijn neergeschoten. Zes bemanningsleden worden vermist. In totaal zijn nu 82 Amerikaanse vliegtuigen boven Noord-Vietnam neergehaald sinds

Amerika op 6 april van dit jaar de bombardementen hervatte.

STAD HEROVERD

Zuidvietnamese troepen hebben gisteren de stad Que Son op de Noordvietnamezen heroverd. Deze stad ligt 40 kilometer ten zuiden van Danang en was vorige week zaterdag door de Noordvietnamezen bezet. De Zuidvietnamese troepen hebben weinig tegenstand ontmoet. De herovering gebeurde een uur nadat de bevelvoerende generaal van de eenheid door president Thieu was ontslagen, omdat hij de stad had moeten prijsgeven.

De vrouw van de Zuidvietnamese president Thieu is gisteren in Parijs aangekomen voor een privé-bezoek van enkele dagen. Zij gaat ondermeer naar de bedevaartplaats Lourdes.

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, William Rogers, heeft gisteren plechtig beloofd Zuid-Vietnam trouw te blijven en gezegd, dat het 'in de steek laten van een bondgenoot gewetenloos zou zijn.'

NA AANVAL OP SLOEP

Fel protest China bij Washington

*Volkscrant,
26-8-1972*

Zuidvietnamezen boeken succes rond Kwe Son

PEKING, 26 aug. (NYT, Reuter, UPI, AFP) — China heeft bij de Amerikaanse regering scherp geprotesteerd tegen een bombardement op een sloep van een Chinees vrachtschip voor de kust van Noord-Vietnam. Bij de Amerikaanse actie kwamen vijf Chinese zeelieden om het leven. De Chinese verklaring noemde de aanval „een provocatie jegens het Chinese volk“.

Volgens de verklaring van het Chinese ministerie van buitenlandse zaken werd de sloep op 22 augustus bestookt bij het eiland Hon Ngoe in de Noordvietnamese provincie Nghe An. „Dit is een ernstige daad van de Amerikaanse imperialisten en een grove schending van de vrijheid van internationale handel en scheepvaart,“ aldus de verklaring. De Chinese leiders zeiden zich het recht voor te behouden schadevergoeding te eisen.

SAIGON — Het Amerikaans opperbevel in Saigon heeft een diepgaand onderzoek gelast naar het gebeuren rond de Chinese sloep. Volgens een Amerikaanse verklaring hebben marinevaartuigen 22 augustus voor de Noordvietnamese kust „een bevoorradingsvaartuig van 10 meter lengte“ tot zinken gebracht. Ze verkeerden in de veronderstelling, dat het een van de Noordvietnamese lichters was, die worden gebruikt voor het overladen van goederen om de mijnblokkade te omzeilen.

Een woordvoerder in Saigon verklaarde, dat deze lichters pas worden aangevallen op ruime afstand van de bevoorradingsvrachtschepen. „Wij kiezen schepen uit derde landen niet als doelwit,“ aldus een Amerikaanse officier. Het eiland Hon Ngoe ligt vlakbij de grote Noordvietnamese havenstad Vinh. Amerikaanse gevechtsvliegtuigen doen regelmatig aanvallen op schepjes, die voordien aan land proberen te brengen.

Zuidvietnamese troepen hebben de strategische stad Kwe Son op de Noordvietnamezen en de Vietcong heroverd. Dit is in militaire kringen in de belangrijke havenstad Da Nang bekendgemaakt. Na de verovering van Kwe Son door de Noordvietnamezen in het week-end werd Da Nang direct bedreigd. De regeringstroepen, 10.000 man sterk, zouden op weinig tegenstand zijn gestuit.

De Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu heeft de commandant van de divisie, die Kwe Son moest prijsgeven, van zijn functie ontheven. Hij werd opgevolgd door de marine-officier Tran Van Noet, die een grote rol heeft gespeeld bij het beleg van de stad An Loc. De ontslagen commandant is de vijfde bevelhebber, die door Thieu sinds het begin van het Noordvietnamese offensief is afgezet.

Jane Fonda

WASHINGTON — Een commissie van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft gedeelten openbaar gemaakt van radio-uitzendingen, die de Amerikaanse actrice Jane Fonda tijdens haar bezoek aan Noord-Vietnam voor radio-Hanoi zou hebben gemaakt. Het Amerikaanse ministerie van justitie onderzoekt de mogelijkheid van een aanklacht tegen Jane Fonda op grond van landsverraderlijke activiteiten.

Jane Fonda zou in een radio-uitzending tegen Amerikaanse oorlogsvliegers hebben gezegd: „Ik weet, dat jullie de mannen, die jullie op de bombardementsvluchten uitrusten, zouden haten, als jullie de Vietnamezen in vredige omstandigheden zouden zien en leren kennen. Hebben jullie er enig idee van, wat jullie bommen aanrichten, als jullie de

handles overhalen en de knoppen indrukken? Zouden jullie deze mensen en dat soort leugenaars laten bepalen voor jullie, wie jullie vijand is? Hoe voelt het gebruikt te worden als pionnen?“

Strijd laait op rond Kwe Son

Krantenuitgever in Saigon doodgeschoten

SAIGON, 28 aug. (Reuter UPI, AP). — Rondom de Zuidvietnamese stad Kwe Son zijn hevige gevechten uitgebroken, nadat Zuidvietnamese regeringstroepen de stad vrijdag op de Noordvietnamezen en de Vietcong heroverden. Noordvietnamese troepen stellen alles in het werk om de strategisch belangrijke vallei, waarin Kwe Son ligt, te beheersen. Kwe Son ligt op 40 kilometer ten zuiden van de grote havenstad Da Nang, die met een rechtstreekse aanval wordt bedreigd.

Amerikaanse bommenwerpers hebben zaterdag weer een zware aanval uitgevoerd op de haven van de Noordvietnamese stad Haifong. Volgens het Amerikaanse opperbevel werd een scheepswerf getroffen. De 27 buitenlandse schepen, die in verband met de Amerikaanse mijnblokkade in Haifong voor anker liggen,

zouden niet zijn geraakt. Op de scheepswerf werden kleine schepen en barken gerepareerd. Tussen Haifong en de hoofdstad Hanoi werden bij Amerikaanse acties bruggen en luchtmachtbases bestookt.

Verklaring afgewezen

China heeft Amerika ervan beschuldigd te proberen zich te onttrekken aan zijn verantwoordelijkheid voor het bombarderen van een Chinese sloep voor de kust van Noord-Vietnam. Bij de aanval kwamen vijf Chinese zeelieden om het leven. Volgens Amerika zou het schip een Noordvietnamees bevoorradingsvaartuig zijn geweest. Het Chinese ministerie van buitenlandse zaken verklaarde nu, dat de sloep overduidelijk geen vracht aan boord had en voor onder Chinese vlag.

De uitgever van een regeringsgezinde krant in Saigon is zaterdag op klaarlichte dag doodgeschoten, toen hij zat te eten met enkele journalisten. De dader zat aan een tafeltje dicht bij hem. Na de schoten verdween hij in de menigte. De uitgever stond bekend als iemand, die fel van leer trok tegen de corruptie in Zuid-Vietnam. Hij weigerde deel te nemen aan protestacties van andere kranten tegen de nieuwe strenge perswetten van president Ngoejen Van Thieu.

De leden van de Zuidvietnamese nationale persraad hebben aangekondigd af te treden, als de nieuwe perswetten doorgang vinden. Thieu eist van de kranten een hoge borgsom als garantie voor eventuele boetes. Veel uitgevers hebben verklaard de borgsom niet te zullen betalen. Uit protest tegen de nieuwe wetten is een tweedaagse staking onder de kranten afgekondigd. De wetten moeten op 3 september ingaan.

Corruptie

President Thieu heeft bij zijn bestrijding van de corruptie een wet getekend, waardoor ieder, die giften van meer dan een miljoen piasters (ongeveer 7800 gulden) aanneemt, ter dood kan worden veroordeeld. Ook worden beloningen uitgelooft voor het aanbrengen van corruptieschandalen. Als de aangenomen giften minder dan een miljoen piasters bedragen, staan de „gelukkigen” straffen van levenslang of minder te wachten.

Theu heeft opnieuw een generaal van zijn functie ontheven, de vierde sinds het begin van het Noordvietnamese offensief eind maart. Het was de commandant van de Zuidvietnamese divisie, die lange tijd vergeefse pogingen deed de belangrijke hoofdweg 13 naar de belegerde provinciehoofdstad An Loc te heropenen. Zijn divisie had zich weer teruggetrokken naar de Mekongdelta, waar de basis

Opschudding in Zuid-Vietnam

Errouw,
29-8-1972
Saigon

Mijnenveger van China breekt door blokkade

WASHINGTON (Reuter, UPI, AP, AFP) — Voor het eerst sinds in mei de Amerikaanse luchtmacht de Noordvietnamese havens met mijnen heeft geblokkeerd, is een Chinese mijnenveger erin geslaagd de haven van Haiphong (bij de hoofdstad Hanoi) binnen te varen

Men acht het in Washington niet uitgesloten dat er meer schepen van dit type zullen volgen om te proberen, deze belangrijkste Noordvietnamese haven voor het scheepvaartverkeer te heropenen. Amerika is echter van plan de blokkade te handhaven en eventueel nieuwe mijnen te laten afwerpen.

Volgens de Amerikaanse inlichtingendienst is de mijnenveger, die Sjanghai als thuisbasis heeft, in staat acoustische en magnetische mijnen te vegen. Tot dusver zou het 41 meter lange schip nog niet in actie zijn geweest. De mogelijkheid bestaat dat China de boot heeft gestuurd om de Russen in verlegenheid te brengen, die nog niets tegen de Amerikaanse blokkade hebben ondernomen. Onder de 27 schepen die in de haven van Haiphong liggen, sinds de mijnen vertrek onmogelijk maakten, bevinden zich 10 Russische.

In Washington is ook meegedeeld dat bevoorrading van Noord-Vietnam van China uit doorgaat, ondanks de blokkade. De vrachten worden met kleine boten van de Chinese vrachtschepen naar havens gevaren. Ook krijgt Hanoi voldoende olie om in de behoefte van het oorlogvoerende land te voorzien. Dank zij de twee pijpleidingen van China naar het zuiden van Noord-Vietnam is er nog een oliereserve voor zes weken. De bombardementen op de leidingen hebben niet tot ernstige stagnatie geleid.

Het bericht over de Chinese mijnenveger heeft in Saigon opschudding veroorzaakt. Amerikaanse militaire kringen lieten doorschemeren dat de mijnenveger waarschijnlijk in staat is, mijnen onschadelijk te maken, zonder ze tot ontploffing te brengen. Het Chinese schip is mogelijk een van de vier Amerikaanse mijnenvegers, die in 1948 aan China werden overgedragen toen de communisten de macht nog niet in handen hadden genomen. Amerikaanse jachtbommenwerpers hebben een militair opleidingscentrum en kazernes bij Hanoi gebombardeerd. Meer dan 90 gebouwen zouden zijn vernield en ongeveer 70 beschadigd. Het voornaamste doel was het opleidingscentrum, waar Noordvietnamese troepen worden samengehouden, voordat zij naar het zuiden worden gezonden. Amerikaanse vliegtuigen deden ook aanvallen op bruggen in het gebied tussen Hanoi en de grens met China.

Que Son

De Noordvietnamezen hebben voor de tweede keer in negen dagen de Zuidvietnamese troepen verdreven uit hun hoofdkwartier in het district Que Son. Voor de noordelijken is het hele gebied van de vallei van Que Son strategisch van grote waarde. De toegang

President Nixon zal in Honolulu besprekingen voeren met Ellsworth Bunker, de Amerikaanse ambassadeur in Zuid-Vietnam. Nixon reist naar Hawaii voor een ontmoeting met de nieuwe Japanse premier Tanaka.

tot Da Nang (de op één na grootste stad van het land) kan worden bedreigd als men de vallei beheerst. Voorts loopt verkeersweg no. 1 er doorheen naar het dichtbevolkte laaggelegen kustgebied. Het thans veroverde hoofdkwartier ligt ongeveer 50 km ten zuiden van Da Nang.

Vorige week was de Amerikaanse troepensterkte in Vietnam teruggebracht tot 37.700 man, hetgeen 1300 minder is dan het streefgetal dat Nixon voor 1 september had aangekondigd. Niet meegerekend zijn de 39.000 militairen aan boord van de schepen van de Zevende vloot in de wateren van Vietnam.

Bij een helikopterongeluk in Thailand zijn dertien hoge Thaise officieren omgekomen. De oorzaak van het ongeluk is niet bekend.

GESIGNALEERD IN HAIFONG

Chinese mijnenveger doorbreekt blokkade

Noordvietnamezen
dringen weer
Kwe Son binnen

WASHINGTON, 29 aug. (Reuter, UPI, AFP) — Voor het eerst sinds het in werking treden van de Amerikaanse mijnblokkade voor de kust van Noord-Vietnam is een Chinese mijnenveger in de haven van Haifong gesignaleerd.

Dit is door het Amerikaanse ministerie van defensie meegedeeld.

De mijnenveger zou een week geleden via Noordvietnamese binnenwateren in Haifong zijn aangekomen, maar nog niet in actie zijn geweest.

Volgens zegslieden kan de mijnenveger nauwelijks via de Golf van Tonkin in Haifong zijn aangekomen. Amerikaanse oorlogsschepen patrouilleren voortdurend in de Golf van Tonkin en de Chinese zee om schepen te verhinderen de Vietnameese wateren in of uit te varen. Amerikaanse verkenningsvliegtuigen ontdekten de mijnenveger ongeveer een week geleden. Het schip lag afge-meerd langs een Chinese vrachtboot, een van de 27 buitenlandse schepen, die vanwege de mijnblokkade de haven niet uit kunnen.

De Amerikaanse inlichtingendienst heeft verklaard, dat de mijnenveger Sjanghai als thuishaven heeft. Het schip zou toegerust zijn met uiterst verfijnde apparatuur om akoestische en magnetische mijnen te vegen. Niet uitgesloten wordt de mogelijkheid, dat de mijnenveger in staat is mijnen onschadelijk te maken zonder ze tot ontploffing te brengen. Woordvoerders van het Pentagon lieten zich er niet over uit of Amerika de mijnenveger zal aanvallen, als het schip in actie komt.

Opschudding

Het bericht over de Chinese mijnenveger veroorzaakte in militaire kringen in Saigon veel opschudding. Zegslieden van het Amerikaanse opperbevel lieten doorschemeren, dat mogelijk nieuwe mijnen zullen worden gelegd om alle toegangen tot de haven van Haifong hermetisch af te sluiten. In Amerikaanse kringen acht men het niet uitgesloten, dat China meer mijnenvegers zal sturen in een poging de haven van Haifong te heropenen.

Volgens Amerikaanse woordvoerders gaat de bevoorrading van Noord-Vietnam vanuit China ondanks de mijnblokkade en de hevige bombardementen door. De vrachten worden met kleine bootjes van Chinese vrachtboten naar de Noordvietnamese havens gebracht. Ook krijgt Hanoi voldoende olie om in de behoeften te voorzien dank zij twee pijpleidingen met China, die na de afkondiging van de mijnblokkade op 9 mei werden aangelegd.

President Nixon zal donderdag de situatie in Vietnam bespreken met de Amerikaanse ambassadeur in Zuid-Vietnam, Ellsworth Bunker. Het gesprek zal plaatsvinden in Honolulu, waar Nixon de Japanse premier Tanaka ontvangt. Volgens de woord-

voerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, zal Nixon woensdag nieuwe troepenverminderingen in Vietnam bekendmaken.

Strijd

SAIGON 29 aug. — Noordvietnamese troepen en eenheden van de Vietcong zijn opnieuw in de Zuidvietnamese stad Kwe Son doorgedrongen. De stad werd 19 augustus door Noordvietnamezen veroverd, maar dezen moesten het terrein vorige week weer prijsgeven. Kwe Son ligt in een strategisch belangrijke vallei op 40 kilometer ten zuiden van de grote havenstad Da Nang. Volgens het Zuidvietnamese regeringsleger hebben regeringstroepen de helft van de stad nog steeds in handen.

Amerikaanse jachtbommenwerpers hebben bij aanvallen op doelen in Noord-Vietnam een militair oplei-

dingscentrum en kazernes dicht bij Hanoi gebombardeerd. Bij de actie werden 90 gebouwen vernield en 70 zwaar beschadigd. In het opleidingskamp zouden de troepen worden samengetrokken voordat zij naar Zuid-Vietnam worden gezonden.

ZEEGEVECHT VOOR HAVEN HAIFONG

Nixon blijft bombarderen tijdens verkiezingsstrijd

Vóór 1 december
12.000 man weg
uit Vietnam

SAN CLEMENTE, 30 aug. (NYT, Reuter, UPI, AP) — Er is geen sprake van dat de massale Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam tijdens de campagne voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen in november worden stopgezet. Dit heeft president Nixon nadrukkelijk verklaard tijdens een persconferentie in zijn buitenverblijf in San Clemente (Californië). „Absoluut niet,” antwoordde Nixon op een vraag of een dergelijke maatregel overwogen wordt op grond van politieke motieven.

Nixon kondigde wel aan dat vóór 1 december nog eens 12.000 man Amerikaanse grondtroepen uit Zuid-Vietnam worden teruggetrokken. Volgens het officiële schema zijn er dan nog 27.000 man grondtroepen in Zuid-Vietnam. Nu zijn dat er ongeveer 37.000 man in plaats van de geplande 39.000. Vóór 1 december zal Nixon opnieuw mededelingen doen over terugtrekking van Amerikaanse militairen.

De woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, herinnerde aan de belofte van Nixon, dat Amerika zich niet volledig uit Vietnam zal terugtrekken zonder de vrijlating van de Amerikaanse krijgsgevangenen en een overzicht van alle vermisten. De bombardementen en de mijnblokkade gaan door, totdat Hanoi heeft ingestemd met vrijlating van de krijgsgevangenen en een staakt-het-vuren in geheel Indo-China, aldus het Witte Huis.

Volgens opgaven van het Witte Huis zijn 39.000 man van de marine en de luchtmacht actief op Amerikaanse oorlogsschepen voor de kust van Vietnam. Bovendien zijn nog 44.000 man gelegerd op bases in Thailand. Tegenover deze troepenvermeerdering staat, aldus het Witte Huis, het feit, dat Nixon sinds 1969 522.500 man grondtroepen heeft teruggetrokken, ofwel 95 percent. Aan de bombardementen wordt deelgenomen door 900 jachtbommenwerpers en ongeveer 200 B-52 bommenwerpers.

Aanvallen

SAIGON — Zondag hebben vier Amerikaanse oorlogsschepen na het invallen van de duisternis vlak voor de haven van de Noordvietnamese stad Haifong aanvallen gedaan op olie-opslagplaatsen en legerbarakken op enkele kilometers van de stad langs de kust. Dit heeft het Ameri-

kanse marinecommando in Saigon eerst gisteren bekendgemaakt. Ook werden verschillende Noordvietnamese kustbatterijen getroffen, aldus de bekendmaking.

Amerikaanse woordvoerders werden te zeggen of de schepen de mijnblokkade voor de kust van Noord-Vietnam waren gepasseerd. Zij wilden ook niet zeggen vanaf welke afstand de doelen bij Haifong werden bestookt behalve dat de afstand „een paar mijl” bedroeg. De schepen kwamen onder hevig vuur van de Noordvietnamese kustbatterijen te liggen, maar de Amerikaanse schepen liepen geen schade op, aldus

Volgens radio-Hanoi werden bij het zeegevecht twee van de vier Amerikaanse schepen in brand geschoten. De aanval op de haven van Haifong was de tweede vanuit zee. De eerste speelde zich op 10 mei af een dag voordat de Amerikaanse mijnblokkade in werking trad. Volgens Amerikaanse zegslieden stond de nieuwe actie niet in verband met de ontdekking van een Chinese mijnenveger in de haven van Haifong, ruim een week geleden.

PARIS — Amerikaanse bommenwerpers hebben tussen 10 en 27 augustus in totaal 199 aanvallen uitgevoerd op dijken in Noord-Vietnam. Dit is dinsdag door het persbureau van Noord-Vietnam in Parijs bekendgemaakt. Bij de aanvallen werden 73 dijklichamen ernstig beschadigd. Ook werden 35 irrigatie-installaties getroffen. Volgens het persbureau werden alleen al op 27 augustus 22 aanvallen gedaan op zeedijken en dijken langs de rivieren in de provincies Thanh Hoa, Nam Ha, Thai Binh, Ninh Binh en Ha Tinh.

In Parijs is Abram Chayes, de belangrijkste adviseur van de Amerikaanse presidentskandidaat McGovern op het gebied van de buitenlandse politiek, aangekomen. Bij aankomst verklaarde hij nadrukkelijk, dat hij geen enkel contact zou hebben met de Noordvietnamese onderhandelaars bij de Parijse besprekingen over Vietnam. Chayes is begonnen aan een rondreis van twee weken om McGovern's plannen in Europa en Israël te verduidelijken.

McGovern schrappt omstreden programmapunt

NEW YORK, 30 aug. (UPI, Reuter) — Senator George McGovern, Amerikaans presidentskandidaat bij de Democraten, heeft een omstreden onderdeel van zijn verkiezingsprogramma laten vallen. In een rede voor de Newyorkse vereniging van verzekeringsdeskundigen deelde hij mee, dat hij zijn plan voor een gegarandeerd minimum-inkomen van 1000 dollar had geschrapt.

In de nieuwe opzet van McGovern krijgt een gezin van vier personen zonder ander inkomen en zonder de mogelijkheid tot werk de garantie van een bedrag van 4000 dollar per jaar, voor een deel uitbetaald in etensbonnen. McGovern deelde tevens mee, dat hij Wilbur Mills zou benoemen tot minister van financiën, als hij tot president wordt gekozen.

het Amerikaanse marinecommando. Toen de Amerikaanse schepen na de actie terugvoeren, naderden plotseling twee Noordvietnamese torpedojagers, die de Amerikanen op volle kracht achterna gingen. De Amerikaanse kruiser Newport opende het vuur, toen de Noordvietnamezen vlakbij waren en bracht een van de jagers tot zinken. De andere werd in brand geschoten en later vernietigd door een Amerikaanse bommenwerper.

Amerikaans machtsvertoon

Haiphong doelwit van Zevende vloot

SAIGON (Reuter, AFP, UPI, AP) — Vier schepen van de Amerikaanse Zevende Vloot hebben een aanval gedaan op de Noordvietnamese havenstad Haiphong. Verwoest werden een brandstofopslagplaats, een kazerne en verdedigingsstellingen langs de kust. Twee Noordvietnamese torpedolanceerbotten die de Amerikaanse schepen aanvielen, werden tot zinken gebracht. Een Amerikaanse torpedojager werd licht getroffen aan de brug, aldus een verklaring van de Amerikaanse legerleiding in Saigon.

Het gevecht vond zondag tijdens de nachtelijke uren plaats maar het nieuws er over werd tot gisterochtend vastgehouden — blijkbaar om na te gaan hoe groot de aangerichte schade was. De Amerikaanse schepen zijn het mijnenveld voor de haven van Haiphong niet binnengedrongen. Het is echter bekend dat torpedojagers geschut hebben met een draagwijdte van elf km en kruisers met een bereik van tenminste 20 km.

De aanval werd geleid door de Amerikaanse commandant vice-admiraal J. L. Holloway die van de zware kruiser Newport News het gevecht gadesloeg. Verder namen de met raketten bewapende kruiser Providence en de torpedojagers Rowan en Robinson aan de aanval deel, welke laatste door de Noordvietnamezen werd geraakt. Eén van de torpedoboten van Noord-Vietnam kreeg een voltreffer van de Newport News. De andere boot werd in

brand geschoten door de Rowan en later door een A7 Corsair gevechtsschepenwerper met bommen vernietigd. Volgens Hanoi werden twee Amerikaanse schepen in brand geschoten.

China

Een Amerikaanse militaire woordvoerder verklaarde desgevraagd geen verband te zien tussen de vlootaanval en de aanwezigheid van een Chinese mijnenvelder in de haven van Haiphong. Hij voegde er aan toe dat er mijnenvelder probeert de Amerikaanse mijnen op te ruimen, die de havenstad blokkeren.

Waarnemers in Saigon vinden het militaire effect van de aanval gering. Het Amerikaanse optreden wordt meer gezien als een vertoon van macht. Dit werd ook weerspiegeld in een felicitatie van vice-admiraal Holloway, waarin gezegd werd dat de 'gedurfde aanval' opnieuw bewijst dat de Zevende vloot op tijdstip en plaats naar verkiezing pressie kan uitoefenen.

Volgens het persbureau van Noord-Vietnam hebben Amerikaanse vliegtuigen 199 aanvallen uitgevoerd op dijken in Noord-Vietnam in de periode tussen 10 en 27 augustus. Hierbij werden 73 sectoren van dijken en 35 waterkrachtwerken zwaar beschadigd. Op 27 augustus alleen werden 22 aanvallen gedaan op zeedijken en dijken langs de rivieren in verschillende provincies.

Nixons kans (1) Nixons kans (2)

Trouw, 30-8-1972 Nixon: dit jaar nog 12.000 man uit Vietnam

WASHINGTON (Reuter, UPI, AP) — President Nixon heeft gisteren bekend gemaakt dat hij voor 1 december van dit jaar nog eens 12.000 Amerikaanse militairen uit Vietnam zal terugtrekken. Er zullen dan nog 27.000 Amerikaanse militairen in Vietnam zijn.

Omdat er in plaats van de geplande 39.000 man nu nog maar 37.700 Amerikanen in Zuid-Vietnam zijn, zullen er in werkelijkheid ongeveer 10.700 man voor 1 december naar huis gaan. Het Witte Huis liet weten dat de president voor 1 december nog een keer een mededeling zal doen over de Amerikaanse sterkte in Vietnam. Nixons woordvoerder Ronald Ziegler herinnerde er gisteren aan, dat Nixon heeft beloofd, dat niet alle Amerikaanse troepen Vietnam zullen verlaten voordat Noord-Vietnam en de Viet Cong de Amerikaanse krijgsgevangenen hebben vrijgelaten. Ook de bombardementen op Noord-Vietnam en de blokkade van de Noordvietnamese havens zouden gehandhaafd blijven zolang er Amerikanen krijgsgevangen worden gehouden en Hanoi niet wil instemmen met een staakt-het-vuren in heel Indo-China. Op een persconferentie verklaarde Nixon later, dat hij er niet aan dacht om de bombardementen op Noord-Vietnam te staken tijdens de campagne voor de presidentsverkiezingen. Volgens Ziegler zijn er momenteel ongeveer 39.000 Amerikaanse marine- en luchtvaartmensen op oorlogsschepen in de buurt van Vietnam en ongeveer 44.000 op bases in Thailand.

In oktober 1968 gaf de toenmalige Republikeinse kandidaat voor het Amerikaanse presidentschap, Richard Nixon, de Democraten onder Johnson nog één maand de tijd om de oorlog in Vietnam te beëindigen. Als ze daar in november niet in zijn geslaagd zei Nixon op 8 oktober 1968 op een verkiezingsbijeenkomst, 'dan hebben ze hun kans gehad'.

Inmiddels heeft Nixon als opvolger van Johnson diezelfde kans gehad niet één maand maar bijna vier jaar lang. Wat heeft hij er tot dusverre mee gedaan? Een volledig antwoord op deze vraag zullen misschien alleen toekomstige historici kunnen geven. Maar wat nu bekend is wekt zeer sterk de indruk, dat Nixon zijn kans voornamelijk heeft gebruikt, niet om te proberen de oorlog te beëindigen, maar om een eind te maken aan de wijdverbreide Amerikaanse bezorgdheid over de oorlog (wat natuurlijk ook een manier is, zij het niet zo'n nobele, om de kiezers tevreden te stellen). Dat is hem niet onmiddellijk gelukt. Per slot van rekening zijn er sinds Nixons ambtsaanvaarding nog 20.000 Amerikanen gesneuveld — bijna een derde van het Amerikaanse totaal in de Vietnamese oorlog. Geleidelijk heeft de president echter de sterftekansen voor zijn landgenoten in Vietnam drastisch weten te verminderen door bijna alle grondtroepen naar huis te halen. Sinds april 1969 heeft Nixon zijn landleger ter plaatse van 543.000 man teruggebracht tot 37.700 man en gister avond kondigde hij aan dat er in de laatste maanden van dit jaar nog eens 12.000 huiswaarts zullen keren.

Er is in deze kolom al vaker op gewezen dat Amerika's aandeel in het verwoesten van Vietnam bepaald geen evenredige vermindering heeft ondergaan. In dit opzicht wordt het vertrek van grondtroepen ruimschoots gecompenseerd door het verdelgingswerk van de Amerikaanse luchtmacht dat de afgelopen maanden een ongekende omvang heeft aangenomen. Zo'n 200 vliegende forten van het type B-52 (ongeveer de helft van de Amerikaanse 'Strategie Oir Command Force') zijn ingeschakeld bij het bombarderen van Vietnam, een gebied weinig groter dan Noorwegen. Hun aantal is sinds februari vervijfvoudigd. Wat deze en andere 'grote stalen vogels' in Noord-Vietnam aanrichten behoeft hier niet uiteen te worden gezet; dat doet een voormalige Amerikaanse minister van justitie al op pagina 7 van dit nummer.

Wie dat verhaal leest, doet er goed aan te bedenken dat Noord-Vietnam, hoe zwaar ook geteisterd, in de loop van de oorlog minder van de Amerikaanse luchtmacht te lijden heeft gehad dan het zuiden. Dat nota bene geacht moet worden door de VS te worden beschermd. Van de 63 miljoen ton bommen die tussen 1965 en 1971 op Indochina zijn gevallen kwam 3,9 miljoen ton terecht op het zuiden, tegen 600.000 ton op het noorden. Ook van de 7 miljoen ton munitie die in dezelfde periode door geschut en andere grondwapens van leger en marine werd uitgespuwd was het merendeel bestemd voor doelen in het zuiden.

Deze gegevens zijn niet afkomstig van de Viet Cong, maar van 21 Amerikaanse wetenschapsbeoefenaars, die, onder leiding van de fysicus prof. Raphael Littauer, een onderzoek hebben ingesteld naar 'De lucht oorlog in Indochina', zoals de titel van hun zojuist verschenen verslag luidt. Zij zijn ook tot de na het voorgaande niet zo verbazingwekkende bevinding gekomen dat de Amerikanen in Zuid-Vietnam meer burgers hebben gedood en verwond dan in het noorden. Een nadere verklaring daarvan valt gemakkelijk af te leiden uit de schatting van Littauer en de zijnen dat meer dan de helft van de in Vietnam gebruikte explosieven belandde buiten het doelgebied waarop ze moesten worden gericht.

President Nixon heeft vier jaar geleden misschien niet met zoveel woorden gezegd, maar toch overduidelijk gesuggereerd, dat hij een eind zou maken aan deze orgie van Amerikaans geweld, die een land dat door de VS verdedigd heet te worden, veranderd heeft in een woestijn. In plaats daarvan heeft hij zich ontpopt als een president van wie oud-minister Ramsey Clark schrijft dat hij verantwoordelijk is voor meer bombardementsopdrachten dan wie ook in de geschiedenis van het mensdom.

'Geef ons een kans', zei Nixon vier jaar geleden als kandidaat-president in Michigan, 'geef ons een kans en wij zullen deze oorlog op eervolle wijze beëindigen'. De mogelijkheid om tijdens deze ambtstermijn de oorlog te beëindigen heeft Nixon nog steeds. Maar de kans om dat op eervolle wijze te doen heeft hij verspeeld.

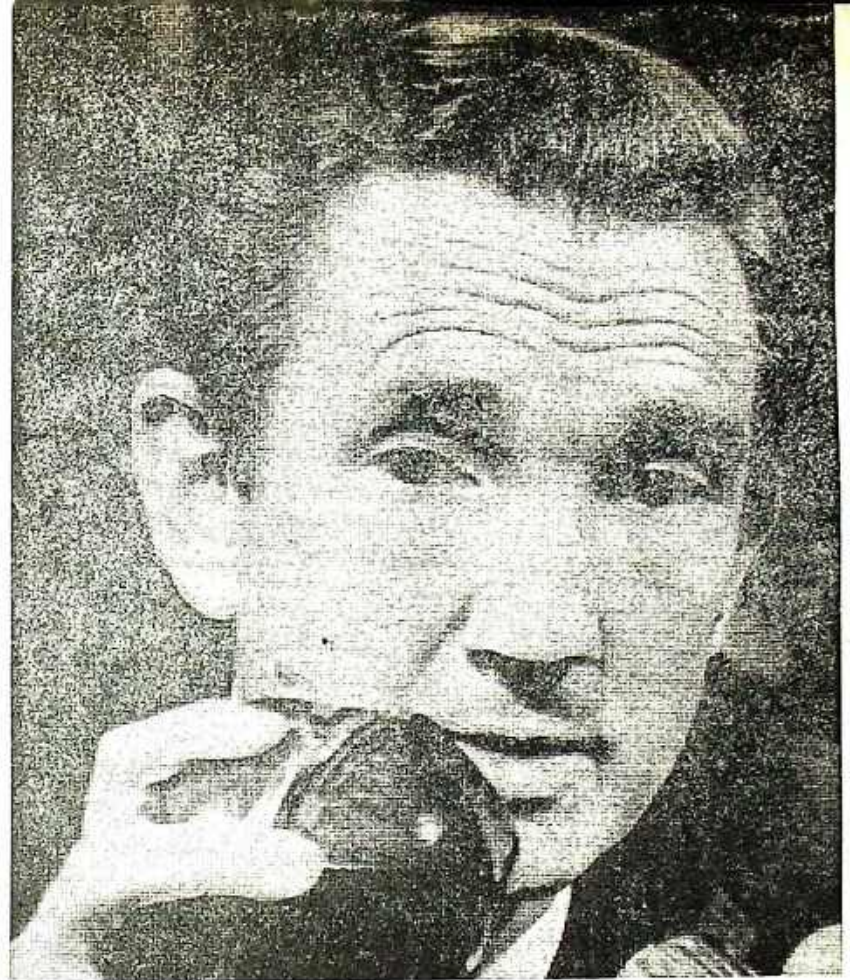
Trouw, 30-8-1972.

Ramsey Clark diende in de regering-Johnson als minister van justitie, maar keerde zich later heftig tegen de oorlog in Vietnam. Hij deed ondermeer van zich spreken door de gebroeders Berrigan en andere leden van de katholieke vredesbeweging te verdedigen in hun proces in Harrisburg. Onlangs maakte hij deel uit van een internationale commissie, die in Noord-Vietnam een onderzoek instelde naar de gevolgen van de Amerikaanse bombardementen. In Amerika veroorzaakte hij opschudding toen hij voor radio-Hanoi verklaarde dat de Amerikaanse bombardementen immoreel waren. Na zijn terugkeer in de Verenigde Staten schreef hij op verzoek van het persbureau United Press International dit artikel

Ramsey Clark: bombardement is zinloos en onmenselijk

Wij zouden beter de betekenis van onze acties in Vietnam begrijpen, als de Verenigde Staten in 1847 gebombardeerd waren door de B-52's van een ver land, dat tien keer zo groot was, eeuwen vooruit was op technologisch gebied en waarvan de bewoners half zo groot waren als wij. In 1848 was onze bevolking groter dan de huidige bevolking van Noord-Vietnam. Onze industriële ontwikkeling was een eeuw voor op de huidige capaciteit van het land dat we bombarderen. Stelt u zich voor dat in 1848 de haven van New York geblokkeerd was door een mijnenveld, zodat schepen er niet in of uit konden, dat Baltimore, Boston en Charleston tien keer per dag luchtalarm maakten en dat de kleine plaatsen langs de Nueces en de Rio Grande, de gedemilitariseerde zone uit de Mexicaans-Amerikaanse oorlog, zoals Memphis, Natchez, Galveston, San Antonio en Sante Fé waren vernietigd. Stelt u zich voor: honderden grote stalen vogels met hun dodelijke bommen en raketten, die op vele manieren dood en verderf zaaien: napalm, fragmentatiebommen, chemische en percussiebommen en wat dies meer zij. Een of twee maal per week slaagt een raket of een vliegtuig, geleverd door een vreemde mogendheid, of een jachtgeweer erin een vliegtuig omlaag te halen, maar over het algemeen kunnen de bombardementsvliegtuigen ongestraft vernietigen. Komt dit u onwerkelijk voor? Het is wat wij doen in Zuid-oost-Azië. De Verenigde Staten, de rijkste en machtigste natie uit de geschiedenis, stellen een onderontwikkeld agrarisch Aziatisch volk bloot aan de wreedste vernietigingsmiddelen, die ze kunnen bedenken. President Nixon, die reeds verantwoordelijk is voor het bevelen van meer bombardementen dan wie ook in de geschiedenis, laat Amerikaanse vliegtuigen dagelijks beslissen over leven en dood van honderden mensen in Vietnam. Een dorpje verdwijnt, een ziekenhuis wordt vernietigd, een dijk wordt beschadigd, zodat het door regens gestegen water westwaarts naar de rijstvelden, die het volk voeden en naar de hutten die het onderdak bieden. Functionarissen in Haiphong vertelden mij dat tussen 16 april — toen president Nixon de hervatting van de bombardementen na een periode van 3½ jaar gelastte — en 4 augustus de stad aan 101 bomaanvallen had bloot gestaan. Zij beweerden dat 2.208 druk- of explosiebommen werden afgeworpen, plus 250 'moeder'-bommen, die

ieder honderden kleine dodelijke anti-personeel-bommetjes bevatten. Een anti-personeelbom beschadigt een gebouw niet ernstig. Hij heeft één doel. Hij doodt mensen. Toen ik op 3 augustus over de ruïnes in het Halygebied van Haiphong klom, vertelde het hoofd van de burgerlijke verdediging dat 25 mensen werden gedood tijdens een aanval op 31 juli en dat 47 mensen gewond raakten. De volgende dag werd het opnieuw gebombardeerd. Voor een stedelijke bevolking, en voor mijn generatie die de tweede wereldoorlog heeft meegemaakt, is de vernietiging van steden het gemakkelijkste te begrijpen. In 1946 had ik de gevolgen gezien van de bombardementen op Warschau, Berlijn, Frankfurt, Hamburg, Parijs en Londen. De schade in Haiphong en Hanoi deed daaraan denken. Wat er met de dorpjes gebeurt, is moeilijker te bevatten voor Amerikanen, maar de dorpjes in Vietnam herbergen de meeste mensen, net zoals dat het geval was in Amerika in 1848. In Zuid-Vietnam hebben de Amerikaanse bombardementen de bevolking van de dorpjes naar de steden gedreven en in Noord-Vietnam drijven ze de bevolking van de steden naar de dorpjes. Zelfs hoge functionarissen in het noorden hebben hun kinderen en vaak ook hun vrouwen naar het platteland gestuurd — niet tezamen, maar afzonderlijk, omdat zij weten dat ook de dorpjes worden gebombardeerd en zij niet het leven van hun gehele gezin vernietigd willen zien door één bom. De dorpjes vormen echter een belangrijke reden waarom de bombardementen het land niet kunnen onderwerpen. Er zijn teveel dorpjes, ze zijn te verspreid en te klein om onder een bommentapijt te worden bedekt. Het zien van de overlevenden uit gebombardeerde dorpjes was bijna ondragelijk. Ik heb verdwaasde mensen gezien zowel in oorlogs- als in vredes-tijd, maar het onbegrip van de eenvoudige dorpling, die generaties lang nooit een vreemdeling heeft gezien, geeft een andere dimensie aan het menselijk lijden. Er zijn geen belangrijke militaire doelen in het noorden. Er zijn geen marine-havens, geen munitie-fabrieken, geen forten of militaire bases. Er zijn alleen steden en dorpen, een paar smerige wegen, verscheidene kleine spoorlijnen, de eeuwenoude dijken, die waken over hun beschaving, raketten, geweren en bevolking. Als we bombarderen zullen we onvermijdelijk

Ramsey Clark

ke huizen, scholen, kerken, ziekenhuizen raken en oude mensen, vrouwen en kinderen doden. We bombarderen. En daarom gebeurt het. In de geraamten van gebombardeerde scholen zijn nog oude spreuken te zien aan de muur. 'Kinh Thay': heb respect voor je onderwijzer. Maar wat een les geven wij: technologie dient de mens om leven te vernietigen. De gevolgen van de bombardementen zouden hetzelfde zijn als ze ons overkomen waren. (President) Thomas Jefferson zou 'in 1776 gezegd hebben, dat 'de mens gelijk is aan beide zijden van de Atlantische Oceaan'. Dat was toentertijd geen populaire uitspraak. Maar ook de mens aan beide zijden van de Pacifistische Oceaan

— of aan beide zijden van de gedemilitariseerde zone — is hetzelfde. Totdat wij ontdekken dat wij allemaal mensen zijn, zullen wij doorgaan met het vernietigen van onze zielen en hun lichamen. Iedere bom versterkt hun vastberadenheid. In een land, dat zijn hart verpaid heeft aan spreuken, is het populairste gezegde op het ogenblik: 'We zullen het gedonder van de bommen overstemmen met ons gezang'. Daarom zingen zij. De militie-vrouwen, wier mannen en broers aan de oorlog deelnemen, wier kinderen weg zijn en geëvacueerd zijn naar verspreide dorpjes zodat allen niet kunnen vallen door één bom, spreken over hun 'strijd' met de vliegtuigen.

waarop zij met hun geweren schieten. Zij hebben dat nodig. Het verbreekt hun eenzaamheid. Het betreft hen direct bij de strijd. Het is, zoals Hoang Toeng, de hoofdredacteur van Nhan Dan, zei, 'de elendigste oorlog uit de geschiedenis'. In deze gedeeltelijke burgeroorlog is het noorden zich constant bewust van het grotere lijden van het zuiden. De meeste van de leiders in het noorden zijn in het zuiden geboren en opgegroeid. Maar zij zullen zich niet door bombardementen laten onderwerpen of zich laten afbrengen van hun doel, dat zij 'vrijheid en onafhankelijkheid' noemen. Zij staan versted over de huidige bombardementen. Als de VS vchten om de oorlog te winnen, als ze een half miljoen soldaten ter land hadden, hadden ze dergelijke bombardementen verwacht, zeggen ze. Maar zelfs toen sloegen de B-52's niet toe ten noorden van de 18-de parallel en in oktober 1968 werden de bombardementen gestaakt. Maar nu, terwijl Washington voortdurend praat over naderende vrede, nu de Amerikaanse grondtroepen teruggetrokken zijn met de krachtige verzekering, dat Amerika de oorlog aan het verminderen is, begrijpen zij niet waarom wij hun volk bombarderen. Minister Tranh van buitenlandse zaken stelt vast: 'De regering-Nixon heeft in hoge mate de wreedheid van de oorlog en de bombardementen op ons land opgevoerd'. Hoang Toeng zegt: 'De woestheid van Nixon is verscheidene malen groter dan die van Johnson'. Ngoejen Phoe Saoi, de vertegenwoordiger van de Voorlopige Revolutionaire Regering (Viet Cong) in het noorden zegt: 'Het grootste obstakel voor de vrede is de regering-Nixon, die de politiek van agressie niet opgegeven heeft'. De provinciale president van de provincie Thanh Hoa zegt: 'Nixon bedrijft oorlogsmisdaden door mijn gehele provincie te bombarderen, terwijl hij over vrede spreekt'. Pham Van Dong, de premier, zegt: 'Natuurlijk het is een oorlog van genocide'. Ik weet het niet. Ik weet alleen dat de bombardementen volkomen zinloos zijn. Ze slachten weerloze burgers af. Het is onvoorstelbaar onmenselijk. Amerika zal met zich zelf en in de wereldgemeenschap moeten leven. We kunnen niet door onze leiders gedwongen worden te kiezen tussen gerechtigheid en ons land. We moeten ons land rechtvaardig maken. We moeten deze immorele bombardementen stoppen.

OPMARS VIETCONG

Druk op Saigon neemt toe

SAIGON, 31 aug. (Reuter, UPI, AP). — Rondom de Zuidvietnamese hoofdstad zijn hevige gevechten uitgebroken bij een poging van een naar schatting 1600 man sterke troepenmacht van Noordvietnamezen en de Vietcong een aanval op de stad te lanceren. Volgens militaire autoriteiten in Saigon is een speciale Zuidvietnamese divisie van 10.000 man er tot nu toe in geslaagd de opmars te verijdelen. De zwaarste strijd wordt geleverd in de provincie Tay Ninh ten noordwesten van Saigon.

Het Zuidvietnamese opperbevel maakte juist woensdag bekend, dat het plannen had ontwikkeld om in verband met de toegenomen druk op Saigon een speciale gevechtsgroep van ruim 8000 man te vormen. Deze divisie, die de steun zou krijgen van tanks, moet de plaats innemen van de laatste Amerikaanse veiligheidspatrouilles in het gebied van Saigon. De Amerikanen zijn in de loop van vorige maand vertrokken.

De Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu heeft voorspeld, dat de Noordvietnamezen en de Vietcong nog vóór de Amerikaanse presidentsverkiezingen een grote aanval op Saigon zullen doen. Verwacht wordt, dat zij pogingen in het werk zullen stellen om de verkeerswegen naar Saigon af te snijden, waardoor de bevoorrading van de hoofdstad

gevaar loopt. De afgelopen maand zijn de toegangswegen regelmatig bestookt.

Aan het noordelijk front heeft het Zuidvietnamese regeringsleger opnieuw Kwe Son moeten prijsgeven. Rond Kwe Son, dat ligt in een strategisch belangrijke vallei ten zuiden van de grote havenstad Da Nang, wordt al twee weken hevig gevochten. De stad werd aanvankelijk door Noordvietnamese eenheden veroverd, maar later door de Zuidvietnamese troepen heroverd. Ook rondom de noordelijke provinciehoofdstad Kwang Tri wordt nog steeds zwaar slag geleverd.

Vermisten

Het Amerikaanse opperbevel in Saigon maakte bekend, dat 94 Amerikaanse militairen worden vermist na acties boven Noord-Vietnam sinds het begin van het Noordvietnamese offensief eind maart. Volgens Noord-Vietnam zijn veel van de door Amerika opgegeven vermisten krijgsgevangenen gemaakt. Enkele namen zijn bekendgemaakt. In totaal zijn, aldus het Amerikaanse opperbevel, 84 Amerikaanse gevechtsvliegtuigen boven Noord-Vietnam neergeschoten.

NEW YORK — De Amerikaanse Democratische presidentskandidaat George McGovern heeft in New York verklaard, dat de Zuidvietnamese president Thieu in Amerika politiek asiel zou moeten krijgen, als hij zich bedreigd voelt door een regeling na beëindiging van de oorlog. „Generaal Thieu is onze man in Saigon geweest”, aldus McGovern. „Wij hebben hem daar neergezet. Hij mag dan niet de idealen van de democratie vertegenwoordigen, maar hij is onze man.”

Zuidvietnamese president Thieu

LAND IN VIETNAM REDIG OP KOMST

SAIGON/PARIJS, 1 sept. (NYT, Reuter, UPI, AP) — De Cambodjaanse premier Son Ngoc Thanh heeft na een onderhoud met de Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu verklaard, dat de oorlog in Indo-China op zijn eind loopt. Thieu vertelde tijdens dit onderhoud, dat hij op korte termijn een bestand verwacht. „Ik deel deze verwachting en ben het met de Zuidvietnamese president eens, dat dit bestand voor heel Indo-China moet gelden”, aldus Son Ngoc Thanh.

Hanoi levert felle kritiek op Nixon

De belangrijkste aanleiding voor het bezoek van de Cambodjaanse premier aan Saigon was volgens waarnemers om hem op de hoogte te stellen van de besprekingen tussen Thieu en de speciale adviseur van Nixon, Henry Kissinger. Kissinger vloog kortgeleden na een bezoek aan Parijs door naar de Zuidvietnamese hoofdstad. Son Ngoc Thanh verklaarde te hopen, dat ook Laos zou instemmen met een algemeen staakt-het-vuren.

Tijdens de 157ste zitting van de besprekingen over Vietnam in Parijs hebben de vertegenwoordigers van Noord-Vietnam en de Vietcong de Amerikaanse steun aan Thieu sterk bekritiseerd. De Noordvietnamese afgevaardigde Ngoejen Minh Vy noemde Thieu „de enige sta-in-de-weg” voor een regeling in Vietnam. De afgevaardigde van de Vietcong, mevrouw Ngoejen Thi Binh, herhaalde, dat Thieu zou moeten aftreden en de huidige regering in Saigon deel zou moeten uitmaken voor een driedelige nieuwe regering van nationale eenheid.

Mevrouw Binh leverde felle kritiek op de aankondiging van Nixon vóór 1 december 12.000 man Amerikaanse grondtroepen uit Vietnam terug te trekken. Terwijl Amerika het aantal grondtroepen vermindert, vergroot het de aantallen zee- en luchtstrijd-

krachten tot een hoogte, die zijn weerga niet heeft, aldus mevrouw Binh. „Amerika heeft louter en alleen zijn expeditie-leger ingewisseld voor een ander leger om zijn agressie-oorlog voort te zetten”, verklaarde zij.

De Amerikaanse onderhandelaar William Porter noemde de aankondiging van Nixon „een nieuwe aanwijzing voor het succes van de vietnamisatie-politiek”. Volgens hem hadden de Noordvietnamezen en de Vietcong zichzelf zo verstrikt in hun eigen tegenspreken, dat „zij gescheiden waren komen te staan van de realiteit van hun eigen situatie.” „Uw werkelijke vijanden bent u zelf,” aldus Porter.

De Vietcong heeft donderdagmorgen voor de tweede keer een hevige raketbeschieting uitgevoerd op de vliegbasis Bien Hoa op slechts 25 kilometer van Saigon. De Vietcong vuurde ongeveer 50 raketten af waarvan enkele buiten de basis in de dichtbij gelegen stad doel troffen. Er vielen 11 doden en 22 gewonden. De basis werd begin augustus ook al bestookt.

Thieu gooit balletje op over wapenstilstand

Trouw
1 sept '72

SAIGON (AFP, Reuter, UPI, AP) — Premier Son Ngoc Thanh van Cambodja heeft na een bezoek aan de Zuidvietnamese president Thieu verklaard, dat de oorlog in Indo-China op zijn eind loopt en dat men binnenkort een bestand kan verwachten.

De premier deelt de verwachting van Thieu over het bestand, dat voor geheel Indo-China moet gelden en onder internationale supervisie moet staan.

Tijdens de gisteren voortgezette vredesonderhandelingen in Parijs leek een bestand nog ver weg. Leden van de delegaties van Noord-Vietnam en de Viet Cong beschuldigden de Verenigde Staten er van, ondanks 'luidruchtige propaganda van president Nixon' de oorlog in Vietnam uit te breiden door steeds meer lucht- en zee-krachten in te schakelen.

De Amerikaanse jachtbommenwerpers en 200 zware B-52 bommenwerpers richten dagelijks samen met de schepen van de Amerikaanse Zevende vloot vernielingen en bloedbaden aan. Zij begaan ontelbare misdaden in Noord- en Zuid-Vietnam en de rest van Indo-China', aldus een verklaring.

De leider van de delegatie van Hanoi, Xoean Thoey, was ook gisteren niet op de zitting aanwezig. Men veronderstelt dat hij in verband met ziekte in

Noord-Vietnam is. De vertegenwoordigster van de Viet Cong, mevrouw Thi Binh, verweet de Amerikanen dat zij nog steeds weigeren al hun troepen uit Zuid-Vietnam terug te trekken en dat zij hun sterkte in Zuidoost-Azië hebben opgevoerd tot 200.000 man, die rechtstreeks bij de oorlog betrokken zijn.

Beide delegaties zeiden 'dat de enige belemmering voor het herstel van de vrede de Amerikaanse koppigheid is, waarmee president Thieu in Saigon in het zadel wordt gehouden'. Deze is van plan, een gevechtsgroep van 8.000 man te vormen die (gesteund door tanks) moet zorgen voor groter veiligheid in de Zuidvietnamese hoofdstad. Thieu heeft voorspeld dat de Noordvietnamezen en de Viet Cong, wier offensief nu al vijf maanden duurt, nog vóór de Amerikaanse presidentsverkiezingen aanvallen op het gebied van Saigon zullen doen, om Saigon te isoleren en haar bevoorrading af te snijden.

Meer dan 350 Cambodjaanse militairen zijn gedood of gewond sinds

twaalf dagen geleden ten noorden van Phnom Penh zware gevechten uitbraken om het bezit van verkeersweg no. 5, de enige verbindingsweg tussen de hoofdstad en haar voornaamste voedselschuur; de rijke rijstvelden van noordwestelijk Cambodja. Er worden bovendien 200 militairen vermist. Een strook van 30 km is in handen van de guerilla's.

De Laotiaanse regering heeft laten weten, dat de Amerikaanse bombardementen op door de Pathet Lao bezet gebied pas stopgezet worden, zodra de Noordvietnamezen zich er uit hebben teruggetrokken. De vredeskansen zijn door dit besluit weer gedaald, omdat de Pathet Lao pas wil onderhandelen, als de Amerikaanse bombardementen zijn gestaakt.

Angela Davis

De Amerikaanse neger-activiste Angela Davis, die al enkele dagen in Moskou verblijft, zal ook Noord-Vietnam bezoeken, nadat zij een rondreis door Oost-Europa heeft gemaakt.

Nixon akkoord met toenadering tussen China en Japan

Trouw
2 sept. '72

HONOLOELOE/PEKING (AP, Reuter, UPI) — De Japanse premier Kakoeï Tanaka heeft president Nixon ervan weten te overtuigen dat de Japanse toenaderingspogingen tot China niet nadelig zijn voor de Amerikaanse defensiebelangen in de Stille Oceaan. Dit heeft de woordvoerder van het witte huis Ronald Ziegler meegedeeld. Op een persconferentie in Honolulu waar Nixon met de Japanse premier besprekingen voert, zei Ziegler dat Nixon geen bezwaar maakt tegen het aanknopen van diplomatieke betrekkingen van Japan met China. 'Wij zijn van mening dat elk land zijn eigen belang in het oog moet houden bij zijn politiek ten aanzien van China en wij zullen niet trachten hier adviezen te geven', aldus Ziegler. Gisteravond zijn Nixon en Tanaka

overeengekomen dat binnen een redelijke periode een einde moet worden gemaakt aan het feit dat Japan meer goederen in de VS importeert dan de VS naar Japan exporteren. Japan heeft als eerste stap aangekondigd volgend jaar ongeveer 1100 miljoen dollar in de VS te besteden aan de aankoop van een Amerikaanse passagiersvliegtuig, landbouwprodukten en andere Amerikaanse goederen.

CHINA

In Peking zijn gisteren besprekingen begonnen tussen leden van een Japanse regeringsdelegatie en Chinese onderhandelaars. De besprekingen moeten de weg voorbereiden voor een bezoek van de Japanse premier aan China. Het is de eerste Japanse regeringsdelegatie die China bezoekt sinds de Chinese Volksrepubliek in 1949

Trouw 2 sept '72

Russen leveren olie aan China

WASHINGTON (AFP) — De New York Times schrijft dat Amerikaanse kunstmannen verscheidene Russische olietankers hebben waargenomen in Chinese havens, in het bijzonder in Sjanghai. Aangenomen wordt, dat de lading dient ter compensatie van de levering van Chinese olie aan Noord-Vietnam. Hoewel China voldoende olie produceert om zijn eigen behoeften te dekken, heeft het niet voldoende olie voor de uitvoer.

Sinds de Amerikaanse mijnblokkade van Noordvietnamese havens wordt Noord Vietnam van olie voorzien via twee buisleidingen, die van Hanoi naar China lopen. Vóór de blokkade vervoerden Russische tankers olie naar Noord-Vietnam.

Leveranties aan Hanoi gecompenseerd

Russische tankers in Chinese havens

Scherp protest tegen perswet van Thieu

WASHINGTON, 2 sept. (NYT, Reuter, UPI, AP) — In de afgelopen weken hebben Russische tankers in Chinese havens brandstof en andere petroleumproducten afgeleverd met de klaarblijkelijke bedoeling compensatie te geven voor Chinese leveranties aan Noord-Vietnam. Dit heeft de Amerikaanse geheime dienst laten doorschemeren. De Amerikanen leidden hun conclusie af uit het feit dat China de laatste 20 jaar steeds voldoende olie produceerde voor eigen gebruik, maar geen voorraden over had voor de uitvoer.

In Amerikaanse regeringskringen werd de mening verkondigd, dat de Russische olieleveranties aan China een verandering van de Chinese politiek kunnen inhouden ten opzichte van de gevolgd lijn in de eerste weken na de Amerikaanse mijnblokkade van de Noordvietnamese havens. In die weken verhinderde China Russische vrachtboten en tankers met bestemming Haifong Zuidchinese havens aan te doen. China zou ook Rusland ontraden hebben leveranties over China naar Hanoi te vliegen.

Volgens de inlichtingen van de Amerikaanse geheime dienst komen de meeste Russische tankers in Sjanghai. De geheime dienst kwam, naar wordt vermoed, aan zijn inlichtingen via foto's van satellieten. Het lijkt, aldus de geheime dienst, de eerste keer, dat China petroleumproducten in belangrijke hoeveelheden aan Noord-Vietnam levert. De meeste leveranties geschieden via twee nieuw aangelegde pijpleidingen.

Kwetsbaar

Slechts een klein deel van de Chinese olieleveranties gebeurt per trein

NGOEJEN VAN THIEU
... doodsteek pers ...

of per vrachtwagen vanwege hun kwetsbaarheid voor Amerikaanse bombardementen. Vanwege de mijnblokkade kan de levering met kustvaartuigen ook moeilijk plaatsvinden. De nieuwe pijpleidingen lopen, aldus de Amerikaanse inlichtingen, vanaf de Chinese grensplaats Ping-siang tot aan Kep op ongeveer 45 kilometer van Hanoi en vandaar met dickere buizen naar Hanoi. In Noord-Vietnam lopen pijpleidingen van Hanoi naar de Ho-Tsji-Minh-route en naar de gedemilitariseerde zone.

Volgens zeggelingen van het Amerikaanse ministerie van defensie is het hoogtepunt van het regenseizoen in Noord-Vietnam voorbijgegaan zonder dat zich ernstige overstromingen hebben voorgedaan in de vruchtbare en dichtbevolkte delta van de Rode Rivier. Het ministerie uitte zijn bezorgdheid, omdat — zo werd gezegd — Hanoi en andere oorlogsritici klaar staan om eventuele overstromingen toe te schrijven aan Ameri-

kaanse bombardementen op de dijken.

Borgsom

ZÜRICH. — Het internationale persinstituut in Zürich heeft in een telegram aan de Zuidvietnamese president Thieu geprotesteerd tegen de nieuwe perswet, die vrijdag in Zuid-Vietnam van kracht is geworden. De nieuwe wet verplicht de dagbladdirecties vóór zondag een borgsom van ruim 150.000 gulden te storten ter betaling van eventuele boetes. Bovendien zijn de gevangenisstraffen en de boetes op handelingen tegen de publicatievoorschriften verzwwaard.

Volgens het internationale persinstituut zullen de nieuwe decreten de snelle verdwijning van de onafhankelijke pers in Zuid-Vietnam tot gevolg hebben. Thieu wordt aangespoord nog eens na te gaan of het werkelijk noodzakelijk is maatregelen te nemen, die „de indruk vestigen, dat aan de vrije nieuwsstroom in uw land een einde is gekomen”. In Zuid-Vietnam hebben tal van kranten scherp stelling genomen tegen de wet.

MOSKOU LIET 20.000 JODEN EMIGREREN

MOSKOU, 2 sept (AFP). — De Russische autoriteiten hebben afgelopen maand 2200 joden verlof gegeven naar Israël te emigreren. Dit is uit welingelichte bron vernomen. Sinds het begin van dit jaar hebben nu 20.000 in de Sovjet-Unie wonende joden een uitreisvisum gekregen.

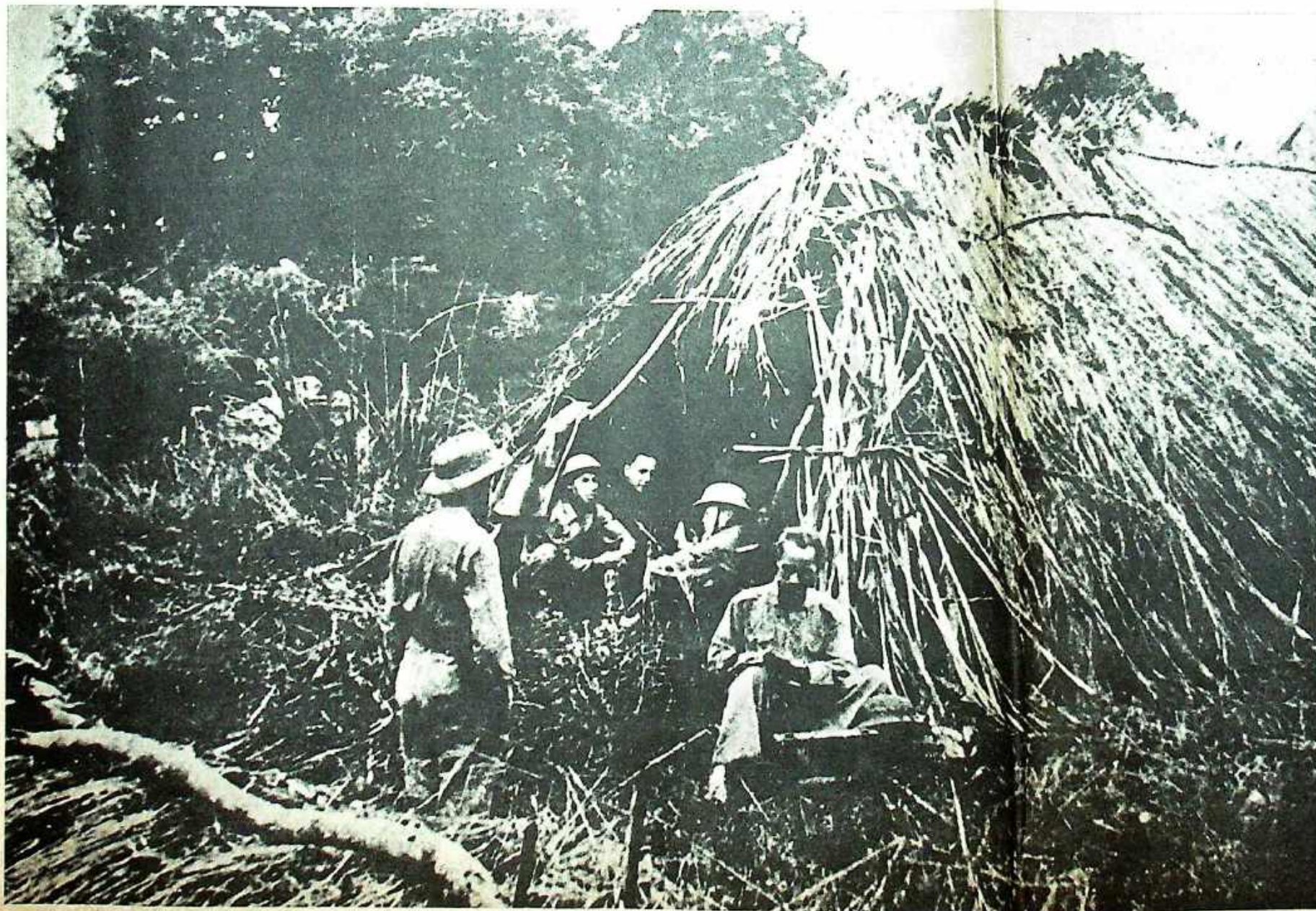
Een vijftientigtal joden, die naar Israël willen emigreren hebben het politiebureau van de communistische partij gevraagd hen te ontvangen om hun grieven aan te horen.

In een brief aan partijleider Brezjnef spreken zij hun bezorgdheid uit over de voortdurende processen tegen mensen, die naar Israël willen emigreren. Voorts werd in de brief gewezen op belasting voor genoten hoger onderwijs. Voor mensen met een dergelijke opleiding is het nu onmogelijk te emigreren.

Afgevaardigden van de joodse organisatie in Nieuw-Zuid Wales, Australië, hebben 32.000 gulden bijeen gebracht om de diploma-belasting voor Russische joden te betalen. Het symbolische bedrag zal de nieuwe Russische ambassadeur in Canberra

De Vietnamese bevrijdingsbeweging van Vietminh tot Vietcong (slot)

VO NGUYEN GIAP DE GENERAAL

Bivak in de Vietnamese jungle. Op voorgrond rechts Ho Chi Minh (blootshoofds)

Bovendien gaan bij de vijand ook interne factoren een rol spelen, terwijl de guerrilla internationaal steeds meer gesteund wordt. Allemaal elementen, die je in de geschriften van Giap terugvindt en die in belangrijke mate het succes van de guerrilla tegen Frankrijk verklaren. Iemand als de bekende Franse generaal en strategisch denker André Beaufre meent zelfs, dat Frankrijk de oorlog door het thuisfront heeft verloren: 'De psychologische elementen hebben een ontbindende werking gehad, waardoor grotendeels de dikwijls opmerkelijke resultaten, die door onze strijdkrachten werden behaald, ongedaan werden gemaakt' (7). Beaufre heeft daarmee zeer juist gewezen op één belangrijk aspect van volksoorlogen: je kunt ze militair winnen, maar je verliest ze uiteindelijk op het politieke slagveld (vergelijk daarbij de uitkomst van de Algerijnse oorlog, die de Fransen militair hadden gewonnen en tegelijkertijd politiek verloren).

Mao

Weer anderen herkennen in de strategie van Giap de briljante meesterhand van Mao. Zij trachten te bewijzen dat vanaf 1950 de Indochinese oorlog verliep volgens de richtlijnen van Mao's handboek over de guerrilla van 1937 (8). Verwantschap tussen Giap en Mao valt niet te ontkennen, maar wanneer je Giap's horigheid al te sterk beklemtoont, dan verwaarloos je zijn eigen leerervaringen en die van de nationalistische beweging en daarmee een erg belangrijk aspect.

De guerrilla-expert Brian Crozier heeft 'n aspect belicht: 'Er is een fundamentele zaak in de geschriften van Mao, Giap en Truong Chinh: de nadruk die wordt gelegd op de politiek als de dienaar van de tactiek in de strategie van de revolutionaire oorlog' (9). Frankrijk heeft de rol van de politiek niet beseft en daarmee zijn nederlaag verhaast. Omdat de politiek zo'n belangrijke rol speelt in revoluties en volksoorlogen, zal het politieke element heel sterk de tactiek bepalen, maar dit betekent niet dat de politiek ondergeschikt wordt gemaakt aan de behoeften en doeleinden van de tactiek. Kenmerkend voor communistische strategische denkers is dat zij via Marx en vooral Engels zo diep doordrongen zijn van het primaatschap van de politiek ten opzichte van de oorlog en de militaire strategie. Deze noties vind je ook duidelijk terug bij Lenin en Mao. Dit heeft grote consequenties voor de oorlogvoering in het algemeen en de revolutionaire oorlog in het bijzonder. Na al deze interpretaties is het van belang je af te vragen, waaraan Giap zelf zijn succes en in het bijzonder van de Vietnamese volksoorlog toeschrijft: 'Burgerlijke strategen verbazen zich nog tot op deze dag over de uitkomst van de Indochinese oorlog. Door welke oorzaak heeft de Vietnamese natie een imperialistische mogendheid als Frankrijk verslagen, die nog ondersteund werd door Amerikaanse interventionisten? Zij hebben gepoogd deze buitengewone werkelijkheid uit te leggen door de juistheid van de strategie en van de tactiek, door de gevechtmethoden, die werden toegepast en door het heldendom van het volksleger van Vietnam. Vast en zeker hebben al deze factoren bijgedragen tot de gelukkige uitkomst van het verzet. Wanneer men echter de vraag stelt: waarom heeft het Vietnamese volk kunnen overwinnen, dan is het beste, nauwkeurigste en volledigste antwoord het volgende: het Vietnamese volk heeft overwonnen omdat zijn bevrijdingsoorlog een oorlog van het volk

gedachte van een volksbevrijdingsoorlog. Nee, het is een binnenlandse oorlog. In Zuidvietnam steunt het ene land een binnenlandse oorlog binnen de grenzen van een ander land. Dat is de tactiek van de communistische guerrilla. Dat is moeilijk, omdat de guerrilla helemaal niet de steun nodig heeft van het platteland en van de dorpen. In noodgevallen kan de guerrilla tot terreur en chantage overgaan en de dorpen bescherming aanbieden, waartegenover materiële prestaties staan. Hoe dat in zijn werk gaat, kun je het beste duidelijk maken met het voorbeeld van de gangsters die in de twintiger jaren in Chicago bedrijven etc. 'beschermden' (een aardig voorbeeld van *criminalisering* van de vijand!).

Hilsman noemt de guerrilla terecht een politieke oorlog: je moet de guerrilla met politieke middelen bestrijden. De quasi-educatieve middelen waaraan Hilsman denkt zijn echter zo onzinnig dat het falen van Amerika onvermijdelijk was. Bovendien zul je om een guerrilla te bestrijden zulke maatregelen moeten nemen, dat *de revolutie feitelijk links wordt ingehaald*. Gezien de corrupte handlangers van Amerika was dat in het Zuidvietnamese strijdtoneel volstrekt onmogelijk. Een ander middel om de guerrilla te bestrijden was volgens Hilsman de contraguerrilla, maar deze werd theoretisch en praktisch een militaire aangelegenheid met als gevolg dat men om de onvindbare vijand te verslaan al snel overging tot terroristische acties en zinloze vernietiging van land en volk.

De boeken en artikelen van Giap moet je bestuderen en begrijpen als sociaal- en politiekhistorische bijdragen tot de geschiedenis van de nationalistische beweging en in het bijzonder van Vietnam. Zijn artikelen en boeken bevatten weliswaar vele passages over de kunst van de oorlogvoering, maar deze blijven onbegrijpelijk wanneer je ze haalt uit hun specifieke historische context (12). De boeken van Giap zijn geen handboeken, technische handleidingen of filosofieën van de oorlog. Ze op een schriftgeleerde wijze vergelijken met de parallele werken van Mao, Che Guevara etc. is nuttig, maar levert naar mijn mening slechts weinig relevante scholastieke kennis op. Vandaar geloof ik dat Giap niet de theoreticus, maar hooguit een soort geschiedschrijver van de guerrilla is. Je kunt waarschijnlijk uit zijn werken geen lessen strategie en tactiek halen. Wat hij vertelt over de Indochinese guerrilla is evenmin een programma voor toekomstige guerrilla-oorlogvoeringen. Zij leveren geen criteria op waarmee je bv. de militaire verwickelingen in de 2de Vietnamese oorlog kunt beoordelen. Giap beschrijft alleen maar een aantal bijzondere aspecten van het politiek-historisch proces, waarin Vietnam terecht is gekomen tijdens deze eeuw: de nationalistische beweging, de dekolonisatie en de volksbevrijding, die onder omstandigheden met geweld werd verwerkt. Dit betekent dat wie de guerrilla wil begrijpen, begint met deze verschijnselen te bestuderen, m.a.w. begint met de analyse van de Vietnamese geschiedenis. Wie de bijzondere guerrilla van Giap en zijn geestverwanten wil begrijpen, begint met de analyse van de geschiedenis van deze groep.

Een andere sleutel tot beter begrip van de Vietnamese guerrilla is het inzicht dat deze niet is begonnen met strategische doctrines die een zekere mate van abstractheid hebben en die op elk gewenst moment en in elke omstandigheid en situatie kunnen

DE BEIDE VORIGE
AFLEVERINGEN
VERSCHENEN IN VN
VAN 12-8 EN 26-8

HERMAN DE LANGE

VANAF HET UITBREKEN van de Indochinese oorlog in 1945 tot nu toe heeft Giap vele hoge functies bekleed in de partij, de regering en het leger van Noord-Vietnam. Hij is steeds één van de centrale persoonlijkheden geweest. In de loop der jaren hebben vele commentatoren en geleerden heftig gespeculeerd over interne machtsstrijd binnen de Lao Dong (werkers) partij, zoals strijd tussen Moskouggezinden (Giap en Pham Van Dong) en Pekinggezinden (Truong Chinh, de eerste secretaris-generaal van de Lao Dong vanaf 1951) vleugels, maar deze vorm van koffiedikkijkerij is weinig interessant en verdoezelt waarschijnlijk het eigen karakter van de Vietnamese revolutie en communisten (1).

Tot hun ontsteltenis of vreugde hebben sommige commentatoren geconstateerd dat Giap af en toe een tijdlang niet in de openbaarheid is verschenen: machtsstrijd? degradatie, want hij heeft, zo weet men te vertellen, vele vijanden? Nadat de tweede Vietnamese oorlog is uitbroken en vooral nadat de Amerikanen hun landoorlog in Zuid-Vietnam zijn begonnen, doen opnieuw af en toe geruchten de ronde over Giap's afwezigheid op belangrijke manifestaties. Maar nu kan men zijn afwezigheid erg functioneel verklaren. Hij verbleef dan in Zuid-Vietnam om de strijd tegen de Amerikanen persoonlijk voor te bereiden of te leiden. Giap is in de periode november 1967—januari 1968 niet gesignaleerd op openbare bijeenkomsten. Zeker, hij was persoonlijk in Zuid-Vietnam om het Tetoffensief van begin 1968 voor te bereiden en te leiden. Wordt dit vermoeden niet bevestigd door het feit dat dit offensief precies is verlopen volgens het handboekje (of misschien wel handboekjes) van Giap? En het laatste voorjaarsoffensief in 1972 in Zuid-Vietnam: werd dit alweer niet geleid door Giap en verliep deze aanval alweer niet volgens de richtlijnen die de meester in deze zwarte oorlogskunst in zijn boeken had neergeschreven? (2)

De vraag is, wat staat er toch in deze boeken en hoe komt het dat de Amerikanen toch nooit hebben kunnen winnen, hoewel alles wat zou komen al in de boeken van Giap stond en zij ook nog hebben kunnen profiteren van de ervaringen van Frankrijk? In de boeken en artikelen van Giap staan geen toekomstige strategische plannen en ook geen modellen van toekomstige guerrilla- en volksoorlogen. Achteraf kun je uit zijn werken allerlei voorstellingen opmaken, maar dat bevredigt alleen maar de behoefte de onmogelijke tegenpartij te personifiëren, zoals de duivel het abstracte kwaad personifieert. Al die verhalen over het meesterbrein Giap achter de Vietnamese oorlog noem ik uit de lucht gegrepen en volledig onzinnig. Er waren en zijn in Vietnam voldoende knappe militairen en politici om het conflict politiek of militair tot een goed einde te brengen. En wanneer er behoefte is aan helden of schurken, waarom wordt dan niet *Truong Chinh* naar voren gehaald, die blijkbaar oudere rechten heeft dan Giap? Chinh heeft in 1946 en 1947 in een tweetal geschriften de grondslagen van de bevrijdingsoorlog beschreven. In het Westen hebben wij deze pas in 1963 leren kennen (3). De drang naar individuele helden, schurken of meesterbreinen bevredigt wel het voorstellingsvermogen van het publiek, maar via deze weg zul je niets begrijpen van de werkelijke verschijnselen en processen.

Oorlog van het volk

Het eerste boek van Giap, dat in het Westen bekend wordt, is *Guerre du Peuple Armée du Peuple* (People's War People's army). Dit boek is in 1961 in Hanoi verschenen. Het bevat een viertal artikelen en voordrachten uit de jaren 1959-1960. In het eerste opstel wordt zeer beknopt verslag gedaan van de oorlog tegen Frankrijk. In het tweede wordt het eerste uitvoeriger verteld. De rol van partij in het gehele conflict wordt uitvoerig beschreven en bejubeld in het daaropvolgende artikel, terwijl in het laatste de slotfase van de strijd tegen Frankrijk vooral uit tactisch en strategisch standpunt wordt geanalyseerd. Kenners van de guerrillastrategie en oorlogvoering hebben dit boek blijkbaar als een soort militair handboek over de guerrilla geïdentificeerd. Sommige auteurs hebben uit de geschriften van Giap een soort dwingende en herhaalbare faseologie van de guerrillastrategie gedistilleerd. Giap heeft het hen daarbij gemakkelijk gemaakt, wanneer hij schrijft: *'De langdurige revolutionaire oorlog moet een aantal verschillende fasen omvatten: de fase van het defensief, die van het evenwicht van de krachten, die van het contra-offensief.'* Hij voegt hieraan onmiddellijk toe: *'De levende werkelijkheid zag er natuurlijk veel gecompliceerder uit'* (4). Deze gefaseerde oorlogvoering, daarin lag, zo dacht men, het geniale van Giap. Uitgaande van de gedachte dat generaals altijd een succesvolle strategie in een nieuwe situatie zullen toepassen, zou je nu door een analyse van deze fasen inzicht verkrijgen in de toekomstige militaire operaties van Giap. Daarbij wordt de waarschuwing van Giap volstrekt over het hoofd gezien en ook nog wat Giap vertelt over de histo-

Generaal Giap

rische condities, die er aan het begin van de guerrilla bestonden. Vietnam was een arm en onderontwikkeld land, terwijl de tegenpartij over moderne wapens beschikte etc. etc. Met andere woorden: dergelijke onderzoekers van de guerrilla abstraheren zondermeer van allerlei historische omstandigheden, die van zo'n grote invloed zijn op het verloop van revoluties en volksoorlogen. Andere auteurs hebben Giap's geheim gezocht in de wijze waarop hij zijn strijdkrachten heeft georganiseerd. Giap zelf schrijft daarover: *'Vanaf de eerste dagen zag men dus 3 typen van gewapende eenheden verschijnen: de paramilitaire organisaties of guerrillagroepen, de regionale groepen en de geregelde eenheden. Deze eenheden waren op het niveau van de organisatie de uitdrukking van de politiek van algemene mobilisatie van het bewapende volk. Zij werkten nauw samen om de vijand te vernietigen.'* (5). De regionale troepen waren de full-time guerrillastriders, terwijl de paramilitaire eenheden als hulpstroepen optraden met als taken: sabotage, inlichtingenwerk, onderhoud van de aanvoer en ongeregelde guerrillastrijd.

Het geheim is echter niet het organisatie-talent, een technische vaardigheid, maar de mobilisatie van het volk om het gestelde doel te verwirkelijken. Dat betekent dat aanleren en sturen van politiek bewustzijn en politieke vaardigheid in de strijd de voornaamste kwaliteiten zijn. Weer anderen schrijven het succes van Giap toe aan zijn kennis van de politieke en psychologische tekortkomingen van de tegenpartij. Door de guerrilla, waarbij telkens slag wordt ontweken, wordt de tegenpartij van het offensief in het defensief gedrongen. De guerrilla neemt het initiatief over, d.w.z. beslist wanneer er slag wordt geleverd. De oorlog, die eigenlijk een Blitzkrieg zou moeten zijn, wordt een langdurige oorlog (bv. Frankrijk in 1947 marcheerde de Viet Bac binnen, waar de Vietminh zich verschoot; de veldtocht werd een geslaagde wandeling, maar het hart van de vijand werd niet gevonden). Daarmee raakt de vijand in een dilemma. Hij moet de oorlog slepende houden, maar bezit van de andere kant niet de politieke en psychologische middelen om deze langdurige oorlog te winnen. Integendeel: de guerrilla is steeds meer in het voordeel (6)

hebben gedurende een lange periode van voorbereiding (1930-1945). Daarmee komen we aan de laatste mythen, die moeten worden opgeruimd. Allereerst is het onjuist Giap als een meesterbrein te beschouwen, aan wie de successen in de Indochinese oorlog uitsluitend zou kunnen worden toegeschreven en van wie het politiek en militair beleid van de Bevrijdingsfront in de 2de Vietnamese oorlog afhangt. Giap's eigen inbreng kun je pas beoordelen, wanneer je wat meer weet van de collectieve leerervaringen van de nationalistische beweging en van de leiders van deze beweging. De successen en tegenslagen van het Zuid-Vietnamese Bevrijdingsfront hangen primair samen om de ontwikkelingen van het nationalisme en de leerervaringen met de volksbevrijding in Zuid-Vietnam en niet met een of ander inheems of geïmporteerd meesterbrein.

Politieke oorlog

Hilsman, op dat moment adviseur van president Kennedy, schrijft over het boek van Giap van 1961: *'In deze verzameling opstellen komen we op sommige punten tamelijk felle beschrijvingen van militaire maatregelen tegen en op andere punten verdraaiingen of voorbeelden van communistische fantasieën'* (11). Verdraaiing van de werkelijkheid noemt hij de

1. Zie bv. P. J. Honey, *Communism in North Vietnam*, 1963.
2. *Weekblad Time*, 9-2-1968, blz. 16-25 en 19-5-1972 blz. 8-14.
3. *Truong Chinh, Primer for Revolt*, 1963.
4. *Giap, Guerre du peuple Armée du peuple*, 1966 blz. 42.
5. *Giap, o.c. blz. 48.*
6. *Bernard Fall, The Two Vietnams*, 1963 blz. 113.
7. *Général Beaufre, La guerre révolutionnaire*, 1972 blz. 229-2230.
8. *M. Elliott-Bateman, Defeat in The East*, 1967 blz. 5.
9. *Brian Crozier, South-East Asia in Turmoil*, 1965 blz. 59.
10. *Giap, o.c. blz. 40 en 177.*
11. *Giap, o.c., New Yorkse editie van 1962 blz. X.*
12. *Giap, Guerre de Libération, Paris 1970. Andere werken zijn in Hanoi uitgegeven.*

(Ingezonden mededeling)

dé herfst mode in neue mode

Alles over de herfstmode 1972 in het septemnummer van *neue mode* Modern. Toonaangevend. Met nauwkeurige handleidingen in de Nederlandse taal en bovendien gratis raderblad.

f 3,45 Nú verkrijgbaar bij uw tijdschriften-handelaar.

VIETNAM

Vervolg van pagina 1

In de omgeving van de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh hebben anti-regeringstroepen aanvallen uitgevoerd op de militaire olieopslagplaats in Prek Pnec, 14 kilometer ten noorden van Pnom Penh. Volgens militaire zegslieden proberen de aanvallers door het vernietigen van bruggen de rijsttoevoer naar de stad af te snijden. Bij de aanvallen kwamen 28 mensen om het leven.

Mijnenveger

WASHINGTON. — Volgens zegslieden van het Amerikaanse Pentagon hebben drie kleine schepen, die blijkbaar zijn uitgerust met materieel om mijnen te vegen, afgemeerd langs de Chinese mijnenveger, die onlangs in de Noordvietnamese haven Haifong werd ontdekt. Dit zou kunnen wijzen op een poging van Noord-Vietnam om een begin te maken met het ruimen van de mijnen, maar er hoeft, aldus de Amerikaanse defensie-woordvoerders, niet aan getwijfeld te worden, dat deze poging op niets zal uitlopen.

De scheepjes lijken, aldus het Pentagon, te zijn aangepast om ze geschikt te maken voor het vegen van mijnen, maar dit zou onbegonnen werk zijn, gezien de honderden mijnen, die voor de Noordvietnamese kust zijn gelegd. Beklemtoond werd dat de Chinese mijnenveger geen enkele bedreiging voor de blokkade vormde, ook als die werd geëscorteerd door de drie scheepjes. „Wij zouden sneller nieuwe mijnen kunnen legen dan zij kunnen vegen”, aldus een zegsman. „Bovendien, wij zouden wij uit het water kunnen bombarderen nog voor zij een mijn te pakken hebben”.

Over enkele weken thuis HANOI LAAT DRIE AMERIKANEN VRIJ

Noord-Vietnam kent geen compromis

PARIS, 4 sept. (NYT. Reuter, AP) — Twee leiders van de Amerikaanse vredesbeweging zullen binnenkort naar Hanoi vertrekken om de repatriëring te verzorgen van drie Amerikaanse krijgsgevangenen, die door Noord-Vietnam worden vrijgelaten. Mevrouw Cora Weiss en David Dellinger, van de vredesbeweging, kwamen het afgelopen weekeinde overhaast in Parijs aan, nadat zij een oproep hadden gekregen voor overleg met de Noordvietnamese delegatie naar het vredesoverleg in de Franse hoofdstad.

Het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken maakte afgelopen zaterdag bekend, dat drie Amerikaanse vliegers worden vrijgelaten. Het zijn luitenant Markham Gartley (die op 17 aug. '68 krijgsgevangen werd gemaakt), luitenant Norris Charles (30 december 1970) en majoor Edward Elias (20 april van dit jaar).

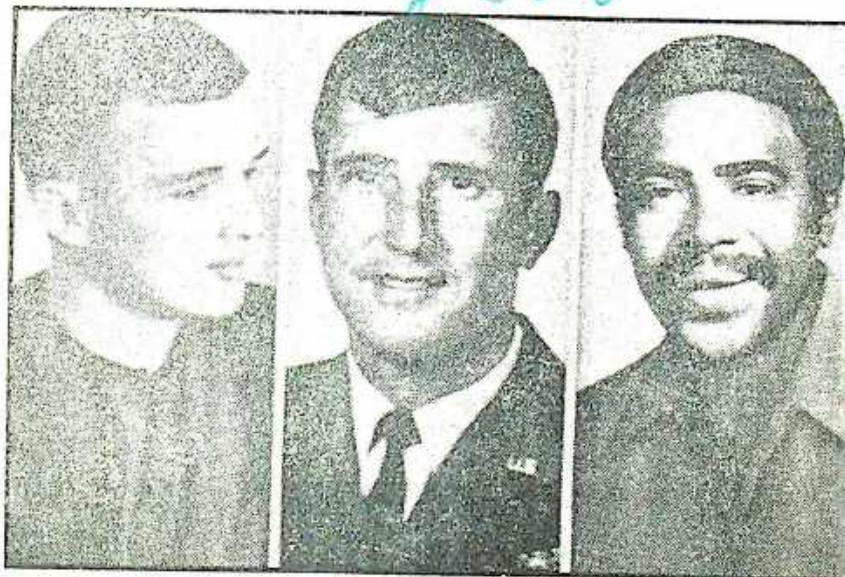
Dellinger verklaarde dat mevrouw Weiss en hij de drie vliegers in Hanoi zouden ophalen en bij hen zouden blijven tot en met de hereniging met hun gezinnen, daarbij gebruik makend van civiele transportmiddelen. De bedoeling hiervan is, aldus Dellinger, te voorkomen dat de Amerikaanse militaire instanties de mannen „ontvoeren” en „hersenspoelen” voordat zij hun gezinnen en de pers hebben ontmoet. Verwacht wordt dat de piloten over enkele weken thuis kunnen zijn.

Mevrouw Weiss verklaarde, dat de Noordvietnamese autoriteiten haar hadden verteld, dat er vanaf 23 augustus jongstleden 383 Amerikaanse krijgsgevangenen zijn in Noord-Vietnam, maar dat de autoriteiten haar geen precieze lijst van namen konden geven „omdat er voortdurend nieuwe krijgsgevangenen bijkomen”.

Noord-Vietnam heeft in het verleden negen Amerikaanse krijgsgevangenen vrijgelaten, telkens in groepjes van drie. De laatste vrijlating was in het begin van 1969. De Vietcong heeft er totaal 23 vrijgelaten.

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft een lijst met de namen van 539 Amerikaanse krijgsgevangenen in Zuidoost-Azië bekend gemaakt. Verder staan 1123 Amerikaanse militairen als vermist te boek.

De bekendmaking van de vrijlating werd in Hanoi gedaan ter gelegenheid van de nationale feestdag op 3

De drie gelukkige Amerikanen die naar huis mogen, van links af: Markham Gartley, Edward Elias en Norris Charles.

september. Bij die gelegenheid hield premier Pham Van Dong een rede, die uitvoerig werd aangehaald in de Engelse uitzendingen van Radio Hanoi. Amerikaanse waarnemers in Saigon die de rede bestudeerden, beschreven het standpunt van de Noordvietnamese premier als zeer standvastig vanwege het vasthouden aan een voortzetting van de oorlog tot er een regeling komt op basis van de communistische voorstellen. De rede van premier Pham Van Dong ging vergezeld van een boodschap van Mao Tse Toeng, waarin deze „de volledige steun en hulp” toezeg van China aan de oorlingsinspanning van Noord-Vietnam.

Pham Van Dong herhaalde het bekende standpunt, dat de enig aanvaardbare politieke regeling in Zuid-Vietnam de vorming is van een coalitieregering zonder Ngoejen Van Thieu (de huidige president van Zuid-Vietnam). Hij eiste verder de volledige stopzetting van bombardementen, terugtrekking van alle Amerikaanse militairen uit Indo-China en stopzetting van alle Amerikaanse militaire hulp aan het bewind in Saigon.

„Alle illusies en compromissen” noemde de premier „zeer gevaarlijk”, hetgeen volgens hem was bewezen door vele voorbeelden in verschillende delen van de wereld. „Onafhankelijkheid en vrijheid kunnen alleen het resultaat zijn van de overwinning in de oorlog tegen de agressie-oorlog van de Amerikaanse imperialisten”, aldus de Noordvietnamese premier.

Zware verliezen

SAIGON — Bij een gevecht met een Noordvietnamees regiment op 6 kilometer ten noorden van Saigon hebben de Zuidvietnamese troepen

zware verliezen geleden, zo is zondag in Saigon vernomen. Van regeringszijde is geen melding gemaakt van het aantal gesneuvelden. Wel werd gezegd dat er 76 Zuidvietnamezen bij dit gevecht op zaterdag gewond zijn geraakt. Van militaire zijde in Saigon voegde men hieraan toe dat er minstens 100 Zuidvietnamezen vermist worden en dat deze militairen mischien allen gesneuveld zijn. Radio Hanoi meldde dat er bij dit gevecht 500 Zuidvietnamezen zijn gedood of gevangen genomen. Radio Hanoi meldde ook dat zes Amerikaanse vliegtuigen boven Noord-Vietnam zijn neergehaald in het afgelopen weekeinde.

Overdracht aan 'sociale organisatie'

Trouw 4 sept '72

Hanoi belooft vrijlating 3 VS-krijgsgevangenen

WASHINGTON, HONGKONG, TOKIO, PARIJS, SAIGON (AP, Reuter, UPI, AFP) — Het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken heeft zaterdag bekendgemaakt dat drie Amerikaanse krijgsgevangenen worden vrijgelaten. Zij worden overgedragen aan een 'Amerikaanse sociale organisatie die van goede wil is en die spoedig een eind aan de oorlog in Vietnam wil', zo is in Hanoi meegedeeld.

Het zijn luitenant Markham Ligon Gartley, luitenant Norris Alphonzo Charles en majoor Edward Knight Elias. Zij werden respectievelijk op 17 augustus 1968, 30 december 1971 en 20 april van dit jaar gevangen genomen, nadat hun vliegtuig in Noord-Vietnam was neergehaald. Het is voor het eerst in drie jaar dat Noord-Vietnam Amerikaanse krijgsgevangenen vrijlaat.

Twee Amerikaanse tegenstanders van de oorlog in Vietnam David Dellinger en mevrouw Cora Weiss hebben in Parijs op een persconferentie meegedeeld dat de militairen binnen enkele weken vrijgelaten worden. De twee activisten zullen naar Hanoi vliegen om de drie mannen op te halen en hen te begeleiden op hun weg van Hanoi naar huis. Zij willen niet dat het Amerikaanse militaire apparaat tussenbeide komt. Mevrouw Weiss is voorzitter van het

Amerikaanse comité dat de communicatie tussen de Amerikaanse krijgsgevangenen in Noord-Vietnam en hun verwanten in Amerika poogt te onderhouden. Zij en Dellinger hebben gewaarschuwd dat de gevangenen niet opnieuw bij de oorlog in Vietnam betrokken moeten worden, zoals dat met in 1969 vrijgelaten militairen het geval zou zijn geweest. Gebeurt het toch dan zal Hanoi waarschijnlijk voor het einde van de oorlog geen Amerikaanse gevangenen meer vrijlaten aldus Dellinger en mrs. Weiss. Intussen heeft het Amerikaanse ministerie van defensie nog een lijst met namen van 539 Amerikaanse krijgsgevangenen in Indo-China. Verder staan 1123 Amerikaanse militairen als vermist te boek. Men heeft reden om aan te nemen, dat een aantal van hen eveneens in Noordvietnamese handen is gevallen. Het Amerikaanse leger heeft laten

weten dat strafmaatregelen zijn genomen tegen twee officieren en een sergeant die betrokken waren bij het bloedbad van My Lai in 1968 in Vietnam.

De 51-jarige kolonel Nels Parsons is de medaille van het Legioen van verdienste ontnomen. In een brief wordt hem gebrek aan deskundigheid verweten. Parsons was stafchef van de Americal divisie, waartoe William Calley behoorde, die schuldig werd bevonden aan moord op 22 Zuidvietnamese burgers.

Kapitein Dennis Johnson, 36 jaar, kreeg een schriftelijke berisping. Hij en Parsons hebben geen enkele kans meer op promotie.

De 27-jarige sergeant Kenneth Hodges, een beroeps-militair, wordt 'in het belang van het leger ontslagen'.

De drie mannen zijn eerder beschuldigd van plichtsverzaking en pogin-

gen, de zaak My Lai in de doofpot te stoppen. Toen de zaak My Lai drie jaar geleden zoveel opzien baarde, waren er 25 militairen bij betrokken. Na een maandenlang proces werd alleen Calley veroordeeld (levenslang werd teruggebracht tot 20 jaar). De reden van de jongste stramaatregelen is niet bekend.

Verliezen

Bij een gevecht met een Noordvietnaams regiment op 65 km ten noorden van Saigon hebben Zuidvietnamese troepen zware verliezen geleden. De Amerikaanse luchtmacht moest er met zware bommen aan te pas komen om erger aan de kant van de Zuidvietnamezen te voorkomen. Radio Hanoi meldde dat ongeveer 500 Zuidvietnamese militairen bij de gevechten zijn gedood of gevangen genomen.

In Saigon heeft president Thieu zware straffen afgekondigd voor misdaden, die de 'nationale veiligheid in gevaar brengen. De doodstraf geldt nu ook voor gewapende roof, vliegtuigkaping, verkrachting en vrouwen tot prostitutie dwingen. Op plunderen staat levenslang.

Lie wint weer in Singapore

SINGAPORE, 4 sept. (NYT, Reuter, AP) — Met optochten, veel getoeter van auto's en andere feestelijke activiteiten heeft een deel van de bevolking van Singapore gisteren de overwinning van de Peoples Action Party (Volks Actie-partij) van premier Lie Kwan Djoe gevierd.

De algemene verkiezingen die zaterdag waren gehouden op de eiland-republiek voor de zuidpunt van Maleisië, resulteerden in een tweede totale overwinning van de PAP, die alle 65 zetels in het parlement won en daarmee een nieuwe regeringsperiode van vier jaar tegemoet gaat zonder oppositie. De PAP is nu al gedurende 13 jaar aan de macht in Singapore, onder leiding van premier Lie Kwan Djoe.

Oppositiepartijen die dit jaar meededen waren onder meer het Verenigde Nationale Front, de Arbeiders Partij, het Barisan Socialistische Front en het Volksfront.

Hoewel de PAP weer alle zetels won, heeft de totaal-uitslag aange-toond, dat de oppositie meer stemmen verwierf dan in het verleden, namelijk 30,1 percent of ruim 200.000 stemmen (bij de verkiezingen van vier jaar geleden was dit ongeveer 12.000 stemmen).

Premier Lie verklaarde na afloop van de verkiezingen: „We zullen de resultaten analyseren om te weten te komen waarom er 30,1 percent proteststemmen waren. Als er mensen zijn met grieven die ook maar ten dele terecht zijn, is het onze plicht ons best te doen om dat te corrigeren.”

Vorige week schreef Godfried van Benthem van den Bergh over de Russische atoomonderzoekers die van minuut tot minuut door de Amerikanen worden geschaduwd en bij een eventuele atoomoorlog makkelijk zijn uit te schakelen. Dat artikel haakte in op onthullingen gedaan door een voormalige hoge NSA-functionaris in het Amerikaanse tijdschrift Ramparts. NSA staat voor National Security Agency, de belangrijkste Amerikaanse inlichtingendienst. De NSA, die veel meer nog dan de CIA in het verborgene werkt, is uitsluitend belast met het opsporen, vastleggen en analyseren van telecommunicatie, niet alleen van Amerika's vijanden maar, zoals uit het interview blijkt, ook van Amerika's bondgenoten.

Op deze pagina nog een aantal fragmenten uit dat gesprek. Het hele artikel zou verscheidene pagina's Groene lang zijn. Persoonlijke elementen (hoe de man in de dienst verzeild raakte, hoe hij er toe kwam uit de school te klappen) lieten we weg evenals de in hoge mate technische opmerkingen over het soort operaties dat de NSA doet. In onderstaande fragmenten wordt ingegaan op de inhoudelijke kant van het inlichtingenwerk. Waar nodig is tussen haakjes het voorafgaande samengevat.

Topman Amerikaanse inlichtingen dienst meent:

Dreiging van Sowjet-expansie is nonsens

5 SEP 72 9 05 AM

de verrassendste „stroten“ (waarin het gele hemd dat de dichter eens droeg leglijk het geel gewand van de Arbederspers, f 12,75

Vladimir Majakovski, EEN WOLK IN BROEK, vert. Marko Fondse, De Arbeiderspers, f 12,75

Liggenlijk is de recente Nederland- se uitgave van Majakovski's re- volutionaire gedicht „Een wolk in broek“ een tweede druk, maar aan- gevuld met fragmenten uit het drama „Majakovski“ en een be- knopte biografie. Toen het hier te hande in 1967 voor het eerst ver- scheen, bleef het vrijwel ongeop- merkt. Deze nieuwe editie geeft in ruimer inzicht in zijn denkwor- eld. Dus zal het nu wel beter gaan voor de nabestaanden rijkelijk zeer pijnlijk legen de haren door- te brengen.

In het volgende artikel: „Een aard- bevving in verzen, Majakovski's „Vladimir Majakovski“ (de naam dat op het titelblad bleef staan, na- dat de censuur de oorspronkelijk bedoelde titel „De Opstand der din- gen“ geschrapt had) strijkt de ver- dienstevolle vertaler mij even- wel pijnlijk legen de haren door- te brengen.

„Een aard- bevving in verzen, Majakovski's „Vladimir Majakovski“ (de naam dat op het titelblad bleef staan, na- dat de censuur de oorspronkelijk bedoelde titel „De Opstand der din- gen“ geschrapt had) strijkt de ver- dienstevolle vertaler mij even- wel pijnlijk legen de haren door- te brengen.

Er zijn troepen die wij als Viet- cong classificeren en andere als Noordvietnamees, dat wel. Maar dat was een kwestie van identifica- tie, zoals de roepsignalen van Rus- sische vliegtuigen. De Vietcongen- heden hadden de neiging zich te verenigen, op te splitsen, dan te hergroeperen, vaak op een andere manier samengesteld als daarvoor. De Noordvietnamezen gaven we dezelfde naam als zij thuis ge- noemd werden, bijv. het 20ste regi- ment. Hanoi heeft zeggenschap over de infiltratie en over een aan- taal troepen en voorraden die langs de (Ho Chi Minh-)weg naar het zuiden komen. Maar als ze een- maal in een bepaald gebied komen neemt MRTTH het bevel over. En praktisch gesproken wordt MRTTH door het Nationaal Be- vrijdingsfront-Voorlopige Revolu- tionaire Regering beheerst.

Hoe wist u dat?

We ontcijferden hun boodschappen continu. We kenden hun politieke infrastructuur.

U bedoelt dat in de officiële rap- porten van de inlichtingendienst stond dat deze MRTTH-basis, die aan de andere kant van de Ashau- vallei ligt, beheerst wordt door het NBF?

Natuurlijk. Hanoi bestuurt dit ge- bied operationeel niet. MRTTH be- heerst het hele gebied van de gede- militariseerde zone. Alles ten noor- den van Danang tot aan Vinh (ten noorden van de DMZ op Noordviet- namees gebied). De mensen die het daar voor het zeggen hebben zijn van het Front. MRTTH neemt zijn eigen beslissingen voor dit gebied. Je kunt het zo stellen: het is een autonome politieke en militaire eenheid.

Dat komt er op neer dat u zegt dat om inlichtingen te verzamelen en militair op te treden, u er van uit gaat dat er maar één vijand is? Dat het NBF niet onderge- schikt is aan het Noordvietnamese opperbevel.

Precies, zo is het. Dat is een punt waar ik de nadruk op wil leggen. De inlichtingendienst werkt totaal

gaande is zoals het huidige ze niet helemaal naar het noorden hoeven voor bevoorrading. Die is er al in die bantrams, genoeg voor een lan- ge periode van hevige gevechten. Ze hadden er ongeveer 11 in de tijd dat ik er was. Hun lokatie wisten we tot op een afstand van 25 tot 30 mijl, niet nauwkeuriger.

Direct onder bevel Bevrijdingsfront

Wat denkt u van het idee van een invasie vanuit het noorden? Valt dat te rijmen met uw informatie- materiaal?

Nee. Er is geen sprake van inva- sie. De hele Vietnamese operatie tegen Saigon en de VS staat onder één verenigde militaire leiding in heel Indo-China. Het is bijna één land. Zij erkennen geen grenzen: dat blijkt uit de hele manier waar- op ze dingen bekijken en uit hun hele manier van vechten.

Maar u maakte toch een onder- scheid tussen Vietcong- en Noord- vietnamese troepen?

(Na zijn opleiding komt hij in ja- nuari 1967 in Istanbul terecht. Zijn belangrijkste taak is daar de bewe- gingen van de Russische tactische luchtvloot te analyseren. Daarnaast worden door het NSA-station de Russische raketten, hun ruimtepro- gramma en hun onderzeeërs ge- volgd. Tenslotte ook de KGB-ver- bindingen, hun scheepvaart en hun interne politieke communicatie. Een dramatisch moment beleeft de NSA-gemeenschap in Istanbul als ze de conversatie tijdens de laatste uren van een mislukt Russisch ruimtevaartexperiment, de Soyuz 1, opvangen. De Russische ruimte- vaartcapsule slaagt er niet in uit de ruimte terug te keren. Kosygin spreekt nog met de ruimtevaarder, evenals zijn vrouw. De zaak ein- digt in een schreeuw als de ruimte- vaarder sterft. „Door het werk dat we hadden werden de Russen tot op zekere hoogte menselijke we- zens voor ons. Je bestudeert ze zo lang en je luistert zoveel uren naar ze dat je het gevoel krijgt meer van ze te weten dan van je eigen volk,“ merkt hij op.)

Een revolutionair gedicht om op je te laten aansturen

dat we voor de kust legden en dat getroffen werd door een Israëli- sche torpedo? De officiële versie indertijd was dat de hele zaak een vergissing was. Johnson noemt het een „hartverscheurende episode“ in The Vantage Point (Johnson me- moires). Wat voor informatie heeft u erover?

De reden van het zenden van de „Liberty“ op dat moment was dat de VS niet wisten wat er gaande was. We stuurden het zo dichtbij om hard materiaal te verzamelen over de Israëliëse bedoelingen. We kwamen er o.a. achter dat Dayan van plan was door te stoten naar Damascus en Cairo. De Israe-

schappelijke adviseurs hen bij de ontwikkeling hielpen. Dat was ten- minste een gerucht in de inlichtin- genwereld. Ik weet niet, of het waar is maar over het algemeen zijn die geruchten behoorlijk be- trouwbaar.

Tegen Afrikaanse guerrilla

Hoe staat het met Afrika? Heeft de NSA daar ook installaties? Ja. Eén in Ethiopië op de Oostkust en één in Marokko op de West- kust. Die stations bestrijken Noord-Afrika, een deel van de Middellandse Zee en een deel van het Midden-Oosten.

nalen opgevangen, aan boord wordt gekeken of het van de guer- rilla's afkomstig is, bijv. uit Ango- la. Daarna nemen ze contact op met onze basis in Ethiopië die de signalen ook gekregen heeft en sa- men lokaliseren ze het punt.

„Abrams acres“

(Na zijn verblijf in Istanbul werkte hij dertien maanden in 1968 en 1969 in Vietnam. De NSA heeft daar drie afliuisterbases: in Pleiku, Nha Trang en Phu Bai. Phu Bai, een zeer goed beschermde, direct ten zuiden van Hué gelegen voor- malige Franse basis, is van deze

op operaties als waaraan u deel- nam. Anders zouden ze onmogelijk zo effectief kunnen zijn als ze nu zijn.

Daar heb je in principe wel gelijk in hoewel je de schade toegebracht door de bombardementen naar aanleiding van onze bevindingen, niet mag onderschatten. Maar tot op zekere hoogte hebben de Viet- namezen manieren ontwikkeld om onze technieken te neutraliseren. Hun noordelijke hoofdkwartier staat bekend onder de naam MRTTH — militair gebied Tri Tin Hue. Het ligt aan de andere kant van de (Ashau-)vallei, ongeveer net in Laos. MRTTH beschikt over een enorm antennecomplex dat in

op basis van twee informatiebronnen. Ten eerste hadden wij als het station op Kreta al in februari gegevens opgevangen over een massale oorlogsvoorbereiding van de Israëli's: wapens, transport, opeenhoping van manschappen en materieel, oefeningen en nog meer penetratie op Arabisch grondgebied — de dingen die een land doet als het zich op een oorlog voorbereidt. Ten tweede waren er aanwijzingen dat de Sovjets ervan overtuigd waren dat er oorlog zou komen. We wisten dat uit het verkeer dat we hadden over de diplomatieke instructies uit Moskou aan een bevelvoerende generaal in een bepaald gebied. En in april zonden zij hun VTA — hun versie van onze Special Forces luchtlandings-troepen naar Bulgarije. Normaal zijn deze troepen in de Trans-Kaukasie gestationeerd en we wisten uit hun plannen-in-geval-van-oorlog dat Bulgarije voor hen het uitgangspunt is voor het Midden-Oosten. Plus het feit dat sommige van deze troepen spoedcursussen in de Israëli'sche en Arabische taal kregen.

De dingen die u noemt laten de reeks van gebeurtenissen die onmiddellijk aan de Zesdaagse oorlog vooraf ging — de verschillende veldzijde beschuldigingen, het vertrek van de VN-troepen en de sluiting van de Straat van Tiran — in het duister. Is er NSA-bewijsmateriaal dat daar nader licht op werpt?

Nee, niet wezenlijk. Maar één van de dingen die ons eerst in de war rachten was het feit dat de Arabieren tot de laatste dagen voor de oorlog niets deden om zich voor te bereiden. Ze werden niet getraind in hun luchtmacht te scramblen het elektronisch vervormen van communicatie zodat deze voor de tegenstander niet meer toegankelijk is, resp. eerst gedecodeerd moet worden). Daardoor was er een totale chaos toen de Israëli's besloegen.

Dayan wilde doorstoten

Wat waren de reacties van het Witte Huis over jullie rapporten hierover?

In ieder bericht dat we uitzonden schreven we ons commentaar altijd op het eind — daar is plaats voor het rapportformulier, daar rond dan iets als „We geloven dat de voorbereidingen worden getroffen voor een onverwachte Israëli'sche aanval. Vragen uw commentaar.“ Ze negeerden dat niet helemaal. We kregen meestal als antwoord: „We geloven dat dit nadere analyse vereist“ wat neer komt op iets als „we geloven niet werkelijk wat jullie zeggen maar hou ons verder op de hoogte.“ Na afop kregen we speciaal eervolle meldingen toen de zaak voorbij was.

Waarom geloofden ze jullie niet?

Denk omdat de Israëli's hen eran overtuigden dat ze niet gingen aanvallen en dat Johnson dat geloofde.

Herinnert u zich de affaire van de „Liberty“ het communicatieschip dat werd onderschept door de Sovjets?

aantal bemanningen en zo gaf men ons te verstaan dat we uit de buurt moesten blijven. Daarna werd de situatie behoorlijk gespannen. Het was duidelijk dat het Witte Huis op heterdaad betrapt was.

Hoe zat dat met Dayan die naar de door u genoemde steden wilde doorstoten. Wat gebeurde in dat verband?

Hij werd teruggeroepen, gedeeltelijk onder Amerikaanse druk, gedeeltelijk door mensen in de Israëli'sche politieke infrastructuur. Hij heeft een reprimande gehad en heeft daarna nooit meer het volledige bevel over het leger teruggekregen.

Hoe weet u dat?

Zoals ik al zei luistert de NSA iedere regering af. Ook Tel Aviv. Alle diplomatieke signalen van de hoofdstad naar het front en terug werden onderschept. Tegelijkertijd namen we de Fransen op de band, die nauwe relaties hadden met beide partijen en diplomatieke diensten tussen Caïro en Tel Aviv bezaten. Wat Dayan betreft, deze informatie kwam van informele nota's uit Kreta waar men dicht bij de situatie zat dan wij. Analisten zenden deze informele nota's van het ene station naar het andere om elkaar van de gebeurtenissen op de hoogte te houden. In één van de nota's die ik uit Kreta kreeg stond dat Dayan teruggeroepen was uit het veld en een reprimande had gekregen. Blijkbaar stonden de Israëli's op dat moment onder zware Amerikaanse druk.

Wat deden de Russen toen de situatie wat was afgekoeld?

Onmiddellijk na de oorlog, zelfs nog tijdens de oorlog — begonnen zij de meest massale luchtbrug uit de geschiedenis naar Caïro en Damascus. Voorraden, voedsel, medische voorzieningen maar vooral wapens en vliegtuigen. Ze stuurden MIG-21's volledig uitgerust, met brandstof en klaar om te vliegen aan boord van hun enorme 10-10's. Als die landden gingen de deuren open, de MIG's rolden er uit, startklaar. Na afloop was er ook heel wat politiek gemanoeuvereer in de Sovjet-Unie. Ik herinner me geen details maar het ging voornamelijk over militairen, niet over het Politbureau.

Is het routine dat we bondgenoten als Israël afluisteren?

Natuurlijk.

Zijn er nog meer dingen die we daardoor te weten zijn gekomen?

Vrijwel alles. We weten bijvoorbeeld dat de Israëli's kernwapens aan het ontwikkelen waren op Dimona. De Amerikaanse ambassadeur in Israël heeft daar eens een keer een bezoek gebracht. Ze noemden het een textielabriek en toen hij daarheen ging gaven ze hem een nieuw pak. Dat was komedie. Ze beschikten op dat moment nog niet over atoomkoppen maar ze waren er wel dicht bij. Ik ben er zeker van dat ze op dit moment moeten beschikken over een operationeel raketsysteem. Men zei dat Amerikaanse weten-

Afrikaanse opstandelingen?

Ik ben één keer in Afrika op vakantie geweest. Ik heb begrepen dat er daar DSU's — dat zijn directe ondersteuningseenheden — waren die tegen Mozambique, Tanzania en Angola werkten. Die DSU's zijn in schepen voor de kust. Ze hebben twee taken: de inheemse Portugese strijdkrachten op te nemen en de bevrijdingsfronttroepen.

Wordt van deze informatie gebruik gemaakt tegen de guerrilla's?

Dat weet ik niet zeker. Maar ik zou verbaasd zijn als dat niet het geval zou zijn. Er worden inlichtingen verzameld. Die inlichtingen worden natuurlijk doorgespeeld naar NSA-Europa. Het heeft geen strategische waarde voor ons, dus wordt het doorgespeeld naar de Nato, één van onze consumenten. Portugal behoort tot de Nato, dus het krijgt de informatie ook. Ik weet dat Amerikaanse schepen bezig waren met het lokaliseren van de bevrijdingseenheden. Dat ging als volgt: op het schip worden sig-

Was er nog een NSA-basis in Nakhon Phanom in Noord-Thailand.

Zijn belangrijkste taak in Vietnam was het opsporen en analyseren van vijandelijke radioverbindingen. Hij deed dat aan boord van C-47, „Gooney Birds“-vliegtuigen, ieder met een 4 miljoen dollar van de allernodigste elektronische apparatuur aan boord. Op basis van de bevindingen van deze vliegtuigen wordt opdracht gegeven tot het uitvoeren van een bombardement. Een dergelijk bombardement — 36 uur lang ieder uur 30 ton bommen uit B-2-bommenwerpers op een gebied waar veel vijandelijke radioverbindingen waren geconstateerd. — speelde een belangrijke rol bij zijn besluit de oorlog de rug toe te keren. Het totaal verwoeste gebied werd de „Abrams Acres“ genoemd.)

De Noordvietnamese en de Bevrijdingsfronttroepen moeten op één of andere manier tegenmaatregelen hebben ontwikkeld in antwoord

de jungle is verspreid. Wanneer ze bevelen uitzenden, spelen ze met het schakelbord en het signaal loopt over één van die verschillende antennes in een gebied van vele vierkante kilometers. Als je in één van die vliegtuigen zit is het resultaat dat je het ene moment een signaal krijgt en het lokaliseert. Eerst is het negen mijl in die richting, dan bijv. twaalf mijl in een andere richting, of vijftien in weer een andere. We hebben MRTTH nooit kunnen vinden. Het is één van de hoogste prioriteiten.

U zei dat het uw A-1 prioriteit was om vijandelijke eenheden op de grond te lokaliseren. Waren er nog andere doelen?

Voornamelijk bevoorrading. We probeerden, met niet al te veel succes, hun bevoorradingsmogelijkheden op te sporen. Langs de hele (Ho, Chi Minh-)weg hebben de Vietnamezen reusachtige ondergrondse opslagplaatsen, bekend onder de naam „bantrams“, waar of manschappen zijn gelegerd of voorraden worden opgeslagen. Het idee is dat als er een offensief

inlichtingenwereld worden de dingen meestal gezegd zoals ze zijn. De politieke staf interpreteert deze informatie, verandert het één en ander, laat sommige feiten weg en voegt er andere aan toe.

Geheime oorlog in Thailand

Toen u daar in Vietnam was had u toen enig idee van de omvang van de Amerikaanse operaties in Zuid-Oost-Azië, of hield u zich uitsluitend bezig met verkenning vanuit de lucht?

Ik had het tamelijk druk. Maar ik had af en toe vakantie en zag natuurlijk een heleboel. Eén van de dingen die nooit in de openbaarheid kwamen was bijv. dat er in 1969 een kleine oorlog in Thailand woedde. Een aantal Meo-stamleden werd georganiseerd en viel de Koninklijke Thaise troepen aan om hun eigen gebied te kunnen besturen.

Wat gebeurde er met hen?

Zelfs je weet is Thailand tamelijk belangrijk voor ons. Een stabiel Thailand, bedoel ik. CAS-Vientiane en CAS-Bangkok kregen de opdracht de opstand neer te slaan.

Wat betekent CAS?

Dat is de aanduiding voor de CIA. Drie van onze NSA-vliegtuigen gingen naar Udorn, de CIA-basis in Thailand en vloegen daar missies voor de CIA-operaties tegen de Meos. We lokaliseerden waar ze zaten zodat de CIA-vliegtuigen ze konden bombarderen.

U bedoelt CIA-adviseurs in vliegtuigen van de Thaise luchtmacht?

Nee, vliegtuigen van de CIA zelf. Ze hadden hun eigen aanvalsbommenwerpers, door hun eigen „spoken“ gevlogen.

Piloten?

Ja, de CIA heeft zijn eigen vliegtuigen. Niet Air America, dat zijn vliegtuigen van het commerciële type die alleen maar voor bevoorrading gebruikt worden. Ik praat over militaire CIA-vliegtuigen. Gevechtbommenwerpers zonder identificatietekens.

Op wat voor andere geheime CIA-operaties in dit gebied bent u gestuit?

Uit de rapporten die ik zag wist ik bijv. dat er CIA-mensen in Zuid-China zaten, die opereerden als adviseurs en bevelvoerders van Nationalistische commandotroepen. Niet werkelijk belangrijke grote dingen. Ze gingen over het algemeen het land in, brandden een paar dorpen af. De Chinezen noemden het altijd „bandieten raids“.

Wat zou het doel zijn van deze raids behalve het bezorgen van last?

Een beetje inlichtingen verzamelen. Dat is van belang voor de controle van het opiumvervoer in dat gebied. Af en toe wordt er een beroep gedaan op nationalistisch Chinese officieren om deze operaties te leiden. Wat dat betreft zitten er ook nationalistisch Chinese troepen die in Laos en zelfs in Noord-Vietnam opereren.

NSA Inlichtingenapparaat, dat de hele wereld bestrijkt

Fort George G. Meade in Maryland is het hoofdkwartier van de National Security Agency (NSA). Er werken 15.000 mensen om de militaire, diplomatieke en commerciële codes van ieder land ter wereld te breken, de ontcijferde boodschappen te analyseren en de resultaten daarvan naar andere Amerikaanse inlichtingendiensten door te spelen. De employés van de NSA, die zorgt voor 80% van het Amerikaanse inlichtingenmateriaal, zijn geen James Bondachtige spionnen, die op gevaarlijke missies gaan, maar goedgetrainde technici die technologisch zeer geavanceerde technieken gebruiken. Buiten het hoofdkwartier beschikt de NSA over 2000 grotere en kleinere afluisterposten, soms op zee, soms zelfs in de Amerikaanse ambassade van het betrokken land. In Europa zijn de belangrijkste NSA-stations: Berlinhof en Darmstadt (West-Duitsland), Chicksands (Engeland) en Brindisi (Italië). Daarnaast zijn er nog stations op Trabesan en Kreta. Op het station te Istanbul, waar de NSA-functionaris, die door Ramparts geïnterviewd werd, meer dan twee jaar werkte, zijn 3000 mensen.

Ingewonnen informatie wordt uitgewisseld met de inlichtingendiensten van Groot-Brittannië, Canada, Australië/Nieuw-Zeeland en landen als Japan en West-Duitsland. Althans in theorie want de VS krijgt wel alle informatie van de andere landen maar deze ontvangen slechts een gering deel van het Amerikaanse inlichtingenmateriaal. NSA-employés verdienen relatief weinig maar hebben in veel gevallen bijverdiensten omdat ze gemakkelijk ongecontroleerd kunnen smokkelen. NSA-vliegtuigen zijn immers niet aan douane maatregelen onderworpen. De ex-NSA-functionaris maakt melding van gevallen van heroïnesmokkel en van NSA-mensen in Frankfort die zich privé aan handel in blanke slavinnen schuldig maakten. Hijzelf deed, als vele anderen, aan deviezen-smokkel.

De NSA is buitengewoon goed geïnformeerd. De NSA-functionaris zegt over de Sowjetunie: „We weten op ieder moment de positie van alle vliegtuigen, met uitzondering van kleine privé vliegtuigen, van de schepen, ook van de atoomonderzeeërs. We zijn in staat iedere code die ze hebben te breken, ieder onderdeel van hun communicatie-apparatuur en ontcijferingsmethodes die ze hebben te begrijpen. We weten waar hun onderzeeërs zijn, wat al hun VIPS doen en in het algemeen hun mogelijkheden en de positie van al hun strijd-

krachten. Deze informatie wordt continu aan computers gevoed, up to date gehouden en de operaties gaan vierentwintig uur per dag door“.

De Russen daarentegen zijn, aldus de voormalige NSA-functionaris, niet in staat de technologisch hoog ontwikkelde scramblersystemen, waarin de meeste Amerikaanse informatie wordt overgeleid te ontcijferen. Het grote verschil is ook dat de Amerikanen een ring van bases rond de Sowjetunie hebben en dat de Russen op trawlers aangewezen zijn. De Sowjetunie is zeer duidelijk defensief gericht. Daarover zegt hij: „Eén van de dingen die je vrij snel ontdekt is dat het hele gepraat over het in bedwang houden van de Sowjetexpansiedreiging nonsens is. De hele Sowjetopvatting over hun militairen en hun inlichtingendienst is totaal verschillend van de onze. Zij waren helemaal gericht op defensie, en op het opvangen van een aanval. Met uitzondering van de strategische mogelijkheden in verband met het kernevenwicht is hun luchtmacht volledig gericht op bescherming tegen penetratie van hun luchtruim. Ze hebben hun „vooruitgeschoven“ gebied — onze benaming van de landen van het Oost-europese blok — minder ingericht als aanvalsweg naar Europa dan wel als bufferzone. De enige Sowjetstrijdkracht daar is luchtverdedigingspersoneel. Je kunt het zo stellen: hun hele technologie draagt geen offensief karakter, ze beschikken gewoon niet over de mogelijkheden voor een tactische aanval zoals wij dat doen. Ze hebben geen vliegtuigmoederschepen bijv. Sowjetschepen zijn in de eerste plaats gericht op de bescherming van hun kust. Ze hebben wel een soort vliegtuigmoederschepen maar die zijn voor helikopters die ingezet worden tegen onderzeeërs bestemd. Nog iets: ze hebben een groot aantal gevechtsvliegtuigen maar nauwelijks bommenwerpers. Ze beschikken over een grote onderzeevloot maar gezien het feit dat ze volledig door de VS omsingeld zijn draagt die ook een strategisch karakter. Alles wat we in Turkije deden had direct te maken met ondersteuning van militaire operaties, meestal iets illegaals zoals vluchten over de Sowjetunie, infiltraties en penetraties. Als we alleen maar in, wat men een „onkwetsbare afschrikkingsmacht“ noemt, geïnteresseerd waren zouden we onze inlichtingen gemakkelijk per satelliet kunnen krijgen. Daar hebben we deze enorme installaties in Europa en Azië niet voor nodig“.

'Tijdelijke vrede' in In do-China

de Tijd 5 sept '72
Trouw

Tsjoe rekent met stunt van Nixon

PEKING, HANOI, SAIGON, NEW YORK (Reuter, AFP, AP) — Premier Tsjoe En-lai van China gelooft in de mogelijkheid, dat president Nixon kort voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen een eind zal maken aan de Amerikaanse deelneming in de Indochinese oorlog. Hij houdt echter ook rekening met de mogelijkheid dat Nixon — mocht hij worden herkozen — opnieuw Amerikaanse strijdkrachten zal inzetten. Dit heeft Norodom Sihanoeok, de afgezette president van Cambodja in Peking verklaard.

Tsjoe zou prins Sihanoeok ook hebben verteld, dat de Amerikaanse regering eventueel bereid is, het bewind van maarschalk Lon Nol (dat aan de macht kwam nadat Sihanoeok was afgezet) niet langer te steunen. Naar

aanleiding van de gesprekken van Nixons speciale adviseur Henry Kissinger zou Tsjoe van mening zijn dat de Amerikaanse regering meer en meer overhelt naar de opvatting van senator Mike Mansfield, dat het ook in het belang van Amerika is om steun aan het bewind in Phnom Peng te staken.

Een democratische regering in Amerika zou alle economische hulp aan het bewind in Saigon staken als de Noordvietnamese regering dit als voorwaarde zou stellen voor vrijlating van de Amerikaanse krijgsgevangenen. 'Wij kunnen er ook toe gebracht worden, Lon Nol (Cambodja) en Sovanna Phoema (Laos) te laten vallen', aldus Abraham Chayes, een van de adviseurs van presidents-kandidaat George McGovern in een door het Amerikaanse weekblad Newsweek gepubliceerd interview.

Dit blad meldt voorts dat de Amerikaanse regering een Noordvietnamese manoeuvre vreest, die zowel de Amerikaanse als de Zuidvietnamese president in het nauw kan drijven. Hanoi zou een kaart van Zuid-Vietnam hebben vervaardigd, waaruit moet blijken dat het grootste deel van dat gebied in handen van de Viet Cong is.

Verwacht wordt dat Noord-Vietnam vlak vóór de Amerikaanse verkiezingen een bestand zal voorstellen op basis van deze kaart. President Thieu in Saigon zou dit als bedrog brandmerken. Nixon zou daardoor gedwongen worden, het bestand te verwerpen of Thieu te verloochenen.

De orkaan Elsie, die me twindstoten van 120 km per uur langs de kust van Zuid-Vietnam raast, heeft de Amerikaanse militaire activiteiten in de lucht volledig tot stilstand gebracht. De vier vliegdekschepen van de Zevende vloot moesten zich naar open zee begeven om buiten de kracht van de orkaan te blijven.

Na een beleg van vier dagen hebben Zuidvietnamese rangers de basis Le Minh in het Centrale Hoogland op 35 km, ten westen van Pleikoe opgegeven. De rangers hadden aan zware beschietingen blootgestaan.

Trouw 5 sept '72

'Amerikanen gooien insecten uit boven Vietnamese dorpen'

HANOI (AFP) — Twee Amerikaanse vliegtuigen hebben in juli boven de provincie Quang Ngai duizenden insecten uitgeworpen, zo meldt het persbureau van het zuidvietnamese bevrijdingsfront, Giaiphong. Volgens het persbureau werden de insecten door twee toestellen van het type Caribou op 27 juli uitgeworpen boven de plaatsen Son Thanh, Son Rin, Son Trung, Son Lang, Son Mung en Son Thong.

De toestellen wierpen houders af gevuld met strengen doorzichtige draden, uit elk waarvan tientallen insecten kwamen. De insecten zijn groen van kleur en lijken op de 'sau keo', (welke naam niet te vertalen is) die veel schade aanrichten aan de rijst. In het dorp Dan, dat tot Son Lang behoort, is tweederde deel van de rijstooft door de insecten verwoest.

McGovern zou regeling mogelijk maken

Hanoi wil op uitslag verkiezingen wachten

LONDEN, PARIJS, PHNOM PENH (UPI, Reuter, AFP) — Communistische diplomaten die onlangs in Hanoi zijn geweest, hebben de indruk dat Noord-Vietnam met het overwegen van een vredesregeling wil wachten totdat de uitslag van de Amerikaanse presidentsverkiezingen bekend is.

Hanoi zou eerst zeker willen zijn wie de volgende president wordt. Blijkbaar verwacht het een gemakkelijker regeling als senator George McGovern president wordt. Hiermee zou volgens genoemde diplomaten de Noordvietnamese leiders de adviezen van China en de Sowjet-Unie naast zich neer hebben gelegd. Zij hebben duidelijk te kennen gegeven, zelf te zullen beslissen over wat er gaat gebeuren. Door anderen willen zij zich ook nu niets laten voorschrijven.

Omdat zij weinig tegen de weigering van Hanoi kunnen doen hebben Moskou en Peking de zaak maar op zijn beloop gelaten. Er is de laatste tijd geen nieuwe poging tot interventie gedaan, aldus de zegslieden. Beide landen hebben Hanoi wel steun toegezegd, maar dit zou niet meer van harte gaan. Zowel Chinezen als Russen willen volgens deze diplomaten een eind aan de oorlog zien. Deze eist teveel van hun eigen hulpbronnen en benadeelt hun politieke en ideologische doelen, hoe verschillend die ook mogen zijn.

PARIJS

De leiders van de delegaties van Noord-Vietnam en de Viet-Cong bij het vredesoverleg in Parijs staan blijken hun uitlatingen nog steeds sceptisch tegenover de mogelijkheid dat voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen in november een bestand in Vietnam tot stand komt op basis van

een verdeling van Zuid-Vietnam, zoals in het Amerikaanse weekblad *Newsweek* is gesuggereerd.

Er zou geen bestand bereikt kunnen worden, voordat er een zowel politieke als militaire regeling voor Vietnam is getroffen. Zolang de Amerikaanse interventie voortduurt zal de bevrijdingsoorlog doorgaan zo werd in Parijs verklaard. Over de komende vrijlating van drie Amerikaanse vliegers werd gezegd, dat geen Amerikaanse krijgsgevangenen meer in vrijheid gesteld zullen worden, voordat de vredesbesprekingen in Parijs concrete vooruitgang vertonen.

Na de parlamentsverkiezingen in Cambodja bezet de regeringspartij der sociaal-republikeinen alle 126 zetels in de Kamer van afgevaardigden. De strijd ging slechts om tien zetels, want voor de overige hadden zich geen tegenkandidaten gemeld. De twee voornaamste oppositiepartijen hadden zich teruggetrokken uit protest tegen een herziening van de grenzen der kiesdistricten. De opkomst was 72 procent.

BRUSSEL (ANP) — Een personeelslid van de Belgische nationale wapenindustrie, de FN-fabrieken in Herstal bij Luik heeft ernstige brandwonden opgelopen toen plotseling brand uitbrak in een opslagplaats. De man was bezig een kruik te vullen met vernis voor geweerkolven.

Zuidvietnamezen op de vlucht bij Da Nang

Trouw
7-9-1972

SAIGON (ANP) — Duizenden Zuidvietnamezen vluchtten gisteren naar de kuststreek nadat Noordvietnamese eenheden de belangrijke heuvel 211 ten zuiden van de Kwe Son-vallei en ten zuiden van de grote Amerikaanse basis in Da Nang, hadden overrompeld.

De heuvel ligt ten noorden van de stad Tien Phuoc. Mocht de Noordvietnamese opmars succes hebben, dan komt de hele Kwe Son-vallei (de poort naar Da Nang en snelweg 1) in gevaar.

De Zuidvietnamezen hebben nog geprobeerd door het zenden van versterkingen per helikopter de verovering van de heuvel te verhinderen. Twee van de helikopters die 200 militairen afzetten ten zuiden van de heuvel

werden neergeschoten. Hierbij zou door Amerikaanse B 52-toestellen een militair zijn gedood en zouden 16 militairen zijn gewond.

Aan het zuidelijk front hebben de Zuidvietnamezen een deel van het vliegveld Kwan Loi in de rubberplantages ten oosten van An Loc heroverd. Het vliegveld werd in april door de Noordvietnamezen ingenomen. Bij de strijd zouden twintig hunner zijn gedood. Men vond ook de lijken van 40 guerrilla's, die omgekomen waren bij bombardementen op het gebied

HARRISBURG (REUTER). — Pater Philip Berrigan, een Amerikaanse activist tegen de oorlog in Vietnam, is tot twee jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens het smokkelen van brieven in en uit zijn gevangeniscel in het kader van een 'complot, de adviseur van president Nixon, Henry Kissinger, te ontvoeren'.

Zuster Elizabeth McCalister, die volgens de Amerikaanse regering deel heeft uitgemaakt van het complot is tot een jaar en een dag gevangenisstraf veroordeeld, eveneens wegens het smokkelen van brieven.

Trouw 7-9-1972

Trouw

(ADVERTENTIE)

7-9-1972

medische hulp vietnam

is door intensieve bombardementen en een dreigende watersnood ten gevolge van verwoeste dijken en waterwerken dringend nodig. Kijk donderdagavond om 10 over 10 op het eerste net naar de Zweedse documentaire 'zomer 1972' die dan wordt uitgezonden door de

vpro televisie

Meer dan 420 Nederlandse artsen staan achter de activiteiten van het Medisch Comité Nederland-Vietnam dat o.m. de actie 'boten voor Vietnam' organiseert. Uw geldelijke steun is nodig om hulp te kunnen blijven zenden.

1000400

ten name van de penningmeester MCNV te Amsterdam is het giro-nummer waar uw bijdrage directe hulp betekent. Een verantwoording van ontvangsten en uitgaven wordt u gezonden.

Zuidvietnamese militairen inspecteren een Noordvietnamese bunker in de buurt van Cai Lay nadat in dit gebied een aanval was uitgevoerd door B-52 bommenwerpers.

Saigon raakt Tien Phoeoc kwijt

Noordvietnamezen naderen Da Nang

DANANG, SAIGON (AP, Reuter, UPI) — Noordvietnamezen en eenheden van de Vietcong hebben, vijf bataljons sterk, de grote districtstad Tien Phoeoc bestormd. Regeringstroepen vchten wanhopig in een poging het offensief te keren. Volgens woordvoerders in Saigon is de stad (die op 58 km ten zuiden van Danang, in het noorden van Zuid-Vietnam ligt) reeds in handen van de tegenstanders.

Tien Phoeoc ligt op een strategisch belangrijk punt, op 20 km ten zuidwesten van de provincie-hoofdplaats Tam Ky, waardoor de grote havenstad Da Nang steeds meer 'binnen het bereik is gekomen van de Noordvietnamezen en de Viet Cong.

Voor het eerst hebben de Noordvietnamezen tanks ingeschakeld bij de strijd om Tien Phoeoc. Laaghangende bewolking verhindert de Amerikaanse luchtmacht tot actie over te gaan, zo is meegedeeld.

De gouverneur van Tien Phoeoc, majoor Pham Hoec zou bij de gevechten zijn omgekomen. Zijn plaatsvervanger is gewond, aldus berichten uit Tam Ky.

Vele burgers van de stad, die 33.000 inwoners heeft, zijn er niet in geslaagd de stad vóór het offensief te ontvluchten, omdat de weg naar het oosten was afgesneden. Volgens officieren worden de Zuidvietnamese posities aangevallen met mortieren en terugstootloze vuurmonden en met een regelmaat van vier granaten per

minuut. 'Het ziet er slecht uit' zei de officier.

Het tijdschrift Far Eastern Economic Review heeft in Hongkong gemeld dat op het vliegveld van de Laotiaanse hoofdstad Vientiane een Russisch Antonow-12 transportvliegtuig onder strenge bewaking is gesteld. Het vliegtuig was op 28 augustus door Amerikaanse vliegtuigen tot landen gedwongen. Aangenomen wordt dat het toestel vol wapens zit voor Hanoi en is ingezet om de Amerikaanse mijnblokkade voor Noord-Vietnam te doorbreken. Beweerd wordt dat Russische toestellen al meer dan 600 ton voorraden naar Hanoi hebben gevlogen, sedert midden-juli.

Volgens het tijdschrift Far Eastern Economic Review zeggen Russische woordvoerders in Vientiane dat de toestellen alleen medicijnen en reserve-onderdelen aan boord hebben.

Op de 158ste zitting van het Parijse Vietnamoverleg is opnieuw geen succes geboekt. Het vredesberaad beperkte zich tot wederzijdse verwijten en propaganda.

Trouw, 8-9-1972

9 sept. - '72

TROUW/KWARTET ZATERDAG

Commentaar

McGovern

Per traditie begint het laatste, beslissende gedeelte van de Amerikaanse verkiezingsstrijd na Labor Day, de eerste maandag van september. Dit keer helpt het ongeluk de traditie. Want het was het plan van senator George McGovern om het tijdsverschil tussen de Democratische en Republikeinse partij-coventies uit te buiten en zijn campagne reeds in de hoogste versnelling te hebben, voordat president Richard Nixon een nieuw mandaat van zijn partij zou hebben gekregen.

Calamiteiten, besluiteloosheid en onderlinge ruzies hebben McGovern's campagne echter zeven weken vertraagd. Het was de meest desastreuze start van een politieke campagne uit de moderne Amerikaanse geschiedenis.

Nu vorige week dan eindelijk de McGovern-troepen strijdvaardig bleken te zijn, lijkt de slag reeds te zijn verloren. McGovern zal de grootste come-back sinds Napoleon moeten zien te maken. In de nog resterende zestig dagen zal hij dagelijks een half procent aan populariteit moeten winnen, wil hij Nixons voorsprong van 34 procent op tijd teniet doen. De maand september zal voor hem het einde van het begin of het begin van het einde zijn. Deze maand zal moeten blijken of McGovern de kiezers nog aanspreekt en of zij nog in hem durven geloven.

Kan een overwinning van Nixon daarom al als zeker worden aangenomen? Beslist niet. De reeks tegenslagen die de Democraten kregen te verwerken, heeft misschien wel zijn organisatie, maar zeker niet McGovern zelf aangetaast. De senator zegt zich niet te kunnen herinneren ooit als de favoriet begonnen te zijn aan een verkiezingscampagne, hoewel hij zich ook niet kan herinneren ooit zover achter te hebben gelegen. Steeds heeft McGovern echter voor een verrassing gezorgd.

Dat is dan voornamelijk te danken aan de taai vechtlust van de senator. Hij is dikwijls afgeschilderd als 'Mr. Nice Guy', als de vriendelijke vent. Maar dit beeld klopt niet met de werkelijkheid. Veel journalisten zijn er zelfs van overtuigd dat hij een fellere campagne kan voeren dan president Nixon.

De inbraak in het Democratische hoofdkwartier en het geknoei van de Republikeinen met hun verkiezingsgelden, hebben McGovern een stok in de schoot geworpen, waarmee hij Nixon kan treffen. McGovern zal de oprechtheid van de huidige regering aanvallen. Had de president niet een goed economisch jaar beloofd? Had de president niet een beëindiging van de inflatie toegezegd? Had de president niet eens gezegd dat, als hij de oorlog in Vietnam niet beëindigde, hij geen herverkiezing verdiende? De Democraten noemen het huidige bewind 'de meest corrupte regering sinds Warren Harding', omdat ze stelselmatig de burgerlijke vrijheden uitholt, het Hoogerechtshof ondermijnt, de pers intimideert en elektronisch spioneert tegen haar onderdanen.

De gerechtelijke nasleep van de Republikeinse inbraak bij de Democraten moet de bekroning vormen van McGovern's beschuldigingen. Met man en macht wordt door de McGovernmen-
sen gespeurd naar gegevens, die moeten bewijzen dat Nixons vertrouweling John Mitchell en Nixons oud-minister Maurice Stans medeplichtig zijn.

Of de komende twee maanden volgens het draaiboek zullen verlopen, is maar de vraag. Deze maand zal leren of McGovern aan Nixons populariteit kan knagen. Het zou niet de eerste keer zijn dat McGovern met een zwaar beschadigde machine toch zijn doel bereikt. In de tweede wereldoorlog presteerde hij dat als piloot van een B-24 ook al.

Trouw
9 sept '72

In Que Son, een stadje dat op ongeveer vijftig kilometer ten zuiden van Da Nang ligt, delven burgers graven voor omgekomen Viet Cong strijders.

Hongerige militairen plunderen Phnom Penh

PHNOM PENH (Reuter, AP, AFP, UPI) — Hongerige militairen die de peperdure rijst in Phnom Penh, de hoofdstad van Cambodja, niet kunnen betalen, hebben gisteren met revolvers in de hand Chinese winkels geplunderd en zich met honderden zakken rijst uit de voeten gemaakt. Andere militairen demonstreerden voor het paleis van president Lon Nol tegen de hoge prijs van de rijst. Waarnemers menen dat het bewind van Lon Nol in groot gevaar is.

VOORG HONGERIGE militairen jh. Honderden schoten werden gelost op een markt bij het grote stadion van de stad. Een Chinese winkelier wiens rijstvoorraden waren geplunderd, kon er op het laatste ogenblik van worden weerhouden, wraak te nemen door een handgranaat naar de plunderende militairen te gooien. De politie deed geen poging, aan de plunderingen een eind te maken, hoewel zij elders in de stad streng toezicht hield op de verkoop van rijst. Volgens de Chinese handelaar, die zes ton rijst kwijtraakte, is alles de schuld van de regering. Deze had hem gevraagd rijst op te slaan voor verkoop aan de burgerij. En nu was het

leger de hele voorraad komen stelen. De militairen zeggen, dat hun niets anders was overgebleven, omdat zij niets te eten kregen.

Afgesneden

Het rijstprobleem is verergerd door de bezetting van een deel van Cambodja's 'Rijst-route' door de Noordvietnamezen. De rijke landbouwgebieden zijn nog steeds afgesneden van de hoofdstad. Pogingen om de Noordvietnamezen te verdrijven, zijn alle mislukt. Uit Parijs wordt gemeld, dat de paus op 10 juli in een monding over de brachtte boodschap zijn bezorgd

over het voortduren van de oorlog in Vietnam heeft uitgesproken bij de afvaardiging van de Viet Cong in de Franse hoofdstad. Mevrouw Binh, de belangrijkste Viet Cong-afgevaardigde in Parijs, heeft in een antwoord van duizend woorden het standpunt van de delegatie uiteengezet.

Hoffa

De Amerikaanse regering heeft de toestemming aan Jim Hoffa, de vroegere voorzitter van de Transportarbeidersbond, ingetrokken om naar Noord-Vietnam te reizen. Hoffa (die werd vrijgelaten uit de gevangenis waarin hij wegens fraude en andere misdaden tot beïnvloeding van een belangrijke inkoopcontract (opgesloten) had vastgesteld dat de regering van Phnom Penh dat niet zou proberen, en dat de Amerikaanse krijgsmacht niet zou toestellen. Dit

Hoffa mag niet naar Hanoi

WASHINGTON, 9 sept. (Reuter) — De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken William Rogers heeft donderdag de toestemming aan Jimmy Hoffa, voormalig voorzitter van de transportarbeidersbond, om naar Noord-Vietnam te reizen, ingetrokken.

De woordvoerder van Rogers' departement, Charles Bray, zei dat de minister onregelmatigheden had geconstateerd in de procedure aan de hand waarvan Hoffa toestemming voor zijn reis had gekregen. Enkele van deze onjuistheden zijn in het ministerie geconstateerd.

Hoffa — in december 1971 op eeroord vervroegd vrijgelaten uit de gevangenis waarin hij wegens fraude en poging tot beïnvloeding van een gerechtelijke jury was opgesloten — had gezegd dat hij door Hanoi was uitgenodigd en misschien zou gaan proberen vrijlating van Amerikaanse krijgsgevangenen te verkrijgen.

Strijd opgelaaid in hele land

Groot nieuw offensief in Vietnam verwacht

Chaotische sfeer in hoofdstad van Cambodja

SAIGON, 9 sept. (Reuter, UPI, AP) — Nieuwe hevige aanvallen van de Noordvietnamezen en het Bevrijdingsfront in grote delen van Zuid-Vietnam hebben de vrees doen herleven van een spectaculair militair optreden van Hanoi dat moet samenvallen met de presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten.

De gecombineerde strijdkrachten deden vele aanvallen op Zuidvietnamese posities en brachten de afgelopen twee dagen zware verliezen toe aan de regeringstroepen in een gebied vanaf het noorden rondom Kwang Tri tot in het centrale laagland en de delta van de Mekong ten zuiden van Hanoi.

De spectaculairste opmars van de noordelijken kwam ten zuiden van de belangrijke Amerikaanse luchtbasis Da Nang, waar hun gecombineerde strijdmacht van 3.000 man, gesteund door tanks, de districtshoofdstad Tien Foeok onder de voet liepen. De Zuidvietnamezen trokken zich terug in de richting van een 1.000 tot 1.500 man sterke ontzettingmacht die te laat arriveerde. Over het lot van de 30.000 burgers is niets gemeld. De Zuidvietnamezen proberen zich te hergroeperen met de versterkingen om een tegenaanval te doen op Tien Foeok.

De strijd om Kwang Tri, de noordelijkste provinciehoofdstad, duurt onverminderd voort sinds de noordelijke troepen de stad op 1 mei veroverden. Zuidvietnamese paratroepen veroverden een bastion van de noordelijken ten zuiden van de stad, die overigens nog steeds stevig in handen

is van de Noordvietnamezen en Vietcong.

Nieuwe gevechten worden gemeld in de centrale kustprovincie Binh Dinh, maar bijzonderheden ontbraken nog.

In de delta van de Mekong, ten zuidwesten van Saigon, werden de Zuidvietnamezen verrast door een aanval waarbij zij 22 soldaten verloren; 76 werden gewond.

Van het front in het naburige Cambodja wordt gemeld, dat de regeringstroepen acht stellingen nabij Kompong Trabek, 75 kilometer ten zuidoosten van Pnom Penh, hebben ontruimd. Kompong Trabek wordt nu direct bedreigd.

In Laos bevestigden Amerikaanse woordvoerders gisteren, dat de speciale strijdmacht van 2.400 man die in het geheim gesteund wordt door de Amerikaanse inlichtingendienst (CIA), volkomen is opgelost ten noordwesten van de Kruikenvallei, in het offensief van de Noordvietnamezen.

In de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh heersten gisteren bijna anarchistische toestanden toen duizenden soldaten en burgers overgingen tot het plunderen van markten in de gehele stad. Ook afgesloten opslagplaatsen werden opengebroken en leeggeroofd. Speciale commandotroepen vuurden salvo's af om de toestand meester te worden, wat niet lukte.

De voedseltekorten in de Cambodjaanse hoofdstad zijn de oorzaak van de onlusten, die gisteren plotseling uitbraken toen een groep zwaar gewapende militairen een opslagplaats van het Rode Kruis openbraken en er zakken met rijst uit wegsleepten, op de voet gevolgd door burgers die wegroofden wat er nog lag. Dit was het begin van een algemene plunderactie in de hele stad. Winkeliers die zich verzetten werden met wapens bedreigd en een Chinese handelaar die weigerde zijn goederen af te staan werd door het hoofd geschoten.

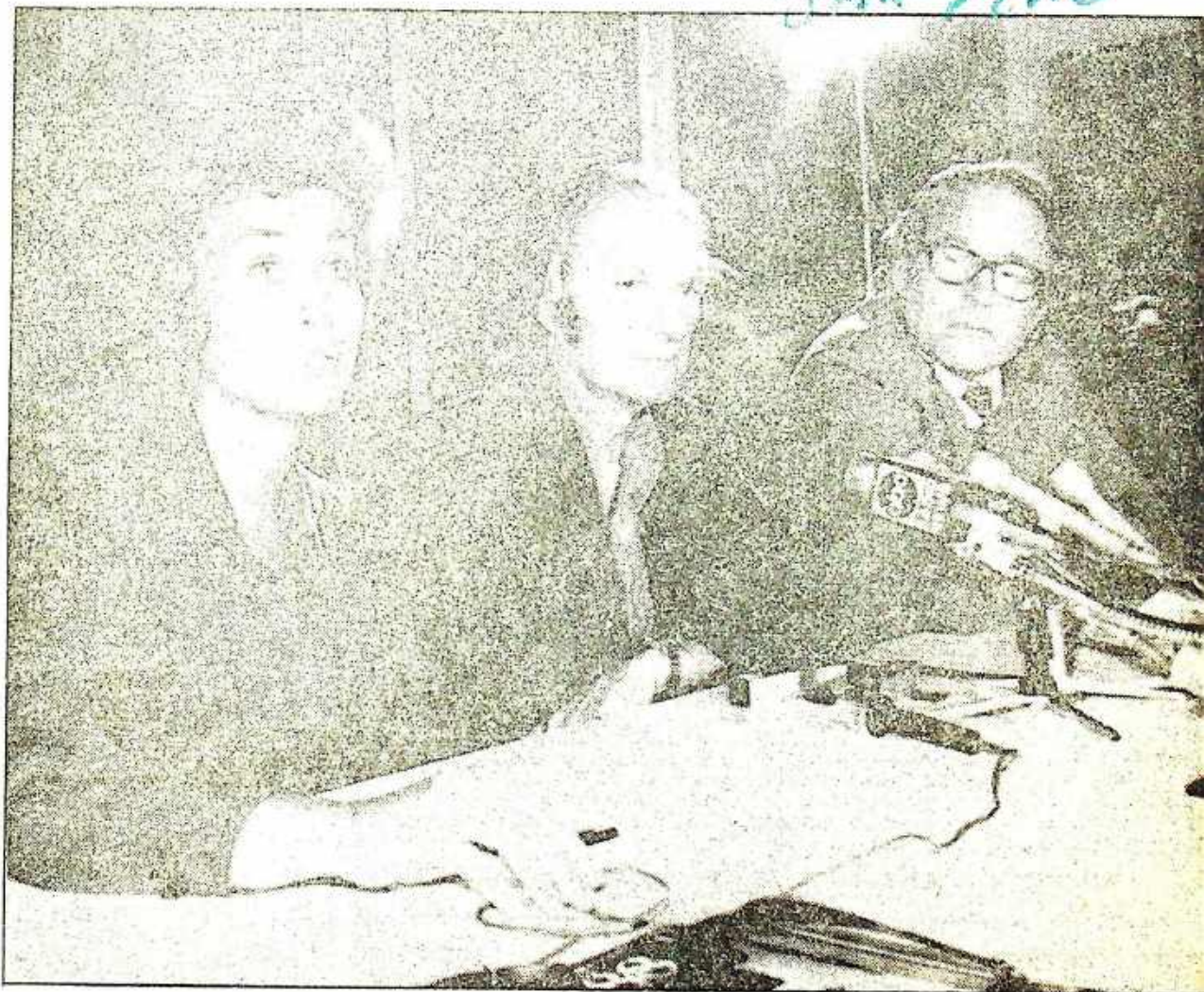
De plunderende militairen behoren tot de Khmer-eenheden, die het geld niet hebben om de dure rijst te betalen. Andere militairen demonstreerden voor het presidentiële paleis tegen de rijstprijzen, die verdrievoudigd zijn in de afgelopen twee maanden. Als de rijst-crisis doorzet betekent dit het einde van het bewind van maarschalk Lon Nol, die in 19 maart 1970 door een rechtse staatsgreep tegen prins Sihanoeek aan de macht kwam. Sihanoeek leidt nu een regering in ballingschap in Peking.

Het rijsttekort in de hoofdstad is ontstaan door de onzekere aanvoer uit de havenstad Kompong Som. De 225 kilometer lange hoofdweg tussen deze haven en de hoofdstad is alleert berijden door zwaar gewapende convooien, omdat de guerrilla-beweging de hoofdweg telkens aanvalt.

Pnom Penh beschikt over een voorraad van een maand. De regering heeft nu aangekondigd dat alle rijstvoorraden zal overnemen om tegen een redelijke prijs te verkopen. Of dit nu nog lukt is onzeker. Van nacht werden nog vuursalvo's gehoord en af en toe barstte een handgranaat. De winkeliers hebben hun zaken gebarricadeerd en dichtgetimmerd.

AFHALERS KRIJGSGEVANGENEN

29/09/72 m

Mevrouw Cora Weiss heeft in New York bekend gemaakt dat zij met David Dellinger (midden) en William Coffin (rechts) naar Hanoi zal gaan om drie vrijgelaten Amerikaanse krijgsgevangenen naar huis te brengen. Hanoi maakt vorige week de vrijlating bekend. Mevrouw Weiss en Dellinger die bestuursleden zijn van een beweging tegen de oorlog in Vietnam, verwachten op 16 september in Hanoi te kunnen aankomen.

Verlies sleutelpost in Cambodja

PNOMH PENH, 11 sept. (AFP, UPI) — Cambodjaanse regeringstroepen hebben het afgelopen week-
einde de op 24 kilometer zuidoostelijk van de hoofdstad Pnomh Penh gelegen strategisch belangrijke stad Kompong Trabek onder hevige communistische aanvallen moeten ontruimen, zo is officieel in Pnomh Penh bekendgemaakt.

In het gebied van de Papagaaien-bek hebben de regeringstroepen nu nog slechts de basis Neak Loong, aan de Mekongrivier, de vooruitgeschoven stelling Kompong Socoeng en de sedert april belegerde stad Svay Rieng in handen.

Het Cambodjaanse opperbevel heeft alle militairen in Pnomh Penh waar voedselgebrek heerst, bevolen in hun kazernes te blijven. Militaire politie patrouilleert in de straten om herhaling te voorkomen van de sinds enkele dagen door militairen op touw gezette voedselrooftochten. Honderden slecht betaalde soldaten, die van hun soldij niet langer de sterk gestegen prijzen van rijst konden betalen, gingen vrijdag en zaterdag de markten op waar zij de handelaren dwongen rijst af te staan.

De Cambodjaanse leider maarschalk Lon Nol heeft het volk via de radio toegesproken en gezegd dat rijst uit Thailand onderweg is. Ook de Amerikaanse regering was gevraagd voedsel naar het door communistische troepen omsingelde Pnomh Penh te zenden.

Strijd in Vietnam

SAIGON — Nog steeds wordt een verheviging van de strijd op vele fronten in Zuid-Vietnam gemeld. De Zuidvietnamezen trokken zich verder terug van Tien Foeok, dat vrijdag door de Noordvietnamezen en Vietcong werd veroverd. Meer dan tien-

duizend burgers vluchtten uit deze districts hoofdplaats ten zuiden van Da Nang.

Verder werden aanvallen ondernomen op drie Amerikaanse bases. Een lichte aanval werd gedaan op de vliegbasis Tan Son Nhoet bij Saigon; raketten werden afgevuurd op de luchtbasis Bien Hoa, 23 kilometer ten noordoosten van Saigon waarbij 29 Amerikanen werden gewond, twee Zuidvietnamese soldaten werden gedood en tien werden gewond, terwijl er vier tanks werden vernield. Tenslotte werd een Amerikaanse basis bij Ki Non met mortieren bestookt, waardoor zeven Amerikanen werden gewond. De basis ligt 400 kilometer ten noorden van Saigon.

Bij een luchtgevecht boven Hanoi zijn zaterdag twee Noordvietnamese MiGs door Phantom-jachtbommenwerpers van de Amerikaanse luchtmacht neergeschoten, aldus een bekendmaking van het Amerikaanse opperbevel in Saigon.

Een Phantom werd door Noordvietnamese luchtafweer getroffen maar slaagde er in boven Laos te komen. Daar sprongen de twee inzittende eruit.

Het belangrijkste Zuidvietnamese oppositieblad Dien Tin (Telegraaf), heeft zondag met een grote kop, luidend „Vaarwel lezers”, afscheid genomen van zijn lezers.

Dien Tin zou banden onderhouden hebben met een vooraanstaande figuur in de oppositie, het voormalige staatshoofd generaal Doeong Van Minh.

Het blad is waarschijnlijk opgeheven omdat het niet in staat is de waarborgsom van 20 miljoen piaster (168.000 gulden) te betalen, zoals vereist is krachtens een onlangs afgekomen presidentieel decreet inzake de pers in Zuid-Vietnam. Dit bedrag is een garantie voor de betaling van eventuele boetes voor schending van de wettelijke voorschriften ten aanzien van de pers.

Acht Vietnamees-talige dagbladen en zeven in het Chinees verschijnende kranten hebben tot dusver de waarborgsom betaald.

Trouw 11 sept '72.

Kissinger, na val in lift, veilig in Moskou aangekomen

MOSKOU, MÜNCHEN (AP, Reuter, UPI) — President Nixons adviseur Henry Kissinger is gisteren na een onderbreking in München, waar hij bijna in een lift verongelukte, in Moskou aangekomen voor besprekingen met de Russische leiders.

Kort voor Kissingers aankomst arriveerde ook de Noordvietnamese onderhandelaar Lê Doec Tho in Moskou. Speculaties dat Kissinger en Tho er geheime besprekingen zouden voeren zijn tegengesproken. Tho was op doorreis naar Parijs.

Angela Davis prijst Russen

MOSKOU, OAKLAND (Reuter, UPI) — De Amerikaanse neger-activiste Angela Davis is ervan overtuigd dat de Sowjet-Unie met het racisme heeft afgerekend. Dit heeft het Russische persbureau TASS meegedeeld.

Angela Davis heeft een veertiendaags bezoek aan de Sowjet-Unie gebracht. Angela Davis, die lid is van de Amerikaanse communistische partij bezocht onder meer Moskou, Tasjkent, Samarkand en Leningrad en kreeg in Moskou een ere-professoraat en een Lenin-medaille uitgereikt. Volgens TASS had zij over haar ervaringen gezegd: 'Overal hebben wij vele nationaliteiten en rassen in vriendschap, vrede en liefde zien samenleven en in eenheid zien werken voor de opbouw van de communistische samenleving. Wij hebben zeer concreet kunnen zien hoe het mogelijk is de nationale identiteit en de nationale cultuur te behouden en tegelijkertijd een eenheid op te bouwen die al deze verschillen omvat'.

De Amerikaanse Zwarte Panterpartij heeft felle kritiek geleverd op Angela Davis. In het blad van de beweging, 'De Zwarte Panter' wordt gezegd dat de banden van Angela Davis met de CP en haar bezoek aan de Sowjet-Unie haar doelstelling de 'politieke gevangenen in Amerika' te helpen, in de weg staat. Onder de kop 'Angela, kom naar huis' wordt vervolgd: 'Is Angela zo blind dat zij niet ziet dat de communistische partij niet wil dat zij samenwerkt met andere progressieve negers omdat dit in het belang zou zijn van de zwarte bevolking in Amerika en niet in het belang van de reactionairen in Moskou?'

'Het lijkt erop dat Angela de zwarte bevolking heeft verlaten onder het dictaat van de racistische en reactionaire communistische partij', aldus het blad van de Zwarte Panters.

Trouw 11 sept '72.

Kissinger, na val in lift, veilig in Moskou aangekomen

MOSKOU, MÜNCHEN (AP, Reuter, UPI) — President Nixons adviseur Henry Kissinger is gisteren na een onderbreking in München, waar hij bijna in een lift verongelukte, in Moskou aangekomen voor besprekingen met de Russische leiders.

Kort voor Kissingers aankomst arriveerde ook de Noordvietnamese onderhandelaar Lé Dooc Tho in Moskou. Speculaties dat Kissinger en Tho er geheime besprekingen zouden voeren zijn tegengesproken. Tho was op doorreis naar Parijs.

Verwacht wordt dat Kissinger in Moskou onder meer zal praten over de Europese veiligheidsconferentie, de kwestie Vietnam, de SALT-besprekingen en het Midden-Oosten.

Kissinger onderbrak zijn reis zaterdag 18 uur voor overleg met de Westduitse bondskanselier Willy Brandt en zijn minister van buitenlandse zaken Walter Scheel. In München, waar het overleg plaats vond, ontmoette Kissinger ook oppositieleider Rainer Barzel en CSU-leider Franz-Josef Strauss.

LIFT

Het ongetuige in München werd Kissinger fataal. Toen hij samen met CDU-aanvoerder Barzel en vier veiligheidsfunctionarissen in een lift stapte, die op vier personen berekend was, stortte de lift bijna vijf meter naar beneden. Hij kwam in de kelderetage terecht. Een veiligheidsman brak het venster van de lift met zijn pistool om de luchttoevoer veilig te stellen. De hoteldirectie bood de gevangenen inzittenden door het gat bier en andere verversingen aan tijdens de bevrijdingspogingen, die een half uur duurden. Het danig geschrokken gezelschap liep geen verwondingen op. Oorzaak van het ongeval was vermoedelijk een kabelbreuk.

Angela Davis prijst Russen

MOSKOU, OAKLAND (Reuter, UPI) — De Amerikaanse negeractiviste Angela Davis is ervan overtuigd dat de Sowjet-Unie met het racisme heeft afgerekend. Dit heeft het Russische persbureau TASS meegedeeld. Angela Davis heeft een veertiendaags bezoek aan de Sowjet-Unie gebracht. Angela Davis, die lid is van de Amerikaanse communistische partij bezocht onder meer Moskou, Tasjkent, Samarkand en Leningrad en kreeg in Moskou een ere-professoraat en een Lenin-medaille uitgereikt. Volgens TASS had zij over haar ervaringen gezegd: 'Overal hebben wij vele nationaliteiten en rassen in vriendschap, vrede en liefde zien samenleven en in eenheid zien werken voor de opbouw van de communistische samenleving. Wij hebben zeer concreet kunnen zien hoe het mogelijk is de nationale identiteit en de nationale cultuur te behouden en tegelijkertijd een eenheid op te bouwen die al deze verschillen omvat'.

De Amerikaanse Zwarte Panterpartij heeft felle kritiek geleverd op Angela Davis. In het blad van de beweging, 'De Zwarte Panter' wordt gezegd dat de banden van Angela Davis met de CP en haar bezoek aan de Sowjet-Unie haar doelstelling de 'politieke gevangenen in Amerika' te helpen, in de weg staat. Onder de kop 'Angela, kom naar huis' wordt vervolgd: 'Is Angela zo blind dat zij niet ziet dat de communistische partij niet wil dat zij samenwerkt met andere progressieve negers omdat dit in het belang zou zijn van de zwarte bevolking in Amerika en niet in het belang van de reactionairen in Moskou?'

'Het lijkt erop dat Angela de zwarte bevolking heeft verlaten onder het dictaat van de racistische en reactionaire communistische partij, aldus het blad van de Zwarte Panters.'

Viet Cong zou toeschietelijker zijn

Grotere kans op Vietnam-regeling

PARIJS, SAIGON (Reuter, UPI, AFP, AP) — De mogelijkheid dat (misschien nog deze week) vorderingen worden gemaakt op de weg naar een vreedzame oplossing van het Vietnamese probleem is groter geworden, nu de Viet Cong een verklaring heeft gepubliceerd, waarin voor het eerst niet het aftreden van de regering van president Ngoejen Van Thieu wordt geëist.

Ook in Saigon vindt druk overleg plaats tussen de Amerikaanse ambassadeur Ellsworth Bunker en president Thieu en hun vertegenwoordigers. Veel betekenis wordt in dit verband gehecht aan het bezoek van president Nixons speciale vertegenwoordiger Henry Kissinger aan Moskou en de besprekingen, die ook Le Duc Tho, de speciale adviseur van de Noordvietnamese delegatie bij de Parijse vredesconferentie, zowel in Peking als in Moskou heeft gevoerd.

Tijdens zijn verblijf in de Russische hoofdstad heeft Le Duc Tho de verzekering gekregen dat de Sowjet-Unie alle nodige steun zal blijven geven tot de eindoverwinning, zo meldt het persbureau TASS. Bij aankomst in Parijs zei Le Duc Tho gisteren, Kis-

singer in Moskou niet gesproken te hebben. Hij sluit echter de mogelijkheid niet uit dat hij de Amerikaan binnenkort in Parijs zal ontmoeten: 'U zult in de komende dagen te weten komen of wij elkaar zullen spreken', zei hij tot verslaggevers.

Viet Cong

In een lange verklaring heeft de 'voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam de vorming voorgesteld van een 'Voorlopige regering van nationale eendracht'. Deze zou samengesteld moeten zijn uit drie gelijke delen, die noch een communistisch regime, noch een bewind met een Amerikaans stempel' mag hebben. De Viet Cong is bereid een dergelijke

voorlopige regering te aanvaarden, die door geen van deze tegenstrijdige groepen wordt geleid 'in afwachting van de organisatie van waarlijk vrije en democratische verkiezingen'.

Opvallend in de in Hongkong opgevangen verklaring is dat in de preambule nergens de verwijdering wordt geëist van de regering van president Thieu. In de tekst na deze preambule wordt slechts gezegd dat 'de voorlopige revolutionaire regering en de regering van Saigon zonder Ngoejen Van Thieu' elk hun vertegenwoordigers benoemen om deel te nemen aan de 'regering van nationale eendracht'. Het aanwijzen van deze mensen moet door middel van raadplegingen geschieden. Een voorwaarde van de Viet Cong is wel dat 'de Verenigde Staten moeten ophouden, de marionettenregering van Thieu te steunen'.

Het voorstel, dat een verduidelijking is van het reeds geruime tijd bestaande vredesplan van zeven punten van de Viet Cong, beklemtoont dat de drie elementen van de te vormen regering volledig gelijk zullen zijn, zowel wat betreft rechtspositie als het aantal personen. Deze formule zou de enige zijn die rekening houdt met de 'huidige realiteit in Zuid-Vietnam': twee regeringen, twee legers en de andere politieke formaties.

Amerikaanse bommenwerpers hebben bij zware aanvallen op het gebied van Hanoi drie overspanningen van de Paul Doumerbrug over de Rode Rivier verwoest en kazernecomplexen getroffen. De brug ligt dichtbij het centrum van Hanoi en vormt een belangrijke schakel in het spoor- en wegvervoer van de Chinese grens af. Sinds kort werken weer talrijke Chinese genie-experts in Noord-Vietnam om de verbindinglijnen open te houden. Zij concentreren zich niet op spoorlijnen, die te kwetsbaar zijn, maar op uitbreiding van het stelsel van 'gecamoufleerde wegen'. Er wordt een heel nieuw wegennet gevormd, waarover het militaire vervoer door-gang kan vinden.

Uit Saigon wordt gemeld dat 70 Zuid-vietnamese helikopters vernield zouden zijn toen een bommenopslagplaats bij de grote luchtmachtbasis Bien Hoa op 25 km van Saigon in de lucht vloog.

Cambodja dreigt ineen te storten

PHNOM PENH, 12 sept. (DPA) — De incenstorting van het bewind van de Cambodjaanse president Lon Nol is nog slechts een kwestie van tijd, zo menen politieke en militaire waarnemers in de hoofdstad Phom Penh.

Volgens het Westduitse persbureau DPA is ruim de helft van het land vast in handen van communistische troepen. Het overige gebied is „open land”, dat nauwelijks werkelijk verdedigd kan worden met de beschikbare troepen van Phnom Penh. Die troepen zijn bovendien niet gevechtsklaar.

Hoe slecht de toestand eruit ziet blijkt uit de woorden van de militaire woordvoerder majoor Tsang Song, die enkele dagen geleden de raadselachtige verdwijning van een heel bataljon in de strijd om de stad Kompong Trabek meldde. De hoofdstad zelf is volledig omsingeld. Het gezag van de regering Lon Nol slinkt met de dag. „Zelfs een staatsgreep tegen hem kan Cambodja nu niet meer redden”, zo meent een westerse diplomaat. Hongerige soldaten plunderen al dagen lang de winkels.

Politieke waarnemers menen dat een militair ingrijpen van de Verenigde Staten politiek uitgesloten is. De Amerikaanse ambassade in Phnom Penh heeft de vrouwen en kinderen van Amerikanen al geëvacueerd.

Nixon komt met super-begroting voor defensie

WASHINGTON, 12 sept. (AP). — De begrotingscommissie van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft maandag de hoogste defensiebegroting sinds de Tweede Wereldoorlog goedgekeurd. In de begroting die een bedrag belooft van 74,6 miljard dollar, is rekening gehouden met het grootste deel van de verzoeken van president Nixon om meer geld voor de oorlog in Indo-China.

Het wetsvoorstel waarin de begroting wordt goedgekeurd had betrekking op een bedrag dat „slechts” vier miljard dollar lager lag dan de som waar de president om had gevraagd. Onder meer werd het verzoek van de president om een bedrag van 2,8 miljard voor de financiering van de toegenomen Amerikaanse oorlogsoperaties in Indo-China met 450 miljoen dollar besnoeid. Het Huis van Afgevaardigden zal het wetsvoorstel waarschijnlijk donderdag behandelen.

Voorstellen

Vietnam

Vervolg van pagina 1

Zolang de Amerikaanse imperialistische agressors de oorlog voortzetten en een marionetten-bewind handhaven in Saigon, zal het Zuidvietnamese volk te zamen met zijn geliefde noordelijke landgenoten door blijven strijden."

„Indien de Verenigde Staten ophouden met steun aan het Saigon-bewind, al hun troepen terugtrekken en alle militaire interventie in Vietnam stoppen en het Zuidvietnamese volk in staat stellen een coalitieregering bestaande uit drie segmenten te vormen, dan zal dit een spoedige vrijlating van alle Amerikaanse militairen tengevolge hebben."

„Niets nieuws"

Officiële Amerikaanse autoriteiten in Saigon hebben als eerste reactie verklaard, dat de voorstellen „absoluut geen wijziging" betekenen van vroegere suggesties van de Revolutionaire Regering. De laatste verklaring kwam op 2 februari jongstleden, waarbij uitvoeriger werd ingegaan op twee hoofdpunten uit het zogenaamde vredesvoorstel van zeven punten: volledige terugtrekking van Amerikaanse strijdkrachten, onmiddellijk aftreden van president Ngoejen Van Thieu en de ontbinding van de regering in Saigon. In de februari verklaring werd ook al gerefereerd aan de formalie van een coalitiEBewind bestaande uit drie segmenten, die algemene verkiezingen zou moeten voorbereiden.

De verklaring van gisteren bevat verder een „categorische afwijzing" van de meest recente vredesvoorstellen van president Nixon die hij op 25 januari en 8 mei van dit jaar formuleerde.

De Amerikanen in Saigon wijzen er ook op dat de voorstellen nu toch wel de erkenning inhouden, dat geen van beide partijen de oorlog kunnen winnen met militaire middelen. Zij aarzelden echter om dit een nieuwe concessie of een doorbraak te noemen.

Een duidelijker bepaling van de „drie segmenten" acht men wel aanwezig in de voorstellen, waar behalve over de Voorlopige Revolutionaire regering en de Zuidvietnamese regering ook wordt gesproken van „andere politieke machten in Zuid-Viet-

om politieke redenen, in het buitenland leven". Verder wordt gesteld dat de drie segmenten gelijkwaardig moeten zijn, zowel wat de status als het aantal betreft.

De verklaring van de revolutionaire regering viel samen met de terugkeer van Le Doek Tho in Parijs. Tho die via Moskou reisde had daar geen ontmoeting met Kissinger, maar hij achtte een ontmoeting niet uitgesloten. „U zult in de komende dagen weten of wij elkaar zullen spreken”, aldus Tho bij aankomst. Tho en Kissinger hebben in het verleden zestien maal geheim overleg gepleegd. Ook de woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, die verklaarde dat de voorstellen van de revolutionaire regering worden bestudeerd, wilde een ontmoeting tussen Tho en Kissinger niet uitsluiten.

In de Zuidvietnamese hoofdstad zijn intussen belangrijke besprekingen aan de gang tussen Zuidvietnamese autoriteiten en Amerikanen, die volgens waarnemers wellicht nieuwe vredesvoorstellen zouden kunnen opleveren.

Zaterdag ontving president Ngoeien Van Thieu voor de derde keer binnen enkele dagen de Amerikaanse ambassadeur Ellsworth Bunker, die terugkeerde van Honoloeloe, waar hij een onderhoud van twee uur met president Nixon had gehad.

Aan de andere kant hebben talrijke medewerkers van president Thieu zich de laatste dagen naar de Amerikaanse ambassade in Saigon begeven voor besprekingen met hoge Amerikaanse functionarissen.

Brug vernield

Amerikaanse bommenwerpers hebben zondag bij zware aanvallen op het gebied van Hanoi drie overspanningen van de Paul Doumer-brug over de Rode Rivier verwoest en kazernecomplexen aan de rand van de Noordvietnamese hoofdstad getroffen, aldus het hoofdkwartier van de Amerikaanse luchtmacht in Saigon.

De brug ligt dicht bij het centrum van Hanoi en vormt een belangrijke schakel in het spoor- en wegvervoer vanaf de Chinese grens. In mei was ze ook al gebombardeerd. De schade was nog maar pas hersteld.

China heeft afgelopen tijd weer een groot aantal genie-deskundigen naar Noord-Vietnam gestuurd om daar de verbindinglijnen in stand te helpen houden, zo is in Hongkong van gezaghebbende zijde vernomen. De terugkeer van deze deskundigen en technici na een afwezigheid van drie jaar is een rechtstreeks gevolg van de hervatting van de groot-scheepse Amerikaanse bombardementen.

Mogelijk overleg Tho-Kissinger

Opnieuw voorstellen

in kwestie Vietnam

Geen communisten
maar ook geen
marionetten

PARIJS/SAIGON, 12 sept. (NYT, Reuter, AP, UPI) — Een reeks van diplomatieke en politieke activiteiten hebben de hoop doen herleven dat de langdurige impasse in het Vietnam-overleg kan worden doorbroken. De Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam kwam opnieuw met een reeks voorstellen, die volgens de woordvoerder van het Witte Huis, thans worden bestudeerd. De belangrijkste Noordvietnamese politieke adviseur naar het vredesoverleg in Parijs, Le Doek Tho, verklaarde maandag bij aankomst in Parijs dat nieuwe geheime gesprekken met Nixons belangrijkste adviseur Kissinger mogelijk zijn. Kissinger die nu in Moskou zit, zou reeds deze week in Parijs worden verwacht. Het afgelopen weekeinde tenslotte, zijn langdurige besprekingen gevoerd tussen Amerikaanse autoriteiten en de Zuidvietnamese leiders in Saigon.

Radio Hanoi wijdde gisteren zeer veel aandacht aan de nieuwe voorstellen van de Voorlopige Revolutionaire Regering, die zij zelf als een „belangrijke verklaring” aankondigde.

De belangrijkste paragrafen in de tekst zoals Radio Hanoi die omriep waren als volgt:

„Een oplossing voor de interne problemen van Zuid-Vietnam moet voortvloeien uit de actuele toestand — namelijk dat er in Zuid-Vietnam twee regeringen bestaan, twee legers en andere politieke machten. Om nationale harmonie te bereiken, moeten

de partijen in Zuid-Vietnam zich verenigen op basis van gelijkheid, wederzijds respect en een wederzijdse akkoord elkaar niet uit de weg te ruimen, terwijl democratische vrijheden moeten worden zeker gesteld voor het volk.”

Overgangsbewind

„Om dit te bereiken is het noodzakelijk, dat er in Zuid-Vietnam een tijdelijke regering wordt gevormd van nationale harmonie, bestaande uit drie gelijkwaardige segmenten, die zich zal moeten belasten met de zaken in de overgangperiode en die werkelijk vrije en democratische algemene verkiezingen moet voorbereiden.”

„Indien de Verenigde Staten werkelijk het recht op zelfbeschikking van het Zuidvietnamese volk respecteren en ernstig willen onderhandelen over een vredelievende oplossing van het Zuidvietnamese probleem, dan is de Voorlopige Revolutionaire Regering bereid tot akkoorden te komen die er op neerkomen, dat noch een communistisch regime, noch een Amerikaanse marionetten-regime aan Zuid-Vietnam wordt opgedrongen.”

Zie verder pagina 5, kolom 7

LE DOEK THO
... overleg met Henry ...

Zeventig toestellen opgeblazen

Grote sabotage-actie vliegbasis Bien Hoa

Mariniers in Kwang Tri

SAIGON, 13 sept. (AFP, Reuter, NYT, AP) — Naar schatting zeventig Amerikaanse en Zuidvietnamese vliegtuigen op de grote luchtbasis Bien Hoa, 30 kilometer ten noordoosten van Saigon, zijn door explosies van saboteurs vernield of beschadigd. Een militaire commissie onderzoekt de schade van deze grote sabotage-actie op zondag, maar een eerste indruk is dat de meeste toestellen nog kunnen vliegen. Op de basis werd een algemene staat van alarm afgekondigd omdat de saboteurs nog aanwezig werden geacht. Men houdt rekening met de mogelijkheid dat zij deel uitmaken van het basispersoneel.

Bij de explosies werden twee Vietnamese soldaten gedood. Veertig Amerikaanse en twintig Zuidvietnamese militairen werden gewond.

Van het front wordt nog gemeld dat Zuidvietnamese mariniers doorgestoten zijn tot de citadel van Kwang Tri, waar sinds 1 mei van dit jaar zware strijd om is geleverd. Kwang Tri is de hoofdstad van de gelijknamige noordelijkst gelegen provincie. De mariniers ondervinden hevige weerstand van de verdedigers terwijl Noordvietnamese artillerie meer dan 3000 granaten afvuurde op de mariniers. Bij de strijd zouden volgens Saigon sinds zondag 450 noordelijken zijn gedood. De Zuidvietnamese verliezen werden gesteld op 17 man.

Amerikaanse vliegtuigen hebben

maandag de „meest vernietigende” aanvallen uitgevoerd op doelen in Noord-Vietnam, aldus maakte Saigon bekend. Driehonderd aanvalsvluchten werden gericht tegen spoorverbindingen met China en andere objecten, waarbij de toestellen tot 50 kilometer vanaf de grens met China opereerden. De Amerikanen meldden het verlies van twee toestellen waarvan de bemanningen werden gered. Hanoi meldde het neerhalen van tien vliegtuigen. Hanoi zelf werd maandag niet aangevallen.

Voorstel afgewezen

Het Zuidvietnamese ministerie van buitenlandse zaken heeft verklaard dat er in Saigon slechts één constitutionele, wettige regering is: de regering van de republiek Vietnam. Dit is meegedeeld in commentaar op de verklaring van de Voorlopige Revolutionaire regering van nationale eendracht, samengesteld uit drie gelijke delen, die noch een communistisch regiem, noch een bewind met een Amerikaans stempel zal zijn.

In een communiqué zegt het ministerie, dat de mededelingen van de „communisten”, dat het vraagstuk geregeld moet worden op basis van de realiteit in Zuid-Vietnam, waar twee regeringen en twee legers zijn slechts bedrieglijke voorstellen en leugens zijn waarmee men zijn bedoelingen wil verbergen om al datgene te bereiken wat men niet op politiek of militair gebied tot stand heeft kunnen brengen. „De hele wereld weet dat de zogenaamde Voorlopige Revolutionaire Regering geen volk geen hoofdstad en geen gebied heeft”, aldus het communiqué van Saigon.

Kissinger ook naar Engeland en Frankrijk

WASHINGTON (Reuter) — Nixons topadviseur Henry Kissinger zal later deze week in Londen en Parijs overleg plegen met Britse en Franse leiders na een drie-daags verblijf in de Sowjet-Unie, zo kondigde het Witte Huis gisteren aan.

Dr. Kissingers aanstaande verblijf in Parijs heeft nieuw voedsel gegeven aan de geruchten, dat hij ook weer een ontmoeting zal hebben met het Noordvietnamese Politiebureau-lid Le Doec Tho, die maandag uit Hanoi naar Parijs reisde om de onderhandelingen van zijn land met de VS en Zuid-Vietnam te leiden. Naar wordt aangenomen heeft Kissinger in Moskou vooraf van de kwestie-Vietnam gesproken.

De opmerking van Nixons perschef Ronald Ziegler, dat tijdens Kissingers bezoeken aan West-Europa 'wij u over elke ontwikkeling op de hoogte zullen houden' wordt door waarnemers uitgelegd als een aanwijzing, dat er een ontmoeting tussen Tho en Kissinger op handen is.

Bij de besprekingen die Kissinger in Moskou heeft gevoerd is men in alle besproken zaken van gemeenschappelijk belang tot overeenstemming gekomen, zo werd gisteravond van welingelichte Russische zijde vernomen.

Men meent te weten, dat Amerika het met de Russen er over eens is, dat het voorbereidende overleg over de Europese veiligheidsconferentie zo spoedig mogelijk moet beginnen.

Als voornaamste punten zijn, naar van Russische zijde wordt vernomen, Vietnam, Europa en de Russisch-Amerikaanse economische en handelsbetrekkingen behandeld. Over enkele andere vraagstukken zoals het Midd-Oosten is eveneens van gedachten gewisseld.

George McGovern tijdens zijn verkiezingscampagne.

Grootste sabotage-actie sinds begin oorlog bij Bien Hoa

Viet Cong beschadigt en vernielt 100 vliegtuigen

SAIGON (Reuter, UPI, AP, AFP) — Ongeveer honderd Amerikaanse en Zuidvietnamese vliegtuigen zijn zondag op de grote luchtmachtbasis Bien Hoa op dertig km ten noordoosten van Saigon beschadigd of vernield. Dit heeft het Franse persbureau AFP gisteren van militaire zijde in Saigon vernomen.

Het betreft de grote sabotage-actie, die sinds het begin van de Vietnamese oorlog op een Amerikaans-Zuidvietnamese basis is ondernomen, zo werd verklaard. De omstandigheden, waaronder het grote aantal toestellen werd vernield, zijn nog niet duidelijk. Een militaire commissie is nog bezig met het onderzoek. Bij de explosies zijn twee Zuidvietnamese militairen om het leven gekomen. Veertig Amerikaanse en Zuidvietnamese militairen werden gewond. Men acht het niet uitgesloten, dat een aantal saboteurs op de basis werkzaam was.

Het Zuidvietnamese ministerie van buitenlandse zaken heeft gisteren verklaard, dat er in Saigon slechts één constitutionele, wettige regering is: de regering van de Republiek Vietnam. Dit is meegedeeld in commentaar op de verklaring van de Voorlopige Revolutionaire Regering, die maandag de vorming voorstelde van een voorlopige regering van nationale eenheid, samengesteld uit drie gelijke delen, waarop noch communisten, noch Amerikanen hun stempel mogen drukken.

LEUGENS

In een communiqué zegt de regering, dat de mededelingen van de 'communisten', volgens welke het vraagstuk gerogeld moet worden op basis van de realiteit in Zuid-Vietnam, waar twee regeringen en twee legers zijn, slechts bedriegelijke voorstellen en leugens zijn, waarmee men zijn bedoelingen

wil verbergen om al datgene te bereiken, wat men niet op politiek of militair gebied tot stand heeft kunnen brengen. De hele wereld weet, dat de zogenaamde Voorlopige Revolutionaire Regering geen volk, geen hoofdstad en geen gebied heeft, aldus het communiqué.

'Wat de communisten een regering van nationale eenheid, samengesteld uit drie delen, noemen, is slechts een vermomming van een coalitieregering, die het hele vrije Zuid-Vietnam moet overheersen en communistisch moet maken. Daarom heeft de regering van de Republiek Vietnam reeds verscheidene keren verklaard, dat zij elke coalitie met de communisten, in welke vorm dan ook, afwijst', aldus het communiqué van de regering-Thieu.

KWANG TRI

Zuidvietnamese mariniers zijn gisteren de citadel van de in noordelijk Zuid-Vietnam gelegen stad Kwang Tri binnengedrongen, maar volgens informatie van militairen ter plaatse ontmoeten de ongeveer honderd mariniers nog heftige tegenstand en is de strijd nog niet beslist. Een Zuidvietnamese militaire woordvoerder zei in Saigon, dat de Zuidvietnamese mariniers strijd leveren met Noordvietnamese strijdkrachten, naar schatting een bataljon, in de zuidoostelijke hoek van de citadel. Hij zei, dat de Zuidvietnamezen de citadel waren binnengedrongen via een gat in de zuidelijke muur, na eerst de laatste

Noordvietnamese militairen uit bunkers vlak voor de muur te hebben verwijderd.

AANVAL

Amerikaanse vliegtuigen en schepen hebben gisteren de zwaarste bombardementen bij Hanoi en Haiphong uitgevoerd, sinds president Nixon vijf maanden geleden de luchtoorlog boven het noorden liet hervatten. De Amerikaanse opperbevelhebber in Saigon liet weten, dat een luchtmada van de Amerikaanse luchtmacht en marine ook grote vernielingen heeft aangericht aan verbindingen bij de havenstad Thanh Hoa op honderdvijftig km ten zuidoosten van Hanoi. Twee Amerikaanse kruisers en drie torpedobootjagers namen aan de aanval deel. Volgens Amerikaanse bronnen gingen twee Amerikaanse toestellen verloren. Volgens radio-Hanoi waren het er zes.

Noordvietnamezen en Viet Cong-strijders hebben gisteren Tien Phoec, een districtshoofdstad, die van vitaal belang is voor de verdediging van het zestig km noordelijker gelegen Danang, zwaar onder vuur genomen en twee bases dicht bij de stad bezet.

now 13 sept '72

Vietnam-standpunt helpt McGovern niet

WASHINGTON (AFP) — Hoe meer senator George McGovern een campagne voert voor onmiddellijke beëindiging van de oorlog in Vietnam, hoe meer ondersteunt de Amerikaanse publieke opinie de politiek van president Nixon. Aldus het opiniepeiling-instituut Harris.

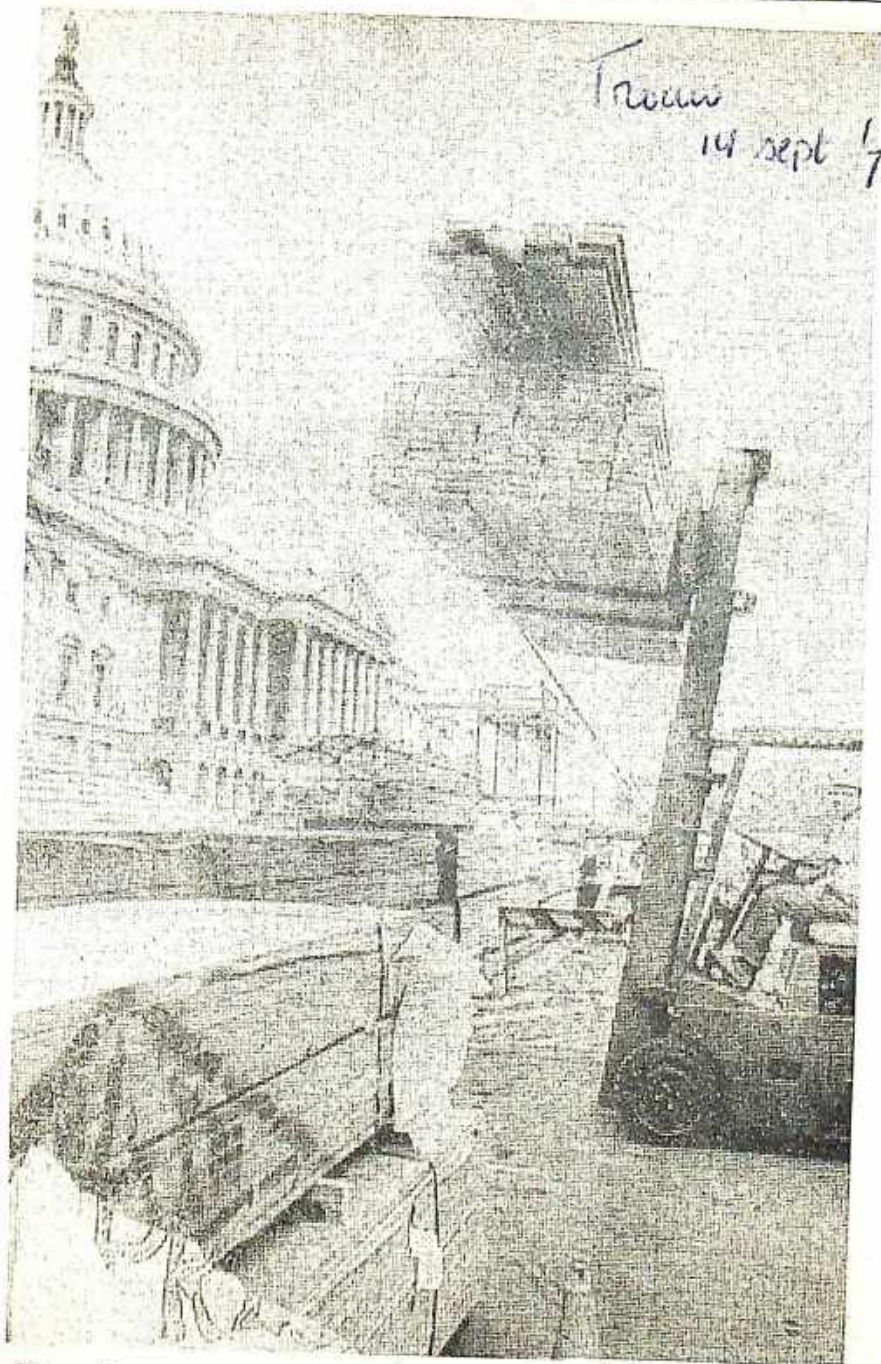
Volgens het onderzoek is 51 procent van de Amerikanen voorstander van de politiek van president Nixon, 33 procent is het eens met de politiek die McGovern heeft aanbevolen en 16 procent weet het nog niet. In mei loofde een meerderheid van 54 tegen 21 procent van de Amerikanen senator McGovern als de man die zich beijverde voor een snellere beëindiging van de oorlog in Vietnam. Op het ogenblik is het krediet van de Democratische kandidaat slechts 42 tegen 41 procent. Uit de beantwoording van de vragen

blijkt dat de meerderheid van de Amerikanen voorkeur geeft aan de manier waarop president Nixon probeert de Amerikanen uit Vietnam te laten vertrekken. De bombardementen op Noord-Vietnam worden door 55 tegen 32 procent goedgekeurd en het ondermijnen van de Noordvietnamese havens door 64 tegen 22 procent.

De bombardementen en het ondermijnen van de havens zullen eerder tot vrede leiden, zo menen de meeste Amerikanen.

President Nixon

Podium wordt opgericht

Hoewel de verkiezingen nog moeten plaats vinden zijn arbeiders in de Amerikaanse hoofdstad reeds bezig met het opzetten van de zitplaatsen en het podium, waarop op 20 januari 1973 de Amerikaanse president zijn ambtseed moet afleggen.

CIA: Hanoi kan strijd volhouden

19 sept '72

Hanoi beveelt groot offensief in Cambodja

SAIOGN (AFP, AP, UPI) — Radio-Hanoi heeft gisteren het bevel omgeroepen aan 'alle eenheden van het Verenigde Nationale Front van Kampoeitsjea', een bundeling van alle groeperingen die zich tegen het bewind van president Lon Nol van Cambodja verzetten, 'op alle fronten in Cambodja en in het bijzonder tegen de hoofdstad Pnom Penh, een offensief te ontketenen'.

Het opperbevel van het Verenigde Nationale Front, aldus radio-Hanoi, meent dat de huidige situatie in Cambodja gunstig is voor de guerrilla-eenheden in verband met de verliezen, die de Cambodjaanse regerings-

troepen hebben geleden, de economische moeilijkheden waarmee de regering in Pnom Penh te kampen heeft en de onrust en verwarring die op het ogenblik in de hoofdstad en andere Cambodjaanse steden heersen.

Twee van de belangrijkste Amerikaanse inlichtingbureaus, de CIA en de DIA hebben president Nixon beiden gerapporteerd, dat Hanoi de gevechten in Zuid-Vietnam op het huidige peil nog zeker twee jaar kan volhouden. Dit berichtte gisteren de New York Times. Bij deze schatting is ook rekening gehouden met de gevolgen van de zware Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam.

Amerikaanse Phantoms hebben dinsdag bij twee afzonderlijke luchtgevechten boven Noord-Vietnam drie Migs neergeschoten. Dit heeft het Amerikaanse opperbevel in Saigon bekendgemaakt. Het waren de hevigste luchtgevechten van de laatste jaren. Er namen tenminste twaalf Migs en Phantoms aan deel. De Phantoms escorteerden bommenwerpers, die gebiedten in de buurt van Hanoi aanvallen. De dag tevoren waren boven Noord-Vietnam drie Amerikaanse straalvliegtuigen neergehaald, zo gaf een woordvoerder in Saigon toe.

De Amerikanen brachten met door laserapparatuur geleide bommen zware schade toe aan een spoorwegemplacement te Kep, 70 km. ten noordwesten van Hanoi, en verwoestten een spoorbrug bij Yen Bai, 120 m. van de Chinese grens.

Zuidvietnamese mariniers hebben gisteren de citadel van de stad Kwang Tri voor een kwart veroverd. Met Amerikaanse luchtsteun wisten ze communistische versterkingen tegen te houden. Mariniers en vliegtuigen brachten vier sampans op de rivier te Thach Han tot zinken. In de citadel stuiten de Zuidvietnamezen op hevig verzet. Zij zeggen dinsdag ruim 400 Noordvietnamezen te hebben gedood, maar van militaire zijde in Danang is vernomen dat de mariniers op het heetst van de strijd gemiddeld honderd man per dag aan doden en gewonden hebben verloren.

De Amerikaanse Senaatscommissie voor de strijdkrachten heeft generaal Creighton Abrams, voormalig opperbevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten in Zuid-Vietnam, verzocht voor de commissie te verschijnen. Generaal Abrams zal gehoord worden in verband met Amerikaanse bombardementen van Noord-Vietnam eind 1971 en begin 1972 waarvoor geen toestemming was gegeven.

Abrams heeft verklaard niets van deze bombardementen af te weten.

De voorzitter van de Senaatscommissie voor de strijdkrachten de Democraat John Stennis, heeft dinsdag verklaard, dat verklaringen van de voormalige luchtmacht-generaal John Lavelle de vraag hebben doen rijzen of in dit geval sprake is van het negeren van bestaande instructies.

Tien luchtpiraten neergeschoten boven Noord-Vietnam

Hevige gevechten bij Quang Tri

In Quang Tri wordt hevig gevechten tussen eenheden van het Bevrijdingsfront en huurlingen van de Van Thieu-kliek, die bij hun acties gesteund worden door de Amerikaanse luchtmacht. De gevechten spitsen zich toe op de citadel — het negentiende-eeuwse fort in het centrum van de stad — waarop de elite van het Saigon-leger herhaaldelijk vergeefs stormlopen heeft ondernomen.

De vrijheidsstrijders verweren zich met aanhoudende artilleriebeschietingen. Blijkens berichten van Westelijke correspondenten is er sprake van zware verliezen; de legerleiding in Saigon heeft een aantal eenheden uit het strijdgebied moeten vervangen, omdat de huurlingen totaal gedemoraliseerd raakten.

In de naaste omgeving van Saigon wordt een toegenomen aantal gevechten gemeld. Guerrilla-eenheden ondernemen tot onder de rook van de hoofdstad aanvallen op militaire steunpunten van het fascistische Van Thieu-regiem. Ook in het midden van Zuid-Vietnam worden acties van de vrijheidsstrijders gemeld.

Bombardementen

Blijkens Amerikaanse mededelingen hebben VS-bommenwerpers maandag zeer zware terreuraanvallen op Noord-

Vietnam ondernomen. In totaal zouden die dag niet minder dan 300 aanvliechten zijn ondernomen. In een verklaring van het ministerie van buitenlandse zaken in Hanoi is krachtig geprotesteerd tegen de brutale luchtaanvallen. In de verklaring wordt onder meer gemeld dat Amerikaanse luchtpiraten maandag aanvallen uitvoerden op de havenstad Haiphong en op dichtbevolkte gebieden in de provincie Vinh Ling. De Amerikaanse vloot maakte zich schuldig aan beschieting van het kustgebied Ha Tinh in de provincie Quang Binh. Daarbij werd een groot aantal burgers gewond en werden huizen verwoest.

Het Noordvietnamese luchtafweer heeft gedurende de 48 uur van maandag en dinsdag tien aanvallers neergeschoten. Zes van de vliegtuigen werden dinsdag geraakt, waarvan drie boven de provincie Lang Son. Een piloot werd gevangen genomen. Maandag werden in verschillende gebieden van het land vier Amerikaanse vliegtuigen neergeschoten. Het totaal aantal neergeschoten toestellen van de VS-luchtmacht boven Noord-Vietnam bedraagt nu 3904.

Demonstratie

Eenendertig anti-oorlogsdemonstranten werden dinsdag in San Francisco gearresteerd. Ze waren met een reeks kleine bootjes uitgevaren om te verhinderen dat het gigantische vliegdek-schip Enterprise naar Vietnam zou vertrekken. De protest-vloot was behangen met spandoeken als 'stop de bombardementen' en andere leuzen. De kustwacht kwam eraan te pas om de weg vrij te maken, waarbij een reeks betogers gearresteerd werden.

MIGS CONTRA PHANTOMS

727

Luchtgevecht bi

SAIGON, 14 sept. (AP/Reuter) — Straaljagers van de Amerikaanse luchtmacht hebben ten noorden van Hanoi drie MIG-onderscheppingsvliegtuigen neergeschoten. Het was de eerste maal in vier maanden, dat Amerikaanse vliegers in een gevecht drie vijandelijke vliegtuigen neerhaalden.

Het Amerikaanse opperbevel maakte geen gewag van verliezen aan eigen zijde, maar verklaarde wel, dat een F4-Phantom van de luchtmacht 75 km ten noordoosten van Hanoi door een Mig is neergehaald en dat beide bemanningsleden worden vermist.

Sinds de hervatting van de groot-scheepse bombardementen op Noord-Vietnam op 6 april van dit jaar zijn thans in totaal 93 Amerikaanse vliegtuigen boven Noord-Vietnam verloren gegaan. Daarbij waren er 19 die door Migs werden neergeschoten. In diezelfde periode raakten 100 vliegers vermist.

Noord-Vietnam heeft bekendgemaakt, dat zes Amerikaanse straaljagers verloren gingen. Daarvan werden er drie bij de Chinese grens neergehaald. Ten minste één vlieger zou zijn gevangen genomen.

Het Noordvietnamese blad Nhan Dan meldt dat sinds april minstens 450 Amerikaanse toestellen zijn neergehaald en honderden Amerikaanse piloten om het leven zijn gekomen of gevangen genomen. In Zuid-Vietnam zouden guerrillastrijders in deze periode nog eens 1500 Amerikaanse vliegtuigen hebben vernield.

Inmiddels heeft generaal Creighton Abrams tijdens een hoorzitting van de Amerikaanse Senaat gezegd, dat hij niet geweten heeft wat de luchtaanvallen die door zijn ondergeschikte, generaal John Lavelle, werden bevolen, precies inhielden.

Senator Peter Dominick zei na af-

loop van de zitting, die achter gesloten deuren plaatsvond.

„Wat hij (Abrams) zei was dat hij natuurlijk wel wist dat de luchtaanvallen plaatsvonden, maar dat hij niet wist dat deze aanvallen in strijd waren met de richtlijnen voor luchtaanvallen op Noord-Vietnam.”

Generaal Abrams

Minstens 28 aanvallen werden bevolen door Lavelle waarbij 147 vliegtuigen waren betrokken, die bombardementen uitvoerden op doelwitten in Noord-Vietnam.

Lavelle zegt, dat hij niet in strijd met bevelen of richtlijnen heeft gehandeld. Hij zei, dat hij dacht, dat Abrams wist wat hij deed, maar hij gaf geen bijzonderheden tijdens zijn verklaringen voor een commissie van het Huis van Afgevaardigden enige tijd geleden.

BEVEL TOT OFFENSIEF CAMBODJA

SAIGON, 14 sept. (AFP) — Radio Hanoi heeft woensdag het bevel omgeroepen aan „alle eenheden van het Verenigde Nationale Front van Kampoeitsie” — een bundeling van alle groeperingen die zich tegen het bewind van president Lon Nol van Cambodja verzetten — „op alle fronten in Cambodja en in het bijzonder tegen de hoofdstad Pnom Penh een offensief te ontketenen.

Het opperbevel van het front, aldus radio-Hanoi, meent dat de huidige situatie in Cambodja gunstig is voor de guerrilleros in verband met de verliezen die de Cambodjaanse regeringstroepen hebben geleden, de economische moeilijkheden waarmee de regering in Pnom Penh te kampen heeft en de onrust en verwarring die op het ogenblik in de hoofdstad en andere Cambodjaanse steden heersen.

Amerikaanse vliegtuigen hebben gisteren 35 Noordvietnamese tanks vernietigd die via het zuidwesten van Cambodja op weg waren naar de Zuidvietnamese grens. De tanks werden uitgeschakeld in golven van luchtaanvallen, bij Pre Nai aan de hoofdweg tussen Pnom Penh en Saigon.

Hanoi ontketent spoedig nieuw offensief

WASHINGTON, 14 sept. (UPI, Reuter, NYT, AP) — Autoriteiten van de Amerikaanse inlichtingendienst verwachten dat de Noordvietnamezen en Vietcong binnenkort een nieuw groot offensief zullen lanceren. Het doel hiervan is de hoofdmacht van de Zuidvietnamezen te binden, terwijl elders in het land de rust en orde worden verstoord.

De autoriteiten verklaren dat uit veroverde documenten en uit verloren van krijgsgevangenen is gebleken dat elementen van de Vietcong spoedig aanvallen zullen uitvoeren waarna binnen twee weken de hoofdmacht van Noordvietnamese eenheden in de strijd wordt geworpen, nadat de Zuidvietnamezen hebben gereageerd op de eerste aanvallen.

De plannen van Hanoi — aldus de Amerikaanse zegslieden — duiden erop dat het nieuwe offensief een hoogtepunt moet bereiken in oktober. De Amerikanen concluderen hieruit dat Hanoi voldoende overwinningen aan het front zou willen boeken vlak voor de presidentsverkiezingen in november om zodoende president Nixon onder druk te zetten zijn vredesvoorwaarden af te zwakken.

De Amerikaanse autoriteiten verklaarden niet bijzonder ongerust te zijn over het effect van het verwachte offensief, maar wel achten zij het belangwekkend dat Hanoi ondanks de zware verliezen in de afgelopen maanden, nog steeds over voldoende eenheden beschikt om een nieuwe actie op gang te brengen.

20.000 man

De Noordvietnamezen zijn volgens de Amerikaanse inlichtingen in staat geweest naar schatting 20.000 man verse troepen in Zuid-Vietnam in te zetten in de afgelopen zes weken, waarmee hun totaalsterkte is gebracht op circa 100.000 man. Twintig tot dertigduizend man hiervan zijn opgesteld ten zuidwesten van Saigon in de Meking-delta vergeleken met circa 3.000 man een jaar geleden.

De Amerikaanse verwachtingen zijn gebaseerd op rapporten van twee inlichtingendiensten, de centrale inlichtingendienst (CIA) en de inlichtingendienst van defensie (DIA), die

einde vorige maand werden ingediend.

Andere gegevens uit de rapporten wijzen op het beperkte succes van de bombardementen op Noord-Vietnam, hoewel zonder deze bombardementen Hanoi zijn oorlogscapaciteit zou hebben verdubbeld. Verder wordt gemeld dat een derde oliepijpleiding is voltooid tussen het Chinese grensstation Pingsiang en Hanoi terwijl vanaf Hanoi nog 'n aantal nieuwe pijpleidingen zijn gelegd naar het zuiden.

Maximale luchtoorlog

Volgens hooggeplaatste autoriteiten van de Amerikaanse luchtmacht is de luchtoorlog tegen Noord-Vietnam vrijwel tot het maximum opgevoerd binnen het kader van voorschriften die door president Nixon zijn bepaald. Van de belangrijke doelen in het noorden zijn tot dusver twee projecten niet aangevallen: de elektriciteitscentrales in de centra van Hanoi en Haifong, omdat er te veel burgers omheen wonen.

De meeste doelen die nu worden gebombardeerd zijn herstelde projecten die eerder waren gebombardeerd zoals bruggen, en eenmalige doelen zoals vrachtwagenkonvoien, rivierboten en benzine-opslagplaatsen.

Sinds de bombardementen op Noord-Vietnam op 6 april werden hervat hebben de Amerikaanse gevechtsbommenwerpers ongeveer 33.000 aanvalsvluchten uitgevoerd en de zware B-52 bommenwerpers circa duizend. Gedurende die periode hebben de Amerikanen, zowel in Noord- als in Zuid-Vietnam 408.925 ton aan bommen uitgeworpen.

Volgens de Amerikanen zijn in die periode 93 vliegtuigen verloren geraakt en zijn honderd bemanningsleden gedood of gevangen genomen.

De uitbreiding van de luchtoorlog heeft ook alle bezuinigingen teniet gedaan die zouden voortvloeien uit de terugtrekking van grondtroepen. Vóór de uitbreiding schatten defensie-autoriteiten de kosten van de oorlog op 4,6 miljard dollar gedurende dit begrotingsjaar, maar nu wordt dit gesteld op 1,2 miljard meer.

450 toestellen

Volgens Hanoi zijn sinds de hervatting van de bombardementen echter 450 Amerikaanse toestellen neergehaald en honderden bemanningsleden gedood of gevangen genomen. In Zuid-Vietnam hebben de guerrilleros in deze periode nog eens 1500 toestellen vernield, aldus Hanoi, dat het totale verlies van de Amerikanen sinds de oorlog in Indo-China woensdag stelde op 3900.

De Amerikanen in Saigon meldden dat dinsdag bij een luchtgevecht boven Hanoi drie Noordvietnamese Mig-jagers zijn neergeschoten, zonder dat de Amerikanen verliezen leden.

De strijd om de citadel van de noordelijke provinciehoofdstad Kwang Tri gaat onverminderd voort, sinds Zuidvietnamese mariniers deze week een derde van het oude fort veroverden. De mariniers worden hevig bestookt met artillerievuur. Uit andere delen van Zuid-Vietnam wordt een verheviging van de strijd gemeld.

Nixons

adviseur

Kissinger

in Londen

Nixons adviseur inzake de buitenlandse politiek, dr. Kissinger, is vanuit Moskou komende in Londen gearriveerd voor besprekingen met premier Heath en minister van buitenlandse zaken Douglas-Home.

Kissinger verbleef sinds zaterdag in de Sowjet-hoofdstad. Een woordvoerder van de Amerikaanse ambassade in Moskou verklaarde dat de besprekingen, die Kissinger de afgelopen dagen in Moskou met de Sowjet-regering voerde, woensdag werden afgesloten. Officiële mededelingen over de beraadslagingen werden niet verstrekt. Van de zijde van het Witte Huis in Washington werd alleen gezegd, dat Kissinger na zijn bezoek aan Londen zal doorreizen naar Parijs en daar -- -- dag Pompidou ontmoeten. Voor wat betreft Kissingers bezoek aan Moskou werd verwezen naar de mededeling, die voor zijn vertrek in Washington werd gedaan.

Daaruit bleek, dat in Moskou onder meer gesproken zou worden over het SALT-overleg (de besprekingen inzake de kernbewapening), internationale kwesties, alsmede over de handelsbetrekkingen tussen de Ver. Staten en de Sowjet-Unie. Deze laatste kwestie is ook tijdens Nixons bezoek aan de Sowjet-Unie in mei van dit jaar een belangrijk punt van overleg geweest en werd later gevolgd door een bezoek van de Amerikaanse minister van handel, Peterson, aan Moskou.

Uit verklaringen van Peterson bleek toen, dat er onderhandelingen werden gevoerd over het afsluiten van een handelsverdrag.

VS en Saigon tegen voorstel Viet Cong

Nieuw 15 sept '72

PARIJS, SAIGON (Reuter, UPI, AP) — De Amerikaanse en de Zuidvietnamese delegaties naar het vredesoverleg in Parijs hebben gisteren de nieuwe versie van het vredesvoorstel van de Voorlopige Revolutionaire regering van Zuid-Vietnam (VRR) verworpen.

Volgens de Amerikaanse onderhandelaar William Porter is het nieuwe stuk van de VRR 'slechts een onverbloemde poging om de Viet Cong aan de macht te brengen zonder verkiezingen in Zuid-Vietnam'.

'Zij (de communisten) kunnen de gedachte aan verkiezingen onder internationaal toezicht niet verdragen', zo zei Porter.

De VVR heeft op 11 september een nieuw dokument gepubliceerd waarin het vredesplan van zeven punten van juli 1971 nader was uitgewerkt. In Saigon zou in afwachting van algemene verkiezingen een 'regering van nationale eenheid' geïnstalleerd moeten worden, bestaande uit drie groeperingen: de Viet Cong, het huidige bewind in Saigon zonder president Thieu en politiek onafhankelijken. De VVR handhaafde de eis tot terugtrekking van alle Amerikaanse troepen en verdwijning van het politieke toneel van president Thieu.

De Zuidvietnamese onderhandelaar Pham Dang Lam noemde het nieuwe stuk een 'perfidie manoeuvre' zonder nieuwe elementen. Het stuk is gisteren formeel aan de Parijse conferentie voorgelegd door mevrouw Ngoejen Thi Binh, hoofd van de VRR-delegatie. De delegatieleider van Noord-Vietnam Kocan Thoej en de speciale adviseur Le Doec Tho, die na drie weken overleg in Parijs waren teruggekeerd, waren bij het overleg afwezig. Waarnemers verwachten, dat ze een nieuwe bijeenkomst met Nixons adviseur Kissinger voorbereiden.

ABRAMS

Generaal Creighton Abrams heeft woensdagavond de verklaring van generaal John Lavelle tegengesproken, dat hij op de hoogte zou zijn geweest van het zonder toestemming van Washington van doelen in

Vooruitgang bij overleg Rusland-VS

Nieuw 15 sept '72

WASHINGTON (Reuter, AP UPI) — Amerika en Rusland hebben aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het streven naar uitbreiding van de onderlinge handel en men verwacht, dat een handelsakkoord nog voor het eind van het jaar kan worden gesloten.

Dit blijkt uit een gemeenschappelijk Russisch-Amerikaans communicé, dat gisteren na afloop van het bezoek aan Moskou van Nixons topadviseur Henry Kissinger in Moskou en Washington is uitgegeven.

'Belangrijke vooruitgang is geboekt bij verscheidene kwesties, die van principieel belang zijn voor de commerciële betrekkingen tussen beide landen', aldus het communicé. 'Er is

Overige leden van het algemeen bestuur: K. Abma, Amsterdam; H. A. de Boer, IJmuiden; Th. Brauwert, Assen; mr. dr. J. Donner, Den Haag; J. van Eibergen, Schoorlseberg; mr. K. van Houten, Wageningen; dr. O. I. Hylkema, Bilthoven; Jac. Hulst, Delft; mevrouw M. C. E. Kloostermon-Fortgens, Voorstholen; mevrouw M. C. E. Klooster-

W. de Fous, Den Haag; J. Smid, dom, J. Laner, Utrecht; drs. J. Naaldorp, W. A. Fibbe, Rotterdam; mr. G. C. van Dam, Haag; dr. E. Blomink, Rotterdam; Den

Amerikanen verloren sinds april vele honderden vliegtuigen

In het Noordvietnamese dagblad Nhan Dan is een artikel verschenen over de Amerikaanse verliezen in hun agressie-oorlog tegen Vietnam. Het artikel verscheen op het moment dat totaal 3.900 toestellen van de VS-luchtmacht neergeschoten waren en er wordt aan herinnerd dat alleen al sinds april meer dan 350 van deze vliegtuigen zijn neergeschoten tijdens aanvalsvluchten op Noord-Vietnam en dat honderden Amerikaanse piloten krijsgeslagen zijn gemaakt. In Zuid-Vietnam werden nog eens 1.500 Amerikaanse vliegtuigen vernield door guerrilla's.

Hoewel de Verenigde Staten hun luchtaanvallen op beide delen van Vietnam hebben opgevoerd, schrijft het blad, zijn ze er niet in geslaagd het socialistische Noord-Vietnam aan het wankelen te brengen en de grote acties en opstanden in Zuid-Vietnam tot staan te brengen.

Wijzend op de geslaagde guerrilla-aanval op de grote VS-basis Bien Hoa bij Saigon, schrijft Nhan Dan dat dit de zwaarste klap is voor de luchtmacht van de Amerikanen en hun marionetten sinds april. Het blad bevestigt dat rond honderd vliegtuigen werden vernield of beschadigd.

Woensdag werden opnieuw zes Amerikaanse luchtpiraten boven Noord-

Vietnam neergehaald toen ze terreurbombardementen wilden uitvoeren. Dit brengt de verliezen van de VS op 3910 toestellen.

Zware gevechten

Zware B-52's van de Amerikaanse luchtmacht voeren zeer intensieve bombardementen uit op de al vrijwel geheel verwoeste stad Quang Tri en directe omgeving. Woensdag werden niet minder dan 30 van deze toestellen ingezet. De citadel is het toneel van felle gevechten. Vrijheidsstrijders die de marionetten op 1 mei uit de stad verdreven verweren zich hevig tegen pogingen van het Saigon-bewind om de stad met hulp van de VS-luchtmacht te veroveren.

In een verklaring van het Bevrijdingsfront wordt een indruk gegeven van de niets ontziende terreur, waarmee de Amerikanen hun huurlingen bij Quang Tri steunen. Er wordt op gewezen dat talrijke burgers zijn omgekomen door de wrede bombardementen en beschietingen. Van 7 tot 11 september schakelden de VS 100 vluchten van taktische vliegtuigen, 50 missies van B 52's en tal van oorlogsschepen in bij geconcentreerde aanvallen tegen de stad Quang Tri en omgeving. 'Ze wierpen bijna 10.000 ton bommen af en in slechts twee dagen, 8 en 9 september, vuurden ze meer dan 30.000 granaten af in het betrokken gebied', aldus de verklaring. Verder wordt gemeld dat niet alleen veel burgers zijn omgekomen bij deze terreurdaden, maar ook tal van mensen vergiftigd zijn door gifbommen en dat boerderijen, boomgaarden en landbouwgrond van de plaatselijke bevolking verwoest werden.

Generaal

De Amerikaanse generaal Abrams heeft woensdag de verklaring van zijn collega Lavelle tegengesproken dat hij op de hoogte zou zijn geweest van bepaalde bomaanvallen op Noord-Vietnam. Het betreft bombardementen die Lavelle liet uitvoeren zonder dat daarvoor toestemming van hogerhand zou zijn gegeven. Hijzelf heeft overigens verklaard 'het gevoel te hebben' niet tegen de regels in te hebben gehandeld. Verschillende waarnemers achten het onmogelijk dat Lavelle maandenlang geheel op eigen houtje gehandeld zou hebben, al lijkt het dat Abrams in deze zin een verklaring heeft afgelegd op een besloten bijeenkomst van een senaatscommissie in Washington.

Abrams was indertijd Lavelles chef en is nu benoemd tot stafchef van het Amerikaanse leger, een benoeming die tijdelijk is opgeschort nu Abrams bij deze affaire betrokken is.

Cambodja

In heel Cambodja worden grootscheepse aanvallen uitgevoerd op de huurlingen van het Lon Nol-regiem. Grote delen van het land zijn al geheel bevrijd van deze corrupte dollarkliek. Het Verenigde Nationale Front zegt in een oproep aan alle guerrilla-strijders dat de huidige situatie gunstig is voor een grootscheepse campagne.

De troepen van het Lon Nol-regiem hebben zware verliezen geleden, aldus de oproep. De economische moeilijkheden van de kliek stapelen zich op en in Pnom Penh heerst verwarring en vinden opstanden plaats tegen de corrupte generaals, die niet eens de voedselvoorziening voor de bevolking kunnen houden.

PORTER WIL EERST VERKIEZINGEN

Amerikaanse afwijzing van vredesvoorstel

Weer overleg Tho-Kissinger verwacht

PARIJS, 15 sept. (Reuter, AP, UPI) — De Noordvietnamese autoriteiten in de Franse hoofdstad hebben te kennen gegeven, dat een nieuwe ronde van geheime besprekingen tussen de onderhandelaar van Hanoi, Le Doek Tho en Nixons adviseur Kissinger vandaag of het komende week-einde kan plaatsvinden.

De Amerikaanse en Zuidvietnamese delegatie naar het vredesoverleg in Parijs hebben donderdag de nieuwe versie van het vredesvoorstel van de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam verworpen. Volgens de Amerikaanse onderhandelaar William Porter is het nieuwe stuk „slechts een onverbloemde poging om de Vietcong aan de macht te brengen zonder verkiezingen in Zuid-Vietnam”. „Zij (de communisten) kunnen de gedachte aan verkiezingen onder internationaal toezicht niet verdragen”, aldus Porter.

De revolutionaire regering had op 11 september een nieuw document gepubliceerd waarin het vredesplan van zeven punten van juli 1971 nader was uitgewerkt. In Saigon zou in afwachting van algemene verkiezingen een „regering van nationale eenheid” geïnstalleerd moeten worden, bestaande uit drie groeperingen: de Vietcong, het huidige bewind in Saigon zonder president Ngoeyen Van Thieu en politiek onafhankelijken. De revolutionairen handhaafden de eis tot terugtrekking van alle Amerikaanse troepen en verdwijning van het politieke toneel van president Thieu.

De afgevaardigde van de revolutionaire regering, mevrouw Ngoeyen Thi Binh, zei daarentegen dat de laatste verklaring van het Bevrijdingsfront een bewijs van goede wil was en dat zij „een positieve reactie van de Amerikaanse delegatie” verwachtte. De onderhandelaar van de Noordvietnamese regering, Ngoeyen Minh Vy, zei dat de verklaring van het Bevrijdingsfront de Amerikanen een nieuwe mogelijkheid biedt om zich snel uit Vietnam los te maken en zo de vrijgating van de Amerikaanse krijgsgevangenen te bewerkstelligen. Als de Amerikanen de oorlog blijven intensiveren en hun positieve houding en agressieve standpunt blijven behouden, dan „moeten zij de volledige verantwoordelijkheid voor het voortduren der oorlog dragen”, aldus de Noordvietnamese ambassadeur.

Niet voor januari

WASHINGTON — Autoriteiten in de Amerikaanse hoofdstad hebben er persoonlijk hun twijfel over uitge-

sproken dat er een vredesakkoord kan worden bereikt voor januari volgend jaar, ondanks alle diplomatieke activiteiten om de vrede dichterbij te brengen. Zij achten het zeker uitgesloten dat een akkoord wordt bereikt voor de datum der presidentsverkiezingen (7 november).

Zij achtten de standpunten momenteel nog te onverzoenlijk. Bovendien noemen zij de datum januari

1973 omdat zij ervan uitgaan dat Noord-Vietnam en de Vietcong twee maanden nodig zullen hebben om de gevolgen te overzien van de Amerikaanse verkiezingen.

Meter voor meter

SAIGON — De Zuidvietnamese mariniers veroveren meter voor meter in de fel omstreden citadel van Kwang Tri in het uiterste noorden van Zuid-Vietnam. Beide partijen gaan er prat op dat zij de tegenpartij grote verliezen toebrengen. Zeker is, dat de mariniers nog steeds worden bestookt met hevig artillerievuur van de Noordvietnamezen. De mariniers hebben nu ongeveer de helft van de citadel in handen. Vijftig Amerikaanse zware bommenwerpers hebben in de omstreken van Kwang Tri en in de gedemilitariseerde zone zware bombardementen uitgevoerd waarbij 1100 ton aan bommen werd uitgeworpen. Deze actie was ter ondersteuning van de strijd in Kwang Tri en om concentraties van Noordvietnamezen in het gebied te bestoken.

In dit gebied is de 312de Noordvietnamese divisie gevestigd en de werkelijke krachtproef voor de mariniers en para's die om Kwang Tri vechten komt als zij na een eventuele verovering van de stad op de divisie stuiten in het noorden.

De Vietcong heeft donderdag bekendgemaakt dat vele burgers in het gebied zijn gedood door de Amerikaanse luchtaanvallen.

De Amerikanen hebben woensdag voor de derde achtereenvolgende dag zware bombardementen uitgevoerd op doelen in Noord-Vietnam, waarbij 310 aanvalsvluchten werden gemaakt. Hanoi meldde dat hierbij zes Amerikaanse toestellen werden neer gehaald; de Amerikanen meldden geen verliezen boven Noord-Vietnam.

President Cambodja

vraagt steun

PHNOM PENH, 15 sept. (AP) — President Lon Nol van Cambodja heeft zich donderdag in een rede bij de nieuwe nationale vergadering een „gids van het volk” genoemd en opgeroepen tot de vorming van een volksbeweging om zijn van vele zijden bedreigde regime te steunen.

Het staatshoofd opende de onlangs gekozen volksvergadering, waarin alle 126 zetels worden bezet door aanhangers van de Sociaal Republikeinse Partij, die wordt geleid door Lon Nols partner Lon Non.

Mariniers veroveren Kwang Tri

Weer overleg van

Tho en Kissinger

Zware strijd om citadel

PARIJS, 16 sept. (NYT, Reuter, AP, UPI) — Nixons belangrijkste adviseur, Henry Kissinger, heeft gisteren in Parijs zoals verwacht werd geheim overleg gepleegd met de Noordvietnamese politieke adviseur Le Doek Tho. Er werd niets meegedeeld na afloop, en niets wees er ook op dat de partijen dichterbij een compromis zouden zijn gekomen.

In Parijs verluiddt dat Le Doek Tho en de leider van de Noordvietnamese delegatie Xoean Thoei een uitvoerige uitleg zouden hebben gegeven van de recente vredesvoorstellen van de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam. In die voorstellen wordt onder meer een overgangsbewind voorgesteld in Zuid-Vietnam, bestaande uit drie groeperingen. Het plan was donderdag al verworpen door de Amerikaanse en Zuidvietnamese delegaties naar het vredesoverleg. Kissinger werd later ontvangen door president Pompidou.

Kwang Tri

SAIGON — De Zuidvietnamese mariniers hebben volgens Saigon de prestige-slag om de noordelijke vesting Kwang Tri vrijdag gewonnen door de laatste bunkers met Noordvietnamezen te veroveren. De verdedigers trokken zich terug naar het westen langs de rivier. Volgens Amerikaanse officieren in Da Nang hebben de mariniers de citadel van Kwang Tri nu voor honderd procent in hun bezit en ongeveer 90 procent van de hele stad. Bij de strijd om de 19-de eeuwse citadel waren twee tot drie bataljons van ongeveer 500 man elk betrokken, die gesteund werden door tanks. De eerste mariniers drongen afgelopen maandag door tot de citadel via een bomgat in de dikke muur.

De Noordvietnamezen veroverden Kwang Tri op 1 mei van dit jaar, nadat zij zware verliezen hadden toegebracht aan de zich hals over kop terugtrekkende derde Zuidvietnamese divisie. Binnen enkele dagen hadden zij hun macht uitgebreid over de gehele noordelijkste provincie Kwang Tri. Het merendeel van de 300.000 inwoners van de provincie vluchtte naar het zuiden en leeft nu in vluchtelingenkampen in Da Nang.

Te vroeg

De provincie en gelijknamige hoofdstad waren de grootste overwinning voor de Noordvietnamezen tijdens het algemene offensief dat zij op 30 maart van dit jaar lanceerden. Dit verlies was voor de Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu enorm gezichtsverlies en hij gaf de opdracht alles op alles te zetten om Kwang Tri te heroveren. De oude stad werd hiermee een prestigesymbool, dat weinig militair strategische waarde had.

In juni kwam het tegenoffensief en einde juli, toen de Saigon-troepen hun vlag plantten op een van de muren van de citadel, kondigde Saigon de herovering (te vroeg) aan. Maar de paratroepen en Ranger-eenheden werden teruggeslagen. Zij werden vernietigd door de Noordvietnamese hoofdstad door de Noordvietnamezen in de geschiedenis van de oorlog — de citadel veroverden.

De Vietcong legde gisteravond een

verklaring af, dat het Bevrijdingsfront nog steeds de volledige controle heeft over de citadel en dat Saigon weer een fantasie-overwinning had aangekondigd. Maar een correspondent van UPI die in de voorste linies met de mariniers optrok gaf een ooggetuigenverslag van de laatste beslissende aanval. Hij meldde dat in de volkomen stukgeschoten citadel overal de lijken liggen van Noordvietnamese soldaten. Van de stad zelf is niets overgebleven, geen gebouw staat overeind, alles is één grote hoop puin met ontelbare granaat- en bomkraters.

Het is nu zaak voor de mariniers om het Noordvietnamese geschut uit te schakelen dat zo'n belangrijke rol heeft gespeeld bij de strijd. Ook nu wordt nog hevig artillerievuur gericht op de citadel.

Volgens Saigon zijn sinds afgelopen zondag het laatste offensief werd ingezet 1.608 Noordvietnamezen gesneuveld in de stad en in de citadel. De eigen verliezen werden opgegeven als 136 doden en 687 gewonden.

Vals geld

Het dagblad New York Daily News meldde vrijdag dat de Verenigde Staten als onderdeel van de verhevigde psychologische oorlogvoering in Noord-Vietnam vals geld uitwerpen. De correspondent van het blad in Saigon meldde dat het valse geld bevestigd is aan propagandageschriften waarin de Noordvietnamezen wordt verzocht het geld te besteden aan de vrede in plaats van aan de oorlog. „Miljoenen valse biljetten zijn uitgestrooid en er zullen nog meer volgen,” aldus de correspondent die erop wijst, dat de Noordvietnamese regering een beroep op de bevolking zou hebben gedaan om het valse geld te vernietigen.

Noord-Vietnam steunt voorstellen vrijheidsstrijders

16 SEP 72
WV4

De regering van Noord-Vietnam heeft een verklaring uitgegeven waarin ze zich geheel schaaft achter de voorstellen voor een vreedzame regeling, zoals die zijn gedaan door de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam. Ook sluit de regering in Hanoi zich aan bij de beoordeling van de situatie in Zuid-Vietnam die door de vrijheidsstrijders is gegeven.

De verklaring stelt vervolgens dat de regering van de VS, als ze de oorlog werkelijk wil doen stoppen 'zodat alle Amerikaanse troepen en alle gevangengenomen Amerikaanse militairen spoedig naar huis kunnen terugkeren', serieus moet ingaan op de voorstellen die op 11 september zijn gedaan door de voorl. rev. regering van Zuid-Vietnam.

Zoals bekend wordt daarin de vorming van een regering van nationale eendracht nader uitgewerkt. Zo'n regering voor Zuid-Vietnam zou moeten bestaan uit gelijkberechtigide en gelijke delen van de voorl. rev. regering, van het huidige bewind in Saigon zonder Van Thieu en van overige groepen.

De voorstellen die een nadere uitwerking zijn van het zeven punten-vredesplan van juli 1971, gaan daarbij uit van de bestaande toestand in Zuid-Vietnam, waar twee regeringen

en twee legers en andere groepen zijn. De betreffende voorstellen zijn donderdag door mevrouw Nguyen Thi Binh ook formeel ingediend tijdens de wettelijke bijeenkomst van het Parijse overleg. Daarbij gaf ze een uitvoerige toelichting op dit aanbod om tot een politieke oplossing te komen. De afgevaardigde van Noord-Vietnam sloot zich aan bij de voorstellen.

Van Amerikaanse zijde reageerde Porter met allerlei beschuldigingen; hij noemde de vredesvoorstellen 'onredelijk en onuitvoerbaar' en probeerde ze af te doen als 'manoeuvres'. In Parijs heeft vrijdag een bijeenkomst plaatsgehad tussen de speciale adviseur en de leider van de Noord-vietnamese delegatie, Le Duc Tho en Xuan Thuy, en Nixons adviseur Kissinger.

In alle vier militaire districten van Zuid-Vietnam worden gevechten gemeld tussen vrijheidsstrijders en eenheden van het Saigon-regiem. In het uiterste noorden bij Quang Tri vinden zeer zware gevechten plaats, waarbij de Amerikaanse luchtmacht grote aantallen zware bommenwerpers heeft ingezet. Ook op korte afstand van Saigon vinden gevechten plaats. Het Amerikaanse commando in Zuid-Vietnam heeft bekendgemaakt dat donderdag 310 aanvalsvluchten tegen Noord-Vietnam zijn uitgevoerd. Door het persbureau van Noord-Vietnam is meegedeeld dat twee militaire vliegtuigen, een van het type A3 en een radiografisch bestuurd spionage-toestel zijn neergeschoten.

Thailand

Er bestaat eiging de oorlog in zuidoost-Azië te beschouwen als een vrijwel afgelopen zaak. Het is duidelijk dat de strijd in Vietnam de laatste fase is ingegaan, zonder dat men nog veel durft te voorspellen hoe de republiek Zuid-Vietnam verder zal bestaan en voor hoe lang. Maar een regeling in een of andere zin lijkt binnen niet al te lange tijd onontkoombaar. Daarmee zal dan tevens het pleit zijn beslecht in de buurlanden Laos en Cambodja en daar zeker in het voordeel van de communistische guerrillastrijders. In Laos heeft de strijd met de regelmaat van de seizoenen op en neer gespoeld over de befaamde vlakte der Kruiken, zij het dat iedere keer de regeringstroepen er uiteindelijk slechter afkwamen. In Cambodja rukken de opstandelingen — of vrijheidsstrijders, hoe we ze maar noemen willen — weer aardig op nu de Zuidvietnamese troepen thuis teveel te doen hebben om over de grens nog een handje te gaan helpen.

Maar is de zaak dan bekeken en keert de rust dan weer? Het is niet waarschijnlijk. Met name in Thailand begint men zich al zorgen te maken over de activiteiten van op Pathet Lao en Viet Cong lijkende bewegingen. Die zijn er al sinds lang, zonder dat ze veel te betekenen hadden. Het militaire regime in Bangkok is daartegen steeds hard opgetreden, o.m. door deportatie van hele dorpen, maar verdwenen zijn de activiteiten der guerrillero's niet. Sinds enige tijd hebben ze trouwens kans gezien af en toe een stuk gebied te „bevrijden” en er een eigen bewind te installeren.

Thailand kijkt bovendien met toenemend wantrouwen naar de vrij omvangrijke kolonie van Vietnamezen binnen de eigen grenzen. En ook naar de grote bevolkingsgroep van Maleiers die menen eigenlijk niet in dit land, maar in Maleisië thuis te horen. Dit is een streek waar communistische groeperingen lang geleden van zich lieten horen, tot vooral de Britten er schoon schip gemaakt hebben. Maar niemand durft stellig te beweren dat de geest van verzet van toen ook volledig is verdampt.

Thailand heeft een grotere inwendige weerstandskracht dan bijvoorbeeld Laos en Cambodje door de verknochtheid van zo'n groot deel van de bevolking aan koning Bhumibol, ook al heeft die in het militaire regime niet zo veel te zeggen. Maar op de lange duur kunnen we niet hopen dat een dergelijke traditionele binding opweegt tegen de voortdurende propaganda vooral niet Noord-Vietnam voor een andere regeringsvorm. Door de transistorradio dringt deze oproep tot modernisering, uiteraard naar marxistisch patroon, tot in de verse uithoeken door.

Bovendien herbergt Thailand enorme Amerikaanse luchtmachtbases, thans een belangrijk uitgangspunt voor de voortdurende luchtaanvallen die de Vietnamese oorlog kenmerken — terwijl Nixon de landtroepen terughaalde, stuurde hij, behalve vliegekampschepen, vooral luchtmachtonderdelen naar zuidoost-Azië, vooral Thailand. En deze steun aan de V.S., zo vreest men in Bangkok, kan de nu nog in Cambodja, Zuid-Vietnam en Laos strijdende partijen wel eens de wraakzuchtige blik naar Thailand laten wenden zodra ze in eigen land uitgevochten zijn.

En wat de Thais hierbij benauwt is dat de V.S. weliswaar een bondgenoot zijn van Thailand, maar dat na de droevige ervaringen met militaire inmenging in Aziatische aangelegenheden in Washington de lust gering zal zijn na het Vietnamese drijfzand het Thailands binnen te waden. De Thais zullen het zelf moeten opknappen. En al te zeker dat ze het kunnen, zijn ze niet.

In nabijheid van USA-basis Da Nang

Reeks aanvallen van bevrijdingsleger

Ten zuiden van de grote Amerikaanse basis Da Nang zijn Zuidvietnamese vrijheidsstrijders een reeks van aanvallen begonnen tegen het Zuidvietnamese marionettenleger. In Saigon werd van de kant van het marionettenregiem toegegeven, dat verscheidene militaire stellingen in het gebied van Da Nang onder zware druk staan. Eén van de aanvallen is gericht op een militair hoofdkwartier in de provincie Quang Ngia. Grote delen van de verkeersweg Noord-Zuid die door deze streek loopt, worden al door de bevrijdingstroepen gecontroleerd.

In commentaren van radio-Hanoi en van de radiozender van het Zuidvietnamese Nationale Bevrijdingsfront is de door Saigon gemelde 'herovering' van de citadel van de stad Quang Tri een ingebeelde overwinning genoemd. Het is niets dan een psychologische oorlogvoering, zo verklaarde de zender van het Bevrijdingsfront. De correspondent van het Bevrijdingsfront seinde op het moment, dat Saigon vrijdagmiddag de bezetting van de citadel door Zuidvietnamese troepen meldde, naar Hanoi: 'Geen enkele Zuidvietnamese militair is er in geslaagd de oude citadel binnen te dringen en de strijdkrachten van het Bevrijdingsfront zijn

er momenteel heer en meester'. Sinds vrijdagmiddag zijn in Saigon geen berichten meer gepubliceerd over de toestand in Quang Tri, behoudens de zaterdag verspreide mededeling dat artillerie van het Bevrijdingsleger meer dan duizend mortieren op posities van het marionettenleger 'in de stad Quang Tri en binnen de citadel' heeft afgevuurd.

Quang Tri is door de Amerikaanse luchtmacht nagenoeg met de grond gelijk gemaakt door aanhoudende terreurbombardementen begonnen ten den van Quang Tri is de Amerikaanse luchtmacht dit weekeinde met terreurbombardementen begonnen ten einde Zuidvietnamese eenheden in staat te stellen zich te verplaatsen.

Noordvietnamesees luchtafweergeschut heeft opnieuw twee Amerikaanse luchtpiraten neergeschoten, zo meldt radio-Hanoi. Volgens het Amerikaanse opperbevel hebben Amerikaanse toestellen een spoorwegstation gebombardeerd nabij Hanoi; ook in juli van dit jaar werd het station bestookt.

De Amerikaanse senator Edw. Kennedy heeft het Pentagon ervan beschuldigd de waarheid over de Amerikaanse praktijken in Indo-China te verzwijgen. Een maand geleden had Kennedy gevraagd foto's vrij te geven van het gebied, waar volgens oud-minister Clark dijken door Amerikaanse bommen waren getroffen. Het Pentagon heeft hierop echter niet willen reageren.

Nixons 'geheime plan'

Nu in de Verenigde Staten de eerste lonten in het kruitvat der verkiezingen zijn gestoken, maken democraten en republikeinen ieder op eigen wijze propaganda rondom de kwestie-Vietnam. Terwijl figuren uit Nixons herverkiezingscommissie zich beijveren de president voor te stellen als de man, die een zo 'succesvolle Vietnamisering' zou voeren halen de democraten uit tegen Nixon, omdat deze zijn met veel ophef in 1968 gedane belofte de oorlog in Vietnam te doen beëindigen, niet heeft ingelost.

In de International Herald Tribune zijn nu twee artikelen verschenen, resp. van de hand van de republikein Safire en van de democraat Sorensen, de laatste was adviseur van wijlen president Kennedy. Safire probeert te ontkennen, dat Nixon ooit gezegd zou hebben te beschikken over een 'geheim plan om de oorlog te beëindigen'. Nixon, aldus Safire, heeft zich nimmer in die zin uitgesproken. En Nixons uitspraak, gedaan in de zomer van 1968 — enkele maanden vóór de presidentsverkiezingen van november 1968, waarbij Nixon de plaats van Johnson in het Witte Huis overnam — dat een 'nieuwe Amerikaanse president de oorlog zal beëindigen en vrede in de Pacific zal brengen' moet volgens Safire niet te letterlijk worden opgevat. Want Nixon zou alleen maar enige 'specifieke ideeën' hebben gehad, voornamelijk op diplomatiek gebied. Waarom deze toelichting op wat Nixon zei en wat hij bedoelde pas vier jaar later wordt gegeven, laat Safire wijselijk in het midden.

Hanoi bevrijdt drie piloten uit Amerika

HANOI, SAIGON (AFP, Reuter, AP) — Noord-Vietnam heeft drie Amerikaanse krijgsgevangenen in vrijheid gesteld tijdens een speciale plechtigheid, die zondag in een kazerne in Hanoi werd gehouden. De drie piloten werden overgedragen aan een Amerikaans vredescomité, onder leiding van Dave Dillinger en mevrouw Cora Weiss.

De vrijgelaten krijgsgevangenen zijn twee marine-luitenant Markham Gartley en Norris Charles en luchtmacht-majoor Edward Elias. Met de vredesgroep waren Charles vrouw en Gartley's moeder naar Hanoi gekomen. Volgens radio-Hanoi bezochten de twee vrouwen de gebombardeerde delen van de Noordvietnamese hoofdstad. Mevrouw Gartley vond het een verschrikkelijke vernieling en mevrouw Charles meende dat de oorlog zinloos was en beëindigd moest worden.

Gevraagd waarom juist zij waren vrij-

gelaten, antwoordde Gartley: 'Vermoedelijk omdat mijn moeder actief is in de vredesbeweging.' Charles meende: 'Misschien omdat ik zwart ben' en Elias was ervan overtuigd dat het was omdat zijn kinderen in Amerika hadden verteld dat hij in gevangenschap goed behandeld werd. Gartley zat gevangen sinds augustus 1969, Charles sinds december 1971 en Elias sinds april van dit jaar. Zij zagen er goed verzorgd uit.

BOMBARDEMENTEN

Amerikaanse piloten hebben gisteren honderden tonnen bommen afgeworpen op noordelijke troepen, die de Zuidvietnamese districtsstad Mo Doec bedreigen. De stad is gelegen aan hoofdweg 1, die Danang verbindt met de rest van het land. Kennelijk hechten de Amerikanen veel belang aan het behoud van de stad, want de luchtmachtaanval was zeer fors. Er namen 15 B-52's aan deel, die ieder 30 ton bommen aan boord hadden. Het was waarschijnlijk het zwaarste bombardement sinds het begin van het offensief, vijf en een halve maand geleden.

Bij Amerikaanse luchtaanvallen op Noord-Vietnam zijn zondag drie Amerikaanse vliegtuigen verloren gegaan, zo is in Saigon meegedeeld. Vier van de zes bemanningsleden worden vermist. Gisteren werden de aanvallen voortgezet op voorraden, die in Noord-Vietnam waren aangevoerd door Chinese schepen. De Amerikanen zouden honderd grote pakken hebben vernietigd, die in waterdichte zakken over boord waren gegooid om te naar de kust te slepen.

BEVERWIJK — 'Nu zei Jaweh tegen Kain: 'Waar is Abel, je broer?' Hij zei: 'Ik weet het niet; moet ik soms mijn broer nog bewaken?' Jaweh vervolgde: 'Wat heb je gadaan? Het bloed van je broer roept luid tot mij uit de grond'. — Met deze woorden uit Genesis 4 vers 1 tot 16 werd de Kritische Gemeente IJmond in de overvolle Vredesvorkerk te Beverwijk geconfronteerd met de oorlog in Vietnam, tijdens een dienst die model wilde staan voor de op 29 oktober te houden Vietnam-zondag.

Deze dienst was voorbereid door de hervormde pastor Ad Dronkers uit Amsterdam en diens katholieke collega's Huub Oosterhuis en Jan Ruijter, van wie de laatste de voorganger was. De liturgie van de dienst wordt, vergezeld van enige toelichting, als handreiking gestuurd aan twintigduizend voorgangers van alle kerken in ons land, met het verzoek op de 29ste oktober in hun kerk een Vietnam-zondag te houden.

Jan Ruijter meende dat wij nauwelijks recht van spreken hebben en dat het ons eerder past te zwijgen. 'Als we toch spreken, dan is dat uit schaamte om ons aandeel in hun ongeluk. Aangezien wij in Nederland medeplichtig zijn door deelname in de wapenindustrie (Maarten van Dullemen noemde in zijn toespraak de vestigingen in ons land van Dow, Hercules en IBM en voorts Shell, Philips en 'De Kruit-hoorn') en door gebrek aan stellingname is het ook onze schuld'. Daarom werd op de melodie van het Wilhelmus, een nieuw 'volkslied tegen de derde wereldoorlog' gezongen met als tekst:

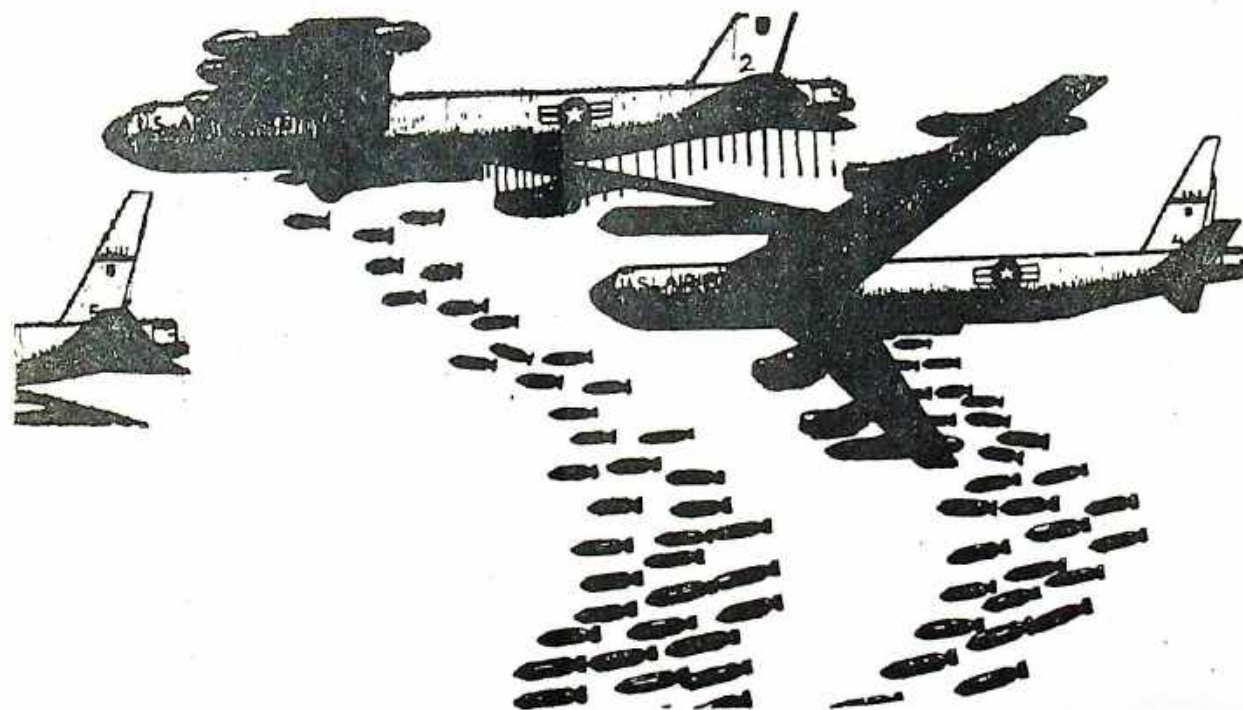
*Wij die met eigen ogen, de aarde zien verscheurd,
maar blind en onmeedogend ontkennen wat gebeurt;
dat oorlog is geboden en vrede niet mag zijn
dat mensen, mensen doden, dat wij die mensen zijn.*

*Wij die nog mogen leven, van hoop en vrees vervuld,
aan machten prijs gegeven aan meer dan eigen schuld,
wij die, God weet hoe verder, tot hiertoe zijn gespaard;
dat wij toch nooit erkennen het recht van vuur en zwaard.*

*Dat wij toch niet vergeten waartoe wij zijn gemaakt,
dat diep in ons geweten opnieuw het licht ontwaakt.
Dat in ons wordt herschape[n] de geest die overleeft.
Dat onze lieve aarde nog kans op redding heeft.*

'Volkslied tegen de derde wereldoorlog' in Vietnam-kerkdienst

door Noud van Iperen

Alle bomkraters in Vietnam zouden, op een rij gelegd, een kanaal vormen van vijftien meter breed en langer dan de aardomtrek (plaat en bijschrift uit 'Ontwapening een illusie?', uitg. Stichting Vredesopbouw, Korte Houtstraat 20, Den Haag; prijs f 3,50.).

Uitgangspunten

De dienst had vier uitgangspunten. De eerste reden om juist op 29 oktober bijzondere aandacht te vragen voor de oorlog in Vietnam is de Amerikaanse presidentsverkiezing begin november. De overtuiging bestaat dat bij die verkiezing de beslissing valt of de oorlog al dan niet op korte termijn wordt beëindigd.

De tweede reden is dat ons land in november weer naar de stembus gaat en dat het daarbij noodzakelijk wordt geacht dat de politieke partijen hun standpunt over de oorlog in Vietnam laten blijken en aangeven

wat zij concreet willen doen om daaraan een eind te maken.

Immoreel

Een uitgangspunt is voorts, dat wordt ingestemd met het besluit van de Wereldraad van Kerken tot het instellen van een opbouwprogramma voor Vietnam, met het oecumenisch getuigenis van de Nationale Raad van Christelijke Kerken in Amerika en met de brief van de Nederlandse Raad van Kerken aan de Amerikaanse Raad van Christelijke Kerken. Deze verklaarde onlangs onder meer: 'Als we pogen trouw te blijven aan God en de Bijbelse

waarden en getuigenissen, moeten we verklaren dat de oorlog in Zuid-/Oost Azië onrechtvaardig en immoreel is. We hebben noch Indo-China, noch het communisme verslagen, noch de vrede verdedigd. We hebben deel aan de vernietiging van de volken daar'. En: 'Als welvarendste en machtigste natie ter wereld hebben we onze welvaart verkwest; onze macht misbruikt'.

Ten vierde wordt gedacht dat er voor leden van vele kerken taken liggen op het terrein van politieke stellingname en directe (medische) hulpverlening. Daartoe werd geld ingezameld in samenwerking met

Jan Ruijter

het Medisch Comité Nederland Vietnam voor boten ten behoeve van zowel vervoer van gewonden en evacuatie van bewoners bij overstromingen door bombardementen van dijken, als voor medische hulp en eenvoudige operaties.

Verpatsen

De verschrikkingen van vliegtuigen en napalmbommen, zoals die door een Laotiaans kind werden beschreven en in de dienst door een klein blond meisje werden voorgelezen, die toespraken en de liederen waaronder naar psalm 14 de tekst: 'Heb jij nog nooit van Mij gehoord, zeg Hij, die aanstichters van dood, die Mij mensen verpatsen en vreten als brood, die loochenen dat Ik ben, dat Ik bij name ken de minste der armen. Dat het Mij naam is een God van ontrenten t zijn', maakten diepe indruk. Dat was ook het geval met de dia's over de verschrikkelijke gevolgen van de elektronische oorlogsvoering, die n de dienst werden vertoond.

Toepasselijk waren dan ook de fragmenten uit een gedicht van Remo Campert: 'Jezelf een vraag stellen — daarmee begint verzet — en dan di vraag aan een ander stellen'.

Vietcong boekt succes

SAIGON, 20 sept. (NYT, Reuter, AFP) — Noordvietnamese troepen en eenheden van de Vietcong hebben bij hun opmars in het gebied ten zuiden van de Zuidvietnamese havenstad Danang de districtshoofdstad Ba To veroverd. Rond een andere districtshoofdstad, Mo Doec, wordt zware slag geleverd. De aanvallen in de provincie Kwang Ngai werden zaterdag ingezet na de herovering van de noordelijke stad Kwang Tri door het Zuidvietnamese regeringsleger.

Noordelijken zetten domper op feestvreugde in Saigon

Trouw
20 sept
'72

SAIGON (Reuter, UPI, AP) — De Noordvietnamzen hebben gisteren een domper gezet op de voorgenoemen festiviteiten, die het regime in Saigon had bevolen om het einde van het drie-maanden oude tegenoffensief te markeren. In de centrale hooglanden, ten zuiden van Danang, veroverden de noordelijken een districtshoofdstad en vergrootten zij de druk op de centrale kust-provincie.

Het nieuws van de verovering werd bekend, juist nadat de inwoners van Saigon was verzocht vandaag en morgen de vlaggen uit te steken ter viering van het Zuidvietnamese tegenoffensief. Drie maanden geleden had president Ngoejen Van Thieu aangekondigd dat binnen het kwartaal alle gebieden op de noordelijken heroverd zouden zijn.

Weliswaar is het belangrijkste doel van Thieu's campagne verwezenlijkt: zuidelijke troepen veroverden vrijdag de citadel van Kwang Tri na 86 dagen strijd te hebben geleverd. Het was de enige provinciehoofdstad, die in handen van de noordelijken viel. Maar de Noordvietnamese troepen zijn nog lang niet verdreven tot boven de gedemilitariseerde zone.

Amerikaanse militairen schrijven de herovering van Kwang Tri toe aan de intensieve Amerikaanse bombardementen op het noorden. Volgens hen zijn de voorraden, die de noordelijke troepen in Kwang Tri ontvingen, verminderd tot 20 procent van de oorspronkelijke hoeveelheid, ten gevolge van de bombardementen. Bovendien bestookten de Amerikanen de artillerie van de noordelijken, die de voornaamste verdediging van de hoofdstad vormde.

De kustplaats, die gisteren in handen viel van de noordelijken, is Ba To, gelegen in de provincie Kwang Ngai. De plaats werd ontruimd door de 300

man militie, na een beschieting van vijf uur. Het is onbekend hoe het met de 10.000 zielen tellende bevolking is. De verbindingen met de stad werden verbroken tijdens de beschieting. Ba To ligt 80 km ten zuiden van Tien Foeok, dat een week lang in noordelijke handen is.

Volgens een Zuidvietnamese militaire woordvoerder kunnen de noordelijke aanvallen in de provincies Binh Dinh en Kwang Ngai afleidingsmanoeuvres zijn om de Zuidvietnamese troepen daar vast te houden. Zolang de gevechten langs de kust voortduren,

Noord-Korea wil snelle eenheid

HONGKONG (Reuter) — Premier Kim Il Soeng van Noord-Korea heeft gepleit voor een onmiddellijke bijeenkomst van Noord- en Zuid-Koreaanse regeringsfunctionarissen, afgevaardigden of politieke partijen ter bevordering van de vreedzame hereniging.

In een vraaggesprek met de hoofdredacteur van het Japanse blad Mainisji Sjimboen, zei Kim dat 'veelzijdige contacten en onderhandelingen op wijder schaal' nodig zijn om het wantrouwen op te heffen. Hij riep de Zuidkoreaanse autoriteiten op 'ongegronde lasten en provocerende daden' na te laten.

kunnen militairen uit de twee provincies niet naar het noorden gestuurd worden om de regeringstroepen in de stad Kwang Tri te versterken.

In de luchtoorlog hebben Amerikaanse vliegtuigen maandag 230 bombardementsvluchten ondernomen tegen Noord-Vietnam. De meeste aanvallen waren gericht op bruggen en olie-depots. Senator Edward Kennedy heeft inmiddels minister Melvin Laird van defensie ervan beschuldigd te versluieren wat de oorlog betekent voor de burgerbevolking. De minister had geweigerd foto's te verstrekken over de aangerichte schade in het noorden en wilde ook niet getuigen voor de commissie voor vluchtelingen, waarvan Kennedy voorzitter is.

IJsland wil geen kabeljauw-top

REIJKJAVIK (Reuter) — De regering van IJsland heeft het aanbod van de hand gewezen tegelijkertijd onderhandelingen te voeren met Engeland en West-Duitsland over de 'kabeljauwoorlog', die aan de gang is sedert de bepaling door Reijkjavik dat buitenlandse vissers niet mogen vissen binnen de 50-mijlszone buiten de IJslandse kust. IJsland heeft verklaard wel bereid te zijn met de twee landen afzonderlijk overleg te plegen.

Trouw
21 sept '72

George McGovern

Voorsprong Nixon kan nadeel zijn

WASHINGTON (UPI, Reuter) — De twee bekendste opiniepeilers van Amerika zijn het erover eens dat de grote populariteit van Nixon wel eens een underdog-reactie zou kunnen ontketenen ten gunste van senator George McGovern. In de opiniepeilingen van zowel Louis Harris als George Gallup staat president Nixon 34 procent voor op McGovern.

Harris zei: 'Als ik dhr. Nixon was zou ik een beetje bezorgd zijn dat mensen naar dergelijke opiniepeilingen kijken en zeggen: ik ben voor hem maar hij verdient niet met zo'n grote marge te winnen.' Gallup meende: 'Het zou verbaazend gewekend zijn, als McGovern niet zijn positie verbeterde, maar wanneer dat zal gebeuren wist hij niet. Gallup en Harris geloofden niet dat opiniepeilingen kiezers overhalen om op de leidende kandidaat te gaan stemmen. Integendeel, ze kunnen sympathie voor de 'verliezers' opwekken.

McGovern heeft gisteren opiniepeilingen 'rommel, geschift en een berg rotsooi' genoemd, waaraan hij weinig waarde hecht. Ook dagblad-commentatoren kregen een veeg uit de pan van de Democratische presidentskandidaat. 'Sommige columnisten doen het gewoon rot. Ze zijn zo bitter gekant tegen de vooruitstrevende beweging in dit land, dat zij niets fatsoenlijks op papier kunnen zetten over welke kandidaat dan ook, die niet rechts is, al is het dan ook maar een tikkeltje' aldus McGovern.

President aan dood ontsnapt

Thieu bezoekt juichend ruïnes van Kwang Tri

Zuidvietnamezen hevig belegerd in Kwang Ngai

SAIGON, 21 sept. (Reuter, UPI, AP). — De Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu heeft woensdag een triomfantelijk bezoek gebracht aan de noordelijke provinciehoofdstad Kwang Tri, die vrijdag na een beleg van ruim 80 dagen door het Zuidvietnamese regeringsleger werd heroverd. Thieu feliciteerde uitbundig zijn manschappen temidden van de enorme puinhopen, waarin de stad grotendeels is veranderd.

Bij zijn bezoek aan Kwang Tri ontsnapte Thieu ternauwernood aan de dood op het slagveld, toen artillerievuur van de Noordvietnamezen en de Vietcong op een haar na de wagen van Thieu miste. Thieu was op weg naar een marinerspost voor de uitreiking van onderscheidingen, toen het vuur op de post werd geopend. De naderende stoet met Thieu aan het hoofd werd snel gewaarschuwd, waarop de wagens rechtsomkeert maakten en naar het hoofdkwartier van de mariniers in Hoeng Dien gingen.

Volmachten

Thieu gaf later zijn eerste persconferentie sinds bijna een jaar voor buitenlandse journalisten. De herovering van Kwang Tri heeft de Noordvietnamezen en de Vietcong politiek en psychologisch gebroken, zei Thieu. Hij herhaalde zijn standpunt, dat de Zuidvietnamese regering nooit een staakt-het-vuren op de voorwaarden van Hanoi zal accepteren. „Wij zullen doorgaan de vijand te vernietigen”, aldus een glunderende Thieu.

Thieu verklaarde, dat het Zuidvietnamese leger bij zijn opmars in het

NGOEJEN VAN THIEU
... „geen dictator” ...

noorden tijdelijk halt zal houden op ongeveer 16 kilometer van de gedemilitariseerde zone ter hoogte van Dong Ha. „Wij vinden, dat er voorbij Dong Ha een tijd lang een vrij gebied zonder burgers moet zijn, waar we de Noordvietnamese communisten vrij-uit kunnen doden.”

Uitbreiding van zijn volmachten vanwege de noodtoestand vond de Zuidvietnamese president niet nodig. „Ik hoef geen dictator te zijn”, zei Thieu. In juni vroeg hij om volmachten en verklaarde tevens, dat binnen drie maanden de Noordvietnamezen uit alle bezette gebieden zouden zijn verdreven. In heel Zuid-Vietnam is een tweedaags feest afgekondigd om de herovering van Kwang Tri te vie-

ren. Boven Saigon cirkelden vliegtuigen met vrolijke marsmuziek rond.

Ondanks de feestelijkheden rond Kwang Tri had het Zuidvietnamese leger het in de kustprovincie Kwang Ngai ten zuiden van de belangrijke havenstad Danang nog steeds zwaar te verduren. De Noordvietnamezen en de Vietcong veroverden al de stad Ba To en hebben het beleg geslagen rond de plaatsjes Mo Doce en Doec Pho. Zuidvietnamese troepen, die in actie kwamen tegen de Noordvietnamese opmars, maakten nauwelijks vorderingen.

Massamoord

PNOMPENH — De Cambodjaanse regering heeft het Noordvietnamese leger en de Vietcong beschuldigd van massamoord op 300 burgers. Volgens het ministerie van voorlichting zijn vorige week bij het dorp Trapeang Tsjan op 120 kilometer ten westen van Phompenh de lijken gevonden van ongeveer 300 burgers, nadat het dorp door het Cambodjaanse leger was heroverd.

WASHINGTON — De voorzitter van het Amerikaanse comité van stafchefs, admiraal Thomas Moorer, heeft verklaard, dat maatregelen zijn getroffen om te voorkomen, dat Amerikaanse piloten zonder toestemming aanvallen doen op doelen in Noord-Vietnam. De maatregelen zijn genomen, nadat gebleken is, dat generaal Lavelle van november tot maart zonder toestemming bombardementen op Noord-Vietnam had laten uitvoeren.

'Beurzen open, dijken dicht'

205807-220

Comité Jongeren voor Vietnam organiseert steunactie

Het Comité Jongeren voor Vietnam organiseert in de week van 23 tot 28 oktober een groot-scheepse geldinzamelcampagne onder het motto: 'Beurzen open, dijken dicht!' De opbrengst van de steunactie wordt bestemd voor een project in het kader van de herstelwerkzaamheden aan de dijken en waterwegen van Noord-Vietnam, die grote schade hebben geleden door de onmenselijke Amerikaanse bombardementen. Het comité zal over de bestemming van de gelden nader overleg voeren met de delegatie van de Democratische Republiek Vietnam in Parijs.

Financiële

solidariteit

noodzakelijk

Het Jongerencomité, waarin zoals bekend tientallen jeugd- en studentenorganisaties samenwerken, noemt het een noodzaak dat de solidariteit van het Nederlandse volk met dat van Vietnam, die ondermeer tot uitdrukking kwam op de grootse manifestatie in april in het Amsterdamse bos, nu opnieuw gestalte wordt gegeven in een grote geldinzameling.

De collectes zullen zich richten op scholen, universiteiten, bedrijven en vormingseentra; daarnaast wordt huis aan huis gecollecteerd. Er zal gebruik worden gemaakt van zowel officiële collectebussen als van de steunlijsten van het jongerencomité.

In tal van plaatsen in het land worden activiteiten voorbereid.

Ter afsluiting van 'Beurzen open, dijken dicht' wordt op zaterdag 28 oktober een demonstratieve afrekenavond belegd in Amsterdam.

Van citadel is alleen ruïne over

KWANG TRI, 22 sept. (AFP).

— „Zoiets heeft men sinds de Tweede Wereldoorlog niet meer gezien“. Deze uitroep is afkomstig van kapitein Norton, Amerikaans adviseur van het zesde bataljon Zuidvietnamese mariniers, die na zes weken vakantie in de Verenigde Staten in de door Saigon heroverde „stad“ Kwang Tri aankwam.

In feite is er niets over van Kwang Tri, de hoofdstad van de gelijknamige noordelijke Zuidvietnamese provincie. Zelfs niets zoals in An Loc, Hong Son, Tam Kwan: enkele muren en trottoirs of schaarse daken, die nog de indruk van een stad geven.

Er zijn slechts een paar duizend ijzeren uitsteekstels, die voorheen het geraamte van huizen vormden, een paar duizend stompen hout, die vroeger bomen waren. Dat is al wat te zien is in deze stad, die vijf maanden geleden ongeveer 100.000 inwoners telde.

Men zoekt vergeefs de oude markt, de grote weg die een Amerikaans militair kamp werd. Niets herkent men meer. Het indrukwekkendst, wanneer men de rui-

geven door water, is alleen aan de muren te zien waar de citadel was. In de vesting is praktisch niets over van de bouwwerken, die dateerden uit de negende eeuw. Men ziet er nog geen stuk ijzer of hout aan de horizon. Op verschillende plaatsen zijn enorme kraters van vijf tot tien meter doorsnee, veroorzaakt door de Amerikaanse B-52 toestellen, die in de afgelopen weken tonnen bommen afwierpen. Alle kraters zijn door de overvloedige regen van de afgelopen week met water gevuld.

Wat eens de straten waren, zijn nu modderpoelen. De jonge mariniers, die in de afgelopen dagen „de citadel en het bestuurscentrum“ langs de rivier heroverd hebben, kamperen in de modder en de ruïnes. De commandoposten zijn gevestigd in de drie of vier huizen, waarvan de muren aan de rand van de stad nog overeind staan.

De vlag van de regering van Saigon wappert voortaan over „de woestijn van Kwang Tri en de citadel“. Maar een paar kilometer naar het westen handhaven de Noordvietnamezen en de Vietcong zich in hun posities, vanwaar zij met zwaar geschut op de regerings-troepen vuren.

nes van Kwang Tri binnengaat, is de stank, die de bezoeker overvalt. De lucht is van half begraven lijken, die verrot zijn door de „zondvloed“ als gevolg van een tyfoon en de felle zon, die daarop volgde.

In het centrum van de stad, om-

Mijnen in rivieren Kwang Tri

Blokkade uitgebreid tot Zuid-Vietnam

Thieu levert felle kritiek op Frankrijk

SAIGON, 22 sept. (NYT, Reuter, UPI, AP) — Amerikaanse vliegtuigen hebben nu ook in rivieren en kanalen in de Zuidvietnamese provincie Kwang Tri ten zuiden van de gedemilitariseerde zone mijnevelden gelegd om te verhinderen, dat vanuit Noord-Vietnam per boot versterkingen en voorraden worden aangevoerd. Dit heeft een hooggeplaatste Amerikaanse luchtmachtofficier in Saigon onthuld.

Het besluit om de mijnevelden aan te leggen, werd genomen nadat Amerikaanse verkenningsvluchten hadden uitgewezen, dat vanuit Noord-Vietnam niet alleen over land, maar ook over de waterwegen in Kwang Tri versterkingen werden aangevoerd in een poging de dreigende val van de provinciehoofdstad Kwang Tri te voorkomen. Sinds 8 mei zijn al in Noord-Vietnam havens en waterwegen geblokkeerd door Amerikaanse mijnen.

De onthulling van de nieuwe mijnblokkade viel samen met een uitspraak van de Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu tijdens een triomfantelijk bezoek aan Kwang Tri woensdag. Thieu verklaarde, dat een strook van ongeveer 16 kilometer ten zuiden van de gedemilitariseerde zone als niemandsland zal worden opgeofferd „om de vijand volledig te vernietigen”. Vrijwel alle 320.000 oorspronkelijke inwoners van Kwang Tri zijn inmiddels naar het zuiden gevlucht.

Thieu bracht donderdag na zijn tocht naar Kwang Tri een onverwacht bezoek aan de zwaar belegerde provincie Kwang Ngai, waar Noordvietnamese troepen en eenheden van de Vietcong sinds het weekend een fel offensief zijn begonnen. Thieu bleef in de betrekkelijke veiligheid van de provinciehoofdstad Kwang Ngai en ging niet naar de bedreigde stad Mo Doec.

Op weg naar Kwang Ngai maakte Thieu in de oude keizerlijke hoofdstad Hocé een korte stop voor het houden van een krijgshaftige radio-toespraak. Hij verklaarde vastbesloten te zijn elke vorm van een coalitieregering voor Zuid-Vietnam af te wijzen en deed onder bedekte termen een heftige uitval aan het adres van de Franse regering, die enkele dagen geleden bij monde van minister van buitenlandse zaken Schumann de vredesplannen van Hanoi en het Bevrijdingsfront verklaarde te steunen.

Thieu leverde felle kritiek op buitenlandse pogingen zich te mengen in de binnenlandse aangelegenheden van Zuid-Vietnam. „Wij haten de herinnering aan de schaamteloze capitulatie van de kolonialisten en hun uitverkoop van Vietnam in 1954”, aldus Thieu. „Wij zullen een herhaling van een dergelijke daad niet dulden.” Frankrijk werd in 1954 uit Indo-China verdreven na een nederlaag op het slagveld bij Dien Bien Phoe.

„De tijd is gekomen voor de Noordvietnamese communisten om al hun troepen uit Zuid-Vietnam terug te trekken”, zei Thieu. „Zo niet, dan zullen zij massaal zelfmoord plegen tot de laatste soldaat. Een regeling moet beginnen met het staken van het geweld en de volledige terugtrekking van de Noordvietnamese troepen. Ik doe een plechtig beroep op de andere kant alle dromen over militaire overwinningen in Zuid-Vietnam op te geven en ik waarschuw ernstig kolonialisten zich niet met de interne aangelegenheden van Zuid-Vietnam te bemoeien door de communisten een handje te helpen.”

In de provincie Kwang Ngai ten zuiden van de belangrijke havenstad Danang wordt nog steeds hevig gevochten. Volgens mededelingen van de Zuidvietnamese legerleiding is een aanval op de stad Doec Pho afgeslagen. Ook zou het beleg van de stad Mo Doec zijn doorbroken. Amerikaanse oorlogsschepen voor de kust van Kwang Ngai bleven de stellingen van de Noordvietnamezen en de Vietcong zwaar bestoken, terwijl Amerikaanse B-52 bommenwerpers bomtapijten legden „op vijandelijke troepenconcentraties”, aldus het Amerikaanse opperbevel.

Bezoek

HONG KONG — Drie Amerikaanse piloten, die zondag door Noord-Vietnam werden vrijgelaten, hebben een bezoek gebracht aan de Noordvietnamese stad Nam Dinh om een indruk te krijgen van de gevolgen van de Amerikaanse bombardementen. Dit heeft het Noordvietnamese persbureau bekendgemaakt. Het was de eerste officiële mededeling over de activiteiten van de piloten sinds hun vrijlating. Er werd niets bekendgemaakt over het tijdstip waarop zij naar huis kunnen gaan.

De drie mannen zagen de stad Nam Dinh, die vrijwel verlaten is, deelde het Noordvietnamese persbureau mee. „Deze stad van textielarbeiders is nu voor 75 procent verwoest door aanhoudende Amerikaanse verzadigingsbombardementen. Zij zagen de huizen van de arbeiders, het cultureel centrum, het ziekenhuis, een school en de kathedraal van de stad. Alles is veranderd in één grote ruïne.” De houding van de Noordvietnamezen tegenover de drie Amerikanen werd omschreven als „vriendelijk”.

Grootscheepse Amerikaanse luchtaanvallen hebben dinsdag en woensdag in de Noordvietnamese provincie Nam Ha zware schade veroorzaakt en talloze mensenlevens geëist. In Kim Bang werd een bejaardentehuis getroffen. Ook Phoe Ly werd zwaar getroffen. Dit heeft radio-Hanoi bekendgemaakt.

Thieu valt heftig uit tegen Frankrijk

Trouw
22 sept 72

SAIGON, PARIJS (Reuter, AFP, UPI) — President Ngoejen Van Thieu heeft na een bezoek aan de heroverde Zuidvietnamese stad Kwang Tri een heftige aanval gedaan op Frankrijk, dat geporteerd is voor een driepartijenregering in Saigon, zoals de Viet Cong heeft voorgesteld.

Hij duidde de Fransen aan als de 'kolonialisten' en verklaarde dat zij zich mengden in de binnenlandse zaken van Zuid-Vietnam. 'Wij herinneren niet graag aan de schaamteloze capitulatie van de kolonialisten en hun uitverkoop van Vietnam in 1954. Wij zullen een herhaling van een dergelijke gang van zaken niet toelaten', riep Thieu.

Bij zijn bezoek aan Kwang Tri trof een noordelijke granaat bijna de president, toen een beschieting losbarstte. Van de stad is niet veel meer over na de langdurige strijd om zijn bezit. Het is een grote ruïne. 'Zoiets is sinds de tweede wereldoorlog niet meer vertoond', riep een Amerikaanse kapitein uit, toen hij na zes weken terugkeerde in de 'stad'.

Er is bijna niets meer over van Kwang Tri, zelfs niet enkele muren, trottoirs of schaarse daken, zoals in de andere zwaar bestookte Zuidvietnamese steden An Lok, Bong Son en Tam Kwam. Er zijn slechts een paar duizend ijzeren uitsteekfels, die eens het geraamte van huizen vormden en

een paar duizend stomp hout, die vroeger bomen waren. Dat is alles wat overgebleven is van de stad, die vijf maanden geleden ongeveer 100.000 inwoners telde.

Alleen aan de muren is nog te zien waar de citadel was. Er is praktisch niets meer over van de negende eeuwse bouwwerken. Overal zijn bomkra-

ters te zien van vijf tot tien meter doorsnede, die door de overvloedige regen met water gevuld zijn. Door deze regens is ook de stank veroorzaakt, die om de ruines hangt. Deze stank komt van half begraven lijken, die verrot zijn door de regenoverlast en de felle zon, die daarop volgde. De herovering van Kwang Tri was een

belofte, die president Thieu drie maanden geleden gedaan had. Maar het offensief van de noordelijken is niet beëindigd. Een paar kilometers van Kwang Tri handhaven de noordelijken hun stellingen en in de kunstprovincie Kwang Ngai vergrooten zij hun militaire druk. Het kamp van de Groene Baretten, waar de zuidelijken zich na het verlies van Ba To hadden teruggetrokken, werd gisteren praktisch veroverd door de noordelijken. Maar de zuidelijken konden aanvallen op de steden Doek Fo en Mok Doek afslaan. De Amerikanen hebben mijnen afgeworpen in de waterwegen van de provincie Kwang Tri om de aanvoer van oorlogsmateriaal naar de noordelijken af te snijden.

(ADVERTENTIE)

Champignons

zie hoe ze groeien,
neem ze vers mee.....op

Flevohof

Kissinger sprak Le Doec Tho weer

WASHINGTON (AP) — Henry Kissinger, de adviseur van president Nixon voor nationale veiligheidszaken, heeft gisteren in Parijs overleg gepleegd met afgevaardigden van de regering van Noord-Vietnam, zo heeft het Witte Huis bekendgemaakt.

Nixon's perschef Ronald Ziegler zei dat Kissinger een bespreking heeft gevoerd met het Noordvietnamese Politburo-lid Le Doc Tho en de leider van de Noordvietnamese delegatie op het Parijse vredesoverleg Xoean Thoej. 'In overeenstemming met onze overeenkomst met de andere partij, kan ik u over deze bespreking geen verdere inlichtingen verschaffen', zo verklaarde Ziegler.

Het is de 18e maal, dat Kissinger in het geheim overleg over de oorlog in Vietnam pleegt met Le Doc Tho.

Het werd niet bekend, wanneer Kissinger naar Parijs was vertrokken of welke onderwerpen in zijn overleg met de Noordvietnamezen centraal stonden.

De drie Amerikaanse piloten, die op 17 september door Noord-Vietnam zijn vrijgelaten, zijn gisteren per vliegtuig uit Hanoi in Peking aangekomen. De Amerikanen vertrekken vandaag via Moskou naar huis.

Het Witte Huis heeft gisteravond gemeld, dat het gesprek tussen Kissinger en de Noordvietnamezen vandaag zal worden voortgezet.

Trouw 27 sept
1972

Trouw 20 sept '72

BUITENLAND

T7/K9

Verlengd gesprek Tho-Kissinger wekt hoop

PARIJS (Reuter, UPI) — De Amerikaanse presidentiële adviseur Henry Kissinger heeft gisteren voor de tweede achtereenvolgende dag in Parijs overleg gepleegd met het Noordvietnamese Politiebureau-lid Le Doec Tho, wat nieuwe voedsel geeft aan de geruchten, dat een regeling van de uitzichtloze Vietnamese kwestie op handen is.

Amerikaanse bronnen lieten gisteren weten, dat er serieus is onderhandeld over complexe problemen, maar men wilde niet zeggen of de overwachte verlenging van het gesprek Kissinger-Tho moet worden uitgelegd als een teken van vooruitgang. Tot voor enkele dagen waren afgevaardigden van

Hanoi en de Viet Cong in Parijs weer negatief in hun commentaren over het verloop van de onderhandelingen met Washington, maar gisteren toonden zij zich veel voorzichtiger. 'Alles wat we kunnen zeggen, is, dat de besprekingen worden voortgezet. Wij hebben geen verdere informatie', zo zei een lid van de Noordvietnamese delegatie.

Diplomatieke waarnemers in Parijs meenden gisteren, dat de huidige geheime gespreksronde Kissinger-Tho de sleutel kan opleveren voor een overeenkomst. De grote barrière bij de huidige onderhandelingen is, zo wordt aangenomen, veel meer van politieke dan van militaire aard. Er wordt in Parijs fors gespeculeerd, dat Kissinger en Tho zich thans buigen over de mogelijkheid om een of andere overgangsregering in Saigon te creëren, die algemene verkiezingen moet organiseren. Henry Kissinger is gisteravond naar Washington vertrokken.

AANSLAG

De zaakgelastigde van de Verenigde Staten in de Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh, Thomas Enders, is gisteren ternauwernood aan de dood ontsnapt, toen een bomaanslag op hem werd gepleegd, terwijl hij met zijn auto door de stad reed. De bom was verborgen in een langs de weg geparkeerde auto. Hoewel de auto van Enders volkomen werd vernield, liep hijzelf geen verwondingen op, maar een Cambodjaanse militair, die hem escorteerde kwam om het leven. Tevens werden drie Cambodjaanse burgers zwaar gewond, toen het huis, waarin zij verbleven door de kracht van de explosie instortte. Enders neemt op de Amerikaanse ambassade de zaken waar nu ambassadeur Swank, die een jaar geleden op dezelfde manier in Phnom Penh aan de dood ontsnapt, met vakantie is.

Pers VS meldt nieuw 'My Lai'

OKLAHOMA CITY (AFP) — Het Amerikaanse dagblad Daily Oklahoma heeft gisteren een massamoord door het Amerikaanse leger in Zuid-Vietnam onthuld, die vergelijkbaar is met het bloedbad van My Lai. Tussen 18 en 23 mei 1967 heeft de compagnie-C van het tweede bataljon van het 35ste regiment infanterie in de provincie Quang Ngai 'tussen de 80 en enkele honderden Zuidvietnamezen' vermoord, zowel burgers als militairen.

Volgens dit kranten-artikel, ondertekend door Jack Taylor, stond de Amerikaanse eenheid toen onder bevel van kapitein James Lanning. Tijdens een operatie in mei 1967 zou de eenheid dorpen en aanplantingen in brand hebben gestoken, lijken hebben verminkt en gevangen genomen vijandelijke soldaten en ook ongewapende burgers zonder proces hebben geëxecuteerd.

Taylor baseert zijn onthullingen op getuige-verklaringen van gedemobiliseerde soldaten, die aan de actie hadden deelgenomen. Het leger zou twee jaar geleden al een onderzoek naar deze zaak hebben ingesteld. De eerste verhalen over dit 'nieuwe My Lai' had hij gehoord van een toenmalige legerfotograaf, Paul Halverson, die de eenheid vergezelde.

Kapitein Lanning, die op het ogenblik verbonden is aan een militair instituut, wilde Taylor geen commentaar op de onthullingen geven. De massamoord zou zich hebben afgespeeld in hetzelfde gebied, waar My Lai ligt. De moord op naar schatting honderd ongewapende burgers van My Lai in 1968 werd in 1970 door de Amerikaanse pers onthuld.

VLIEGERS UIT HANOI

Amerika beschuldigd van ontvoeringsplan

Hoofdredacteur
in Saigon
krijgt 1 jaar

HONGKONG, 23 sept. (Reuter, UPI, AP) — Noord-Vietnam heeft Amerika er vrijdag van beschuldigd plannen te koesteren om drie door Hanoi vrijgelaten Amerikaanse krijgsgevangenen te ontvoeren. Volgens een bekendmaking van radio-Hanoi loeren Amerikaanse militaire autoriteiten in de Laotiaanse hoofdstad Vientiane op een kans de drie Amerikanen onmiddellijk weer onder Amerikaans militair gezag te plaatsen.

Gebleken is, dat de Noordvietnamese autoriteiten pogingen doen een speciaal vliegtuig te organiseren, dat Vientiane passeert en pas stopt op een punt, waar de Amerikaanse autoriteiten de vrijgelaten vliegers niet kunnen ontmoeten. Waarschijnlijk vertrekken de Amerikanen vandaag

uit Noord-Vietnam. Radio-Hanoi waarschuwde Amerika, dat elk „ontvoeringsplan” de kansen op verdere vrijlatingen in gevaar brengt.

SAIGON — Amerikaanse bommenwerpers hebben aanvallen uitgevoerd op Noordvietnamese doelen dicht bij de Chinese grens. Met laserbommen werden twee bruggen, een militair terrein en opslagplaatsen bestookt. In Zuid-Vietnam naderden Noordvietnamese troepen en eenheden van de Vietcong na hevige gevechten de hoofdstad van de bedreigde provincie Kwang Ngai ten zuiden van de havenstad Danang.

De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken Tran Van Lam heeft gezegd, dat het „ongeluk” voor het volk van Zuid-Vietnam zou zijn, als de Amerikaanse senator George McGovern tot president wordt gekozen. Volgens Lam onderhandelt de delegatie van Noord-Vietnam op het ogenblik niet serieus, omdat Hanoi eerst de presidentsverkiezingen wil afwachten. Als Nixon wordt herkozen, zal Hanoi ernst maken met de onderhandelingen, aldus Lam.

Oppositie

Een militair gerechtshof in Saigon heeft de hoofdredacteur van de belangrijkste oppositiekrant veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf en een boete van een miljoen piasters (\$5.000 gulden) wegens het plaatsen van artikelen, die een gevaar voor de nationale veiligheid werden geacht. De artikelen bevatten onder meer preciese gegevens over Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam. Het was de eerste veroordeling sinds het in werk treden van de nieuwe strenge perswet van president Ngoejen Van Thieu.

India heeft zijn medeleden van de internationale controlecommissie voor Vietnam verzocht eveneens hun delegatie van Saigon naar Hanoi te verhuizen. India heeft besloten zijn delegatie naar Hanoi te laten gaan na de weigering van de Zuidvietnamese regering de visa van de Indiase commissie-leden te verlengen. De betrekkingen tussen India en Zuid-Vietnam zijn verslechterd sinds India in januari een volledige ambassade in Hanoi vestigde.

Reclame-spots ingezet voor Vietnam^{72VN}-protesten

(Van onze redactie buitenland)

AMSTERDAM, 22 sept. — In februari vorig jaar zond de Amerikaanse radio- en TV-maatschappij CBS een documentaire van een uur uit, waarin uit de doeken werd gedaan hoe het Pentagon een reusachtige reclame-campagne voerde om de oorlog in Vietnam te „verkoppen” aan de Amerikanen.

Deze uitzending vormde de directe aanleiding voor tegenstanders van de Vietnam-oorlog in de Verenigde Staten om met gebruik van dezelfde middelen een campagne te voeren, die de naam kreeg Unsell the War. Als het Pentagon de oorlog verkoopt (sell) moeten wij hem „onverkoppen”, aldus hun redenering.

Een student van de Yale-universiteit, Ira Nerken, bepleitte een professionele reclame-campagne, die de Amerikanen duidelijk moest maken dat de terugtrekking van Amerikaanse troepen nog niet betekende, dat het oorlogsprobleem nu voor hen was verdwenen, aangezien Amerikaanse bommen nog dagelijks het leven beëindigen van duizenden bewoners van Indo-China. Terugtrekking van Amerikaanse grondtroepen komt niet neer op een vermindering van het aantal slachtoffers van de oorlog, maar „verandert alleen maar de kleur van de lijken”, zoals een van de eerste slagzinnen luidde.

De zakelijke aanpak waarmee de nationale organisatie Unsell the War haar pleidooi voor een ophouden met de oorlog duidelijk wilde maken aan de gemiddelde Amerikaanse staatsburger, blijkt uit een vergadering van een half jaar geleden in San Francisco. Daarop werd vastgesteld, dat de oppositie tegen de oorlog op basis van het aantal slachtoffers onder „onze jongens” weinig zinvol meer was, nu het terugtrekken van de grondtroepen was begonnen. Besloten werd, dat de „onzichtbaar” wordende oorlog in Vietnam opnieuw zichtbaar moest worden gemaakt. Men kwam overeen, dat dit zichtbaar maken het beste kon gebeuren door in spots voor radio en TV en in advertenties de nadruk te leggen op drie punten die ieder een tegengif gaven voor de smeetjige opgewektheid van de Pentagon-reclame.

Als eerste punt werd genoemd de economische consequenties van de miljarden kostende oorlog, die het vaststellen van een prioriteitenlijst voor dringende binnenlandse behoeften in de Verenigde Staten van het begin af tot een hopeloze zaak maakten. In de tweede plaats zou aferekend moeten worden met de „grote leugen”, volgens welke het eind van de tunnel in zicht is en de oorlog als vrijwel beëindigd kan worden beschouwd. Tenslotte werd overeengekomen, dat het morele punt genocide, volkerenmoord, alle mogelijke nadruk moest krijgen. Wat zijn de gevolgen van de „zinnvolle slachtpartij op Zuidoost-Azië” voor het beeld dat de Ameri-

kanen van hun eigen land hebben en dat wat „een voor moraal gevocige wereld” krijgt van de Verenigde Staten.

Nadat op deze punten overeenstemming was bereikt besloten zo'n vijftig Amerikaanse reclamebureaus om gratis advertenties en radio- en tv-spots te maken op deze thema's. Het initiatief van Ira Nerken om contact op te nemen met Madison Avenue (het centrum van de Amerikaanse reclamewereld), had het aantal bereidwillige firma's en personen inmiddels gebracht op respectievelijk vijftig en vierhonderd. Tegenover sceptische reacties van sommige bureaus stond het enthousiasme van een reclamebureau als Maxwell Arnold in San Francisco. Bud Arnold had al bij de oprichting van het bureau verklaard: „Wij besteden twintig procent van onze tijd en talenten om oorlog, racisme, verspilling en armoede te bestrijden. Dat doet iedereen hier op de zaak een van de vijf dagen.”

Unsell The War beschikt nu over een grote hoeveelheid materiaal, dat plaatselijke comités kunnen opvragen. Geprobeerd wordt om dit materiaal ook weer gratis te plaatsen en te laten uitzenden door plaatselijke radio- en tv-stations. Het blad American Report van de Geëngageerde Geestelijkheid en Leken, CALC, waaraan bovenstaande gegevens zijn ontleend, geeft nauwkeurige aanwijzingen hoe die lokale stations het beste benaderd kunnen worden.

Geadviseerd wordt vooral de nadruk te leggen op de zogenaamde „eerlijkheidsdoctrine”. Deze bestaande regel schrijft radio- en tv-stations voor om een „redelijk evenwicht” te bewaren tussen voor- en tegenstanders bij het behandelen van „controversiële zaken van algemeen belang”. Probeer aan te tonen, dat er met betrekking tot de oorlog in Vietnam te weinig sprake is van een redelijk evenwicht en dat een paar spots van Unsell the War dat evenwicht kunnen herstellen, zo adviseert American Report.

Veel van deze anti-oorlogs reclameboodschappen eindigen met de woorden: „Wat kunt u er aan doen? Tja, het is hier nog steeds een democratie, niet waar?” Typerend is ook spot nummer twaalf: „Op een dag”, die dertig seconden duurt:

Beeld: Archiefmateriaal van vliegtuigen, bommen en verwoest land.

Geluid: Omroeper: Op een dag krijgt u de waarheid te horen over de Amerikaanse bombardementen op Vietnam, Laos en Cambodja. Op een dag krijgt u de waarheid te horen over het aantal mannen, vrouwen en kinderen, die door onze bommen zijn gedood. Op een dag krijgt u de waarheid te horen over de mannen, vrouwen en kinderen, die door onze bommen dakloos zijn geworden. Op een dag krijgt u de waarheid te horen over wat er op dit moment gebeurt.

Weet u wat u dan zult zeggen? Wat kon ik eraan doen?”

BOB GROEN

HANOI STELT VOORWAARDEN Touwtrekken rond terugkeer piloten

72W

HONGKONG, 25 sept. (Reuter, UPI, AP) — Drie Amerikaanse piloten, die vorige week zondag door de Noordvietnamese regering uit hun krijgsgevangenschap werden vrijgelaten, hebben een beroep gedaan op president Nixon hen niet onder militair gezag naar huis te laten gaan. Dit heeft het Noordvietnamese persbureau bekendgemaakt. Verwacht werd, dat de drie piloten zaterdag met een Russisch lijnvliegtuig in de Laotiaanse hoofdstad Vientiane zouden aankomen. Dit is niet gebeurd.

bijeengedreven en daarna met gebouw en al de lucht in geblazen. Volgens radio-Saigon ging het om een boeddhistische pagode. De vluchtelingen vertelden dat na de verovering van het plaatsje Nang An meer dan 100 burgers bijeen werden gedreven voor ondervraging. Degenen die blijk gaven van een anti-regeringsgezinde mentaliteit, mochten het gebouw verlaten. Toen er nog 40 tot 48 burgers in waren, legden de Noordvietnamezen explosieven aan rond het gebouw, aldus hun relaas.

In Saigon namen oppositieleden van de Zuidvietnamese senaat een resolutie aan, waarin de speciale volmachten van president Ngoejen Van Thieu werden aangevochten. Zij betoogden, dat de aangenomen wet ongeldig is, omdat zij tegen de regels van de senaat werd aangenomen. De debatten in de senaat werden verstoord door een rookbom.

Washington

Tin zijn Noordvietnamese en Zuidvietnamese troepen fel met elkaar slaags geraakt. De luchtmachtbasis in Danang werd zaterdag getroffen door 33 raketten.

Massamoord

Volgens vluchtelingen uit Kwang Ngai zijn vorige week meer dan 40 burgers door Noordvietnamezen en leden van de Vietcong in een gebouw

beschuldigt

Noord-Vietnam

In een telegram aan Nixon lieten de drie Amerikanen vanuit Hanoi weten, dat het naar hun oordeel in het belang van alle betrokken partijen is, als zij toestemming krijgen naar New York terug te keren onder begeleiding van de delegatie burgers, die hen in Hanoi heeft opgehaald. Ook vroegen zij na hun terugkeer eerst enkele dagen bij hun gezinnen te mogen doorbrengen.

Zaterdag berichtte de vredescommissie, die de piloten vergezelt, na overleg met de Noordvietnamese autoriteiten, aan Nixon de voorwaarden voor terugkeer naar Amerika. De piloten zouden moeten terugkeren in een burgervliegtuig, zij zouden verlof moeten krijgen zelf een ziekenhuis aan te wijzen voor een medische controle en zij zouden desgewenst 30

en ook niets mogen doen om te Amerikaanse oorlogsinspanning in Indo-China te vergroten.

Radio-Hanoi heeft Amerika ervan beschuldigd pogingen in het werk te stellen de piloten te ontvoeren en hen direct bij terugkeer weer onder militair gezag te plaatsen. Bij de ontvoeringsplannen zou de Amerikaanse ambassadeur in Vientiane een belangrijke rol spelen. Radio-Hanoi verklaarde dat „Nixon toch moest weten, dat de sleutel tot de opening van de Noordvietnamese krijgsgevangenenkampen in zijn eigen handen ligt.” „Of weet Nixon niet, dat er nog veel meer Amerikaanse krijgsgevangenen in Hanoi zijn?“, vroeg Hanoi.

„Propaganda”

De Amerikaanse minister van defensie Melvin Laird veroordeelde zondag Noord-Vietnam fel om wat hij noemde „de selectieve vrijlating van Amerikaanse krijgsgevangenen en een poging hun gezinnen als propaganda-wapens te gebruiken”. In een televisie-interview verklaarde Laird, dat Hanoi de conventie van Genève schendt door „rond te paraderen met drie personen, die zij volgens hun zeggen zullen vrijlaten”. „Maar het is nu drie weken geleden en zij zijn nog niet vrijgelaten”, zei Laird.

Laird gaf als commentaar op de verzoeken uit Hanoi, dat van de Amerikaanse regeringen dingen werd gevraagd, die een schending van de conventie van Genève inhouden. Vrijdagavond had Laird gezegd, dat hij de drie piloten zou aanraden zichzelf weer onder hun militair commando te plaatsen om zo snel mogelijk „belangrijke medische controle” te ondergaan.

SAIGON — Amerikaanse bommenwerpers hebben gedurende het weekend hevige aanvallen uitgevoerd op het gebied rond de Noordvietnamese kustplaats Dong Hoi op ruim 64 kilometer ten noorden van de gedemilitariseerde zone. Volgens Amerikaanse legerautoriteiten is Dong Hoi een centraal punt bij de aanvoer van manschappen en materieel op weg naar de Ho-Tsji-Minh-route. De afgelopen week werden de aanvallen op Dong Hoi aanzienlijk opgevoerd na de herovering van de Zuidvietnamese provinciehoofdstad Kwang Tri. Ook werden zware bombardementen uitgevoerd rond de havenstad Haifong en Hanoi.

Aan het front in Zuid-Vietnam verhevigden Noordvietnamese troepen en eenheden van de Vietcong hun druk op het gebied ten zuiden van de belangrijke havenstad Danang. In de provincie Kwang Ngai veroverden zij drie posten van het Zuidvietnamese regeringsleger. Rond Tien Phoeoc in de provincie Kwang

W. Drees jr voorman van
VERKIEZINGEN
VRIJWEL COM
Vijf CPN'ers
voor Kamer
gehandhaafd
(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 25 sept. — Vijf bekende politici zijn dit weekende definitief aangewezen tot stemmentrekkers voor hun partijen: oud-minister dr. W. Drees jr van DS'70, de liberale fractieleider Han Wiegel, de leider van de communisten in de kamer Marcus Bakker, fractievoorzitter drs A. Tilanus van de CHU en P. Jonge-

Konijnen als levende bommen

PNOM PENH, 25 sept. (Reuter, AP) — De Cambodjaanse president Lon Nol heeft zijn landgenoten gewaarschuwd tegen een complot van de bevrijdingsbeweging in Cambodja om konijnen als levende bommen te gebruiken. Hij gaf bevel iedereen te arresteren, die konijnen tegen exorbitante prijzen opkocht.

Lon Nol zei, dat de guerrillo's bij hun aankopen doen alsof hun doktoren konijnenbloed nodig hebben voor injecties bij gewonden. Maar het wenklijke motief is, aldus Lon Nol, de konijnen als levende bommen te gebruiken door explosieven aan ze vast te maken en ze daarna los te laten bij stellingen van het Cambodjaanse leger.

Drie piloten vanuit Hanoi naar Peking

HANOI, 26 sept. (AFP, Reuter, AP). — De drie Amerikaanse piloten, die door de Noordvietnamese regering zijn vrijgelaten, zijn maandag op een vliegtuig met bestemming China gezet. Zij werden vergezeld door leden van de Amerikaanse vredescommissie, die hen in Hanoi heeft opgehaald. Het gezelschap zou de nacht doorbrengen in Nanning dicht bij de Chineses-Vietnamese grens en vandaar doorreizen naar Peking. Dit is in Hanoi bekendgemaakt.

Noord-Vietnam heeft de Verenigde Staten opnieuw beschuldigd van pogingen de vrijgelaten piloten te kidnappen en ze weer onder militair gezag te plaatsen. Volgens radio-Hanoi hebben Amerikaanse militaire autoriteiten tot twee keer toe in de Laotiaanse hoofdstad Vientiane op de loer gelegen in afwachting van de terugkeer van de piloten. Noord-Vietnam heeft van Amerika geëist, dat de piloten met een burgervliegtuig naar New York terugkeren.

De Noordvietnamese premier Pham Van Dong heeft tijdens een gesprek met de Amerikaanse leden van de vredescommissie herhaald, dat de overige Amerikaanse krijgsgevangenen zullen worden vrijgelaten, als een overeenkomst over de beëindiging van de oorlog is bereikt. Hij weigerde commentaar te geven op de geheime besprekingen tussen de Amerikaanse adviseur Henry Kissinger en de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doec Tho. Hij zei, dat Nixon op het ogenblik een beleid voert, dat alleen maar meer Amerikaanse piloten in krijgsgevangenschap brengt.

WASHINGTON — In Amerika is de kwestie van de drie piloten een element in de verkiezingsstrijd geworden. De Democratische presidentskandidaat George McGovern stelde de regering verantwoordelijk voor de verlate terugkeer van de drie. Minister van defensie Laird reageerde met een felle verklaring, waarin hij McGovern uitmaakte voor een „agent van Hanoi”

KISSINGER NAAR HUIS

Doorbraak verwacht in overleg Vietnam

Hevige aanvallen in omgeving Hanoi en Haifong

PARIJS, 28 sept. (Reuter, UPI, AP). — De Amerikaanse speciale adviseur van president Nixon, Henry Kissinger, is woensdag vanuit Parijs naar Washington teruggekeerd na besprekingen met de Noordvietnamese onderhandelaars Le Duc Tho en Xocan Thoej. De besprekingen werden onverwacht met een dag verlengd. Deze ontwikkeling ver-

HENRY KISSINGER
... geheime besprekingen ...

sterkte speculaties, dat bij het overleg belangrijke vooruitgang is geboekt voor een regeling van het conflict in Vietnam. Op de beurs van New York ging het Dow-Jones-indexcijfer direct scherp omhoog.

De correspondent bij het Witte Huis van de Newyorkse radio meldde woensdagavond, dat Henry Kissinger op vrijwel alle punten met de Noordvietnamese onderhandelaars overeenstemming heeft bereikt. Onderdeel van de overeenkomst zou zijn, dat Amerika voor het aangaan van een staakt-het-vuren in Vietnam akkoord gaat met de vervanging van de regering-Thieu in Saigon door een regering van nationale eenheid. De woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, weigerde op de berichten commentaar te geven.

De Noordvietnamese partijkrant

Nhan Dan vroeg in een artikel over de onderhandelingen om garanties, dat geen van de toekomstige deelnemers aan een regering in Zuid-Vietnam zijn macht gebruikt om de andere leden uit te schakelen. Hiermee doelde de Noordvietnamese krant op de kwestie, die door Amerika wordt bespeeld, namelijk of het Bevrijdingsfront in een eventuele regering van nationale eenheid (zoals Hanoi heeft voorgesteld) een handvat ziet om de macht over te nemen.

Over de besprekingen van Kissinger werd geen woord losgelaten. Op het Parijse vliegveld Orly hield hij vlak voor zijn terugkeer naar Washington nog een kort ontfierhoud met Amerikaanse diplomaten en de Amerikaanse onderhandelaar in Parijs, William Porter. Het was woensdag de negentiende keer, dat Kissinger de Noordvietnamese onderhandelaars in het geheim in Parijs ontmoette.

UIT HANOI

Drie piloten

vandaag naar

Kopenhagen

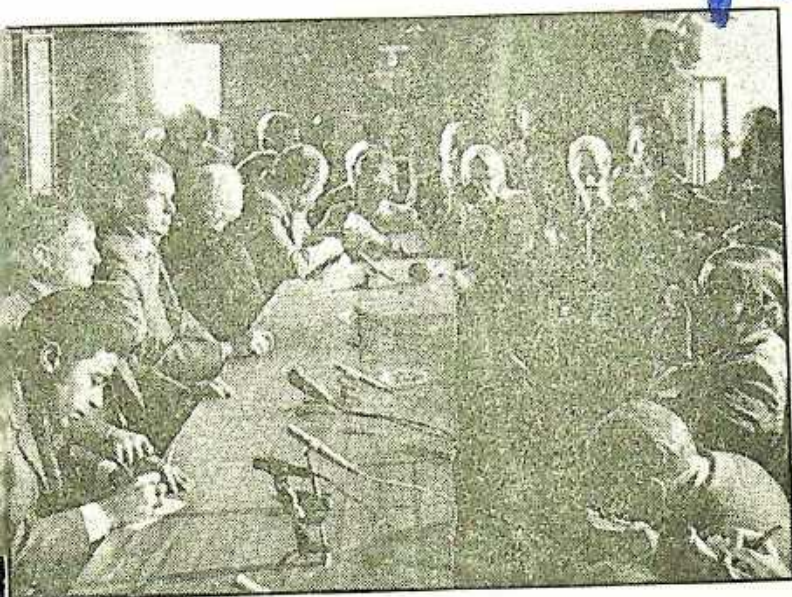
MOSKOU, 28 sept. (Reuter, UPI AP). — De drie Amerikaanse piloten die door de Noordvietnamese regering zijn vrijgelaten en via Peking en Moskou op weg zijn naar huis, worden vandaag in Kopenhagen verwacht. De drie wezen in Moskou een aanbod van de Amerikaanse zaakgelastigde af om de verdere tocht in een Amerikaans medisch evacuatievliegtuig te maken. De Deense regering heeft laten weten geen bezwaar te hebben tegen een eventueel door de piloten te houden persconferentie.

Tijdens de stop in Moskou heeft een van de leden van de Amerikaanse vredescommissie, die de piloten uit Hanoi heeft opgehaald, opnieuw het Pentagon ervan beschuldigd pogingen te doen Amerikaanse krijgsgevangenen in Noord-Vietnam spionage-apparatuur in handen te spelen.

Het Pentagon zou de krijgsgevangenen radio-ontvangers en codeer-apparatuur verpakt in tubes tandpasta of stukken zeep toesturen. „De situatie zal voor de krijgsgevangenen, die nog in Noord-Vietnam zijn, verslechteren, als de regering dit soort spelletjes blijft spelen,” aldus een lid van de groep.

De Amerikaanse zaakgelastigde in Moskou bood de piloten een bed voor de overnachting in het huis van de ambassadeur en een plaats in een medisch evacuatievliegtuig aan. De drie wezen beide aanbiedingen be-slist van de hand. Zij verklaarden, dat zij eigen afspraken voor de overnachting hadden gemaakt en hun tocht naar New York per lijnvliegtuig wilden voortzetten. Bij aankomst in Moskou werden de piloten opgewacht door Amerikaanse en Noordvietnamese diplomaten.

Vrijgelaten piloten vertellen relaas

Amerikanen gaan actie voeren voor kameraden

KOPENHAGEN, 29 sept. (Reuter, UPI, AP) — De drie Amerikaanse piloten, die op 17 september door de Noordvietnamese regering in Hanoi werden vrijgelaten, zijn donderdagmiddag vanuit de Deense hoofdstad Kopenhagen naar New York gevlogen. Zij maakten de thuisreis met een lijnvliegtuig van de Scandinavische luchtvaartmaatschappij. Op het vliegveld stond een door de Amerikaanse regering beschikbaar gesteld toestel, maar de piloten wilden daar geen gebruik van maken.

Tijdens een persconferentie in Kopenhagen verklaarden zij alle drie dat zij zouden gaan ijveren voor de vrijlating van hun lotgenoten, die nog in krijgsgevangenschap in Noord-Vietnam verblijven. „Het is mijn vaste overtuiging, dat hun terugkeer naar huis een feit zal zijn, als de oorlog wordt beëindigd,” zei Norris Charles (27). Hij deed

De drie Amerikaanse piloten, die door Hanoi werden vrijgelaten, brengen bij hun aankomst in Kopenhagen verslag uit voor een legertje journalisten.

een bewogen beroep op het Amerikaanse volk de strijd voor beëindiging van de oorlog te steunen.

Aan hun vrijlating heeft de Noordvietnamese regering geen voorwaarden verbonden, vertelden de piloten. Er zullen geen sancties tegen de nog in Noord-Vietnam verblijvende krijgsgevangenen worden genomen, als de drie in de Verenigde Staten campagne zouden gaan voeren voor een herverkiezing van president Nixon. Zij wilden zich niet over hun voorkeur voor Nixon of diens tegenspeler McGovern uitspreken.

Van de drie werden twee, luchtmachtofficier Edward Elias (34) en marineluitenant Norris Charles, in april 1972 bij acties boven Noord-Vietnam gevangen genomen. De derde, marineluitenant Markham Gartley (28), verbleef al sinds augustus 1968 in krijgsgevangenschap. Op hun terugreis werden zij vergezeld door leden van een Amerikaanse vredescommissie, die hen in Hanoi heeft opgehaald.

De Amerikanen verklaarden, dat zij over het algemeen een goede behandeling hadden gekregen. „De grootste groep, waarvan ik in gevangenschap deel heb uitgemaakt, bestond uit 26 man”, zei Gartley. Hij vertelde, dat men psychologisch gesproken na de eerste zes maanden van internering gewend raakte. „Daarna gaat de tijd sneller en tel je niet meer elk uur, maar elke dag, vervolgens elke week en dan maand na maand.”

Gartley zei, dat het een geweldig gevoel was weer vrij te zijn. Maar hij zou nog gelukkiger zijn, als ook de andere krijgsgevangenen werden vrijgelaten. Charles hield een pleidooi tegen de oorlog: „Ik vraag mij af waar de verantwoordelijkheid ligt. Die ligt bij het Amerikaanse volk. Als het volk de oorlog wil beëindigen, kan het dat. Ik heb groot vertrouwen in het Amerikaanse volk.”

De Amerikanen verwierpen de beschuldiging, dat Hanoi hen heeft gebruikt als propaganda-wapens. „Iedereen gebruikt iedereen”, zei Gartley. „Maar de man, die zegt wat hij meent en wat hij voelt, kan het niet schelen, wie gebruik maakt van wat hij zegt, zolang als ze het eerlijk doen.” Gartley besloot niet te zeggen, dat hij zich voortdurend had afgevraagd, waarom Amerika in Vietnam was. „Ik stel me die vraag nog steeds”, zei hij.

Beschuldiging

Een lid van de vredescommissie verweet Amerikaanse diplomaten, dat ze pogingen hadden gedaan afspraken te schenden, die in verband met de vrijlating van de piloten waren gemaakt. In Laos stond de groep onder Amerikaanse militaire druk. Bij de tussenlanding in Moskou raakten leden van de commissie in een hevige woordenwisseling verwikkeld met een Amerikaanse diplomaat, die zijn diensten aanbood.

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft verklaard, dat de drie piloten na hun terugkeer weer onder militair commando komen te staan. Minister Laird zei niet te verwachten, dat tegen hen strafmaatregelen zullen worden genomen. „Wat het ministerie van defensie betreft hebben zij niets te duchten”, aldus Laird. „Ik kan u die verzekering geven.”

Aard van Zuidvietnamese verkiezingen twistpunt

Amerika en Hanoi ontkennen akkoord

PARIJS (Renter, UPI) — Xoean Thoej, het hoofd van de Noordvietnamese delegatie op de Vietnamconferentie in Parijs, heeft gisteren verklaard, dat berichten over een spoedig akkoord, dat een einde zou maken aan de Vietnamese oorlog 'ongegrond en in strijd met de waarheid' zijn.

Thoej zei, dat de VS blijven vasthouden aan presidentiële verkiezingen in Zuid-Vietnam, terwijl de Viet Cong allereerst verkiezingen voor het parlement wil, dat in de eerste plaats een nieuwe grondwet moet opstellen. Geruchten over een doorbraak in de Vietnamese impasse ontstonden na de ongewoon langdurige besprekingen — twee dagen — tussen Nixons topadviseur Henry Kissinger en het Noordvietnamese politburolid Le Doec Tho in Parijs. Dit overleg, dat woensdagavond werd beëindigd was het negentiende uit een reeks en werd ook door Thoej bijgewoond. Kringen, die in nauw contact met president Nixon staan, hebben eveneens hardnekkige geruchten tegengesproken, dat de Vietnambesprekingen in Parijs voor een doorbraak ten goede staan. Een Amerikaans radiosta-

tion had bericht, dat in Parijs een geheime overeenkomst was gesloten op grond, waarvan de Amerikanen het vuren zouden staken en in Saigon de regering-Thieu zou worden vervangen door een coalitieregering. Andere geruchten, dat Nixon binnenkort een belangrijke radio- en tv-toespraak over Vietnam zal houden, zijn door de woordvoerder van het Witte Huis tegengesproken.

Einde steun

Nixon heeft woensdagavond tijdens een verkiezingsbanket in Los Angeles verklaard, dat de VS een eind zullen maken aan de oorlog in Vietnam zonder hun bondgenoten in de steek te laten. Hij gaf echter tevens te verstaan, dat de VS weldra de lucht- en vlootsteun die zij de Zuidvietna-

mese strijdkrachten verlenen, zouden kunnen staken. 'De Zuidvietnamezen zullen spoedig in staat zijn zonder onze steun hun eigen defensie volledig te verzorgen', zo meende Nixon. Hij zei niets over het resultaat van de onderhandelingen, die Kissinger de afgelopen week in Parijs heeft gevoerd.

In Los Angeles hebben de afgelopen dagen duizenden Amerikanen, vooral jongeren voor het hotel van Nixon gedemonstreerd voor directe beëindiging van de oorlog in Vietnam.

Onderzoek

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft bevestigd, dat een onderzoek is ingesteld naar aanleiding van beweringen volgens welke een Amerikaanse compagnie in mei 1967 in de Zuidvietnamese provincie Quang Ngai een bloedbad zou hebben aangericht. Een woordvoerder verklaarde, dat het onderzoek twee jaar heeft geduurd en op 18 augustus is afgesloten. De conclusies zijn doorgegeven aan generaal John Hay, bevelhebber van het 18e luchtlandingskorps in Fort Bragg (Noord-Carolina). De generaal moet beslissen of de compagniescommandant, kapitein James Lanning, voor de krijgsraad terecht zal staan. De Daily Oklahoma meldde woensdag, dat de C-compagnie van het 35ste regiment infanterie in Quang Ngai tussen 18 en 23 mei 1967 'tachtig tot enkele honderden zuidvietnamezen' zowel burgers als militairen zonder vorm van protest had geëxecuteerd. De massamoord zou zich hebben afgespeeld in hetzelfde gebied waar My Lai ligt en waar een jaar later een bloedbad werd aangericht.

Vrijgelaten Amerikaanse piloten eindelijk vrij

Tr.
29 sept

KOPENHAGEN (Reuter) — De drie Amerikaanse piloten, die tien dagen geleden door Noord-Vietnam zijn vrijgelaten en die gisteren via Hanoi, Nanking en Peking in China, en Moskou in de Deense hoofdstad Kopenhagen aankwamen, hebben bij hun aankomst verklaard, dat aan hun vrijlating geen voorwaarden zijn verbonden.

Er zullen geen vergeldingsmaatregelen tegen de resterende Amerikaanse krijgsgevangenen in Noord-Vietnam worden genomen, als de drie in de Verenigde Staten campagne zouden gaan voeren voor de herverkiezing van president Nixon, verklaarden ze in antwoord op een vraag.

Ze zeiden alle drie, dat ze zouden gaan ijveren voor de vrijlating van al hun lotgenoten in Vietnam.

De drie piloten — de 34-jarige Edward Elias van de luchtmacht en de marineluitenants Norris Charles (27) en Markham Gartley (28) — waren in april 1972 en in augustus 1968 respectievelijk, gevangen genomen. De drie verklaarden, dat ze in het algemeen goed behandeld waren. Ze zijn op hun reis tot nu toe vergezeld door mevrouw Olga Charles, vrouw van luitenant

Charles, en drie leden van een vredesbeweging, die hun vrijlating heeft helpen bevorderen.

Bij hun aankomst in Kopenhagen waren de piloten verwelkomd door een vertegenwoordiger van het Deense ministerie van buitenlandse zaken, de Amerikaanse zaakgelastigde Thomas Dunnigan en een lid van het verbindingsofficie van de Amerikaanse krijgsgeschiedenis en hun familie-adviescomité voor het contact tussen de drie piloten en hun familieleden in Amerika.

Op het vliegveld stond een door de Amerikaanse regering ter beschikking gesteld vliegtuig voor de oversteek naar huis klaar, maar de drie piloten wensten er geen gebruik van te maken en zijn gisteren later op de dag per lijnvlucht van de Scandinavische Luchtvaartmaatschappij vertrokken.

Zware acties rond Hanoi

Vervolg van pagina 1

SAIGON — De Zuidvietnamese vice-president Tran Van Hocong heeft donderdag verklaard, dat de Noordvietnamese troepen spoedig gedwongen zullen worden zich terug te trekken vanwege de gunstige militaire positie van het regeringsleger. De Zuidvietnamese regering nam twee kranten in beslag, omdat zij het bericht over een doorbraak in de onderhandelingen in Parijs hadden gepubliceerd.

Opmars

Aan het front is de opmars van Noordvietnamese troepen en de Vietcong in de kustprovincie Kwang Ngai ten zuiden van de belangrijke havenstad Danang vrijwel tot stilstand gebracht. Dit hebben militaire woordvoerders meegedeeld. Volgens Zuidvietnamese legerautoriteiten is de kans op een nieuwe massale aanval nog steeds aanwezig, maar het Zuidvietnamese leger zou die aanval kunnen opvangen, verklaarden zij.

Het Amerikaanse opperbevel heeft bekendgemaakt, dat opnieuw hevige bombardementen zijn uitgevoerd in de omgeving van de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi en de havenstad Haifong. Volgens radio-Hanoi zijn talrijke burgers bij de acties om het leven gekomen. Amerikaanse B-52 bommenwerpers legden ook voor de derde achtereenvolgende dag zware bomtapijten in het grensgebied in Cambodja.

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft bevestigd, dat een onderzoek is ingesteld naar beweringen, dat een Amerikaanse compagnie in mei 1967 in de Zuidvietnamese provincie Kwang Ngai een bloedbad zou hebben aangericht. Het onderzoek had twee jaar geduurd en was op 18 augustus afgesloten. Volgens berichten in een Amerikaanse krant waren bij het bloedbad 80 tot 100 Zuidvietnamezen, burgers en militairen zonder vorm van proces geëxecuteerd.

Nixon sust Zuid-Vietnam

HANOI ONTKENT FEL VREDESGERUCHTEN

Ngoejen Thi Binh

Xoean Thoej

PARIJS/WASHINGTON, 29 sept. (Reuter, UPI, AP, AFP) — De delegaties van Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront bij de onderhandelingen over Vietnam in Parijs hebben sterke geruchten over een bereikt akkoord onomwonden naar het rijk der fabelen verwezen. De Noordvietnamese onderhandelaar Xoean Thoej, die dinsdag en woensdag overleg pleegde met de Amerikaanse presidentiële adviseur Henry Kissinger, noemde de geruchten „speculaties zonder enige grond en in strijd met de waarheid“.

Wellicht snel nieuw overleg Kissinger-Le

Mevrouw Ngoejen Thi Binh, minister van Buitenlandse Zaken in de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam, was nog beslist in haar afwijzing. „Al deze geruchten zijn bedoeld om de Amerikaanse en internationale opinie om de tuin te leiden,“ verklaarde zij. „Hoe kan men tot een staakt-het-vuren komen, terwijl de Amerikaanse verzadigingsbombardementen doorgaan en Washington zich nog steeds verzet tegen bespreking van de gerechtvaardigde eisen van de vredesvoorstellen van de Vietcong?“

Ook in kringen van het Amerikaanse Witte Huis zijn de opgedoken vredesgeruchten ten stelligste tegengesproken. De eerste mededelingen over een eventueel bereikt akkoord kwamen van een radio-reporter, die verklaarde, dat Kissinger met de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doec Tho overeenstemming had bereikt over een vervanging van de regering-Thieu in Saigon door een regering van nationale eenheid, waarin het Bevrijdingsfront, leden van de regering-Thieu en onafhankelijken zouden samengaan.

De geruchten werden aangewakkerd door het bericht, dat de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, een onverwacht bezoek van bijna een uur aan de Zuidvietnamese president Thieu had gebracht. Volgens een woordvoerder van de Amerikaanse ambassade was het doel van het bezoek Thieu voorlopig op de hoogte te brengen van de inhoud van de besprekingen tussen Kissinger en Le Doec Tho. Op de beurs in New York schoot het Dow-Jones-cijfer met sprongen omhoog als gevolg van de vredesgeruchten.

President Nixon verklaarde woensdagavond aan een verkiezingsbanket in Los Angeles, dat Amerika aan de oorlog in Vietnam een einde zal maken zonder zijn bondgenoten in de steek te laten. Nixon rept met geen woord over het overleg in Parijs. Wel liet hij doorschemeren, dat de Verenigde Staten binnen afzienbare tijd hun steun in de lucht en ter zee aan de Zuidvietnamese strijdkrachten zouden kunnen staken. „De Zuidvietnamezen zullen spoedig in staat zijn onder onze steun hun eigen defensie volledig te verzorgen“, aldus Nixon.

Tijdens het wekelijkse overleg over Vietnam in Parijs bleken de standpunten nog steeds ogenschijnlijk onverzoenlijk tegenover elkaar te staan. Mevrouw Binh beklemtoonde, dat de regering-Nixon niet werkelijk geïnteresseerd is in beëindiging van de oorlog door middel van onderhandelingen. De Zuidvietnamese afvaardiging verwierp nogmaals de eisen van Hanoi als „absurd en niet reëel“. De Amerikaanse afgevaardigde William Porter noemde de behandeling door Noord-Vietnam van de drie vrijgelaten piloten „een zeer cynische exploitatie“.

De Noordvietnamese delegatielider Xoean Thoej maakte melding van de belangrijkste hinderpaal voor een politieke regeling. Hij verklaarde, dat Amerika vasthoudt aan de opvatting, dat er nieuwe presidentsverkiezingen in Zuid-Vietnam moeten worden gehouden. De Vietcong blijft daarentegen op het standpunt staan, dat verkiezingen moeten worden gehouden voor een grondwetgevende raad, die eerst een nieuwe grondwet opstelt. Thoej wees beschuldigingen, dat de Vietcong tegen vrije verkiezingen zou zijn, van de hand. „De kwestie is wat gekozen zal worden en wie de verkiezingen zal organiseren“, aldus Thoej.

Nieuw bewind

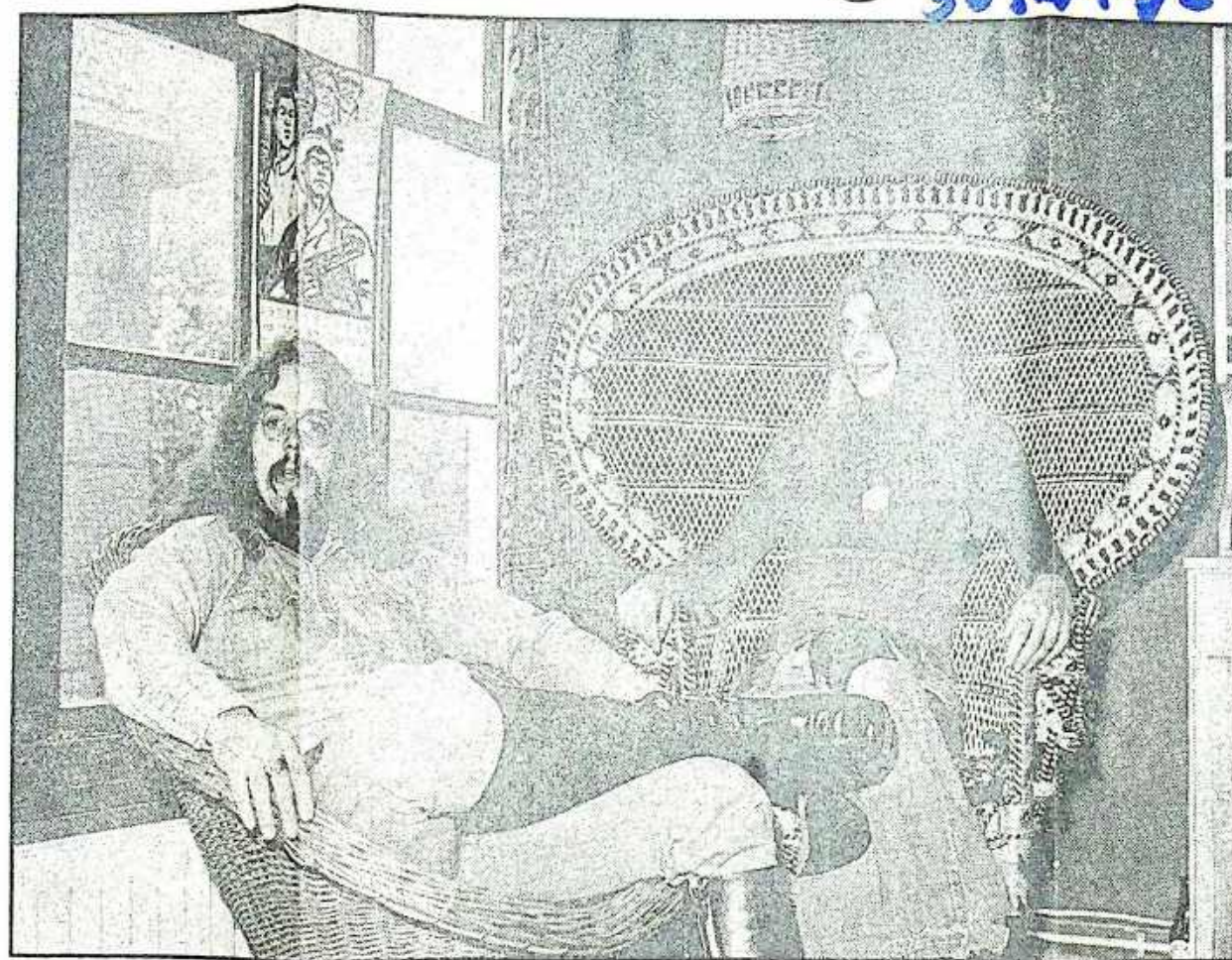
Xoean Thoej verklaarde, dat in de overgangperiode na een wapenstilstand een drieledige voorlopige regering moet worden ingesteld. Deze regering zou moeten bestaan uit de Vietcong, de huidige regering in Saigon met uitzondering van Thieu en vertegenwoordigers van andere politieke en religieuze groeperingen. Hij benadrukte nog eens, dat Hanoi en de Vietcong er niet op uit zijn een communistisch regime in Saigon te vestigen.

Volgens regeringskringen in Washington zal Kissinger op korte termijn opnieuw naar Parijs gaan voor geheim overleg met de Noordvietnamese onderhandelaars. Hij zou da doen na de besprekingen tussen Amerikaanse regeringsleiders en de Russische minister van buitenlandse zaken Gromiko maandag. Kissinger bracht donderdag verslag uit aan president Nixon.

Een foto van een gedecoreerde

30540-22 Va

MARK Lenix, met zijn 24 jaar al oorlogsveteraan zit daar nu in zijn lichtblauw spijkerpak met vloekend groene laarzen als een nieuwe apostel met goudgerand brilletteje in een rieten stoel, ontzettend bang dat wat hij zegt niet overkomt. Vandaar dat hij voortdurend op de voorste rand van de stoel zit om maar zo dicht mogelijk bij de luisteraar te wezen en dat hij langzaam en indringend spreekt.

Mark en Beth Lenix: De zekerheid, dat ik nu de waarheid verkondig.

Een heel ander type dan het gekke kortgeknipte officiertje, dat in oktober 1968 in het vliegtuig naar Vietnam stapte, „heel erg bang. Heel erg bang”.

„Als je de officiersopleiding volgt, dan weet je praktisch zeker, dat je in Vietnam terecht komt. Ik was twintig. Als je echt niet wil, hoef je natuurlijk geen officier te worden. Maar toen... Het is eigenlijk de keus tussen 120 of 400 dollar per maand”.

„Ik had geen enkel moreel bezwaar om naar Vietnam te gaan. Eigenlijk wilde ik liever niet. Want ik was bang”.

„In april '69 raakte ik gewond. Granaatscherven in mijn armen en in mijn onderbenen. We waren in een hinderlaag gevallen. Toen kreeg ik het Purple Heart. Dat is een eer...

Wintersoldier

Mark Lenix speelt een rol in *Wintersoldier*. Hij vertelt als getuige, dat er door de legerleiding belang aan wordt gehecht, over een bepaalde periode een bepaald aantal gedode vijanden te kunnen bijschrijven. Om je dagelijkse portie gesneuvelde vijanden te halen ga je vrouwen en kinderen doden.

Als hij aan zijn verhaal begint in

een kamer boven het kantoor van Cineclub in Amsterdam, gaat zijn vrouw Beth in een vorstelijke oosterse pasjastoel zitten. Ze is mager, een smal gezicht, ingetogen gebaren. Op haar spijkerbroek zijn grote lappen van verschillende kleuren stof genaaid. Ze neemt een groot bloknoot

ik nou doe is de mensen bewust maken van de realiteit van de oorlog.”

Waarnemer

„Ik was artilleriewaarnemer bij het tweede bataljon van de 39e infanteriedivisie. Ik was daar de grote jongen, want ik was hun hoogste artilleriemans. Als ze artilleriesteun nodig hadden moesten ze bij mij wezen. Bang? Ja ik was doodsbang. Het is gevaarlijk. Je zit als waarnemer een eind voor je eigen troepen en je moet over de radio aangeven, op welke plaatsen ze de granaten moeten laten neerkomen”.

„Het bataljon, de staf zat in Dong Tam. Dat is een kilometer of honderd ten zuiden van Saigon. Wij zaten vooruitgeschoven in een steunpunt, *Firebase More*”.

„Ik heb daar gezeten tot april '69, toen ik gewond raakte. Ze hadden ons gedropt met helikopters. We kregen veel vuur terug. Toen we dachten dat de kust vrij was en we terug wilden naar de helikopters vielen we in een hinderlaag. Ze hebben me naar het hospitaal in Can Tho gebracht”.

„Het front was in het gebied, dat wij moesten zien te beheersen behoorlijk sterk. Ze vochten zelden. Als wij kwamen trokken ze terug, maar een halve dag later zaten ze er weer.

door
Martin Ruyter

op schoot en begint ook te schrijven, hetzelfde wat ik schrijf plus mijn vragen.

Ze is dichteres, heeft al wat proza gepubliceerd, maakt de propagandareis van haar man mee als verslaggeefster voor *Newsweek* en de tijdschriften *Sundance* en *Art in America*. Ze zegt tegen mij: „Ik schrijf over jou terwijl je over hem schrijft”. (I'm writing about you writing about him).

Mark gaat na de tour door Nederland met *Wintersoldier* naar Parijs en Londen en vermoedelijk ook nog naar Kopenhagen. „Niemand, die Vietnam niet heeft gezien, begrijpt iets van deze oorlog”, zegt hij. „Wat

Onze opdracht was formeel, het gebied te pacificeren, maar het kwam neer op de vijand opzoeken en vernietigen. (*Search and destroy*).

„Zo'n operatie ging met helikopters. Tien helikopters. Er gaan zes man in. Zo'n eenheidje is dus zestig man sterk. De helikopters dropten ons, dan gingen we in een gebiedje van drie kilometer rond. Als we geen vuurcontact maakten pikten de helikopters ons weer op en dropten ons weer een eindje verderop”.

„Als we wel vuurcontact maakten bleven we. Als zij sterker waren dan vroegen we om versterking. Dan stuurde ze nog eens tien helikopters. En als het dan nog niet ging weer tien helikopters net zo lang tot we het aankonden”.

Misdaden

„Ik ben verscheidene keren getuige geweest van oorlogsmisdrijven. Een helikopterbemanning wilde een huis doorzeven. Wij zeiden over de radio, dat ze het niet moesten doen. Er zaten geen guerrilla's in. Ze deden het toch, hoeps er over heen en vuurstoten er in. Toen we gingen kijken lagen er twee doden. Het maakte een verpletterende indruk op me. Het was de eerste keer”.

„Deze dingen. Zo volstrekt zinloos. Ik heb gezien, dat ze gevangenen zonder meer doodschoten. Zo maar. Die mensen stonden daar. Pauw-pauw. En toen lagen ze daar”.

„Er was een *airraid* geweest. Een Vietnamees had dekking gezocht in een kanaal. De helikopters waren voorbij. Hij stond op. Hij deed zijn handen omhoog om zich over te geven. Een infanterist blies hem met een vuurstoot van de weg”.

„Een man was ernstig gewond. De compagniescommandant stelde vragen. Ik stond op enige afstand. Ik hoorde niet wat ze zeiden. Er komt een soldaat aan, die schiet die man eerst door de ene elleboog, toen door de andere”.

„Ik ben er bij geweest, dat ze huizen in brand staken. Als we een dorp binnen gingen en we vonden er guerrilla's, dan ging het zonder meer in brand”.

Rapport

„Het gekke is, je bent er bij, je vindt het eerst gruwelijk, maar 't went. Ik zag die dingen gebeuren, maar ik sloot mijn ogen. Als je je ogen openhoudt kan je het niet aan”.

„Dat incident met die helikopter die dat huis doorzeefde, dat heb ik aan de commandant gerapporteerd. Hij was er trouwens zelf bij. Een paar weken later was er nog niets gebeurd. Ik belde naar het bataljon. Ze zeiden: Het is gerapporteerd. Oh, zei ik. Meer kun je niet doen”.

„Toen ik in het hospitaal van Can Tho uit de operatie bijkwam stond de commandant naast mijn bed met zijn adjudant. Ik voelde een tik tegen mijn voet. Hij zei: *Hallo Lenix, gefeliciteerd*. En hij speelde mij het *Purple Heart* op mijn pyjama. De adjudant maakte een foto van me met een polaroid-kleurencamera. Hij

haalde de foto uit het toestel en gaf die aan mij. Foto van een gedecoreerde”.

Toen ze weg waren voelde ik me ontzettend bedonderd, verraden. Dat is het begin van de verandering in mij geweest. Het is steeds verder gegaan. Toen ben ik pas gaan nadenken”.

„Het is allemaal niet zo eenvoudig. Ik ben geboren in Toledo Ohio in de midwest. Het is een stad van 700 duizend inwoners, een industriestad. In de omgeving wordt graan en maïs verbouwd. Ik ben voor ik naar Vietnam ging nooit uit die stad geweest. Ik heb de korenvelden zelfs nooit gezien”.

„Mijn vader is oorlogsveteraan uit de Tweede Wereldoorlog. Het milieu was *middle class*. In zo'n burgerlijke stad wordt je als jongen vanaf je geboorte ingeprent, dat je moet gaan beantwoorden aan het image van de Amerikaanse man”.

Moeder

„Ik heb daar later in het hospitaal over nagedacht. Je moeder, die je het leven geeft en dan trots is, dat ze je naar Vietnam brengen om te worden doodgeschoten”.

„Ik heb een paar weken in het hospitaal gelegen. Toen ik er uit kwam zei ik: Ik ga niet meer terug. Ik heb op me laten schieten, laten ze nou maar eens iemand anders nemen. Ze namen er genoeg mee. Ik was altijd een goed officier geweest. Ik was gedecoreerd. Ze konden me niet veel doen. De rest van mijn tijd in Vietnam heb ik uitgezeten in een vage job in Dong Tam, waar ik met de bevelen belast was”.

„Toen ik terugkwam in Toledo zei mijn oude baas, dat hij geen werk meer voor me had. Ik ben laborant. Ik werk in een verffabriek. Als je in dienst gaat zegt de legerleiding, dat je een gegarandeerd je baan terugkrijgt op een gelijkwaardige baan. Toen mijn oude baas zei: ik heb geen werk voor je kreeg ik een ad-

vocaat van de regering om tegen hem te procederen. Maar ik heb het afgewezen. Ik ben er nou blij om”.

„Stel je voor, dat ik die baan wel teruggekregen had. Dan was ik misschien moeiteloos teruggevallen in het rottige Amerikaanse patroon. Ik had me opgetrokken aan het idee, dat ze me als een held, met open armen hadden ontvangen”.

Geweten

„Mijn ouders vinden het niet leuk, die andere politieke ideeën. Ze zien niet, dat er geen alternatief is. Als je dat gezien hebt in Vietnam... Je bent afgesloten. Je hoort er niet meer bij. Er is geen andere keus. Het enige dat ik nu nog kan doen is er over praten en de film laten zien”.

„We wonen nu in North Baldmore. Beth en ik. Een plaatsje van 3000 zielen in Ohio. We wonen in een tien kamerhuis. Ik denk dat het destijds gebouwd is als bordeel. Het is niet makkelijk om er te leven. In je gezicht zijn de mensen redelijk vriendelijk, maar achter je rug verfoeien ze je. Ze zien je als een bedreiging van hun Amerikaanse zekerheid. Een soldaat die voor het vaderland gestreden heeft tegen de roden overzee en die nou zo doet”.

„Maar waar we ook gaan wonen, het zal overal hetzelfde zijn”.

Het slot is plechtig. Hij wil een verklaring afleggen en praat langzaam, op dicteersnelheid:

„Voor mijn geweten begon te spreken was ik een strijder vóór Amerika. Ik ben nog altijd een strijder, maar nu tégen Amerika. Mijn instrument is niet meer een kanon, maar de filmcamera, mijn lezingen en mijn zekerheid, dat wat ik nu verkondig de waarheid is, die voor altijd en voor de hele mensheid geldt”.

Trouw 30 sept '72

BUITENLAND

T7/K9

Terugkeer piloten in VS leidt tot ruzies

NEW YORK (Reuter, AFP, UPI) — De drie Amerikaanse militaire vliegers, die twaalf dagen geleden uit Noordvietnamese krijgsgevangenschap zijn onslagen, zijn donderdagavond na aankomst in New York — temidden van beschuldigingen, dat de Amerikaanse regering haar belofte geschonden heeft — voor korte tijd met hun families herenigd.

De vier leden van het Amerikaanse vredescomité, die de drie piloten op hun thuisreis hebben vergezeld, hielden in een persconferentie op Kennedy Airport het Pentagon, omdat dit de drie mannen een verlof van minstens drie dagen zou hebben toegezegd na hun terugkeer in de Verenigde Staten. In plaats daarvan werden ze opgevangen door militaire autoriteiten en naar drie afzonderlijke militaire hospitalen overgebracht.

Het Pentagon wenste op de beschuldiging van het vredescomité geen commentaar te leveren, en volstond met de verklaring, dat het opgelucht was, 'dat de drie mannen veilig in uniform thuis zijn'. Volgens het vredescomité had alleen majoor Edward Elias gevraagd om opname in een hospitaal voor controle, maar waren de luitenant Gartley en Charles van mening, dat hun gezondheid niets te wensen overliet en geen observatie nodig was. Mevrouw Cora Weiss, een van de leden van het comité, zei dat de ene detentie van de drie piloten vervangen was door de andere. William Coffin, de studentenpastor van Yale, die ook deel uitmaakte van het comité, verklaarde, dat de drie piloten onder druk met militaire officieren meegegaan waren, 'waardoor de vrijlating van andere, krijgsgevangenen in gevaar kan zijn gebracht'.

ONWAARDIG

In een redactioneel commentaar op de vrijlating heeft de New York Times gisteren geschreven, dat de Amerikaanse reactie op de zaak 'de tradi-

ties van ons land onwaardig' is. Onder de kop 'ondankbaar welkom' noemt het blad het 'duidelijk', dat de krijgsgevangenen 'propaganda-instrumenten van Hanoi en Washington' zijn geworden. Het blad hekelt Hanoi, omdat het het Amerikaanse vredescomité de verdienste voor de vrijlating van de drie heeft gegeven en daardoor de indruk vestigt uit politieke berekening te zijn opgetreden, en de Amerikaanse minister van defensie Laird, omdat hij toespelingen op kriegsraadberedening heeft gemaakt, 'terwijl men de drie officieren veeleer met dankbaarheid in plaats van achterdocht had moeten begroeten'.

THIEU

President Thieu heeft gisteren verklaard een staakt-het-vuren te willen accepteren op voorwaarde, dat hierover wordt onderhandeld, dat er internationaal toezicht op is, dat er garanties op de naleving ervan worden gegeven en dat het bestand voor geheel Indo-China geldt. De communisten mogen er geen gebruik van maken om zich te herbevoorraden, zei hij.

Thieu wees wederom elke vorm van een 'regering van nationale eenheid', zoals voorgesteld door de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam, van de hand. Volgens dit plan zou een dergelijke regering moeten bestaan uit vertegenwoordigers van de Viet Cong, het huidige bewind in Saigon, evenwel zonder president Thieu, alsmede politieke onafhankelijk.

ECHTPAAR OP DE VLUCHT

Volkscrant
30 sept '72

Een Zuidvietnamees echtpaar uit Moduc verlaat de stad uit vrees voor de gevechten, die hier op uitbreken staan tussen Zuidvietnamese troepen en Noordvietnamezen. Hun stad was tot nu toe een betrekkelijk rustig oord maar dat is de laatste weken hoe langer hoe minder het geval. Man en vrouw dragen hun bed mee met daarop in een sloop enkele bezittingen.

Protest tegen quarantaine

Vrijgelaten piloten in VS aangekomen

De drie Amerikaanse piloten die bijna twee weken geleden in Hanoi vrijgelaten werden zijn donderdag uit Kopenhagen in New York aangekomen met een Deens lijnvliegtuig. Onderweg werden ze door een majoor van het VS-leger meegenomen naar een eerste klas appartement. Daar moesten ze zich in legeruniform steken. Bij aankomst werden ze dadelijk afgevoerd naar een militair hospitaal, zogenaamd ter observatie.

De drie konden de vele journalisten niet te woord staan en ook hun familie konden ze maar oppervlakkig begroeten. In het voorbijgaan konden ze tegen een radio-reporter slechts zeggen 'erg blij te zijn' met hun terugkeer.

Enkele leden van een Amerikaanse vredesgroep die de piloten uit Hanoi ophaalden richtten een felle beschuldiging aan het adres van hun regering. Washington had vooraf beloofd, zo zeiden ze, dat de mannen na aankomst eerst een paar dagen thuis mochten doorbrengen. Dat ze nu naar een hospitaal worden afgevoerd wekt de indruk dat ze opnieuw gevangen zijn genomen, zo werd gezegd.

Voor hun aankomst had een militaire woordvoerder verklaard dat de mannen weliswaar 'onder de krijgstuicht' stonden, maar dat de regels soepel zouden worden toegepast. Dat verhindert blijkbaar niet dat ze verplicht (twee van de drie hadden in het vliegtuig nog gevraagd eerst naar huis te mogen) in 'quarantaine' werden gezet. In Kopenhagen hadden Amerikaanse legerfunctionarissen de vrijgelaten piloten al 'aangeboden' met een militair toestel de rest van de thuisreis te maken; dit hadden ze alle drie afgewezen.

HEFTIGE TONELEN IN NEW YORK

Pentagon beschuldigd bij terugkeer piloten

Thieu wijst coalitie scherp af

NEW YORK, 30 sept. (NYT, AFP, Reuter, UPI). — Bij de terugkeer van de drie Amerikaanse piloten, die door de Noordvietnamese regering zijn vrijgelaten, hebben zich op het vliegveld van New York heftige toneelen afgespeeld. Na een stormachtige begroeting door familieleden en vrienden beschuldigden leden van de Amerikaanse vredescommissie, die de piloten in Hanoi ophaalde, de Amerikaanse regering in felle bewoordingen ervan haar beloften te hebben geschonden.

Direct na hun aankomst werden de piloten door militaire autoriteiten opgevangen en naar drie afzonderlijke militaire ziekenhuizen overgebracht voor een medische controle. Volgens de leden van de vredescommissie zou het Pentagon hun de toezegging hebben gedaan, dat zij bij hun thuiskomst een verlof van minstens drie dagen zouden krijgen. „De ene detentie is vervangen door de andere”, zei mevrouw Cora Weiss.

Het Pentagon gaf geen commentaar op de beschuldigingen van de vredescommissie. In een verklaring zeiden de Amerikaanse autoriteiten slechts „opgelucht te zijn, dat de drie mannen veilig in uniform thuis zijn”. William Sloane, die eveneens deel uitmaakte van de vredescommissie, verklaarde, dat de drie onder druk met militaire officieren waren meegegaan, „waardoor de vrijlating van andere krijgsgevangenen in gevaar kan zijn gebracht”.

Van tafel

SAIGON — De Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu heeft de plannen voor een coalitie-ering na een eventuele beëindiging van de oorlog in Zuid-Vietnam opnieuw van tafel geveegd met het argument, dat de communisten dan de macht zouden overnemen. „Als Amerika het accepteert zijn troepen onvoorwaardelijk terug te trekken, zullen de communisten militair winnen; als wij een coalitie accepteren, zullen wij politiek verliezen,” verklaarde Thieu in een felle rede voor de medische faculteit in Saigon.

Thieu zei er zeker van te zijn, dat de derde partij in het regeringsplan van het Bevrijdingsfront (dat een coalitie van drie groeperingen voorstelt) pro-communistisch is. Later zei hij tegen verslaggevers, dat Zuid-Vietnam te veel al heeft doorstaan om een staakt-het-vuren te accepteren, dat geen vrede brengt. Hij zag de situatie pessimistisch in. „Ik heb de hoop opgegeven, ik heb vier jaar

gewacht, maar nu is mijn hoop verdwenen,” aldus Thieu.

Volgens Thieu zijn er geen tekenen, die erop wijzen, dat Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront bij de onderhandelingen in Parijs hun houding hebben veranderd. „Hun standpunt is mogelijk nog venijniger en halstarriger dan voorheen,” aldus Thieu. Hij herhaalde zijn opvatting, dat een staakt-het-vuren alleen aanvaardbaar is, als die onder internationaal toezicht komt en eveneens voor geheel Indo-China geldt.

Overleg

De Amerikaanse generaal Alexander Haig is vrijdag naar Saigon vertrokken voor besprekingen met Thieu naar aanleiding van het overleg tussen de Amerikaanse presidentiële adviseur Henry Kissinger en de Noordvietnamese Le Doec Tho. Haig is de belangrijkste assistent van Kissinger en maakt deel uit van Nixons

Een van de drie in Hanoi vrijgelaten piloten, Norris Charles, wordt bij zijn thuiskomst in New York hartstochtelijk begroet door familieleden.

nationale veiligheidsstaf. Volgens het Witte Huis maakt Haig de reis „voor een algemene beoordeling van de situatie in Zuid-Vietnam”.

De internationale controlecommissie voor Vietnam heeft vrijdag officieel bekendgemaakt, dat haar zetel wordt verplaatst van Saigon naar de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi. De verhuizing is noodzakelijk geworden, doordat Saigon weigert visum te verstrekken aan de Indiase leden van de commissie. Zuid-Vietnam en India leven op gespannen voet met elkaar, sinds India zijn post in Hanoi tot op ambassadeursniveau verhoogde. De commissie bestaat uit leden van Canada, Polen en India.

Hevige gevechten in Mekong-delta
en kustprovincie

Zware explosie op

Amerikaanse kruiser

Negentien Amerikaanse militairen zijn gedood en tien gewond bij een zware ontploffing aan boord van de Amerikaanse kruiser Newport News. De explosie deed zich voor in een van de geschutstorens op een moment, dat de kruiser dorpen in de kustprovincie Quang Tri beschoot. Volgens een Amerikaanse marinewoordvoerder is het een van de ernstigste ongelukken die zich ooit aan boord van een Amerikaanse oorlogsbodem in de Vietnamese zeegebieden heeft voorgedaan.

De Newport News telt een bemanning van 1300 en neemt sinds begin mei deel aan de Amerikaanse agressie tegen Vietnam. De kruiser bevond zich, toen de explosie tot ontwikkeling kwam, op ongeveer 20 kilometer van de stad Quang Tri, een gebied dat al maanden lang het toneel is van hevige gevechten van bevrijdingstroepen tegen Zuidvietnamese huurlingen.

Meer zuidelijk, werden opnieuw grootscheepse aanvallen van het bevrijdingsleger gemeld op posities van het marionettenleger, vooral in de buurt van Da Nang. Ook uit de Mekongdelta worden gevechtsakties gemeld. Verscheidene buitenposten werden door vrijheidsstrijders aangevalpen.

Het persbureau van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront heeft de Amerikanen beschuldigd van het afwerpen van plastic vaten, die gevuld zijn met een speciaal soort larven. De vaten werden neergegooid in de rijstprovincie Quang Ngai. De beestjes vermenigvuldigen zich zeer snel en vreten de rijstaanplant weg.

Straaljager neergehaald

Toestellen van de Amerikaanse luchtmacht hebben dit weekeinde terreurbombardementen op buitenwijken van Hanoi uitgevoerd. Vrijdag werden andere steden het doelwit van de Amerikaanse luchtpiraten. De als ultra-

moderne straaljager afgeschildeerde F-111, die de afgelopen week voor het eerst sinds 1968 weer aan de Amerikaanse bombardementsvluchten boven Noord-Vietnam deelnam, is door Vietnamese luchtafweergeschut neergehaald. Een van deze toestellen werd op 130 km ten noorden van Hanoi neergeschoten en de bemanning werd gevangen genomen.

De gezinnen van Amerikaanse militairen, die in de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh zijn gestationeerd, zijn naar de Thaise hoofdstad Bangkok geëvacueerd. De situatie in Pnom Penh wordt voor hen 'onveilig' genoemd...

Pax Christi vraagt erkenning

30 mei '68
WH

Noord-Vietnam

Pax Christi-Nederland heeft de politieke partijen gevraagd te streven naar volkenrechtelijke erkenning van Noord-Vietnam en directe hulp aan de slachtoffers van de bombardementen op dit land.

Pax Christi dringt verder aan op het verlenen van asyl aan Amerikanen die uit verzet tegen de Vietnam-politiek van hun regering dienstweigeren of deserteren.

Pax Christi: erken Noord-Vietnam

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 3 okt. — Het landelijk bestuur van de vredesbeweging Pax Christi Nederland heeft in een uitvoerige verklaring de politieke partijen opgeroepen om er toe bij te dragen dat de Vietnamese kwestie een spoedige oplossing krijgt. Op korte termijn wil Pax Christi, dat de partijen bij het kabinet aandringen op een volkenrechtelijke erkenning van Noord-Vietnam, op het toelaten van

een voorlichtingsbureau in Nederland van de Voorlopige Revolutionaire Regering in Zuid-Vietnam (Vietcong), en op het verlenen van directe hulp aan slachtoffers van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam. Kardinaal Alfrink is voorzitter van Pax Christi Nederland.

De tekst van de verklaring heeft Pax Christi gestuurd naar premier Biesheuvel en minister Schmelzer (Buitenlandse Zaken), naar de diplomatieke vertegenwoordigingen van Rusland, Amerika en Zuid-Vietnam in Nederland, en naar de onderhandelingsdelegaties in Parijs. Een commissie van Pax Christi heeft veertien dagen gewerkt aan de verklaring, voordat die zo veel mogelijk geactualiseerd aan het bestuur werd voorgelegd.

Met het zicht op de verkiezingen op 29 november wil Pax Christi er bij de politieke partijen op aandringen zich sterk te maken voor het terugtrekken van alle Amerikaanse strijdkrachten uit heel Indo-China, voor de vervanging van het Zuidvietnamese kabinet-Thieu door een coalitieregering met deelname van het Nationale Bevrijdingsfront, en voor steun aan een wederopbouwplan voor heel Vietnam.

Steun

Pax Christi wil, dat financiële medewerking wordt verleend aan het Medische Comité Nederland-Vietnam en aan de verenigde boeddhistische kerk, die gebieden bestrijkt waar hulp vanuit Saigon niet kan doordringen. Voorts pleit Pax Christi voor steun aan de Stichting Oecumenische Hulp, die projecten heeft in Zuid- en in Noord-Vietnam.

Tenslotte ziet Pax Christi met name voor Nederland een belangrijke taak weggelegd bij het herstel van dijken en irrigatiewerken in Noord-Vietnam, die door Amerikaanse bombardementen werden beschadigd. Op het thuisfront zou asiel verleend moeten worden aan Amerikanen, die uit verzet tegen de Vietnam-politiek van Washington dienst weigeren.

In de verklaring wordt nog herinnerd aan de instemming, die de Nederlandse Raad van Kerken deze zomer heeft betuigd met het oecumenisch getuigenis van de Amerikaanse Raad van Kerken. In dit getuigenis liet de Raad geen twijfel bestaan aan de noodzaak tot snelle beëindiging van alle Amerikaanse militaire activiteiten in Vietnam en volledige terugtrekking van de Amerikaanse strijdkrachten.

Geheimzinnig verlies Amerikaans toestel

SAIGON/BANGKOK, 4 okt. (AP, Reuter, AFP) — Er dreigt een nieuwe rel te ontstaan rond de Amerikaanse F-111 jachtbommenwerpers die dinsdag uit de strijd zijn genomen in Indo-China, nadat de Amerikanen vijf dagen lang het nieuws hadden achtergehouden dat een van deze hypermoderne toestellen die zo'n 28 miljoen gulden per stuk kosten, geheimzinnig is verdwenen boven Noord-Vietnam.

Het Amerikaanse commando in Saigon weigerde gisteren de berichten te bevestigen die afkomstig waren uit betrouwbare militaire kringen, dat de toestellen aan de grond zijn gezet na het verlies van een toestel met twee bemanningsleden vorige week donderdag. Nog geen dozijn aanvalsvluchten werden gemaakt met deze toestellen die beweegbare vleugels hebben, en die pas kortgeleden opnieuw aan het front werden ingezet na een afwezigheid van vier jaar.

De militaire informanten zeiden ook dat hoewel men het nieuws vijf dagen achterhield in verband met een actie om de bemanning te zoeken en te redden, de Amerikaanse luchtnacht in feite niet weet waar het toestel is neergekomen en men ook geen noodsignalen van de bemanning heeft opgevangen waaruit hun positie zou zijn af te leiden.

„De waarheid is dat ze niet weten waar ze moeten zoeken. Ik geloof dat niemand het weet. Het toestel is gewoon verdwenen,” aldus een informant.

Het verlies van het toestel was algemeen bekend bij de journalisten. Het nieuws werd uit Bangkok gemeld en ook Radio Hanoi meldde het vorige week, maar het Amerikaanse commando hield vast aan een embargo op het nieuws waarbij de journalisten in Saigon werden bedreigd met intrekking van hun perskaart. Pas gisteren werd de verdwijning boven Noord-Vietnam officieel toegegeven.

De supersone jachtbommenwerper F-111 was vier jaar geleden al de oorzaak van een rel toen de eerste zes van deze toestellen in gebruik werden genomen in Indo-China. Twee verdwenen op geheimzinnige wijze, een derde stortte neer na een mechanisch mankement en de resterende drie werden teruggezonden naar Ame-

rika. De critici zeiden dat het toestel te kostbaar was en te vroeg voor de strijd werd ingezet.

De opsporing van het verongelukte toestel is vrijwel onmogelijk omdat de F-111 doorgaans niet in formatie vliegt. Het vluchtprogramma is geregeld door een computer en de vlieger hoeft niets anders te doen dan de snelheid en de hoogte te controleren. De toestellen opereren vanaf de Thaise basis.

Aanval op basis

De grootste vrees van de Amerikanen op deze bases in Thailand, namelijk dat de guerrilleros hun aanvallen hierop verhevigen, is het afgelopen weekeinde bewaarheid door een mortieraanval op de grote basis Oebon. Het gebruik van mortieren voor de eerste maal is voor de Amerikanen het bewijs dat de guerrilleros hun vuurkracht vergroot hebben. Voordien werden de aanvallen met slechts lichte wapens uitgevoerd.

Gedurende meer dan zeven jaar waren de bases in Thailand vrij rustige uitwijkhavens voor de Amerikaanse toestellen. Het gebruik van mortieren betekent tevens dat de guerrilleros nu beter zijn georganiseerd en daardoor doeltreffende acties kunnen uitvoeren tegen de Amerikaanse toestellen.

VERKLARING VAN NIXON

„Delicaat” stadium in geheim overleg

WASHINGTON, 6 okt. (Reuter/UPI/DPA) — Het Vietnamoverleg in Parijs is in een „delicaat stadium” gekomen, maar over zijn welslagen kunnen geen voorspellingen worden gedaan. Dit verklaarde donderdag president Richard Nixon op een persconferentie in Washington.

De president verklaarde met nadruk dat de verkiezingscampagne in de Verenigde Staten geen enkele invloed zal hebben op zijn besluiten betreffende eventuele onderhandelingen over een wapenstilstand of eventuele beëindiging van de bombardementen op Noord-Vietnam.

Nixon zei dat president Johnson, zij het goed bedoeld, een grote vergissing had begaan door in 1968 een bompauze in te luiden zonder duidelijke afspraken met de communisten. „Wij gaan die fout nu niet nog eens herhalen,” verklaarde hij.

De president zei dat het geheime overleg tussen zijn adviseur Henry Kissinger en Le Doek Tho uit Hanoi in Parijs „zeer uitgebreid” is geweest, maar dat beide partijen hebben besloten niets over de inhoud los te laten.

„Ik wil volstaan met te zeggen dat de onderhandelingen in een delicaat stadium gekomen zijn. Ik kan en wil niet voorspellen dat ze wel of niet zullen slagen en ik kan en wil niet voorspellen wanneer ze met succes bekrond worden,” aldus de Amerikaanse president.

Nixon zei dat hij het eens was met de speculatie dat Hanoi de hoop zou kunnen koesteren dat hij in november niet herkozen wordt en van de Democratische presidentskandidaat George McGovern betere voorwaar-

Na het wekelijks vredesoverleg op donderdag in Parijs maakte de Amerikaanse delegatieleider Porter met dit teken duidelijk dat het resultaat „nul” was zoals hij zei.

den voor vrede verkregen kunnen worden.

„Wij zullen proberen hun ervan te overtuigen dat wachten tot na de verkiezingen geen goede tactiek is,” zei hij.

Zie verder pagina 7, kolom 4

President Nixon: Trouw boekt Overleg in Parijs in 'delicaat stadium'

WASHINGTON, PARIJS (UPI, AP, Reuter) — President Richard Nixon heeft gisteren in het Witte Huis in Washington verklaard, dat de Vietnam-onderhandelingen in Parijs in een 'delicaat stadium' zijn gekomen. Hij wilde echter niet voorspellen, dat ze succes zouden hebben.

De president zei met nadruk, dat de verkiezingscampagne in de Verenigde Staten geen enkele invloed zal hebben op zijn besluiten betreffende eventuele onderhandelingen over een wapenstilstand of beëindiging van de bombardementen op Noord-Vietnam. Volgens Nixon had president Lyndon Johnson een goed bedoelde, maar grote vergissing gemaakt door in 1968 een bombardementspauze af te kondigen zonder duidelijke afspraken te maken met Hanoi. 'Wij gaan die fout nu niet herhalen', aldus Nixon.

Nixon zei verder, dat het geheim overleg tussen zijn adviseur Henry Kissinger en de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doec Tho in Parijs 'zeer uitgebreid' is geweest, maar dat beide partijen hadden besloten niets over de inhoud bekend te maken. 'Ik wil volstaan met te zeggen, dat de onderhandelingen in een delicaat stadium zijn gekomen. Ik kan en wil niet voorspellen, dat ze wel of niet zullen slagen en ik kan en wil niet voorspellen wanneer ze met succes bekrond worden', aldus Nixon.

Op de gisteren in Parijs gehouden zitting van de Vietnamese vredesonderhandelingen heeft mevrouw Ngoejen Thi Binh van het Bevrijdingsfront gezegd, dat het Front bereid is 'concrete waarborgen' te geven, dat het niet naar de macht zal grijpen in Zuid-Vietnam als Washington garandeert, dat er in Saigon een nieuwe regering komt niet een communistische minderheidsvertegenwoordiging. Zij en de Noordvietnamese onderhandelaar Ksoean Thoey waarschuwden opnieuw, dat er geen vrede zou komen als president Ngoejen Van Thieu van Zuid-Vietnam niet weggestuurd werd. Zij drongen aan op een driepartijen-coalitie. De Amerikaanse onderhandelaar William Porter noemde dit een 'partijdige, onlogische formule'.

President Nixon merkte nog op, dat hij zich goed kon voorstellen, dat Hanoi de hoop zou koesteren dat hij in november niet herkozen werd en dan betere vredesvoorwaarden los zou kunnen krijgen van de Democratische kandidaat, George McGovern. 'Wij zullen proberen hen ervan te overtuigen, dat wachten tot na de verkiezingen

geen goede taktiek is', merkte Nixon op. De oorlog zou eindigen, zodra een akkoord was bereikt, dat aanvaard zou zijn voor Z.-Vietnam, N.-Vietnam en Amerika. Zo'n akkoord moest ondermeer inhouden, dat Zuid-Vietnam niet met een communistische regering werd opgezaald en de Amerikaanse krijgsgevangenen moesten worden vrijgelaten. De bombardementen op Noord-Vietnam en het leggen van mijnen in Noordvietnamese havens zullen voortduren 'tot we aan de conferentietafel enig akkoord hebben bereikt'.

De autoriteiten in Hanoi hebben gisteren vijf Amerikaanse piloten aan de buitenlandse pers laten zien zodat deze kon berichten dat hun gezondheid goed was. De vijf waren in de afgelopen twee maanden gevangen genomen. De hoogste in rang was luitenant-kolonel William O'Neill.

Onder de uitgewezenen is voorzitter El Ras van de 'Gups', de Organisatie van Palestijnse studenten die woensdag verboden werd. De andere verboden organisatie is de 'Gupa', de Unie van Palestijnse arbeiders. Naar schatting 1800 van de rond 60.000 Arabieren in de Bondsrepubliek waren lid van een van deze twee organisaties. Bij huiszoeken in kantoren en bij contact-adressen van de 'Gups' en de 'Gupa' heeft de Westduitse politie talrijke documenten in beslag genomen. De kantoren werden gesloten.

Veel Arabieren, die uitwijzingsbevelen vrezden, zijn kennelijk tijdig ondergedoken. Het is niet duidelijk hoeveel Arabieren de Bondsrepubliek moeten verlaten.

In verscheidene Westduitse steden hebben studenten geprotesteerd tegen de uitwijzingsmaatregelen. Ook het Nederlandse Palestina-comité heeft in een verklaring protest aangetekend.

Wall Street hoger op Vietnam-geruchten

Volkskr.
7 okt
1/2

NEW YORK, 7 okt. — Het koerspeil op de Newyorkse effectenbeurs is vrijdag licht gestegen op nieuwe optimistische geluiden over de oorlog in de slotfase afgeremd nadat het

baseerd op niet bevestigde berichten dat de Zuidvietnamese president Thieu van plan is af te treden en dat de Verenigde Staten overwegen de bombardementen op Noord-Vietnam te staken. De koersstijgingen werden in de slotfase afgeremd nadat het Witte Huis de berichten als „zeer speculatief” had bestempeld.

De Dow Jones-index voor de industriefondsen sloot ruim 4 punten boven het slot van donderdag. De handel was opnieuw tamelijk levendig. Er werden 16.6 miljoen aandelen omgezet tegen 17.7 miljoen stuks eergisteren.

Volgens opgave van DuPont Glore Forgan Inc. noteerde: Kon. Olie 37 $\frac{3}{8}$ -8 $\frac{1}{8}$ (37 $\frac{3}{8}$ - $\frac{7}{8}$) dollar, Philips 16 $\frac{3}{4}$ -7 (16 $\frac{7}{8}$ - $\frac{1}{8}$) dollar, Unilever 44- $\frac{1}{2}$ onv. dollar, KLM 36 $\frac{1}{2}$ (35 $\frac{3}{4}$) dollar. Omgerekend in Nederlandse prijzen luiden deze koersen: Kon. Olie f 121.20-122 (120.40-121.20), Philips f 53.60-54.40 (54.00-54.80), Unilever f 140.80-142.40 (140.80-142.40), KLM f 117.60 (114.40).

Overleg

Vietnam

Vervolg van pagina 1

De president verklaarde dat de oorlog in Indo China zou eindigen zodra er een akkoord was bereikt dat aanvaardbaar zou zijn voor Zuid-Vietnam, Noord-Vietnam en de Verenigde Staten. Zo'n akkoord, zei hij moet rekening houden met de Amerikaanse eis dat Zuid-Vietnam niet met een communistische regering ogezadeld wordt en de Amerikaanskrijgsgevangenen vrijgelaten worden.

De bombardementen op Noord-Vietnam en het leggen van mijnen in Noordvietnamese havens zullen volgens president Nixon voortduren „toe we aan de conferentietafel enig akkoord hebben bereikt”.

Het wekelijkse vredesoverleg in Parijs dat iedere donderdag wordt gehouden — het was gisteren de 162ste ontmoeting — leverde volgens alle partijen niets op. Amerikaans delegatieleider William Porter zei „We hebben ons best gedaan en de resultaten waren nul”.

Akkoord

Het gezaghebbende Britse blad The Times meldde, dat de Amerikanen en Noordvietnamezen een „algemeen akkoord” zouden hebben bereikt. Het blad schreef zonder bronvermelding dat het akkoord was bereikt tussen Kissinger en de Noordvietnamese autoriteiten tijdens ontmoetingen in Parijs en Moskou. „De gedetailleerde voorwaarden van de overeenkomst zullen niet worden voltooid — of tenminste niet worden bekendgemaakt — vóór de presidentsverkiezingen op 7 november, aldus meldde een niet nader aangeduide „diplomatieke correspondent” van de Times.

„Overleg over Vietnam in delicate fase”

Door onze correspondent E. G. LACHMAN

WASHINGTON, 6 okt. — President Nixon heeft gisteren gezegd dat de onderhandelingen over Vietnam een „delicaat stadium” hebben bereikt, zo delicaat dat hij er thans niets over kan zeggen. Hij voegde er evenwel aan toe dat de presidentsverkiezingen geen invloed op het overleg zouden hebben en dat hij niet in de fout van president Johnson zou vervallen, die in 1968 vlak voor de verkiezingen de bombardementen liet staken zonder garanties voor vrede.

Hij zou met de bombardementen doorgaan tot er kans op vrede was, en niet toestaan dat Zuid-Vietnam zou worden uitgeleverd aan het communisme.

De president sprak tot journalisten in zijn werkkamer, en liet vervolgens een geluidsbandje verspreiden ten behoeve van radio en televisie.

Intussen waren zijn verklaringen, vooral die betreffende het delicate stadium in de onderhandelingen, net voldoende om de vredesspeculaties in leven te houden die hier de laatste dagen zijn ontstaan. Zij waren een gevolg van het feit dat Kissinger vorige week tweemaal in plaats van zoals gewoonlijk eenmaal met de Noordvietnamese onderhandelaar Le Duc Tho in Parijs confererde en dat daarna zijn assistent, generaal Haig, voor langdurige conferenties met president Thieu naar Saigon werd gestuurd, naar men aanneemt om de president tot concessies te dwingen.

De Noordvietnamese onderhandelaars ontkenden echter dat er een toenadering bestond en noemden de geruchten daarover Amerikaanse verkiezingspropaganda. Ook de redevoeringen van president Thieu, die een coalitiegovernment en een bestand bleef afwijzen in bewoordingen die zich duidelijk tegen Washington richtten, leken geen hoop te rechtvaardigen.

Times: „Akkoord”

Tot zover onze correspondent. Intussen meldt de Londense Times dat er nu reden is om aan te nemen dat Amerika en Noord-Vietnam in grote lijnen overeenstemming hebben bereikt over beëindiging van de oorlog in Vietnam. Dit zou het resultaat zijn van de besprekingen van Kissinger in Moskou en Parijs. De Times zegt dat er talrijke inlichtingen van die strekking zijn, maar noemt geen bronnen.

Volgens het blad zullen de bijzonderheden van het akkoord pas na de Amerikaanse presidentsverkiezingen geregeld worden en in geen geval voordien worden gepubliceerd. De essen-

tie van de overeenkomst is naar verluidt de aanvaarding door beide partijen van een coalitiegovernment in Saigon, waarbij Noord-Vietnam „erop vertrouwt dat deze eerste stap uiteindelijk tot een communistische machtsovername zal leiden”.

Volgens de Times wordt de bekendmaking van het akkoord waarschijnlijk uitgesteld omdat het noodzakelijkerwijs de val betekent van de Zuidvietnamese president Thieu. Dit zou Nixon stemmen kunnen kosten.

Tegenslag voor Thieu in Vietnamese senaat

SAIGON, 6 okt. — De oppositiekandidaat Nguyen Van Huyen is vandaag herkozen als voorzitter van de Zuidvietnamese senaat. Hij versloeg zijn regeringsgezinde rivaal Tran Trung Dung met vijf stemmen.

De senaatsstemming wordt als een fikse tegenslag voor president Nguyen Van Thieu beschouwd. De voorzitter van de senaat zou tijdelijk president van Zuid-Vietnam kunnen worden volgens de huidige Amerikaans-Zuidvietnamese vredesvoorstellen die in Parijs op tafel liggen.

Huyen won in de tweede stemronde — nadat de eerste geen beslissing had opgeleverd

— met 30 tegen 25 stemmen. De kamer van afgevaardigden herkoos wel een regeringsaanhanger: Nguyen Ba Can. Deze won met 83 tegen 33 stemmen.

Huyens overwinning was een grote verrassing. Volgens talrijke geruchten was de stemming 'in elkaar gezet' en kon de regeringskandidaat zeker zijn van zijn verkiezing. Huyen zelf had gezegd dat hij „walgde” van de praktijken van de regeringsgetrouwen en had, een nederlaag verwachtend, zijn bureau al ontruimd voor zijn opvolger. Na de stemming sprak een senator van „een overwinning voor de democratie”.
(Reuter, AFP, UPI)

Volkskr. 20 okt. 1/2

Strijd opgelaaid vlakbij Saigon

Geruchten over akkoord tegengesproken

SAIGON, 7 okt. (UPI, NYT, Reuters, AP) — Noordvietnamese eenheden en de Vietcong hebben vrijdag aanvallen gedaan op troepen van Saigon op nog geen 11 kilometer van de Zuidvietnamese hoofdstad. Het verkeer op een grote weg werd geblokkeerd en tenminste vijf dorpen werden geïnfiltreerd. „Het gebied van Saigon staat voor een ernstige bedreiging”, verklaarde een Zuidvietnamese officier.

De Amerikaanse luchtmacht zette de zware B-52 bommenwerpers in, die aanvallen uitvoerden op stellingen zo dicht bij de hoofdstad dat de gebouwen er trilden. Het was volgens deskundigen de zwaarste aanval sinds drie jaar van de luchtmacht in dit gebied.

Het geallieerde opperbevel had de aanvallen voorspeld, omdat zij voorzagen dat de tegenstanders zullen proberen Saigon te isoleren van de rest van het land vóór de Amerikaanse presidentsverkiezingen op 7 november. De hypermoderne F-111 jachtbommenwerpers die aan de grond werden gezet na de vermissing van een toestel vorige week, worden weer bij de strijd ingezet. Vrijdag werden ook weer bombardementen uitgevoerd op doelen in Noord-Vietnam.

Geruchten

Alle berichten over een op handen zijnd akkoord worden zowel in Washington als door de Noordvietnamezen tegengesproken. De Noordvietnamezen naar het vredesoverleg in Parijs zeiden dat het verslag van de Londense Times, dat zulk een breed akkoord zou zijn bereikt „van elke grond is ontbloot”.

De woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, heeft de berichten in de Times „volkomen specu-

latief” genoemd. „Zeer speculatief” noemde Ziegler tevens de berichten uit Saigon over een nieuw vredesplan.

Volgens dit plan dat voor de verkiezingen aan de tegenpartij zou worden voorgelegd door de Amerikanen en Zuidvietnamezen, zou president Ngoejen Van Thieu aanbieden af te treden. De Amerikanen zouden zich volledig terugtrekken waartegenover de Noordvietnamezen hun infiltratie in het zuiden zouden stoppen, en de krijgsgevangenen zouden loslaten. Natuurlijk zouden dan ook de Amerikanen ophouden met hun bombardementen en de blokkade van de havens in het noorden.

Aardige bijzonderheid in het plan is, dat Thieu plaats zou maken voor Ngoejen Van Hoejen, die juist vrijdag als oppositiekandidaat werd herkozen tot voorzitter van de senaat. Hoejen won in de tweede stemronde van de regeringsgezinde kandidaat met 30 tegen 25 stemmen.

Grote aanval op Saigon verwacht

Thieu zou nu aan aftreden denken

SAIGON (UPI, Reuter, AP) — President Ngoejen Van Thieu van Zuid-Vietnam is onder bepaalde voorwaarden bereid af te treden. Dit hebben Amerikaanse en Zuidvietnamese bronnen in de Zuid-vietnamese hoofdstad Saigon laten weten.

Zijn aftreden zou onderdeel uit moeten maken van een nieuw vredesvoorstel van Amerika en Zuid-Vietnam, dat verder de terugtrekking van alle Amerikaanse troepen uit Vietnam en het beëindigen van de Noordvietnamese infiltratie in het zuiden zou moeten inhouden. Volgens deze bronnen zou zo'n voorstel nog voor de Amerikaanse presi-

dentsverkiezingen van 7 november door Washinton en Saigon worden gedaan. Het Bevrijdingsfront en Hanoi dringen al geruime tijd aan op het aftreden van president Thieu. De Zuidvietnamese president heeft gisteren langdurig vergaderd met zijn adviseurs en militaire commandanten. Volgens een officiële mededeling zou alleen overmilitaire zaken zijn gespro-

ken en voornamelijk over de verdediging van Saigon, dat nu bedreigd wordt door een grootscheepse aanval van de guerillastrijders. Op ongeveer 20 kilometer van de hoofdstad werd gisteren hevig gevochten. Amerikaanse B-52-bommenwerpers hebben er de zwaarste bombardementen tot nu toe uit de hele oorlog uitgevoerd. Waarnemers in Saigon geloven echter, dat de besprekingen van Thieu met zijn adviseurs ook te maken hebben met Nixons adviseur

Vacatuurnummer 384

Functiecriteria:
- werktuigkundig inge-
- elektrotechnische sp-
- bij voorkur ervar-
- zeevaartenzitting,
- jaren ervaring met
- procesindustrie
- goede contactuele
Het salaris tot maxim
is afhankelijk van leed

iding
1 van
en in-
1 van

RACE NAAR OLIE IN DE GOLF VAN SIAM

Lon Nol-regiem verkwanselt bodemrijkdommen

701/72

W.M.

De race naar olie voor de kust van Cambodja is in volle gang. De maatschappij ELF du Cambodge, een dochter van het Franse concern ELF-ERAP, verricht op het ogenblik haar eerste diepe boring naar olievorraden onder het omstreden continentale plat voor de kust van Cambodja.

De Amerikaanse maatschappij Gulf staat eveneens op het punt om aan de wedloop deel te nemen. Dit concern werkt samen met Esso, dat een onbekend deel van de kosten voor zijn rekening neemt.

In het betrokken deel van de Golf van Siam is in het verleden maar één put geboord. De Amerikaanse maatschappij Conoco voltooide een boring in Thaise wateren maar sloot daarna de put weer af.

Concurrentie dringt op

Deze maand verliest ELF haar alleenrecht voor het deel van het plat waar Cambodja aanspraak op maakt. Op driekwart van het gebied moet de Franse maatschappij haar concurrenten toelaten voor proefboringen. De rest mag ze houden.

Bovenmatig groot is de belangstelling voor het vrijgekomen gebied overigens niet. Dat wordt mede veroorzaakt door de onzekerheid over de territoriale eigendomsrechten. Zowel Thailand als Zuid-Vietnam maken aanspraak op bepaalde delen. In totaal is de Golf van Siam driemaal zo groot als Nederland en uit de geologische structuur leidt men af dat er grote hoeveelheden olie te winnen zijn.

Het regiem van Lon Nol in Pnom Penh hoopt onverminderd beslag te kunnen leggen op forse royalties als hier met de exploitatie begonnen gaat worden. Chann Sokhum, die in het kabinet van Lon Nol de portefeuille van industrie beheert, maakte deze dagen een dagreisje naar het Franse boorvaartuig Wodeco, dat voor de Cambodjaanse kust opereert. Het voormalige walvischip, uitgerust met een boortoren van 50 meter hoog, boort 200 kilometer uit de kust in water van 70 meter diep — één van de diepste punten in de golf.

Proefboringen

De bemanning van zeventig koppen, Amerikanen, Fransen, Indonesiërs en Maleisiërs, heeft al verschillende proefboringen uitgevoerd. De installatie van het schip kan daarbij een diepte bereiken van 2750 meter.

Functionarissen van ELF zijn allerminst teleurgesteld dat de eerste bo-

reactionaire Neue Zürcher Zeitung vestigt er de aandacht op dat de uitslagen van de zgn. presidentsverkiezingen van 4 juni 'ondanks talrijke falsifikaties ten voordele van Lon Nol

belangrijke aantallen stemmen lieten zien voor de oppositiekandidaten In Tam en Keo An'. Dat was voor Lon Nol het sein om de kieswet nog verder te vervalsen,

waardoor oppositiekandidaten zich verontwaardigd terugtrokken. Een honderd-procent-uitslag lag voor de CIA-maarschalk binnen bereik en sinds die tijd organiseert hij dan ook regelmatig 'verkiezingen' in die delen van Cambodja waar hem dat nog enigszins mogelijk is.

Nogmaals de NZZ over zo'n campagne: 'De farce van de stemming werd op de verkiezingszondag in Pnom Penh duidelijk getoond, toen ondanks pamflettenacties en luidsprekerwagens praktisch niemand naar de stembus ging op ambtenaren en militairen na. De bevolking kende meestal niet eens de namen van de kandidaten.'

over een hogere commandant die elke morgen om acht uur per helicopter van Pnom Penh naar zijn gevechtsterrein vliegt, volgens de regel om vijf uur 's avonds terugkeert en aan de avondlijke party's in de stad deelneemt...

Voor de bevolking van de hoofdstad weet Lon Nol daarentegen niet eens voldoende rijst aan te voeren. Terwijl zijn afgetakelde corrupte regiem feestviert, lijdt de bevolking honger.

R.B.

Helicopter

De 'regeringswerkzaamheden' van Lon Nol trouwens met grote voortvarendheid aan. Om zijn slinkende invloed te verhullen en het maximale aantal vriendjes in de senaatsorganen op te nemen heeft hij bijvoorbeeld niet alleen een regering, maar ook een 'speciaal coördinatiecomité' dat — buiten de grondwet om — dezelfde zaken regelt als de ministers. Deze klagen herhaaldelijk, want het comité treft om de haverklap maatregelen zonder dat de regering ook maar ergens van weet. Bij alle chaos mag het eigenlijk geen naam hebben.

De corruptie, schrijft de NZZ voorzichtig, 'schijnt toegenomen te zijn'. En het blad herinnert aan de levendige handel in legergoederen — vaak rechtstreeks uit de arsenalen van de VS. Hoge officieren en ambtenaren verkopen het vaak rechtstreeks aan de bevrijdingslegers!

Het is eerder gebruik dan uitzondering dat officieren hun eenheid verlaten en een goed heenkomen zoeken als de gevechten niet voorspoedig voor hen verlopen. 'Met enige verbazing,' aldus de NZZ-correspondent, 'hoort men

Vietnam

Na de intensieve bombardementen van Amerika op strategische doelen in Noord-Vietnam nemen activiteiten in Nederland toe. In Nijmegen is het plan ontstaan om een *aktie te voeren ten bate van fietsen voor Vietnam*. Er is een werkgroep die medische- en transportfietsen maakt die dienst kunnen doen in slecht begaanbare gebieden van Noord-Vietnam, maar ook bij operaties bij wijze van operatielamp. Het Medisch comité verzend deze fietsen. Er is nu f 6000,— binnen voor deze activiteit, er ontbreekt echter nog f 9000,—. Daarom is er *14 en 15 oktober een kunstveiling in het Cultureel Centrum 'De Lindenberg', Ridderstraat 23, Nijmegen*. Ook in Nijmegen is er onlangs een *comité van mens tot mens opgericht*. Dit comité wil de publieke opinie in Amerika mobiliseren tegen de oorlog in Vietnam middels een *kaartenactie*. Het comité heeft de beschikking over adressen van enige miljoenen willekeurige Amerikanen. De bedoeling is dat ansichtkaarten met de tekst: 'Wat zult u later uw kinderen vertellen, als zij u vragen waarom u aan deze oorlog meedeed?' verzonden worden. De kaarten zijn te bestellen in eenheden van 25 bij het *comité van mens tot mens*, tel. 080-229388 (Ons Huis) of via *Maria Claassen, Berg en Dalseweg 361, Nijmegen*. Ook verdere inlichtingen kunt u hier krijgen. En tot slot weer in Nijmegen een *driedaags congres op 19, 20 en 21 oktober*. De *geografenbond* in Nijmegen en de *brede Vietnambeweging* organiseren dit congres. Het centrale thema is de *ekocide in Noord-Vietnam*, en met name de verwoesting van het dijkenstelsel. Prof. Haanen zal het congres openen. Verder spreekt op donderdagavond Le van Loc van de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam. Op vrijdag lezingen van W. Meulman, Prof. Yves Lacoste, Prof. L. Nauta en Prof. Westing. Zaterdag houdt Maarten van Dullemen een uiteenzetting over de dijkenbombardementen en zal Prof. Wertheim een toelichting geven op de politieke aspecten van de oorlog. Zaterdagmiddag om 15 uur een demonstratie vanaf het Jan van Hooffmonument in Nijmegen. Voor verdere inlichtingen: *secretariaat, p.a. Geografies Instituut, Berg en Dalseweg 122, Nijmegen*. Ook hier is de *'congresmap'* te bestellen ad f 4,50. De kosten voor het congres zelf zijn f 13,50 (all-in) te storten op *giro: 1435220, t.n.v. Brede Vietnam Beweging te Nijmegen*.

Aanvallen in Mekongdelta

Ring rond Saigon wordt aangehaald

PNOM PENH, SAIGON, 7 okt. — Pnom Penh, de hoofdstad van Cambodja, en twee steden in de Zuidvietnamese Mekongdelta zijn vanmorgen het doelwit geweest van heftige aanvallen van Noordvietnamezen en commando's van de Vietcong.

Een groep van 250 Noordvietnamezen veroorzaakte in een zes uur durend straatgevecht chaos in de noordelijke voorsteden van Pnom Penh. Toen zij uiteindelijk teruggedreven was, waren de straten bezaaid met Noordvietnamese lijkjes. Er werden er 70 geteld.

De meesten werden gedood toen zij in buitgemaakte pantserwagens op de vlucht sloegen.

De Franse ambassade lag geruime tijd onder vuur van automatische wapens en raketwerpers toen een groep communisten daar veiligheid zocht. Niemand van het personeel was aanwezig. De brug die Cambodja met het noorden van het land verbindt, werd bij de aanval vernietigd.

In Zuid-Vietnam zijn twee belangrijke provinciale hoofdsteden — My Tho, 50 kilometer zuidwest van Saigon, en Phoe Cocong, 20 kilometer ten noorden van de hoofdstad — aangevallen. Volgens de eerste berichten zijn bijna 100 aanvallers gedood.

De strijd in Zuid-Vietnam trekt zich steeds nauwer samen rond de hoofdstad. Gisteren werden aanvallen gedaan op nog geen 11 kilometer van Saigon. Minstens 5 dorpen in de omgeving worden door de revolutionairen bezet gehouden. Enkele duizenden vluchtelingen zijn op weg naar de hoofdstad.

Amerikaanse B-52-bommenwerpers hebben de afgelopen dagen hun zwaarste aanvallen gedaan op de omgeving van Saigon sinds ruim drie jaar. Meer dan 1100 ton bommen werd op

minder dan 60 kilometer van de stad neergeworpen.

De Zuidvietnamese legerleiding vreest een vijandelijk offensief op de hoofdstad voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen van 7 november dat het prestige van Nixon zou moeten verminderen. Zuidvietnamese officieren noemden de toestand rond Saigon gisteren ernstig. De vijandelijkheden zo dicht bij de miljoenenstad hebben voor een grote verkeerschaos gezorgd en de bevoorrading met levensmiddelen ernstig verstoord.

Het Noordvietnamese persbureau meldt dat gisteren bij bombardementen van de Amerikaanse luchtmacht op de Noordvietnamese provincie Ha Tay, ten westen van Hanoi, circa 100 mensen om het leven zijn gekomen of gewond zijn geraakt. Tientallen gehuchten in deze provincie werden met bommen en raketten bestookt.

Hanoi en omgeving zijn gistermorgen twee keer gebombardeerd. De correspondent van AFP in Hanoi liet weten dat bij deze bombardementen vijf mensen zijn omgekomen en 21 verwondingen hebben opgelopen.

De Noordvietnamese autoriteiten hebben gezegd dat ook Haiphong is gebombardeerd en dat de Amerikanen weer mijnen hebben gelegd voor de haven van deze stad. De Noordvietnamezen hebben gisteren zes vliegtuigen van de VS neergeschoten. (Reuter - AFP - UPI)

Witte Huis: vredesplan

„speculatie”

WASHINGTON/SAIGON, 7 okt. — De woordvoerder van het Witte Huis, Ziegler, heeft gisteren gezegd dat een bericht over een nieuw vredesplan voor Indochina — waarin zou zijn voorzien in de terugtrekking van de Amerikaanse troepen en het aftreden van president Thieu in ruil voor vrijlating van de krijgsgevangenen en beëindiging van de Noordvietnamese infiltratie in het zuiden — geheel en al op speculatie berusten.

Ziegler verklaarde dat hij verder niet op dit bericht uit Saigon wilde ingaan. Eerder op de dag had de woordvoerder op dezelfde manier gereageerd op een dergelijk bericht van de Londense Times.

In het bericht uit Saigon, dat werd toegeschreven aan goed ingelichte Amerikaanse en Zuidvietnamese zegslieden, werd gezegd dat het nieuwe vredesplan nog voor de Amerikaanse verkiezingen op 7 november door de VS en Zuid-Vietnam zou worden voorgesteld.

Volgens deze zegslieden hadden Thieu en generaal-majoor Haig, een adviseur van president Nixon, het plan eerder deze week in Saigon besproken.

Het plan zou voorzien in:

- volledige Amerikaanse terugtrekking uit Zuid-Vietnam,
- Thieu's aftreden ten gunste van senaatsvoorzitter Nguyen Van Huyen, die juist gisteren als oppositiekandidaat verrassend werd herkozen,
- beëindiging van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam en van blokkade van Noordvietnamese havens.

Als tegenprestatie zouden de Noordvietnamezen:

- alle Amerikaanse krijgsgevangenen in vrijheid stellen, de infiltratie in Zuid-Vietnam geheel stopzetten en de strijd overlaten aan de Vietcong,

- zich bereid verklaren tot „serieuze” onderhandelingen in Parijs of elders over een bestand.

„Laatste aanbod”

De kringen in Saigon bestempelden het plan als het allerlaatste aanbod en zeiden dat verwerping ervan voortzetting van het conflict zou betekenen. Het plan lijkt een herziene versie van een voorstel van januari, maar het laat diverse kwesties open, zoals verkiezingen onder internationaal toezicht in Zuid-Vietnam en de vorming van een coalitieregering in Saigon met deelneming van communisten.

President Nixon verklaarde donderdag op een persconferentie dat het Vietnamoverleg in Parijs in een delicaat stadium was gekomen. Volgens de Times zullen de bijzonderheden van de overeenkomst, die zou zijn bereikt, in geen geval voor de presidentsverkiezingen in de VS worden gepubliceerd.

De essentie betrof volgens het blad de aanvaarding door beide partijen van een coalitieregering in Saigon. Omdat dit noodzakelijkerwijze de val betekent van de tot dusver door de VS gesteunde Thieu zou de bekendmaking van het akkoord worden uitgesteld om Nixon stemmenverlies te besparen.

De Noordvietnamese onderhandelingsdelegatie in Parijs heeft het bericht uit de Londense Times gisteren tegengesproken. „De geruchten waarvan vandaag een Brits dagblad melding maakt, zijn van elke grond ontbloomd”, aldus een verklaring.

De Amerikaanse onderhandelingsdelegatie zei geen commentaar te hebben op het bericht in de Times. (AP - Reuter - UPI - AFP)

Nog meer geruchten over vrede

„Laatste aanbod’ Saigon:

aftreden van Van Thieu

SAIGON, 7 okt. (Reuter, UPI) — President Van Thieu van Zuid-Vietnam zal in een nieuw Amerikaans-Zuidvietnamees vredesvoorstel aanbieden af te treden. Het voorstel behelst ook een volledige Amerikaanse terugtrekking uit Vietnam en beëindiging van de Noordvietnamese infiltratie in het zuiden. Dit hebben Amerikaanse en Zuidvietnamese kringen gisteren in Saigon meegedeeld.

De woordvoerder van het Witte Huis, Ron Ziegler, noemde dit sensationele bericht uit Saigon „uiterst speculatief”. Hij wilde er niet verder op ingaan. Eerder had Ziegler op dezelfde wijze gereageerd op het bericht in The Times van donderdag dat de Verenigde Staten en Noord-Vietnam reeds een akkoord hebben bereikt dat voorziet in het aftreden van president Van Thieu. Volgens The Times zou dit akkoord pas na de Amerikaanse presidentsverkiezingen bekend worden gemaakt.

Het bericht van The Times werd rechtstreeks ontkend door de Noordvietnamese delegatie bij het vredesgesprek in Parijs. Er is in het geheel geen regeling tot stand gekomen, aldus de Noordvietnamese woordvoerder. Het tegendeel is het geval: er is geen enkele vooruitgang geboekt, „omdat de regering-Nixon zich vastklampt aan haar politiek van agressie en neokolonialisme en verder haar woeste oorlogsdaden tegen de volken van de twee zones van Vietnam intensiveert.”

Nieuw plan

Het nieuwe plan waarover nu in Saigon wordt gesproken zou nog vóór de Amerikaanse presidentsverkiezingen van 7 november aan de tegenpartij worden voorgelegd. Het plan zou deze week door Nixons afgezant generaal-majoor Alexander Haig in Saigon uitvoerig met Thieu zijn besproken. Het zou voorzien in:

1. Volledige Amerikaanse terugtrekking uit Zuid-Vietnam.
2. Thieu's aftreden ten gunste van senaatsvoorzitter Nguyen Van Huynh.
3. Beëindiging van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam en de blokkade van de Noordvietnamese havens.

Als tegenprestatie zouden de Noordvietnamezen:

4. Alle Amerikaanse krijgsgevangenen in vrijheid stellen.

Nguyen Van Thieu

5. De infiltratie in Zuid-Vietnam geheel stopzetten en de strijd overlaten aan de Vietcong.
6. Zich bereid verklaren tot „serieuze” onderhandelingen in Parijs over een bestand.

Laatste aanbod

De kringen in Saigon bestempelden het plan als „allerlaatste aanbod” en zeiden dat verwerping ervan voortzetting van het conflict zou betekenen. Het plan lijkt een herziene versie van een voorstel van januari. Maar laat diverse kwesties open, zoals verkiezingen onder internationaal toezicht in Zuid-Vietnam en de vorming van een coalitieregering in Saigon met deelneming van de communisten. Deze kwesties komen later aan de orde.

Senaatsvoorzitter Huynh, genoemd als tijdelijk opvolger van Thieu, heeft het beleid van de regering op het vlak van de oorlogvoering gesteund, maar zich verzet tegen de wet die Thieu in staat stelt een half jaar bij decreet te regeren.

Generaal Haig heeft na zijn terugkeer uit Saigon een senaatscommissie gewaarschuwd voor een te verwachten nieuw Noordvietnamees offensief in het zuiden.

Bij Saigon

Eenheden van de Vietcong en Noordvietnamezen hebben gisteren op

nog geen elf kilometer van Saigon Zuidvietnamese troepen aangevallen. Zij drongen minstens vijf gehuchten binnen. Ongeveer drieduizend vluchtelingen zouden op weg zijn naar Saigon en Phu Cuong dat bij de Zuidvietnamese hoofdstad ligt.

Zuidvietnamese officieren noemden de toestand ernstig. Zij hebben al eerder voorspeld dat de Vietcong en Noord-Vietnam zouden proberen Saigon nog vóór de presidentsverkiezingen in de VS van de buitenwereld af te sluiten.

Het Noordvietnamese persbureau meldde dat de Noordvietnamese strijdkrachten gisteren zes Amerikaanse vliegtuigen hebben neergeschoten. Drie toestellen werden boven Hanoi neergehaald. Verscheidene piloten werden gedood of gevangen genomen.

In Chicago zei de Democratische presidentskandidaat George McGovern dat hij niet verwachtte dat nu een overeenkomst inzake Vietnam bereikt zal worden.

Als er echter wel een komt, aldus McGovern, „zal dat dezelfde overeenkomst zijn die wij al vier jaar geleden hadden kunnen bereiken.”

Als er echter wel een komt, aldus Mc- uit kan slaan zou ik gaarne deze verkiezing opofferen als wij deze oorlog één dag eerder kunnen beëindigen. Als het mij de verkiezing kost om een eind aan de oorlog te maken, is dat een geringe prijs”, aldus de Democratische presidentskandidaat.

Later zei McGovern in een gesprek met verslaggevers dat hij hoopte dat de berichten over het nieuwe vredesplan juist zijn en dat „zij meer zijn dan pogingen om het Amerikaanse volk aan de vooravond van de verkiezingen ervan te overtuigen dat er een vredesovereenkomst zal komen.”

Supersonische samenwerking

De directeur van de British Airways Group, heeft te New York meegedeeld dat Groot-Brittannië, Frankrijk en de Sovjet-Unie aan het onderhandelen zijn over het oprichten van een supersonische luchtdienst tussen Europa en het Verre Oosten, waarin de drie landen dan gaan samenwerken.

De gecombineerde vliegerij, met Brits-Franse Concorde en Russische Toe-144 machines, zou kunnen gaan beginnen in 1975.

Strijd opgelaaid vlakbij Saigon

Geruchten over akkoord tegensproken

SAIGON, 7 okt. (UPI, NYT, Reuter, AP) — Noordvietnamese eenheden en de Vietcong hebben vrijdag aanvallen gedaan op troepen van Saigon op nog geen 11 kilometer van de Zuidvietnamese hoofdstad. Het verkeer op een grote weg werd geblokkeerd en tenminste vijf dorpen werden geïnfiltreerd. „Het gebied van Saigon staat voor een ernstige bedreiging”, verklaarde een Zuidvietnamese officier.

De Amerikaanse luchtmacht zette de zware B-52 bommenwerpers in, die aanvallen uitvoerden op stellingen zo dicht bij de hoofdstad dat de gebouwen er trilden. Het was volgens deskundigen de zwaarste aanval sinds drie jaar van de luchtmacht in dit gebied.

Het geallieerde opperbevel had de aanvallen voorspeld, omdat zij voorzagen dat de tegenstanders zullen proberen Saigon te isoleren van de rest van het land vóór de Amerikaanse presidentsverkiezingen op 7 november. De hypermoderne F-111 jachtbommenwerpers die aan de grond werden gezet na de vermissing van een toestel vorige week, worden weer bij de strijd ingezet. Vrijdag werden ook weer bombardementen uitgevoerd op doelen in Noord-Vietnam.

Geruchten

Alle berichten over een op handen zijnd akkoord worden zowel in Washington als door de Noordvietnamezen tegengesproken. De Noordvietnamezen naar het vredesoverleg in Parijs zeiden dat het verslag van de Londense Times, dat zulk een breed akkoord zou zijn bereikt „van elke grond is ontbloot”.

De woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, heeft de berichten in de Times „volkomen specu-

latief” genoemd. „Zeer speculatief” noemde Ziegler tevens de berichten uit Saigon over een nieuw vredesplan.

Volgens dit plan dat voor de verkiezingen aan de tegenpartij zou worden voorgelgd door de Amerikanen en Zuidvietnamezen, zou president Ngoejen Van Thieu aanbieden af te treden. De Amerikanen zouden zich volledig terugtrekken waartegenover de Noordvietnamezen hun infiltratie in het zuiden zouden stoppen, en de krijgsgevangenen zouden loslaten. Natuurlijk zouden dan ook de Amerikanen ophouden met hun bombardementen en de blokkade van de havens in het noorden.

Aardige bijzonderheid in het plan is, dat Thieu plaats zou maken voor Ngoejen Van Hoejen, die juist vrijdag als oppositiekandidaat werd herkozen tot voorzitter van de senaat. Hoejen won in de tweede stemronde van de regeringsgezinde kandidaat met 30 tegen 25 stemmen.

Druk overleg in Parijs van Kissinger en Tho

Koele reactie uit Hanoi

PARIJS/WASHINGTON, 9 okt. (Reuter, AP, UPI). — Nixons belangrijkste adviseur Kissinger zal na het onverwachte geheime overleg gisteren in Parijs ook vandaag nog een ontmoeting hebben met de Noord-vietnamese onderhandelaars. De Amerikaanse minister van defensie Melvin Laird zei zondag: „We zijn op de weg naar vrede”, hoewel hij achterwege liet te verklaren wanneer die vrede zal komen. Kissingers overleg wordt in verband gebracht met Nixons verklaring vorige week, dat dit overleg in „een delicaat” stadium verkeert. Hierop heeft Hanoi zondag weer gereageerd met de verklaring, dat Nixons woorden „een poging zijn om de wereldopinie voor de gek te houden”.

Het was gisteren voor de negentiende maal dat Kissinger geheim overleg pleegde, Kissinger werd vergezeld door generaal-majoor Alexander Haig, die ook wel de plaatsvervanger van Kissinger wordt genoemd en die onlangs in Saigon diepgaand overleg pleegde met de Zuidvietnamese president Thieu. Volgens Associated Press zijn er duidelijke aanwijzingen, dat het overleg in Parijs zich concentreert op de toekomst van Thieu, wiens aftreden een absolute eis is van de tegenpartij en een onderdeel vormt van het plan voor een coalitiebewind in overgang in Saigon. Haig heeft nooit eerder aan een geheim overleg in Parijs deelgenomen. Het overleg vond gisteren plaats met Le Doek Tho, de belangrijkste Noordvietnamese politieke adviseur en lid van het politburo in Hanoi en Xocan Thoei de leider van de Noordvietnamese delegatie in Parijs.

Terwijl dit overleg plaatsvond uitte president Ngoejen Van Thieu voor de derde maal in nog geen twee weken felle kritiek op het communistische voorstel voor een coalitiebewind in overgangstijd, waarmee het einde van de oorlog kan worden bereikt. Hij noemde het een „sluwe truc” die volgens hem verband hielden met de communistische nederlagen in An Lok, Kwang Tri en Kontoem.

Melvin Lairds commentaar op het nieuwe geheime overleg van Kissinger was dat „er geen twijfel bestaat dat wij op weg naar vrede zijn”. Laird werd zondag voor de televisie geïnterviewd. Hij noemde de besprekingen „zeer ernstig, zeer belangrijk en zeer delicaat”. Hij vond het niet verstandig er nog meer over te zeggen.

Op de vraag of zijn optimisme niet in strijd is met de verheugde Amerikaanse luchtaanvallen op Noord-Vietnam antwoordde Laird alleen maar, dat bij de instructies voor de bombardementen rekening wordt ge-

houden met 't verloop van de onderhandelingen.

Hij meende dat Nixons belofte dat hij de Amerikanen een „generatie van vrede” zal brengen, op het punt staat bewaarheid te worden. Daarvoor is het volgens hem wel noodzakelijk, dat de Verenigde Staten hun bondgenootschappen en een sterke defensie handhaven. Laird verwachtte niet dat de huidige aanvallen van Noordvietnamese en Vietcong-troepen op stellingen bij Saigon de voorbode van een nieuw spectaculair offensief zijn.

Nieuwe gevechten

SAIGON. — De streek rondom de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon is het afgelopen weekeinde het toneel van sterk toegenomen gevechtsactiviteit van Noordvietnamese en Vietcong-troepen geworden. De opmars van Noordvietnamese troepen naar Kontoem, op de centrale hoogvlakte, is volgens het Zuidvietnamese leger gestuit. In Cambodja hebben communistische troepen de grootste aanval tot dusver uitgevoerd op de hoofdstad Pnom Penh. Amerikaanse B-52 bommenwerpers hebben de luchtaanvallen op Noord-Vietnam opgevoerd en ook de streek rondom Saigon gebombardeerd.

In het zuiden rukken Vietcong troepen van drie kanten op naar Saigon. Op één plaats, het dorpje Thanh Koej zijn de guerrilleros Saigon tot op 14 kilometer genaderd. Volgens de Reuter-correspondent ter plaats hebben de ongeveer 200 man daar geen opmars naar Saigon in de zin dat door een dicht netwerk van troepen wordt beschermd. Maar de hoofdstad kan van daaruit wel bedreigd worden met raket- en commando-aanvallen.

In de provinciehoofdstad Foe Kwong, 21 kilometer ten noorden

van Saigon, hebben saboteurs een brug opgeblazen. Amerikaanse B52 bommenwerpers hebben elf bombardementsvluchten uitgevoerd in de streek rond Saigon.

Puinhoop in Pnom Penh

De Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh kreeg in de nacht van vrijdag op zaterdag de zwaarste aanval tot dusver te verwerken. Zelfmoordcommando's verwoestten de hoofdbrug van de stad en tien pantserwagens, waarna zes uur lang hevig werd gevochten in de straten van Pnom Penh. Volgens het Cambodjaanse opperbevel zijn 81 aanvallers gedood. Onofficiële Cambodjaanse bronnen schatten de verliezen van de Cambodjaanse troepen op 78 doden en 46 gewonden.

De invalsmacht wordt geschat op rond 160 man, die steun kregen van zo'n 200 sympathisanten die de afgelopen dagen in de stad waren geïnfilteerd. In het noordelijke deel van de Cambodjaanse hoofdstad zijn grote verwoestingen aangericht.